

PC

ZEED

CD
melléklet

Lands of Lore 3
X-Wing Alliance
Civilization: Call to Power

STAR WARS™ EPISODE I
THE PHANTOM MENACE™

Júniustól még több...

+32 oldal

változatlan áron!

- friss hírek és újdonságok egyenesen a játékfejlesztőktől
- exkluzív interjúk és betekintés a kulisszák mögé
- bemutatók a legújabb játékokról
- végigjátszások és cheat-kódok
- hardver-tesztek és bemutatók
- gondolatébresztő cikkek a játékvilág komolyabb oldalairól

Plusz 32 oldal a játékokról. Komolyan.

FŐSZERKESZTŐ
Hanula Zsolt
HÍRSZERKESZTŐ,
CD MELLEKLET SZERKESZTŐ
Tósszegi Szabolcs
PR ASSZISTENS
Borotai Zita
SZERKESZTŐSÉG
1113 Budapest,
Bartók Béla út 152/C
TELEFON/FAX
203-1351

E-MAIL
pczed@zed.hu
HOMEPAGE
http://www.zed.hu
POSTACIM
1518 Budapest, Pf. 27
KIADJA A
CD PEGASUS Kft.

FELELŐS KIADÓ
A Kft. ügyvezetője
TERJESZTI
a HÍRKER Rt.,
a Kiadói Lapterjesztő Kft.,
NH Rt. regionális
részenyírtárságok,
valamint a számítási-
technikai szakútleletek
TERJESZTÉS QONDOZÁS
Sajtómenedzser Bt.
Tel.: 343-2346

ELŐFIZETÉSEN
TERJESZTI A KIADÓ.
ELŐFIZETÉSI DÍJ
CD MELLEKLETTEL:
negyed évre: 2790 Ft,
fél évre: 4990 Ft,
egy évre: 8990 Ft.

TÍPOGRÁFIA &
NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS:
BATHA LÁSZLÓ,
HEITZLI CSABKA,
MOLNÁR ISTVÁN,
SZABÓ DÓRA

A LAP ELŐFIZETHETŐ BÁRMELY
POSTAHIVATALBAN KIRHETŐ
POSTAIKIVÁLYONON,
A KIADÓ ÁLTAL KÜLDÖTT
VAGY A LAPBAN TALÁLHATÓ
"KÉZNYELVUTATÁSI MÉRŐKÉZ"
NYOMTATVÁNYON,
VAGY BANKI ÁTUTALÁSSAL A
10200940-20116217-00000000
SZÁMÚ BANKKÁRTELÉSIKÉZRE,
KÖLTSÉGEI ELŐFIZETÉSÉRE
A HUNGAROPRESS KFT.-N KÉRDŐTÜL
TEL.: (36-1) 206-1927,
FAX: (36-1) 206-1921,
E-MAIL:
HUNGAROPRESS@HUNGAROPRESS.DATANET.HU

Hirdetések felvétele
a szerkesztőségben

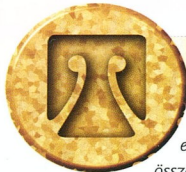
LEVÉLÁLLÍTÁS
El Greco Kft.
1118 Budapest, Serleg u. 3.
Tel.: 466-5522

NYOMDAI MUNKÁK
Aiföldi Nyomda Rt.

FELELŐS VEZETŐ
a cég ügyvezetője

A ZED MAGAZINBAN SZERELŐ
VALAMENNYI CÍKKEK SZERZŐI
JOG VÉDI. MÁSOLÁSUK BÁRMILYEN
FORMÁBAN KIZÁRÓLAG A KIADÓ
ELŐZSÉRT IRÁSBELI ENGEDÉLYVEL
TÖRTÉNHEK. SZERKESZTŐSÉGÜNK
A LAPBAN MEJELLENŐ HIRDETÉSEKET
A LEHETŐSÉGEKHEZ MÉRTEEN
A LEGNAGYOBB FIDELITASEL
KÉZZEL, TARTALMUKÉRT AZONBAN
NEM VÁLLAL FELELŐSSÉGET.

Változások kora

öb, mint másfél év telt el azóta, hogy egy csúnya, esős őszi estén néhány javíthatatlan játékkörült álmodozó összeült egy kis beszélgetésre „levezetesként” egy farszító Compfair-nap után. A kis csapat minden tagjának hosszú évek játékos- és játékmagazin-szerkesztői gyakorlata állt már a háta mögött, mégis (vagy talán éppen ezért) valami újat, valami mást akartak. Éjjeltájt körvonalazódott az addig csak feltételes módban el-elhangzó ötlet, egy új, játékokkal és szórakoztató számítástechnikával foglalkozó magazin terve, ami objektívan, mégis szórakoztatóan, izgalmasan, mindenki számára érthető és élvezhető módon mutatja be a PC-s játékok világát. Hajnalra a fellelkesült társaság szinte minden részletét kitalálta álmai lapjának (hogy a ZED név kinek az ötlete volt és valójában mit is jelent, arra ma már mindenki másképp emlékszik, így ez valószínűleg örökre – de legalábbis az időutazás fel-találásáig – titok marad...). A csoda pedig megtörtént, az álom valóra vált, az Erő velünk volt, és alig néhány hónappal az emlékeztetés átbeszéltetett éjszaka után a szemfülesek pillantá-sa megakadhatott az újságos bódék kirakatában díszelő, vakítóan fehér borítójú, ZED feliratú magazinon...

Másfél év telt el azóta, és „annyi balszerencse közt, oly sok viszály után” sikerült kinőnünk gyermekbetegségeinket, kialakítani végleges arculatunkat és megtalálni a legmegfelelőbb embereket arra, hogy el-készítsék Nektek minden hónap első hetének végére a már sokak által várva várt új PC ZED-et. A kezdetekben szinte határtalanak, megtölthetetlennek gondolt szász oldal azonban kezdett egyre szűkebb-nek bizonyulni, egyre-másra kellett rövidíteni a cikkeket, a hosszabb végigjátszásoknak, nagyobb lélegzetű cikkeknél pedig egyszerűen nem maradt hely (nekik találtuk ki a PC ZED EXTRA 2-t)...

Gondoltunk hát egy merészet, és következő, júniusi számunktól egyharmadával megemeltük az oldalszámunkat. Így – az indulásunk-hoz hasonlóan – ismét a PC ZED lesz a legnagyobb terjedelmű hazai PC-s játékmagazin! 132 oldalunkon már bőven jut hely a legújabb programok bemutatása mellett a bonyolultabb játékok végigjátszá-sára, az érdekesebb hardverek bemutatására, tesztelésére és komolyabb gondolatébresztő cikkekre, interjúkra. Emellett minden hónapban olyan szenzációs újdonságokkal fogunk szolgálni, mint a mostani szám Star Wars Episode I játék- és filmelőzetese, amiről egészen a szeptemberi magyar mozi-premierig Magyarországon kizárólag a PC ZED-ben olvashatsz exkluzív híreket és információkat!

Hanula Zsolt
főszerkesztő

Hanula Zsolt

FÓKUSZBAN

20 STAR WARS™ EPISODE I

A LucasArts műhelyében hosszú hónapok óta készül a legnagyobb titokban egyszerre két játék, ami az év filmszenzációján, a Csillagok háborúja első epizódján alapszik. A játékok a film amerikai bemutatójával egy időben jelennek meg, de exkluzív, hatoldalas bemutatónkból már most mindent megtudhatsz a játékokról és a filmről!

HÍREK, ÚJDONSÁGOK

6

Az első képek és információk a közeli és távoli jövőben megjelenő játékokról.

BLACK & WHITE NAPLÓ

18

Betekintés a Lionhead fejlesztői bázisára, információk Peter Molyneux új játékaról – első kézből!

A HÓNAP DEMÓJA

16

A HÓNAP DEMÓJA: KINGPIN

Egy first person shooter a bandaháborúk uralta nyomornegyedben – a demo megdöbbentő grafikája sok jót ígér....

BEMUTATÓK

26

X-WING ALLIANCE

A legendás X-Wing-sorozat legújabb részében végre vezethetjük a Millennium Falcont, részt vehetünk a Jedi visszatér végén látható endori csatában és elpusztíthatjuk a második Halálsillagot. Minden együtt, amire egy Star Wars-rajongó valaha vágyott!

32

STARSIEGE

Egy újabb óriásrobot-szimulátor, ezúttal Quake-szerű elemekkel fűszerezve.

34

REQUIEM: AVENGING ANGEL

Egy bosszúálló angyal kalandjai: "...áldott legyen az, ki az irgalmasság és a jóakarát nevében átvezeti a gyöngéket a sötétség völgyén..."

36

BLOOD 2 NIGHTMARE LEVELS

Az év legvéresebb játékának első kiegészítő CD-je morbid humorral.

38

LANDS OF LORE 3

A Westwood a Baldur's Gate babérjaira tör – szerepjáték first person nézetből.

42

SILVER

A Diablo és a Final Fantasy keresztezéséből született az akció/kaland/RPG új sztárja.

44

IMPERIALISM 2

Zsákmányoljuk ki a világot – eredeti tökefelhalmozás SSL-módról!

50

ROLLERCOASTER TYCOON

Chris Sawyer megirigyelte a Theme Park sikerét, és a Transport Tycoon felülte a hullámvásútra...

52

COMMANDOS: BEYOND THE CALL OF DUTY

Újra bevetésen a piszkos tizenkettő!

54

TOCA 2

A Codemasters saját magának teremtett konkurenciát: megszületett a Colin McRae Rally első igazi vetélytársa!

JÁTÉKOK ABC SORRENDEN

46 CIVILIZATION: CALL TO POWER

Minden idők egyik legjobb játékának, a stílusteremtő Civilizationnek új epizódja nagyszerűen keveri a régi tartalmat a mai igényeknek megfelelő megvalósítással: új klasszikus születésének lehetünk szemtanúi...

56 PREMIER MANAGER 99

Kevin Keegan nyomába eredhetünk a Gremelin legújabb generációs focimanager-játékában.

58 VIVA FOOTBALL

A Virgin tovább ostromolja az EA Sports trónját...

59 UEFA CHAMPIONS LEAGUE SEASON 1998

Bajnokok Ligája – testközelből!

60 JIMMY WHITE'S CUEBALL 2

Egy igazi játéktér-szimulátor pool-lal, snookerrel és dartsszal.

62 POOL SHARK

Győzd le a biliárdszobát!

63 JACK NICKLAUS GOLF 6: GOLDEN BEAR CHALLENGE

Válasz a Goff Pro kihívására – egyenesen a világbajnok Jack Nicklaustól!

ÁLLANDÓ ROVATOK

68 Netböngésző

Útikalauz világháló-stopposoknak.

66 Levelezés

Zed válaszol az olvasói levelekre.

64 Gondolatébresztő

Új kommunikációs formák az Interneten

69 69. oldal

Mindent a szemnek...

70 Lapszemle

Mások véleményei általunk is tesztelt játékokról, avagy izlések és pofonok...

82 Windows-tippe

OpenGL, az „ipari szabvány”

TIPPEK, VÉGIGJÁTSZÁSOK

72 Worm Armageddon tippek

Egy kis segítség azoknak, akik nem boldogulnak a harcias kukacokkal vívott háborúban.

76 Heroes of Might and Magic III

Teljes végigjátszás az év – kiemelkedően – legjobb fantasy stratégiájához: Catherine királynő visszafoglalja Erathia kontinensét, és megvívja a végső csatát előhalottá tett apja, Gryphonheart ellen!

HARDVER-ROVAT

84 CeBIT '99

Részletes beszámoló Európa legnagyobb hardver-kiállításáról.

96 CD tartalom

Útmutató és kedvesinál állandó CD-mellékletünkhöz.

BLACK & WHITE	18
BLOOD 2 NIGHTMARE LEVELS	30
CIVILIZATION: CALL TO POWER	46
COMMANDS:	
BEYOND THE CALL OF DUTY	52
EAST FRONT 2	10
FIGHTING STEEL	10
FLEET COMMAND	6
HEROES OF MIGHT AND MAGIC 3	76
HIDDEN AND DANGEROUS	10
IMPERIALISM 2	44
INFANTRY	6
INFINITE WORLDS	7
JACK NICKLAUS GOLF 6:	
GOLDEN BEAR CHALLENGE	63
JEFF GORDON'S XS RACING	11
JIMMY WHITE'S CUEBALL 2	60
KINGPIN	16
LANDS OF LORE 3	38
LE MANS 24 HOURS	15
MAXIMUM OVERKILL	13
MECHWARRIOR 3	8
MIG ALLEY	14
MIGHT AND MAGIC 7	11
POOL SHARK	62
PREMIER MANAGER 99	56
REQUIEM: AVENGING ANGEL	34
ROLLERCOASTER TYCOON	50
SILVER	42
SINISTER UNLEASHED	7
STAR WARS™ EPISODE I RACER	24
STAR WARS™ EPISODE I	
THE PHANTOM MENACE	22
STARSIEGE	32
TALES OF THE SWORD COAST	13
TOCA 2	54
UEFA CHAMPIONS	
LEAGUE SEASON 1998	59
VIVA FOOTBALL	58
WARHAMMER 40 000:	
BITES OF WAR	12
WEREWOLF: THE APOCALYPSE	9
WORMS ARMAGEDDON	72
X-WING ALLIANCE	26

Fleet Command

A Jane's Combat Simulations, akit nyugodt szívvel lehet a szimulátorok királyának is nevezni, eddig általában különféle repülő szerkezetek főszereplésével készítette el programjait. Ez a helyzet hamarosan megváltozik, mert Fleet Command című programjuk segítségével azt próbálhatjuk ki, milyen érzés lehet hatalmas hadihajókat irányítani. A készítő a hajókra vonatkozó információkat a lehető legjobb helyről szerzik be – az Amerikai Védelmi Minisztériumból. Mivel a játék elképzelt háborús situációkban játszódik, nemcsak hajókkal, hanem 16 különféle nemzet tengeralattjáróival és repülőgépeivel is találkozhatunk. A készítő a játékot a jó néhány évvel ezelőtt megjelent hadihajó-szimulátor, a Harpoon II folytatásának szánja. A Fleet Command elődje arról volt – többek között – híres, hogy szinte játszhatatlanul lassú volt egy nagyobb ütközetben az akkoriban elterjedt géptípusokon a rengeteg matematikai művelet és számítás miatt. A készítő szerint a nem hivatalos folytatásnak már nem lesznek ilyen problémái, igaz, azóta a játégek teljesítménye a sokszorosára nőtt, sőt, már a három dimenziós grafikai megjelenítés sem csak a processzort terheli, lévén a Fleet Command csak 3D gyorsítókártyával indul el.

Mivel a Fleet Commandban egy teljes flotta irányítása a feladatunk, a játék nem nevezhető teljes értékű szimulátornak, nagyon sok stratégiai elem is található benne. Utóbbi tulajdonsága miatt a programot valószínűleg nemcsak a szimulátor-őrültek fogják megkedvelni, hanem azok is, akik a stratégiai játékokat szeretik.

FLEET COMMAND

ELECTRONIC ARTS / JANE'S COMBAT SIMULATIONS
SZIMULÁTOR / (STRATÉGIA)
1999. MÁJUS

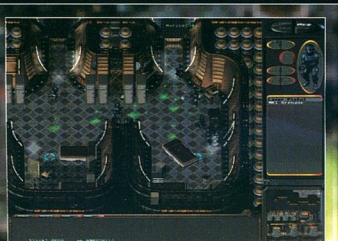
Infantry

Egyre több csak Interneten játszható program jelenik meg manapság. Ezek egyike az Infantry is, amely a készítő szerint nem más, mint egy online X-COM, egy különbséggel: a harc valós időben zajlik. A játék azonban jóval több, mint egy „egyszerű” stratégia. Sokkal inkább RPG. A Team Fortresshez hasonlóan képzeletbeli ütközetekben vehetünk részt az általunk legszimpatikusabbnak tartott karakterrel. Lehetünk szanitéctől kezdve a robbantási szakértőn keresztül egészen a sofőrig bármi. Emberünk bevetésről bevetésre fejlődik, újabb képességet szerezhet. A fejlesztők szerint több, mint 500 különböző képesség van a programban, valószínű, hogy ez igen változatos játékot eredményez. Vannak nem hagyományos karakterosztályok is, ilyen a pszionikus, aki pusztán akaraterejével képes különféle trükköket bemutatni. Mivel ez egy harci játék, a fegyverek sem maradhatnak ki belőle. Már most, a program felkész állapotban több, mint 200 fajta gyilkoló eszköz szerepel benne, de a készítő elmondása szerint ez a szám még nőni fog. Ezen felül még különböző egy- és többszemélyes járművek vezetésére is lehetőségünk nyílik. Természetesen az egyéb felszerelések, mint például páncélok vagy elsősegélycsomagok sem maradhattak ki a játékból. A legtöbb felszerelés használata valamilyen karakterosztályhoz és/vagy tapasztalati szinthez van kötve.

A játék elkészülte után ingyenesen lesz letölthető az Internetről, de a játékidőért már fizetni kell, mégpedig 10 dollárt havonta. A fejlesztők tervezik egy dobozos verzió piacra dobását, amelynek megvásárlásával egy hónap ingyen játék lehetőséget is megkapjuk.

INFANTRY

BRAINSCAN DEVELOPMENT / HARMLESS GAMES
ONLINE HARCI RPG/STRATÉGIA
1999. JÚN

Infinite Worlds

INFINITE WORLDS

INTERPLAY / BLACK ISLE STUDIOS / VB DESIGNS

RPG

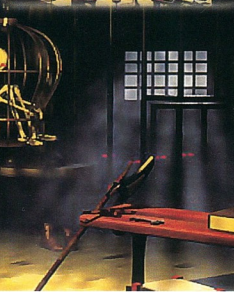
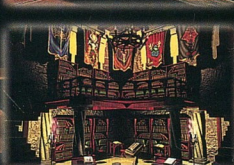
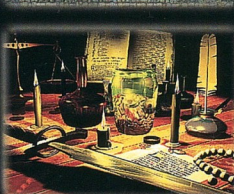
1999 KÖZEPE

AVB Designs nevű kis cég két évvel ezelőtt alakult a Washington államban lévő Bellevue városkában. A cég eleinte Visual Basic-alkalmazások fejlesztésével foglalkozott. Az igazgató, David Allen akkor kezdett el egy Mordor névre hallgató szerepjátékot írni – szabadidejében. A játék megjelent, a cég azóta a folytatáson dolgozik, amely az Infinite Worlds nevet kapta. Allen elkezdte körbejárni a nagy játékszoftverekkel foglalkozó nagy cégeket, hogy kiadót találjon játéka számára. Rengeteg elutasítás után végre rátalált az Interplay szerepjátékokkal foglalkozó részlegére, a Black Isle Studiosra és annak vezetőjére, Feargus Urquhart-ra, aki már hallott a Mordorról. Miután Urquhart megtekintette a félkész változatot, úgy döntött, hogy a Black Isle Studios lesz a játék kiadója.

Azóta az Infinite Worlds rengeteg változáson ment keresztül, az Interplaynek ugyanis az egyik feltétele az volt, hogy a játéknak meg kell felelnie korunk szabványainak minden téren. Az alapötlet azonban változatlan maradt: a Dungeon Masterhez hasonló „real-time” szerepjáték, amelynek gyökerei az eredeti, papír és dobókocka segítségével játszódó RPG-kben keresendők.

A sztori szerint szörnyetek lepték el a világot és a játékos feladata, hogy ismét béke legyen a környéken. Ehhez természetesen rengeteg szörnyeteg lemészárlása szükséges, élükön a főgonosszal, Ku'tan Jemallal. A történet nem túlságosan eredeti, de nem is ez volt a készítő célja, hanem az, hogy egy élvezetes és változatos szerepjátékot készítsenek. A kalandok egy városból indulnak (mint a szerepjátékok 99 százalékában...), ahol a boltban hőseinket felszerelhetjük különféle gyilkoló és védekező eszközökkel, csapattársakat toborozhatunk a kocsmában vagy érdekes dolgokat tanulhatunk a könyvtárban. A program hatalmas területen játszódik: több mint 500 féle tárgyat találhatunk a harminc szint valamelyikén. Érdekes, hogy a szörnyek nem sprite-okból állnak, hanem a Quake-hez hasonlóan poligonokból épülnek fel. A játék engine-je egyszerre több, mint 40 szörnyeteg képes megjeleníteni és mozgatni a képernyőn.

Mivel manapság már nem nagyon lehet úgy játékot fejleszteni, hogy a készítő figyelmen kívül hagyja a multiplayert kedvelők hatalmas tömegeit és az Internetet, így az Infinite Worlds is saját szerver-üzemeltető és -szerkesztő programmal kerül forgalomba. Minden játékosnak megvan a lehetősége, hogy saját világot hozzon létre, innen ered a program neve is, amely valószínűleg kellemes órákat fog szerezni az összes RPG rajongóinak.

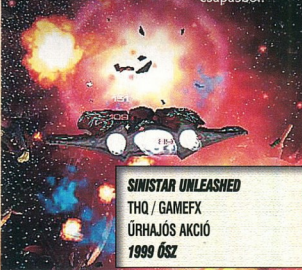
Sinistar Unleashed

Hatalmas divát manapság a nosztalgia a számítógépes játékok körében, rengeteg „ősi” programnak jelenik meg a felújított, „remixelt” változata, elég ha csak a Sentinelre, a Montezumára vagy az Asteroidsra gondolunk. Hamarosan újabb taggal gyarapodik a lista, mégpedig a Sinistarral, amely a 80-as évek egyik játéktérmi slágere volt. Az eredeti Sinistar 1983-ban jelent meg és az első játéktérmi gép volt, amely sztereo hangot és digitalizált beszédet tartalmazott. A készítő azt szeretné elérni, hogy a folytatás ugyanolyan hatással legyen a játékosokra, mint amilyen a Sinistar volt 1983-ban.

A játék története ismerős lehet mindenki számára, aki már valaha kipróbált űrhajós-lövöldözős programot. A távoli űrből jött idegen faj egy új biomechanikus fegyver – a Sinistar – elkészítésén fáradozik, amellyel az egész vilá-

got elpusztíthatják. A főhősnek – azaz nekünk – az a feladata, hogy megakadályozza az idegeneket tervük megvalósításában. A játékmenet még a sztorinál is egyszerűbb: 24 egyre gyilkosabb szinten kell végigjárnunk magunkat, hogy az utolsón megküzdhesünk magával Sinistarral, és legyőzése után újra béke köszöntson a galaxisra. A pályakon energia-kristályokat gyűjtögetve tehetünk szert újabb fegyverekre és különféle powerupokra. A 24-ből 17 szinten kell megküzdenuk valamilyen főellenséggel, mindegyikük különbözőképpen néz ki és más speciális képességgel rendelkezik. Hat különböző űrhajóból választhatjuk ki a számunkra legszimpatikusabbat, amellyel – immáron sokadszor – összemerethetjük tudásunkat a galaxisra támadó idegennel, hogy ismételt mi kerüljünk ki győztesen az összecsapásból.

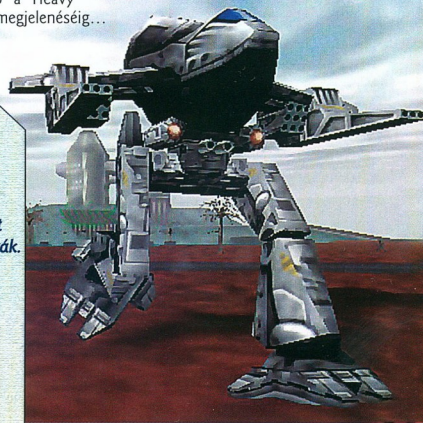
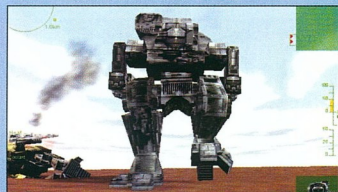
SINISTAR UNLEASHED
THQ / GAMEFX
ŰRHAJÓS AKCIÓN
1999 ŐSZ

Mechwarrior 3

Mint közismert, a szuper-sikeres Mechwarrior 2 után a FASA elvette a Battletech szerepjátékok számítógépes feldolgozásának jogait az Activisiontól. A MicroProse kapta meg a lehetőséget, hogy újabb robotos játékokat készítsen, és hamarosan meg is jelenik a folytatás. A program háttértörténete az egyik legrissebb Battletech regényciklushoz, a Twilight of the Clanshez kapcsolódik. Mivel a készítőik igen szoros kapcsolatban állnak a FASA-val, sikerült az egyik eredeti regényíró meggyerniük a program sztorijának kitalálásához. Így a történet tökéletesen illeszkedik a Battletech univerzumba. A készítő az szeretné elérni a Mechwarrior 3-mal, hogy a játékos tényleg azt érezze: egy óriási, több tonna súlyú robotban ül, amellyel játszani könnyedséggel tud akár kisebb járműveket is széttaposni. Érdekes, hogy ezt az érzést eddig igazán csak egy programnak sikerült elérnie, a Shogúnak, pedig az nem is klasszikus óriásrobotos játéknak készült... A Mechwarrior 3-ban a robotok sokkal nagyobb hatást gyakorolnak környezetükre, mint bármilyen hasonló stílusú játékban. Homokban porfelhőt kavarnak, a hóban megáztatják a lábnyomuk, az aszfalt megreped a lábuk alatt, a vízben pedig hullámokat keltenek. Nemcsak a robotokkal, hanem magukkal a fegyverekkel is át tudjuk rendezni a terepet, egy rossz helyre becsapódott rá két például szabályos krátert vág a talajba. Mivel a játékot a Zipper Interactive fejlesztte, a program annak a 3D engine-nek a módosított változatát használja, amely a cég korábbi játékaiban, a Recoilban és a Top Gunban is szerepelt. A GameZ Engine-ben történő változtatások, elsősorban a különböző fény- és árnykeffekteket érintették, valamint a szoftveres renderelő rutint. A készítő szerint ugyanis nem szerencsés, ha egy játék csak 3D gyorsítótval hajlandó elindulni... Véleményük szerint a Mechwarrior 3 szoftveres módban már egy P166-on is remekül játszható – igaz, csak 320x200-as felbontásban. Aki azonban megfelelő hardverrel rendelkezik, az akár 1024x768-ban is játszhat a Direct3D segítségével. A legjobb grafikai részletesség mellett a Mech-ek 500 poligonból állnak, természetesen ez a szám csökkenthető a sebesség gyorsításá végett. A játék támogatja a 3D hangkártyákat is.

A programban egyszerre egy maximum négy fős Mech csapatot irányítunk különböző bevetéseken keresztül. A csapattagok képesek összetett utasítások és parancsok értelmezésére, bonyolult feladatokat is rájuk bízhatunk. A húsz különböző robot és több, mint harmincféle fegyver elegendő változatosságot nyújt a stílus minden kedvelőjének – legalább a Heavy Gear II megjelenéséig...

INFANTRY
BRANSCAN DEVELOPMENT / HARMLESS GAMES
ONLINE HARCI RPG/STRATÉGIA
1999 ŐSZ

JULIUS	CIVILIZATION 2: TEST OF TIME	MICROPROSE
JULIUS	CLANS	STRATEGY FIRST
JULIUS	DRAKAN	PSYGNOSIS
JULIUS	FALCON 4.0 ADD-ON: MUG29	MICROPROSE
JULIUS	FLY	GATHERING OF DEVELOPERS
JULIUS	HEAVY GEAR II	ACTIVISION
JULIUS	BATTLEZONE II	ACTIVISION
JULIUS	CBC: TIBERIAN SUN	ELECTRONIC ARTS
JULIUS	DUNGEON KEEPER II	ELECTRONIC ARTS
JULIUS	ULTIMA 9: ASCENSION	ELECTRONIC ARTS
JULIUS	WHEEL OF TIME	GT INTERACTIVE
JULIUS	X-COM ALLIANCE	MICROPROSE
JULIUS	DRIVER	GT INTERACTIVE
JULIUS	GABRIEL KNIGHT III	SIERRA
JULIUS	PRINCE OF PERSIA 3D	REDORIS
JULIUS	RAGE OF MAGES II	MONOLITH
JULIUS	REVENANT	EIDOS
JULIUS	MECHWARRIOR III	MICROPROSE
JULIUS	PLANESCAPE TORMENT	INTERPLAY
JULIUS	SYSTEM SHOCK II	ELECTRONIC ARTS

A listában szereplő időpontok tájékoztató jellegűek, a lapzártakor érvényben lévő, hivatalos megjelenéseket tartalmazza.

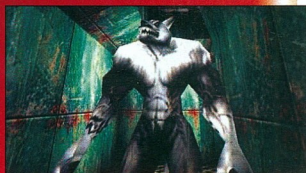
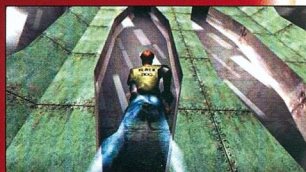

Werewolf: The Apocalypse – The Heart of Gaia

A Vampire: The Masquerade-hez hasonlóan, a White Wolf cég másik ismert szerepjátékából, a Werewolf-ból is számítógépes játék készül. Az eredeti szerepjátékhöz hasonlóan a program is igen érdekes koncepciót mondhat magáénak: ugyanis ezek a vérfarkasok – más néven Garouk – nem vérszívók gyilkolóképek, hanem a Földanya utolsó védelmezői a gonosz, környezetet szennyező emberekkel szemben. Tehát ebben a játékban a vérfarkasok képviselik a jó oldalt, és nekünk is egy ilyen „szörny” szerepében kell megmentenünk a Földet. Az eredeti RPG-hez hasonlóan a számítógépes játékban is igen fontos szerepet játszik a sztori, amely központi részét képezi a programnak. A játék főhőse Ryan, a fiatal Garou, a White Howlers törzs leszármazottja. A program intróájában Ryan szemtanúja annak, amint anyját meggyilkolják. Ekkor életében először átalakul vérfarkassá és megöli a támadókat. Ezután nem sokkal a vérfarkasok szelleme felvilágosítja arról, hogy mi is ő valójában, mire képes. Itt kapcsolódunk be a játékba. Ryan feladata az, hogy kiderítse, miért gyilkolták meg anyját és ki is volt valójában az apja.

Az eredeti szerepjáték szerint a White Howlers tagjai egyszer a múltban feláldozták az egész törzset annak érdekében, hogy megmentsék a világot a Wrymtől, amely nem más, mint egy természetfeletti erő, amelynek lényege a pusztítás. Habár Ryan még nem tud róla, neki kell újra megmenteni a Földet a Wrymtől, ehhez szövetkeznie kell más vérfarkasokkal, megküzdenie rengeteg ellenséggel és utazást kell tennie a Garouk szellemvilágába. Umbrába.

A Werewolf: The Apocalypse nem más, mint egy RPG elemekkel tüzelt, akció-kalandjáték. Kinézetre a program egy third person akciójáték, amely az Unreal-engine egy módosított változatát használja. Mint minden 3D akciójáték, a Werewolf: The Apocalypse is szintekre osztott játékmennel bír. A játékban húsz pálya szerepel, amelyek között lesznek valós helyszínek alapján készült és a fantázia birodalmából merített szintek is. A harc megvalósítása nagyon érdekes, a Werewolfban ugyanis a vérfarkasok három különböző formát ölthetnek. Az első az emberi (Homid) forma, a második a farkas (Lupus). Ezen alakjaiban semmi sem különbözteti meg a vérfarkast a valódi embertől, illetve farkastól. A harmadik alak, a vérfarkasok harci alakja, a Crinos, amelyben természet-

feletti erő birtokosai lesznek. A játékban bármikor átalakulhatunk egyik formából a másikba, természetesen mindegyik alaknak vannak előnyei a többivel szemben. Harci módszerünk attól függ, hogy milyen alakban vagyunk éppen. Emberként zavartalanul közlekedhetünk a városokban, tárgyakat mozgathatunk és különféle fegyverekkel támadhatunk rá ellenségeinkre. Farkas formában természetesen csak a karmunkat és a fogainkat használhatjuk, viszont cserébe szaglásunk jobb lesz, így könnyebben tudunk követni másokat, sőt, sokkal gyorsabbak is vagyunk, mint emberi alakban. Ha igazi gyilkoslásra van szükség, akkor pedig ott van a Crinos forma, amelyben iszonyatosan erős, három méter magas óriás farkasberré válhatunk. Természetesen néha igen hátrányos, ha ilyen alakban mutatkozunk. Érdekes annak megoldása, hogy hősünk testével ne takarja el a fontosabb tárgyakat a szemünk elől: ha közel kerülünk valamilyen fontos objektumhoz, Ryan átlátszóvá válik.

Csakúgy, mint az eredeti szerepjátékban szereplő vérfarkasok, Ryan is rendelkezik egyéb adottságokkal, úgynevezett Giftekkel, amelyek lényegében varázslatoknak felelnek meg. A szerepjáték-elemek azonban itt véget is érnek, a program inkább a látványra és az akcióra helyezi a hangsúlyt, mintsem a többi szereplővel való kommunikáció vagy a rejtvénymegoldásra.

WEREWOLF: THE APOCALYPSE – THE HEART OF GAIA
ASC GAMES / DREAMFORGE ENTERTAINMENT
AKCÍÓ / KALAND / STRATÉGIA
1999 ŐSZ

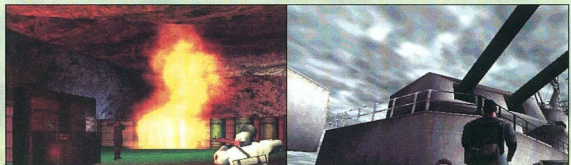

Hidden & Dangerous

A Talonsoft eddig csak stratégiai játékaikról volt híres, hamarosan egy egészen más műfajban próbálják meghódítani a játékosok táborát. A feldolgozott történelmi kor természetesen maradt, ám a stílus nem más, mint a mostanában igen népszerű „kommandós-szimulátor”. A játék története 1943-ban kezdődik és egészen a háború végéig tart. A játékos feladata, hogy egy maximum négyfős csapatot vezetve veszélyes küldetéseket hajtson végre az ellenséges vonalak mögött. A bevetések Európa hat különböző részén játszódnak: Norvégiában, Németországban, Olaszországban, a Duna mentén (reméljük, Budapestre is eljuthatunk), egy tengerparton, illetve egy barlangban. A készítőik igen nagy hangsúlyt helyeznek arra, hogy minden pontosan úgy nézzen ki, mint eredetiben. Az összes egyenruha, jármű, fegyver és épület teljesen valóságghű. A cél érdekében a fejlesztőcsapat rengeteg időt töltött el II. Világháborús veteránok társaságában és korhű fényképeket tanulmányozva. Mint a többi ilyen stílusú játék, a Hidden & Dangerous is az akció- és a valós idejű stratégia keveréke, és nemcsak gyors reflexeket, hanem kiváló helyzetfelismerést és taktikai készséget is kíván a játékostól.

HIDDEN & DANGEROUS

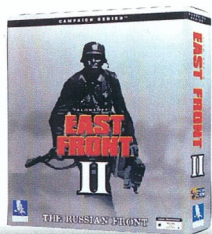
TALONSOFT / ILLUSION SOFTWARES
„KOMMANDÓS-SZIMULÁTOR”
1999 NYÁR

East Front II

A Talonsoft, akiket a körökre osztott stratégiai játékok királyának is nevezhetünk, hamarosan új programot jelentet meg, amely az East Front II nevet kapta. Az elnevezés kicsit csúf, hiszen nem teljesen új játékról van szó, hanem az East Front és a hozzá tartozó Campaign CD „összeolvasztásáról”. Természetesen a készítő nemcsak összemáskolták a két CD-t, hanem rengeteg apró újítást eszközöltek a programon. Aki kevesellte a csaták számát, az megnyugodhat, a második részben ugyanis 45-tel több scenarióval és négy új kampaánnyal több lesz, mint a mennyi az East Frontban volt. Új tereptípusok is szerepelnek a programban, mint például a sekély víz vagy a tengerpart. Ezzel párhuzamosan fejlesztették a grafikát és átszervezték a kezelőfelületet is, a minimális képernyőfelbontás a 800x600! Ezen kívül még rengeteg újítás került bele a játékba, amely minden bizonnyal ismét hosszú hetekig leköti a stratégiai játékok megszállottait.

EAST FRONT II
TAKE 2 / TALONSOFT
KÖRÖKRE OSZTOTT STRATÉGIA
1999 TAVASZ

Fighting Steel

A z SSI legújabb programjában kipróbálhatjuk, milyen érzés lehetett egy II. Világháborús hadihajó parancsnokának lenni. Négy nemzet oldalán szállhatunk be a küzdelembe, irányíthatunk angol, német, amerikai és japán hadihajókat. A program 1939-től 1942-ig dolgozza fel a háborúnak ezt az igen érdekes, de a játékkészítő cégek által kissé elhanyagolt részét. A Fighting Steelbe több, mint 1000 féle hajó került, amelyekről a programban szereplő enciklopédiában részletesen is elolvashatjuk, hogy mi volt a szerepük a háborúban. A kampányok az Atlanti- és a Csendes-óceánon játszódnak, a végrehajtandó küldetések között pedig lesznek nappali és éjszakai bevetések is. Érdekes, hogy a program figyeli a legénység minőségét és morálját, ennek természetesen kihatása lehet az útközetre is. Mivel a játéknak rengeteg poligont kell mozgatnia csaták közben, ezért a programhoz alapfeltétel egy 3D gyorsítókártya.

FIGHTING STEEL
SSI / MINDSCAPE
HADIHAJÓ-SZIMULÁTOR
1999 NYÁR

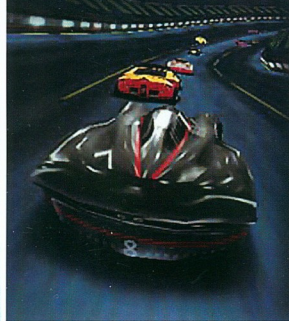
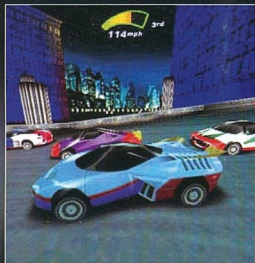

Jeff Gordon XS Racing

Aki tudja, hogy ki is volt Jeff Gordon, az valószínűleg nem találja ki, milyen játékhoz adta a nevét. Bármilyen furcsán hangzik, ez így van, Mr. Gordon ugyanis a NASCAR háromszoros bajnoka, emiatt jogos a feltételezés, hogy a névvel fémjelzett játék nem más, mint az Amerikában igen népszerű autóverseny egy újabb feldolgozása. Ez azonban nem így van, a Jeff Gordon XS Racing nem más, mint egyike a manapság igen népszerű futurisztikus arcade jellegű autóversenyeknek. A híres autóversenyzőtől a játék elején még csak segítő tanácsokat kaphatunk, ám ahogy egyre jobban belelendülünk a versenyébe, előbb vagy utóbb ő lesz a legnagyobb ellenfelünk. Emilitést érdemelnek még a hangeffektek, amelyeket egy valódi NASCAR verseny közben rögzítettek.

JEFF GORDON XS RACING
ASC GAMES
ARCADE AUTÓVERSENY
1999 NYÁR

Might and Magic VII

Jó dolguk van azoknak, akik a Might and Magic világáért lelkesednek. Nem olyan régben jelent meg a Heroes harmadik része, a sorozat szerepjáték-szállának következő epizódja pedig szintén hamarosan megérkezik. A hatodik részt, annak ellenére, hogy igen élvezetes volt, rengeteg – valljuk be: jogos – kritika érte, hogy semmi másból nem állt, mint véget nem érő gyilkolászással, amelyet néha rövid időre megszakított egy-egy labirintus felfedezése. A készítőik szeretnék kizsákból ezeket a hibákat a hatodik rész igazi, nagybetűs Szerepjáték legyen. Ahogy azt a Might and Magic játékoknál megszokhattuk, a háttértörténetet folyamatosan, attól függetlenül, hogy éppen a Heroes vagy a hagyományos sorozat epizódja jelenik meg. Most sincs ez másként, a sztori a Heroes III közvetlen folytatása. Katherine királynő legyőzte a gonosz nekromantákat, de a béke még nem köszöntött a vidékre. A nekromanták nem adják meg könnyen magukat, újraszerveződnék és ismételen terrorizálni kezdik a lakosságot. Itt jövünk mi, az általunk irányított kalandozó-csapatkal kell (immáron hetedszer) igazságot szolgáltatnunk.

A hatodik részben a veterán Might and Magic-játékosok szomorúan vehették tudomásul, hogy a régebbi játékokban szereplő karakterosztályok egy része kimaradt a programból. A folytatásban három új választható karakterosztály szerepel, a szerzetes, a vándor és a tolvaj. A szerzetes a pusztakezes harc nagymestere, a vándor átmenetet képez a varázsló és a harcos között, a tolvaj pedig pontosan az, amit neve sugall... Természetesen megmarad a hatodik részben bevezetett újítás: minden karakterosztály tagjai „előléptetésben” részesülhetnek bizonyos küldetések teljesítésére. Újdonság, hogy minden osztálynak van egy sötét, azaz gonosz oldala is.

Visszakerülték a hetedik részbe a hatodikból kimaradt nem emberi karakterek, az elfek és a törpök, sőt, újabb taggal gyarapodtak. A vállalkozó kedvék immáron goblin karaktert indíthatnak, az azonban egyértelmű, hogy ezen teremtmények nem éppen éles eszűkről híresek: ne varázslómestert próbáljunk nevelni belőlük. Néhány új képzettség is bekerült a programba, ezek egy része az új karakterosztályok miatt volt szükséges (pusztakezes harc, lopás). A varázslatrendszer emlékeztet a hatodik részben megismerthez, tehát a mágia elemzési szférára van felosztva, újdonság azonban, hogy nemcsak ezek alapján vannak egymástól elkülönítve a varázslatok, hanem tudásszint szerint is. Vannak alap, haladó, mester és nagymester varázslatok is, karakterünknek magasabb szintűnek kell lennie, hogy a potensebb mágákat alkalmazni tudja.

A szörnyetegek egy része ismerős lesz a Might and Magic VI-ból és a Heroes III-ból, de jó néhány eddig nem látott ellenséggel is találkozhatunk a játékban. Újdonság, hogy a szörnyek már nem mindig felénk néznek, sőt, akár egymásra is támadhatnak. A hetedik rész valószínűleg ismét hosszú hetekre a monitort elé szegezi a szerepjátékok rajongóit, külön örömmel, hogy végre támogatja a 3D kártyákat a játék, így lassabb gépek tulajdonosainak sem kell szomorkodniuk.

MIGHT AND MAGIC VII
3D0 / NEW WORLD COMPUTING
RPG
1999. MÁJUS

Warhammer 40000: Rites of War

A Warhammer 40 000 rajongóinak nem kell sokáig tétlenül ülniük, mert a kiváló Chaos Gate után hamarosan itt a folytatás, a Rites of War, amely azonban igen sokban különbözik népszerű elődjétől. A Rites of War koncepciójában és megvalósításában leginkább a Panzer General-sorozat tagjaihoz hasonlít. Az alapegységek továbbfejleszthetők speciális, különleges képességgel bíró katonákká, de még ők is tovább erősödhetnek hősökké. Ahogy a hősök fejlődnek, egyre több érdekes képesség birtokába jutnak. A Fantasy Generalhoz hasonlóan a terepen található épületekben különleges relikviákat, speciális egységeket, sőt, akár varázslatokat is találhatunk. A játékban tizenkét varázslat, több, mint húsz különféle relikvia és ötvennél több speciális képesség kapott helyet. A Warhammer 40 000 világának több, mint hetven egységgel találkozhatunk a 24 küldetésben. A Rites of War a Panzer General II módosított engine-jét használja. A javítások között a legfontosabb megemlíteni, hogy az egységek már teljesen animáltak és kétszer akkorák, mint a PG II-ben, ez persze azt eredményezi, hogy a minimális grafikai felbontás 800x600.

WARHAMMER 40 000: RITES OF WAR
MINDSCAPE / SSI
KÖRÖKRE OSZTOTT STRATÉGIA
1999 NYÁR

Várólista

Melyek azok a játékok, amelyeket a legjobban vár a közönség: amelyeknek már megjelenés előtt biztosított a sikere?

Erre a kérdésre keressük a választ az alábbi listával, mely természetesen a Ti véleményetek alapján alakul.

Szavazataitokat a 1519 Budapest. Pf: 27 címre levélben, vagy e-mailen keresztül a pezed@zed.hu-ra várjuk.

-1
QUAKE 3: ARENA - AKCIÓ, ACTIVISION

-2
DIABLO 2 - KAVIAND, BLIZZARD

✓3
TIBERIAN SUN - STRATÉGIA, WESTWOOD

✓4
FORCE COMMANDER - STRATÉGIA, LUCASARTS

✓5
DUNGEON KEEPER 2 - STRATÉGIA, BULLFROG

36
DRIVER - SZIMULÁTOR, GT

37
UNREAL TOURNAMENT - AKCIÓ, EPIC

✓8
BLACK AND WHITE - STRATÉGIA, LIONHEARD

ÜZLETI HÍREK

Baldur's Gate: Tales of the Sword Coast

A Baldur's Gate óriási sikere ébresztette rá a játékkészítő cégeket arra a tényre, hogy van még kereslet a hagyományos, csapat-alapú szerepjátékokra is. Az Interplay gyorsan reagált az óriási igényre, egy kiegészítőlemez segítségével szeretné elérni azt, hogy a játékosok, amíg a folytatásra várnak, addig se legyenek hűtlenek a Baldur's Gate világához. A szerepjátékokhoz kiadott ilyen jellegű kiegészítőlemezről voltak hírek, hogy nem az eredeti játék történetét folytatták, hanem annak világába tökéletesen beilleszkedve újabb felfedezhető területeket adtak a kalandvágyó játékosok kezébe. Így volt ez az Ultima 7-nél, a Diablónál és így lesz a Baldur's Gate-nél is. A Tales of the Sword Coast is „beépül” a Baldur's Gate-be, tehát a játéknak lényegében ugyanaz marad a célja, csak plusz kiegészítéssel, tárgyakkal, varázslatokkal és ellenségekkel gazdagodik. 14 új szörnyeteggel találkozhatunk a kiegészítőben, amelyek nagy többsége sajnos csak az eredeti ellenségek átirajzolt, kissé módosított verziója, de lesz néhány vadonatúj is közöttük. A Baldur's Gate-ben a legnagyobb szomorúságot az okozhatta a kalandozóknak, hogy maximum 89 000 tapasztalati pontot szerezhettek. Bár különféle Interneten terjedő programokkal ezt ki lehetett küszöbölni, valószínűleg mindenki örömmel veszi tudomásul, hogy immáron teljesjen legalisan 161 000 tapasztalati pontot gyűjthetnek be a karakterei.

Az eredeti játékban kevés magas szintű (negyedik és ötödik) varázslat szerepelt, a készítő ezt a hiányosságot is szeretné kiküszöbölni a kiegészítőben: hűz teljesen új mágiaírt vehetünk be ellenségeinkkel szemben. Sőt, lesznek a programban még magasabb szintű varázslatok, amelyek megtanulására sajnos lehetőségünk, kizárólag varázstekercsekről olvashatjuk fel őket. A térképen négy új felfedezhető terület kapott helyet, ezek mindegyike 8x8 képernyő méretű. Természetesen nemcsak ennyi új helyszín lesz a folytatásban, hiszen rengeteg felfedezhető épület és labirintus is arra vár, hogy bebarangoljuk.

A játékosoktól kapott rengeteg visszajelzés arra késztette az alkotókat, hogy módosítsanak a programon, annak érdekében, hogy még hübbek legyenek az eredeti AD&D szabályokhoz. A druidák végre használhatnak handzsárt (scimitar), a tolvajok backstab képességét jóval nehezebb kihasználni, a területre ható varázslatok elől (pl. fireball) a megfelelő sebességgel és reflexekkel rendelkező játékosok már el tudnak szaladni. Az új felszerelések közül említést érdemel a Plate Mail Armor +3 és a Two-Handed Sword +3 is.

Minden adott tehát, hogy a kalandozó kedvű játékosok ismét elmerüljenek a Baldur's Gate világában, az azonban egy kis csalódást jelenthet számukra, hogy az eredeti játékhoz szükséges száz óra játékidővel szemben a kiegészítőt „mindössze” húsz óra leforgása alatt teljesíteni lehet.

BALUR'S GATE: TALES OF THE SWORD COAST
INTERPLAY / BIOWARE
KIEGÉSZÍTŐ LEMEZ A BALDUR'S GATE-HEZ
1999. ÁPRILIS VÉGE

Az Infogrames vezetői úgy döntöttek, hogy nem fejezik be az UEFA Championship Manager névre hallgató játékukat.

A Cavedog bejelentette, hogy abbahagyják az Elysium nevű, több részesre tervezett szerepjáték fejlesztését. A programon dolgozó embereket más projekteikhez irányították át.

Pletykák terjednek arról, hogy ismét elhalasztották az Ultima Ascension megjelenését. Nem hivatalos források szerint a játék Glide-os változata már elkészült, de a fejlesztőknek problémái akadtak a Direct3D-rel.

Újabb bizonyíték arra, hogy a világ szép lassan elveszíti önmagát: Lara Croft-képregényeket adott ki egy francia cég...

Az Interactive Magic 1998 utolsó negyedében 6,5 millió dolláros veszteséget könyvelhetett el.

Az Infogrames nyeresége 1998 második felében 11,7 millió dollár volt, ez 40 százalékos előrelépést jelent 1997 hasonló időszakához képest. A cég emellett folyamatosan terjeszkedik, megvásárolta ugyanis a Gremlin Interactive-t.

Három volt Bullfrog fejlesztő, Glenn Corpes, Jeremy Longley és Darren Thomas saját céget alapítottak, Lost Toys Studio néven.

A Titus 10 millió dollárt vásárolt Interplay-résvényeket!

Maximum Overkill

Ha a Novalogicról van szó, akkor valamilyen háborús téma kerül feldolgozásra. A Maximum Overkillben a Delta Force-hoz hasonlóan egy kommandóssal kell küldetéseket teljesíteni. A játék a jövőben játszódik, a béke érdekében tett erőfeszítések hiábavalónak bizonyultak, kitört a háború. A két szembenálló oldal közül választathatjuk ki a számunkra szimpatikusabbat, hogy több, mint negyven küldetésben bizonyíthassuk rátermettségünket a feladatra. Ehhez oldalanként tíz különféle harci jármű áll rendelkezésünkre, amelyek között egyaránt szerepelnek szárazföldi és légi egységek is. Multiplayer módban egyszerre akár 32 játékos is megküzdehet egymással a Novalogic internetes szerverén, a Nova-Worldön keresztül. Szerencsére a készítőknak tanultak hibáikból, és már alaptól támogatják a 3D gyorsítóártyákat, így a Delta Force-sal ellentétben a program belső értékeihez megfelelő grafikai megjelenítés is párosul.

MAXIMUM OVERKILL
NOVALOGIC
AKCIÓ
1999 NYÁR

MiG Alley

Most, hogy megjelent a **Falcon 4.0**, a repülés és a légi harc rajongóinak várakozása egy másik, régóta várt szimulátor felé irányul, ez pedig az ötvenes évek koreai háborújában játszódó **MiG Alley**. A programot 1995-ben kezdték el tervezgetni a Rowan háza táján, azonban a komolyabb programozói munkák csak '97-ben, a Flying Corps Gold megjelenése után kezdődtek el. A 3D gyorsítókártyák elterjedése jót tett a projektnek, hiszen új szintre emelte a grafikai megvalósítás lehetőségeit, de rosszat is, lévén a teljes kódot többször át kellett írni, hogy a fejlesztők lépést tartsanak a technika fejlődésével.

A Koreai-félszigetet műholdas felvételek alapján modellezték le: tíz méteres pontossággal minden földrajzi objektum ott van a programban, ahol a valóságban is – mindez egy 1500x1000 km-es területen! A készítőik szerint, ha megmaradtak volna a Flying Corps földrajzi modellező rutinjainál, a teljes játék 30 CD-t foglalna el...

A játékban az F86 Sabre, az F84 Thunderjet, az F80 Shooting Star és a P51 Mustang gépeket próbálhatjuk ki, míg a másik oldalon a MiG 15-ös alap- és módosított változatai jelentik az arsenált. Bevetés közben találkozhatunk még a legendás B29 Super Fortresssekel, a I Skyriderekkel és F9 Pantherekkel is. A készítőik arra a legbüszkébbek, hogy a program egy időben akár 200 gépet is tud irányítani, ennyien lehetnek

egyszerre a levegőben. Ez azt jelenti, hogy elég mozgalmas küldetésekre számíthatunk, míg visszaszorítjuk az egyesült észak-koreai és kínai légierőt, akiket

az oroszok is támogatnak a háttérből... A MiG Alley csak 3D gyorsítókártyával felszerelt gépeken fut, azonban egyéb hardverigényei nem túl magasak, egy P200-zal meglegszük a Voodoo2 mellé...

MIG ALLEY

EMPIRE INTERACTIVE / ROWAN SOFTWARE
REPÜLŐ-SZIMULÁTOR
1999. JÚNIUS

TOP LISTA

Játék-toplistánk két részből áll. Az első a TI szavazataitok alapján formálódik hónapról hónapra, míg a másik három ismert külföldi (PC Gamer, PC Zone, PC Format) és négy magyar (576 Kbyte, PC Guru, PC-X és természetesen a ZED) játék-magazin által kiosztott osztályzatok átlagolása alapján született, az utóbbi három hónapban megjelent játékokat tekintve.

Szavazataitokat továbbra is várjuk a 1519 Budapest, Pf: 27 címre vagy e-mailben pczed@zed.hu-ra!

OLVASÓK LISTÁJA

JÁTÉK NEVE	STÍLUS	KIADÓ	ZED-ÉRTÉKELÉS
1 ▲ HEROES OF MGM 3	STRATÉGIA	300	91
2 • STANCHFIELD & BROWN WAR	STRATÉGIA	CENDANT	93/92
3 ▼ HALF-LIFE	AKCIÓ	CENDANT	94
4 ÚJ X-WING ALLIANCE	SZIMULÁTOR	ACTIVISION	92
5 ▲ WORMS ARMAGEDDON	AKCIÓ	MICROPROSE	92
6 ▼ BALDUR'S GATE	KALAND	INTERPLAY	91
7 ÚJ SIM CITY 3000	STRATÉGIA	EA	88
8 ▲ ALPHA CENTAURI	STRATÉGIA	EA	88
9 ÚJ RESIDENT EVIL 2	AKCIÓ	VIRGIN	76
10 ÚJ SUPERDIKES	SZIMULÁTOR	EA	88

ÚJSÁGOK LISTÁJA

JÁTÉK NEVE	STÍLUS	KIADÓ	ZED-ÉRTÉKELÉS
1 ÚJ CALL TO POWER	STRATÉGIA	ACTIVISION	90
2 ▲ ALPHA CENTAURI	STRATÉGIA	EA	88
3 ▼ FALCON 4.0	SZIMULÁTOR	MICROPROSE	94
4 ÚJ LANDS OF LORE 3	KALAND	EA	88
5 ÚJ FIGHTER SQUADRON	SZIMULÁTOR	ACTIVISION	94
6 ▼ SIM CITY 3000	STRATÉGIA	EA	88
7 ÚJ ELDER SCROLLS: NEGEND	KALAND	VIRGIN	87
8 ▼ BALDUR'S GATE	KALAND	INTERPLAY	91
9 ÚJ ROLLERCOASTER TYCOON	STRATÉGIA	HASBRO	82
10 ÚJ RESIDENT EVIL 2	AKCIÓ	VIRGIN	76

Le Mans 24 Hours

A híres francia autóversenyről eddig egyetlen játékprogramot készítettek, azt is jó tíz évvel ezelőtt. Az Infogrames szeretné újra feldolgozni a sokak által a világ legnehezebb autóversenyének tartott eseményt. Aki még nem hallottak erről a versenyről, azok kedvéért néhány szó róla. A verseny egy 13,469 kilométer hosszú körpályán zajlik, méghozzá – mint a neve is mutatja – egy teljes napon keresztül! A vezetőket és az autókat is igen nehéz próbatétel elé állító esemény mára már elég patinássá vált, lévén az első futamot 1923-ban rendezték.

A játék igazi nagy újdonsága, hogy ha van hozzá kedvünk és elég időnk, akkor lejátszhatunk akár egy teljes 24 órás versenyt is! Ilyenkor természetesen a fényviszonyok folyamatosan változnak, a napszaknak megfelelően. Mivel az egész versenyre minden autónak meghatározott mennyiségű üzemanyag áll rendelkezésére,

órát és 55 percet vezetél, már nem fog semmi váratlan történni. Azok, akiknek nincs kedvük és/vagy idejük az egész 24 órás futamot lejátszani, kipróbálhatják a „tömörített” versenymódot, amely 24 percig tart, tehát minden egyes perc egy órának felel meg. Mivel egy pálya nem sokáig kötne le a rajongókat, ezért a készítőket még hat másik futamot is beleraktak a játékba.

A program élethűségére jellemző, hogy a fejlesztők a teljes 24 órás futamot a tavalyi verseny alapján készítették el. Ez azt jelenti, hogy minden akkor történik meg velünk, amikor az a valóságban is meggesett. Ugyanakkor eredetileg az eső és ugyanakkor süt ki a nap. Miután az alkotók készen lettek a pálya modellezésével, egy autóversenyzőt kértek fel, hogy hasonlítsa össze az eredetivel. A legnagyobb hiba az volt, hogy más fajtájú fák voltak az út egyik szélén, valamint egy épület fordítva állt, mint a valóságban...

Az autók is az eredeti járművek alapján készültek el. Az összes cég, amelynek autója szerepel a versenyben, beleegyezett, hogy bekerüljenek a játékba, annak ellenére, hogy széttörhetjük a jár-

nem lehet ész nélkül száguldozni, mert akkor bizony hamar elfogyasztjuk a kvótát, míg ha lassan és taktikusan próbálunk haladni, mindenki megelőz bennünket. A készítőik igazi szimulátort szeretnének készíteni, nem egy arcade autóversenyt, ezért az autók összetörhetnek, sőt, akár fel is mondhatják a szolgálatot a gyilkos 24 órás verseny közben. Szerencsére a program úgy van megírva, hogy minél tovább jutottunk a versenyben, annál kisebb az esélye annak, hogy szétessenek alattunk az autók, ennek miéért a fejlesztőcsapat egyik tagja adta meg a választ: „Nem vagyunk szívte-
lenek. Ha 23

gányokat. Sőt, maguk az autógyártó cégek bocsátották a járművek adatait a készítőik rendelkezésére a minél nagyobb élethűség érdekében.

LE MANS 24 HOURS
INFOGRAMES / EUTECHNIX
AUTÓ-SZIMULÁTOR
1999 NYÁR

Az előzetes képek alapján a grafikai megjelenítés is felő a feladathoz, így az autóversenyek kedvelői már készíthetik maguk mellé a hideg élelmet, valamint gyakorolhatják a 24 órás folyamatos vezetést...

HA UTÁN ÉRKEZETT... LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT... LAPZÁRTA UTÁN

- Újabb kiegészítő lemez készül a népszerű Rainbow Sixhez. A Rogue Spear tizennyolc igen változatos küldetést tartalmaz.
- A Dynamix egy második világháborús repülőgépszimulátoron, a Desert Fightersen dolgozik, ami-ben Észak-Afrika légtérben tehetjük próbára tudásunkat.
- Sajnos abbamaradt a glDoom, azaz a 3D kártyákat is támogató Doom-verzió fejlesztése. A hiva-

talos web-oldalon semmiféle indokot nem lehet találni, csak a lesújtó hírt.

- Érdekes versenyt rendeztek a Land of Lore III megjelenése alkalmából. A szerencsés kiválasztottaknak egy ültő helyükben kellett végigátészniuk a játékot. A győztes Chris Reynoso ideje 14 óra 15 perc. Meg lehet próbálni megdönteni...
- A Quake 3: Arena is csúszik. A készítőket szerint az eredetileg április végére ígért teszt-verzió már biztos, hogy késni fog.

- Készül a Warzone 2100 folytatása az igen eredeti Warzone 2120 címmel.
- A tavalyi év egyik legtöbb botrányt kavaro játéká-nak, a Grand Theft Autónak is készül a folytatása.
- Az SCI szerint novemberben megjelenik a Carmageddon 3: Death Race 2000. A cég emellett egy multiplayer verziót is dolgozik, Carmageddon Online címmel. További vérengzésre számíthatnak tehát a szokatlan vezetési stílus kedvelői.

Kingpin

Egyenesen a gettóból

▼ Interplay

Egyértelmű, hogy a first person shootereket már nem nagyon lehet egyszerű lövöldözős játékoknak titulálni. Egyre több olyan elem szerepel bennük, amelyek más játéktílusokra voltak eddig jellemzők. Itt van példának okáért a Kingpin, amelynek játszható demoja többek között azzal szerzett hírnevet magának, hogy terjedelme meghaladja a száz Mbyte-ot.

Kingpin nem (csak) akciójáték. Ha többet szeretnénk élni, mint néhány perc, nem szabad nekiádnunk mindenkinek. Az emberek, akikkel az utcán találkozhatunk, néha nagyon fontos információkkal bírnak, ezért ha nem viselkednek ellenségesen velünk szemben, próbálunk meg először beszélgetni velük. Érdekes, hogy már a beszélgetésekben is kettőjára utat választhatunk. Lehetünk barátságosak és fenyegetőek is a másikhoz. Hogy hol melyik vezet eredményre, azt a játékosnak kell eldöntenie. A játék célja, hogy egy megfelelő bandát verbuváljunk magunknak. Minden bandatag felbérléséhez megfelelő mennyiségű pénzre van szükségünk. Ha sikerül valakit „leszerződtenünk”, már különféle parancsokat is adhatunk neki, amelyet az emberünk megpróbál tudásának legjavát nyújtva teljesíteni. Persze ne gondoljunk összetett utasításokra, csak a „kövess!”, „állj meg!” és „támadj!” opciók közül választhatunk.

Mivel ez azért valahol egy akciójáték is, nem maradhattak ki belőle a fegyverek sem. A demóban csak néhány pusztító eszköz van: az első, az ólomcsövet már a játék elején magától felveszi hősünk. Mivel ez közelharc fegyver, kezelése némi gyakorlatot igényel, de még mesterfokon kezelve se próbálunk meg vele pisztolyos örök ellen vonulni. A második fegyver a fészítővas, amely működésében hasonlít az ólomcsőhöz, de hosszabb és erősebb. Ha sikerül valaki mögé belopoznunk és megsuhintanunk hátulról, szinte biztos, hogy az áldozat azonnal elterül. A következő

fegyver a pisztoly, amely lényeges előrelépést jelent a közelharc fegyverek után, annak ellenére, hogy elég pontatlanul lő. A játék érdekessége, hogy minél többet tüzelünk vele, hősünk annál pontosabban céloz egy idő múlva (gyakorlat teszi a mestert)! Ezen kívül a boltban még fejleszthetjük is a pisztolyt, háromféle módon: gyorsabb lövés, gyorsabb újratöltés, illetve erősebb lövés. Néha találhatunk hangtompítót is hozzá, amely a valósággal ellentétben csak néhány lövésre elegendő, ám hatása igen jól jöhet. A következő fegyver szinte az összes first person shooterben szerepel, ez nem más, mint a shotgun, amely pontosan úgy működik, ahogy azt megszokhattuk tőle: közelre nagyon jól sebez, távolra már kevésbé, és igen hosszú ideig tart újratölteni. Ezen kívül van még egy titkos fegyver is a demóban, igaz nagyon el van rejtve, de ha megtaláljuk, határozott előnyre tehetünk szert a többi kispályás bűnözővel szemben...

A játék mind vizuálisan, mind verbálisan igen brutálisra sikeredett. Még nem volt olyan játék, amelyben több káromkodást hallottam volna, mint a Kingpinben kb. egy perc alatt. Az összes szereplő és hősünk is hamisítatlanul utcai szlenget beszél. A készítők fel is hívják mindenki figyelmét, hogy a játékokat csak 18 éven felülieknek ajánlják – sőt, a Kingpin Németországban már megjelenése előtt betiltották... Mivel a játék a Quake II módosított engine-jét használja, nem szükségeltetik igazi erőmű hozzá. A demo csak OpenGL támogatást tartalmaz, ezért csak olyan gyorsítókétyákkal játszható, amelyekhez van ilyen driver.

CARIS

CD GALAXIS

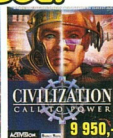
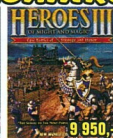
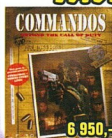
1114 Bp., XI. ker. Vásárhelyi Pál u. 8. (Móricz Zs. körtérnél)

Internet: www.cdgalaxis.hu - Faxbank: 2-333-666/2345 # # faxhang

Nyitvatartás: H-P 10-18h, Sz 10-13h

Telefon: (36 1) 361-4061

TAVASZI ÚJDONSÁGAINKBÓLI

Commandos 6.950,-

Commander in Chief 9.950,-

X-Wing Alliance 9.950,-

Heroes of Might and Magic III 9.950,-

Civilization: Call to Power 9.950,-

MechCommander 7.950

MegaPak 9 6.950

(8 teljes játék: Civilization2, Pro

Pinball 2, Interstate 76, Discworld 2,

D.Berry 2, IF22, J.N.5, Admiral Sea)

Might & Magic VI 6.950

Monaco GP Racing 2 7.950

Myth: Fallen Lords 3.950

Myth 2: Soulblighter 5.950

Nascar Revolution 99 10.950

NBA Live 99 7.950

Need For Speed 2 SE 3.950

Need For Speed 3 7.950

Netstorm 4.950

NHL Hockey 99 7.950

Oddworld 3.950

Oddworld 2 9.950

O.D.T. 5.950

Outlaws 4.950

Pandemonium 2 4.950

Sampras Tennis 3.950

Sanitarium 9.950

Screamer + Scr. Rally 3.950

Settlers 2 2.950

Settlers 3 7.950

Settlers 3 Mission 3.950

Silver 10.950

Sim City 2000 Plus 4.950

Sim City 3000 9.950

Speedster 3.950

Starcraft 6.950

Starcraft Brood War 6.950

Star Wars Behind Magic 9.950

SW Jedi Knight Gold 9.950

SW Rogue 7.950

SW Rogue Squadron 10.950

SW X-Wing Alliance* 9.950

SW X-Wing Collector 3D 9.950

SW X-Wing vs TIE Gold 7.950

Superbike 9.950

Tomb Raider Gold 5.950

Tomb Raider 3 9.950

Total Annihilation Gold 9.950

Turok 3.950

Turok 2 9.950

UEFA Champ. League 10.950

Uprising 2 6.950

Ultimate Strategy Arch. 5.950

(Dark Colony, Civilization, Railroad

Tycoon Dix, X-COM, Heroes Of M&M,

Conquest Of TWW, Deadly Games)

Ultimate World War 2 9.950

(Panzer General 2, Steel Panthers 3,

Soldiers At War, Silent Hunter)

V-Rally 8.950

Vészhelyzet 4.450

Viper Racing 9.950

Viva Football* 10.950

Warcraft 2 Deluxe 5.950

Warzone 2100* 9.950

Egy kis ízelítő fantasztikus kínálatunkból!
(természetesen minden termékünk eredeti és original!)

Ha kérdésed van, hívj minket a
361-4061-es telefonszámon!

Postai csomagküldés már másnapra!

2 Good To Be True 5.950

(Caesar 2, Nascar Racing 2, Ulti-

mate Soccer Man. 2, Earthsiege 2,

3D Ultra Pinball 2, Print Artist 4)

Addiction Pinball 3.950

Aliens vs Predator* 9.950

Alpha Centauri 9.950

Archimedian Dynasty 2.950

Baldur's Gate 10.950

Baldur's Gate Mission* 5.950

Biggest Names 7.950

(Dark Omen, Dungeon Keeper, Need

For Speed 2 SE, Nuclear Strike,

Sim City 2000, Theme Hospital)

Blackstone Chronicles 9.950

Caesar 3 9.950

Capitalism Plus 2.950

Carmageddon 2 7.950

Champ. Manager 3 9.950

Civilizat.: Call To Power 9.950

Colin McRae Rally 10.950

Commandos BtCoD 6.950

Dark Omen + DL 2 2.950

DeathKaz 9.950

Deer Avanger 6.950

Delta Force 10.950

Diablo 5.950

Die By The Sword 3.950

Duke Nukem 3D KAT 5.950

Dungeon Keeper Gold 3.950

Extreme Assault 2.950

F1 Racing 3.450

F-16 Agressor 10.950

Falcon 4.0 9.950

Fallout 4.950

Fallout 2 9.950

FIFA Soccer 99 5.950

Fighter Squadron 9.950

Fleet Command* 10.950

Future Cop LAPD 4.950

Gangsters 7.950

Game Commander 12.950

(Trányított hanggal a játékokat!)

Get Medieval* 5.950

Gex 3D 4.950

Grand Prix 2 3.950

Grand Prix 500* 10.950

Grand Prix Legends 5.950

GT Sports Cars Racing* 10.950

Half-Life 10.950

Hardline 1.950

Heretic 2 4.950

Heroes Of M&M 2 4.950

Heroes Of M&M 3 9.950

Heroes Of M&M Comp. 9.950

Imperialism 2* 9.950

Incubation 2.950

Jack Orlando 1.950

Jazz Jackrabbit 2 4.950

King's Quest 8 7.950

Klingon Honor Guard 3.950

Knights & Merchants 5.950

Lands Of Lore 3 9.950

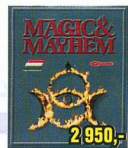
M1 Tank Platoon 2 7.950

M.A.X. 2 5.950

Magic & Mayhem 2.950

F1 Racing 3.450,-

Magic & Mayhem 2.950,-

FIFA 99 5.950,-

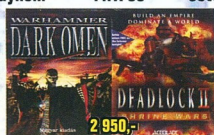
Settlers 3 Mission 3.950,-

Incubation 2.950,-

Die By The Sword 3.950,-

Dark Omen + Deadlock II 2.950,-

Uprising 2 6.950,-

People's General 7.950

Pod Gold 4.950

Populous 3 7.950

Populous 3 Mission* 5.950

Powerboat Racing 4.950

Power Chess 2 7.950

Pro Boarder 10.950

Pro Pinball 2: Timeshock 9.950

Pro Pinball 3: Big Race 5.950

Quest For Glory 5 10.950

Rage Of Mages* 5.950

Rebel Assault 2 3.950

Recoil 8.950

Redguard (Elder Scr.)* 10.950

Redline 10.950

Redline Racer 4.950

Rent-A-Hero* 10.950

Requiem* 9.950

Resident Evil 2 9.950

Robo Rumble 5.950

World Football Manager 9.950

World War II Fighters 9.950

Worms Armageddon 9.950

X-Files The Game 4.950

* = Hamarosan megérkezik

Imperium Galactica II

Naptár 1999-2000

Üsd agyon a várakozás idejét

ezzel a fantasztikus,

posztorzárú képekkel bemutatott,

exkluzív kiadvánnyal!

1.950,-

Árának a törzsvásárlói

kedvezményeket és az

áfát tartalmazzák.

Az árváltoztatás

jogát fenntartjuk.

Specialis árcsökkentés a PC és konzolok eladására!

Vagyis ha a hard és a szoftver eladását egybevetjük

az átlagos értékesítési árunkkal, azaz a vásárlókat

15% kedvezményre jogosítjuk.

Amennyiben törzsvásárlóként regisztráltál

az átlagos értékesítési árunkkal, azaz a vásárlókat

15% kedvezményre jogosítjuk.

Amennyiben törzsvásárlóként regisztráltál

az átlagos értékesítési árunkkal, azaz a vásárlókat

15% kedvezményre jogosítjuk.

Amennyiben törzsvásárlóként regisztráltál

az átlagos értékesítési árunkkal, azaz a vásárlókat

15% kedvezményre jogosítjuk.

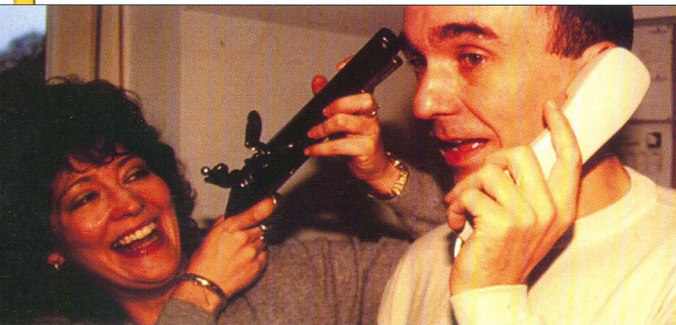
Amennyiben törzsvásárlóként regisztráltál

BLACK & WHITE

6. rész NAPLÓ

Előző számainkban részletesen megismerkedhettetek a Black & White fejlesztőgárdájának munkájával és a Lionhead Studios működésével. Steve Jackson, a cikkek írója most egy könnyedebb témát vett elő, nevezetesen az alkalmazottak keresése során történt említésre méltó mókás eseményeket. Ismerjétek hát meg az olasz Giovanni sztoriját, aki úgy gondolta, hogy nagy ember lesz a Lionheadnél...

Ha a Lionheadnél megkérdeznék egy fejlesztőt, hogy mi okozta nekünk a legnagyobb fejfájást, valószínűleg azt mondaná: „a személyzet”. Egy jól együttműködő fejlesztési csoport felépítéséhez szükség

van egyéniségekre, temperamentumra és némi szerencsére. A Lionhead programozói és művészei munkaerő-ügynökségek, fejvadász-cégek, hirdetések és szóbeli állásinterjúk révén kerültek hozzánk. Több tucat je-

lőttel beszélgettünk, és ezek a beszélgetések ijesztenek sok időt vettek igénybe. Nem is annyira a vállalat, mint inkább a „kultúránk” szempontjából megfelelő emberek megtalálása hosszú, kemény robot volt. De végül szépen összejött a Black & White csapata...

Azonban vettünk hibákat. Egy nap, amikor beértem a munkahelyre, négy fiatal programozót találtam ott, akik hollandul (!) csevegtek egymással – és senki nem tudott róluk semmit! Kiderítettem, hogy Peter találkozott velük egy amszterdami hacker-konferencián, és mellékesen meghívta őket a Lionheadhez, hogy esetleg a Black & White varázslat-effektjein dolgozzanak. Ők pedig el is jöttek! Két napig voltak nálunk, majd hazamentek anélkül, hogy bármi hasznosat tettek volna. Egy másik alkalommal egy engine-programozó (aki egyébként mindig ugyanabban a bőrnadrágban dolgozott) borult ki attól, hogy mindennap száz mérföldes távolságról jár be a munkahelyére – végül valami elpattant benne. A reggeli vonaton leüött egy utast, és teljesen összetörve érkezett meg az irodájába. A következő napot kihagyta, és soha nem láttuk többé. De a Lionhead legemlékezetesebb munkaerő-sztorija kétségtelenül az olasz Giovanni meséje. Az egész egy telefonhívással kezdődött...

„Ó, istenem!” – csapta le a telefont egyik nap Peter az irodában. – „Giovanni megérkezett! Itt van a városban!” Amikor megkérdez-

tük, hogy ki az ördög az a Giovanni, megmutatta nekünk azt az e-mailt, amit néhány héttel azelőtt kapott Olaszországból. „Hi!” – szölt az üzenet – „Programozási gyakorlat: 5 év assembly, 4 év C, Win95/DirectX, real-time, 3D, Pentium és MMX optimalizálás. Glide kódolás, bitszintű hardver-programozás. Személyesen javított függvényeket és fejlesztetek új algoritmusokat. Választ várok.

Kösz: Giovanni Utóirat: Ha úgy gondoljátok, hogy én vagyok a megfelelő személy, 24-én, szerdán tudnám kezdeni a munkát.” Mark és Jonty azonnal szemrehányóan nézett Peterre, aki megesküdt, hogy NEM hívta meg Giovanni állásinterjúra, sőt, még válaszelevelet sem küldött. Bármilyen is volt az igazság, aznap 24-ét írtunk, Giovanni pedig megérkezett Olaszországból, és már a guildfordi állomásról telefonált nekünk. Hamarosan egy taxi érkezett a Lionhead irodához elé, amelyből kilépett a titokzatos Giovanni. Peter udvariasan üdvözölte őt, majd körülvette az irodákban és mindenkinek bemutatva. A Lionhead-csapat több tagja meg volt győződve arról, hogy Giovanni komoly állásinterjú miatt jött Angliába. Végül elérkezett a délután öt óra, amikor – mivel aznap a nap nagy részét az irodától távol töltöttem – visszamentem a Lionhead főhadiszállásra. Mindenkit Peter asztala köré gyűlve találtam. A haditanács témája az volt, hogy mit tegyünk olasz vendégünkkel, aki éppen reménykedve várt az interjúszobában. Tovább bonyolította a helyzetet, hogy kiderült, Giovanni totálisan bízott abban, hogy állást kap a Lionheadnél. Ezért nem is tervezte a hazatérést, csak Angliába szóló repülőjegyet vett, és nem is hozott magával annyi pénzt, amennyiből haza tudott volna menni!

Peter azt javasolta, hogy a csapatból egy önként jelentkező gondoskodjon arról, hogy Giovanniának legyen hol aludnia. Érthető módon nem tolongtak az önkéntesek, ezért egy sorsolással döntöttük el, hogy ki lesz a „szerepcsés”. Oran, friss irodai alkalmazottunk, előkészített 15 darab papírt – mindegyikünknek egyet –, egyikre felírta a Giovanni nevet, majd mindet beledobta egy kalapba. Annak az illetőnek kellett foglalkoznia aznap este látogatókkal, aki a feliratos cetlit húzta ki a kalapból. Mindenki húzott, de csodák csodája, senkinek nem volt a Giovanni papír! Oran pironkodva vallotta be, hogy véletlenül nem 15, hanem 16 papírt készített, és a kalapban ott figyelt a maradék cetli, amelyikre Giovanni neve volt felírva! „Ez a Sors keze!” – kiabált Mark Webley. – „Bejelentés nélkül és hívatlanul tette meg azt a nagy utat. Aztán jött ez a sorsolás – menni volt az esélye annak, hogy ez a papír maradjon utolsónak a kalapban? Giovanniának az a végzete, hogy

velünk dolgozzon. Alkalmaznunk KELL őt!” „Mi?” – kiabáltam. – „Nem gondolhatod ezt komolyan! Nem vehetünk fel a céghez azért egy embert, mert ezt láttad a csillagokban! Inkább hívjuk be és adjunk neki valamennyi készpénzt, hogy haza tudjon menni!”

Végül Peter és Mark megegyeztek abban, hogy közlik Giovanniával a rossz hírt: nem tudjuk őt alkalmazni a Lionhead Studiosnál. Szegény Giovanni teljesen sokkolta a bejelentés. Leesett az álla, nem akarta elhinni, amit mondtunk neki. Amikor felajánlottuk neki a pénzt, visszautasította (kiderült, hogy mégis volt neki pénze a hazaútra...). Kiballagott az épületből, leült a járdára, és fejét kezeibe temette. Többen is kijöttek az irodákból, és vigasztalhatóan volt. Legutolsó képünk úgy maradt meg szegény Giovanniáról, hogy sétál bele a naplementébe, egyenesen Guilford vasútállomás irányába...

STAR WARS™ EPISODE I

a film és a játékok

...minden generációnak megvan a maga legendája... ...minden legenda elkezdődik valahol...

A filmvilág, de talán az egész elektronikus szórakoztatóipar legnagyobb legendája a Star Wars -univerzum. Az első trilógia örökre megváltoztatta a sci-fi szó jelentését, milliók váltak a fantasztikus világ rajongóivá, milliók számára lett a poetica Yoda, a jedi mester híres mondása: „Ne próbáld; tedd!”. Több, mint másfél évtizede várunk a történet folytatására, ám George Lucas még izgalmasabbat talált ki: a történet előzményeit, Anakin Skywalker Darth Vadderé válását mutatja be a második (időrend szerint első) trilógiában. A film iránti várakozás minden képzeletet felülmúl. A legelvakultabb Star Wars -fanatikusok hat héttel a bemutató előtt kezdtek el sorban állni a jegypénztárak előtt, és maig több, mint négy millió (!) amerikai vett ki szabadságot arra a napra, amikor a legenda végre elkezdődik: május 19-re.

George Lucas játékefejlesztő cége – akárcsak a maga területén a filmeket készítő Lucasfilm vagy a látványtechnikus Industrial Light and Magic – kiemelkedően magas színvonalú munkáiról ismert a játékosok körében. A Day of the Tentacle, a Monkey Island-trilógia, az X-Wing-sorozat vagy a Jedi Knight sikere minden más játékefejlesztőnél az álmok netovábbja lenne, a LucasArtsnál azonban csak tucat-nevek a dicsőségtábláról. Ez a társaság, a világ egyik legjobb játékefejlesztő csapata most megkísérli a szinte lehetetlent: az Episode I általt tömeghisztériát kielégítő színvonalú játékot kiadni, amely a film eseményein alapul – ráadásul egyszerre mindjárt kettőt!

A dolog érdekességét fokozza, hogy míg a játékok a film amerikai premierjével egy időben, május végén jelennek meg, a film csak szeptember elején ér el Európába. Így a magyar filmpremierig a Episode I The Phantom Menace™ és az Episode I Racer szolgáltatja az egyetlen igazán hiteles forrást a Star Wars -élményre éhezõ hazai közönségnek. Így tehát – a LucasArts-szal kötött megállapodásunk alapján – olyan, mindezidáig súlyos titokként kezelt dolgokról írunk és olyan exkluzív képeket mutatunk be a játékokról, valamint a filmről, amelyeket Magyarországon kizárólag a PC ZED-ben találhatsz meg.

Lássuk tehát, mi történt réges-régen abban a bizonyos messzi-messzi galaxisban...

Episode I The Phantom Menace™

**„NEM A NAGYSÁG SZÁMÍT.
NÉZZ MEG ENGEM! NICSIKINE VÉLSZ,
ÜGYE? ROSSZUL TESZED.
MERT VELEM VAN AZ ERŐ. AZ ERŐ
PEDIG HATALMAS. AZ ÉLETBŐL ÁRAD,
AZ NÖVELI. ENERGIA, AMI KÖRÜLVESZ
ÉS ÖSSZENÖT. FÉNYLŐ LÉNYEK
VAGYUNK, NEM PUSZTA ANYAG!
ÉREZNEK KELL AZ ERŐT MAGAD
KÖRÜL. ITT: KÖZTED, KÖZÖTTEM.
A FÁBAN, A KÖBEN...
MINDENÜTTI!”**

**YODA, JEDI MESTER,
A BIRDALOM VISSZAVÁG**

A Kereskedelmi Szövetség támadásra készül a békés Naboo bolygó ellen, amely így a galaxis sorsát alapjaiban befolyásoló események sorsihelyévé válik. A két ősi civilizációnak ott-hont adó bolygó ifjú uralkodója, Amidala királynő az Erő jó oldalának mesterei, a jedi lovagokat hívja segítségül a reménytelennek látszó helyzet megoldására. Qui-Gon Jinn és tanítványa, Obi-Wan Kenobi békétárgyalásokat kezd a Szövetséggel, ám hamarosan diplomatából üldözötté válva kell visszatérniük az ostrom alatt álló Theed városába, majd onnan a halálós mocsárvilágba, illetve a go-guung nép buborékkupolákból álló víz alatti erődítményébe...

A Kereskedelmi Szövetség agressziójától és a Galaxis szenátorainak intrikáitól távol, a sivatagos Tatooine bolygón a nem mindennapi képességekkel megáldott rabzsolga fiú, Anakin Skywalker még nem sejtí, hogy mekkora szerep vár rá a galaxis történelmében. Mon Espá arányában, a Bonta Eve siklóversenyen találkozik a menekülő jedikkel és a királynővel. Ez a találkozás mindannyiuk életét örökre megváltoztatja...

Az ismert univerzum központja, a Coruscant bolygó meglatogatása után hőseink együtt térnek vissza a Naboo-ra, ahol mindannyiukra életük legnagyobb kihívása vár: Amidala királynőnek fel kell szabadítania népét és bolygóját a Szövetség elnyomása alól, a

jedi lovagoknak meg kell küzdeniük a Sith lord-jával, Darth Maulal – ekközben a kis Anakint megkísérti az Erő sötét oldala...

Röviden összefoglalva ez a Star Wars' első epizódjának, az Episode I The Phantom Menace'-nek és a hozzá kapcsolódó hasonló nevű játéknak a kerettörténete, ami a film eseményeit követi szinte jelenetről jelenetre pontosan. A játék egy három dimenziós akció/kaland, leginkább a Jedi Knightra hasonlít, csak hogy itt a kamera külső nézetből követi hősünket. Pontosabban hőseinket, hiszen a játék folyamán összesen négy karaktert fogunk irányítani. Obi-Wan és Qui-Gon fénykarddal és az Erő használatával győzik le ellenfeleiket, Panaka kapitány (a királynő személyi testőre) a közelharc mestere, míg Amidala speciális droidbővítő fegyverrel van felszerelve. Hőseink ellenfelei között – ahogyan a filmben is – elsősorban harci droidokkal, a Szövetség zsoldosával és coruscanti katonákkal találkozhatunk, míg a játék végén fő ellenfelünk Darth Maul, az Erő sötét oldalának mestere, dupla pengéjű fénykarddal harcoló lázadó jedi lovag lesz. Segítőink között tudhatjuk Anakinton kívül Jar Jar Binkset, a Naboo őslakosainak képviselőjét.

A Episode I The Phantom Menace' egyedi keveréke az akció- és kalandjátékoknak. Bonyolult feladatokat csak az Erő használatával tudunk megoldani, így tárgyakat mozgathatunk távolról, rövid ideig repülhetünk, illetve védekezésre és támadásra egyaránt használhatjuk a látványos Erő-löket, ahogyan a film előzetesében Obi-Wantól láthattuk. Az Erő használata már a Jedi Knightban is megvolt, itt azonban ennél jóval erősebb a kalandelemek jelenléte. Sokat kell beszélgetnünk a különböző szereplők-

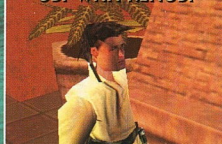
kel – ráadásul a társalgás közben is alkalmazhatunk jedi-trükköket (lásd Obi-Wan és a birodalmi rohamosztagos beszélgetését Mos Eisley-ba menet a Csillagok Háborújában)! Beszélgetéseinket felhasználhatjuk arra is, hogy a nálunk levő tárgyakkal kereskedjünk. A csere-bere és adás-vétel útján sok hasznos, sőt, nélkülözhetetlen felszereléshez juthatunk hozzá. Az RPG-khez hasonló vonás a játékban a rengeteg melléküldetés, amelyek teljesítése nem feltétlenül szükséges a játék végigviteléhez, viszont hasznos extra felszerelésekhez juthatunk általuk. Küldetéseink sokkal változatosabbak, mint azt az eddigi Tomb Raider-sémára készült 3D-s akció/kalandjátékokban megszokhattuk. Van, hogy az üldözőink elől való menekülés, és a börtön mentése a cél (az első helyszín, a Kereskedelmi Szövetség harci cirkálja mindjárt

ilyen), előfordul, hogy Lara kalandjaihoz hasonlóan a hatalmas pálya felfedezése és a csapdák kikerülése állít kihívás elé (ilyen lesz a theedi királyi rezidenciába való bejutás a palota kertjén keresztül). Sokszor adrenalinpumpáló lövöldözéssel és féktelen akcióval tarkított a játékmenet, míg máskor jobb, ha eltelesszük fegyvereinket és csak a beszélgetésekre és jedi-fortélyainkra hagyatkozunk. Olyan küldetéseink is akadnak, ahol egy másik karakter mellett kell testőr-szerepet vállalnunk, ilyenkor őt kíséjük valahová egy veszélyes helyszínre, és meg kell védenünk a támadásoktól, akár az életünk árán is! Ilyen lesz a film egyik kulcsjelenetének megfelelő küldetés, ahol Obi-Wan a királynőt kíséri Theed palotájából abba a hangárba, ahonnan a csapat az ostromlott bolygóról a Tatooine-ra menekül. A film egyik legizgalmasabb ré-

sze a siklóverseny Mos Espá arénájában: míg a másik új Star Wars-„játék, az Episode I Racer teljes egészében a nem mindennapi verseny köré épül, az Episode I The Phantom Menace”-ben, a sikló-bajnokság csak egy melléküldetés, ahol fogadásokat kell kötnünk, hogy elegendő pénzt szerezzünk a királynő őrjárájának megjavítására.

Az Episode I The Phantom Menace” az akció- és kalandjáték-elemek mesteri keverésével, és a LucasArstól már megszokott kiemelkedően magas színvonalú, igényes kivitelezésével valószínűleg a film nélkül is világsiker lenne, azonban a kilencvenes évek legjobban várt filmje és a Star Wars”-mitosz feltámadása miatti már-már tömeghisztériába csapó várakozás minden bizonnyal a sokszorosára emeli az Episode I The Phantom Menace” iránti elvárásokat, és biztosítja a játék sikerét is.

OBI-WAN KENOBI

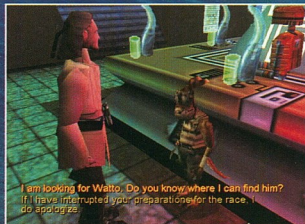
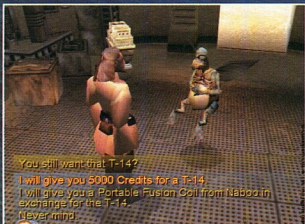
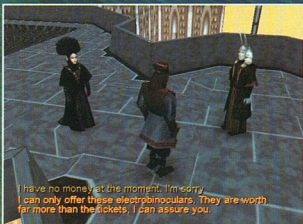
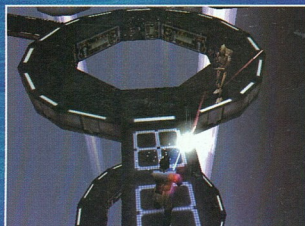
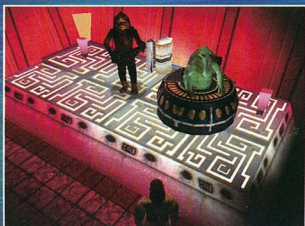
QUI-GON JINN

AMIDALA KIRÁLYNŐ

PANAKA KAPITÁNY

Star Wars™ Episode I Racer

- **MOST MEG HOVA TÚNTEK?**
- **FÉNYSEBESSÉGRE KAPCSOLTAK, URAM!**
- **AZT LÁTOM! DE HOGYAN ÉRJÜK UTOL ŐKET?**
- **VÁLTSUNK MI IS FÉNYSEBESSÉGRE!**
- **NEM, AZ NEVÉS LESZI KAPCSOLJUNK... ELSZÁMOLTAN SEBESSÉGRE!**

ÜRGÖLYRÖK

A Star Wars -játékok egyik fontos ágát képviselik a komplex, bonyolult szimulátorok (X-Wing, TIE Fighter és folytatásai) és arcade jellegű, inkább száguldozós és (vagy) lövöldözős akciójátékoknak nevezhető társaik (a Rebel Assault-vonal). Az Episode I Racer egy harmadik irányt jelöl ki a Csillagok háborúja világában játszódó akció/szimulátor játékoknak. A filmben is megjelenő (sőt: kulcsfontos-

ságú szerepet játszó) siklóversenyig alig 9-10 méter hosszú, házilág barkácsolt és tuningolt sugárhajtóműves járgányokat hajtva versengenek az indulók, 1000 km/h sebességgel száguldván alig néhány méterrel a föld felett. A Ben Hur kocsiversenye a Mad Max hangulatát idéző környezetben és járművekkel, mindez a Star Wars -világában, a filmből ismerős helyszíneken és szereplőkkel!

A siklóverseny valójában egy bajnokság, ahol nyolc bolygó 25 nyaktörő versenypályáján csapnak össze a versenyzők, míg eljutnak a legnagyobb, és egyben legfontosabb, döntő

versenyig, a Tatooine-on rendezett Boonta Eve Classic-ig. A játék megnyeréséhez és a galaktikus bajnoki cím eléréséhez a két tatooine-i versenyen való részvételig kell eljutnunk, majd azokon is az első helyen végezni – akárcsak az Episode I-ben

a fiatal rabszolga Anakin Skywalkernek a film egyik legizgalmasabb és leglátványosabb részében, ahol a későbbi rettegett Darth Vader számára a szabadság a verseny tétje.

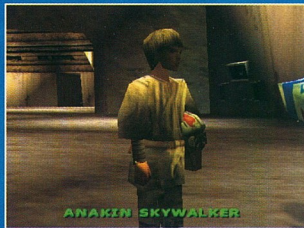
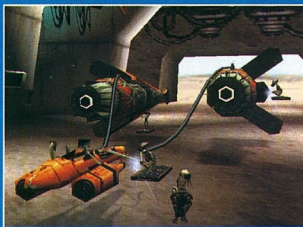
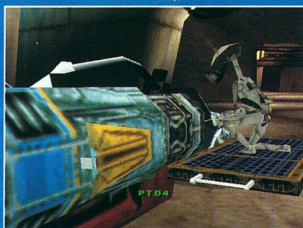
Három versenysorozatot kell teljesítenünk (amelyek gyakorlatilag a játék három nehézségi szintjének felelnek meg) minden versenyen el kell érniük egy előre meghatározott helyezést, csak ennek elérésével léphetünk tovább a következő pályára. Az egyes sorozatok utolsó előpróbáin mindenképpen a dobogón kell végeznünk, hogy indulási jogot nyerjünk a Boonta Eve Classic-ra. Természetesen nem érdemes a játék által kitűzött minimális követelmények elérésére hajtani, a cél a győzelem, hiszen a jobb helyezéssel nagyobb pénzdíj jár, amivel helyrehozhatjuk a siklónk futam során összeszedett sérüléseit, új alkatrészeket, javító droidokat vásárolhatunk járgányunkhoz, vagy – ha elég pénz szülgelődött össze – akár az egészet egy az egyben lecserélhetjük egy jobb modellre. A játéknak ez a része, amikor a versenyeken nyert díjakból egyre jobb gépet büttyölünk magunknak, a legendás Commodore-os sikerprogramra, a Street Rodra emlékeztet. A játék során 23 féle siklót vezethetünk – mind eltérő gyorsulási, irányíthatósági, méret- és végsebesség-adatokkal rendelkezik, így természetesen

más-más vezetési stílust is követelnek. Anakin siklója például a legjobbak közé tartozik: kicsi és könnyű, tehát jól gyorsul, fordulékony és gyors, viszont törekény... A másik csúcsgép a galaktikus bajnoki cím védőjének, az enyhén teveszerű Sebulbának a siklója, ami egy hatalmas, robusztus szerkezet kiemelkedő végsebességgel – ráadásul a hajtóművét fegyverként is használhatja a pilóta! Nem könnyű legyőzni, de ha a filmben az Erő hatalmával éppen csak ismerkedő Anakin Skywalkernek sikerült, nekünk miért ne sikerülne!

A program támogatja a 3D-s grafikus és hangkártyákat, illetve a force feedbackes irányító eszközöket. A siklót vezethetjük billentyűzet, egér, joystick, gamepad vagy kormány és pedálok segítségével – a készítő szerint utóbbi (főleg force feedbackes változatban) nyújtja a legteljesebb játékélményt. A verseny során nemcsak ellenfeleinkre kell ügyelnünk, hiszen a pályák is tele vannak nyaktörő akadályokkal. Hatalmas sziklák, hajmeresztő ívű kanyarok, törmélék, becsukódó/kinyíló ajtók, szakadékok és vizesek nehezítik a dolgunkat. Összesen nyolc bolygó versenypályát járhatjuk végig, mire eljutunk a Tatooine kanyonokkal barázdált, kiégett sivatagjába. Az Aquilaris

vizi világában hidak és alututak közt száguldozhatunk (hol a víz színe fölött, hol alatta) egy elárastott város romjain épült pályán. Az Ando Prime bolygója a Birodalom visszavágban megismert Hoth-hoz hasonlóan az örök fagy és jég birodalma, ennek megfelelően a siklóverseny helyszíne is egy életveszélyes hegyi úton és egy befagyott tavon húzódik. A túlszennyezett iparbolygó, Mon Gazza pályáján a mindenhonnan szívárgó, és a siklók hajtóművétől belobbanó gáz jelenti a legnagyobb gondot. Malastare arénájában is hasonló problémáink adódhatnak a bolygófelszín közelében tavakba sűrűsödő metángáz miatt. Veszélyes versenyeket igényel Ord Ibanna elhagyott bányászkolóniai és Baroonda gejzerekkel, vulkánokkal és buja dzsungellel borított, fojtogató kénys levezetői mocsarai is. Az igazi sebesség-élmény a Csillagok háborújának hangulatával körítve; az új Star Wars-film legizgalmasabb része testközelből, avagy Need For Light Speed – ezt nyújtja az Episode I Racer!

A két játék a film amerikai premierjével egy időben, május végén kerül a boltokba szerke a világon és remélhetőleg segít kibírni a film magyar bemutatójág hátralevő heteit... Addig is az Erő legyen velünk!

X-Wing Alliance

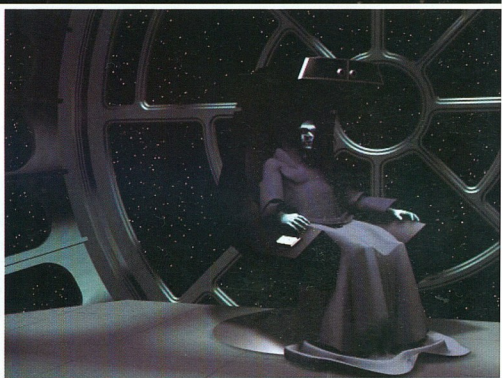
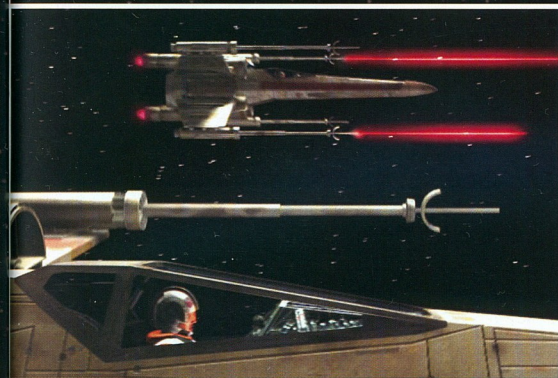
Nem ex-Wing
még az X-Wing

▼ Activision / LucasArts

Star Wars-lázbán ég az egész világ. Egy hónappal az új mozifilm, az Episode I: Phantom Menace amerikai megjelenése előtt, valamint két rövid, ám annál inkább magával ragadó filmelőzetes után az Activision mindezt azzal is tetőzte, hogy kiadta az X-Wing panteon legújabb tagját, az Alliance-t. Már nagyon vártuk a játékot, hiszen az előző produkció, az X-Wing vs. TIE Fighter szinte semmibe vette az egyjátékos üzemmódot, de még annak kiegészítője, a Balance of Power sem segített ezen sokat. Az Alliance ezeket a hiányosságokat igyekszik pótolni, részletesen kidolgozott kerettörténetével és félszáz küldetésével pedig az öt éve kiadott X-Wing folytatásának is tekinthető.

RÉGES-RÉGEN, EGY MESSZI-MESSZI GALAXISBAN...

...már annyi minden történt, hogy ember legyen a talpán, aki mindent átlát még benne. Ebben a galaxisban éli mindennapjait két, egymással igen nagy versenyben levő kereskedőcsalád, az Azameenek és a Viraxok. Előbbi egy tisztességes, a becsületre sokat adó familia, míg utóbbi inkább erőszakos üzleti praktikájáról híres. Mi több, a Birodalommal is szemeget, hogy az oldalukon ők váljanak az egyeduralgó kereskedőházzá galaxiszerte. Mi Ace Azameent, az egyik család legfiatalabb tagját alakítjuk a történetben, amely előrehaladtával egyre jobban belegabalyodunk a felkelés és a Birodalom vére menő küzdelmeibe. Amikor egy kisebb birodalmi és Viraxoflotta elpusztítja otthonunkat, akkor döntünk úgy, hogy csatlakozunk a felkelőkhoz. Időben a hoth-i csata után történnek az események, már megkezdődtek a munkálatok a második Halálcsillag felépítésére, amelyet természetesen nekünk kell majd elpusztítanunk.

A játék történetvonalának felépítéséből adódóan amíg nem csatlakozunk a lázadó szövetséghez, kereskedelmi, szállítmányozási küldetéseket kell végrehajtanunk családunk megbízásából.

A megrögzött „top ace” játékosoknak ez egy kicsit leicsinyítőnek tűnhet, de mindjárt érdekesebb lesz számukra is, ha megtudják, hogy mindezeket egy olyan hajóval kell véghezvinni, amivel eddig sehol sem lehetett repülni. Ez az olyanra kívánt YT-1300, ami meglehetősen hasonlít a Millenium Falconhoz, de nem egyenlő vele (az egy teljesen átalakított, fel-tuningolt coreliai szállítóhajó), ez főleg a sebességen latszik meg. Később természetesen az „öreg csotrogányt” is kipróbálhatjuk. Ahogy beülünk, első ránézésre látszik, hogy nem vadászgéppel, starfighterrel van dolgunk, hanem egy felfegyverzett szállítóval. Nem lehet vele egykönnyen szédíteni TIE-köteleket, ez a hajó nem erre lett kitalálva, arra ott van az X-Wing, az A-Wing és a többiek. Maximális sebessége viszont majd kétszer akkora, mint bármely birodalmi hajóé. Jó móka Han Solo módra átülni az ágyútoronyba és onnan szórni az áldást, csak nem nagyon hatásos. Ilyenkor általában segítő droidunk vezeti a gépet. Ha végigjártuk az első küldetés-csoportot, átkerülünk a lázadó főhadiszállásra, a Defiance névre keresztelt nehézcirkálóra. Innen már minden a megszokott mederben zajlik, azaz folytathatjuk a kampányt, benézhetünk a hajók adatbázisába, illetve innen indíthatunk scenario-külde-

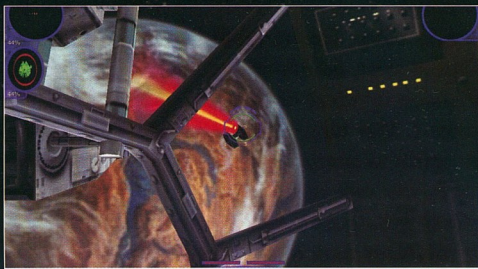
téséket és multiplayer játékot. Az adatbázisba érdemes benézni, hiszen rengeteg új hajóval és objektummal bővült a kínálat mindkét oldalán...

ÚJDONSÁGOK AZ ERŐBEN

Lássuk, mivel több a folytatás az előző részeknél! A grafika lenyűgözően részletes, szinte maga a nagybetűs tökéletesség, ahogyan a játék kinéz. Csak szuperlatívuszokban lehet róla beszélni, és ehhez nem elég a képeket megnézni, látni kell magát a játékot is mozgás közben! A Voodoo-forradalom kitörése óta elég sok idő eltelt már ahhoz, hogy szemünk megszokja a 3D kártyák által nyújtott vizuális élvezetet, de Star Wars űrszimulátorban illet még nem láthattunk! A pilótafülkék 3D-ben pompáznak, bármikor körbenézhetünk 360 fokban (végre jól látszik, amikor egy TIE Fighter elhúz mellettünk – gyönyörű!) olyan részletességben, mintha egy first person shooterben lennénk. A hangárok, űrbázisok szinte megszólalnak, olyan nagy nyüzsgés uralkodik rajtuk: robotok pakolják a konténereket ide-oda, hajók szállodnak a cirkálók között, arra is figyelniük kell, nehogy összeütközzünk valakivel fel-szállás közben! Odakinn, az űrben csak néhány fehér pöttyöt lehet látni diszi-

tésként, hanem hatalmas bolygókat holdjaikkal együtt, gyönyörű galaxis-kódokat a távolban, az adott rendszer csillagát lens flare-rel ellátva, egy szóval mindenféle dolgot, ami a világűrben dukál. A hajók és egyéb űrobjektumok (konténerek, bázisok, kikötők, platformok) textúráit és a robbanásokat tovább finomították; érdemes megnézni például egy TIE Fighter szétzúrást. Először három részre szakad, a pilótafülke sodródik egy kicsit az űrben, aztán szétrobban. Még itt sincs vége; van, amikor a pilóta teste egyben marad, és azt is befoghadjuk, mint célpontot (kiloni vagy a „szélvédőre” passzírozni sajnos nem lehet...). Ennek függvényében el lehet képzelni egy csillagromboló megsemmisülését! Amíg van pajzs egy hajón, és belelövünk, látni, ahogyan a felületén szétszlik a lézer energiája, s ha már leszédtek a hajó ilyen védelmét, a hajótesten is meglátszanak az általunk okozott károk füstölő foltok formájában. Az is figyelemre méltó adat, hogy kétszer annyi poligon jelenhet meg a képernyőn, mint az eddigi legszebb Star Wars-szimulátorban, az XvT-ben megjelenhetett. Jól látszik a készítőik részéről a tökéletességre való törekvés, hiszen a program támogatja a 3D hangzást és a force feedback joystickokat is.

A játékmenet is hoz jó néhány figyelemre méltó újdonságot. Hajónk hiperhajtóművét mostantól nemcsak a küldetés befejezésére lehet használni, hanem ténylegesen lehet ide-oda ugrálni a csillagrendszerek között, ha például kifogytunk a torpedókból, nem kell pánikba esni, egyszerűen hazaugorhatunk a bázisunkra egy kis utánpótlásért, javításért, sőt, ha megengedett, akár hajót is cserélhetünk! Mellesleg érdemes megfigyelni ugrás alatt a sebességmérőt...

Kíváncsiaknak megfelelően testre szabhatjuk hajónk három többfunkciós kijelzőjét azon információk függvényében, amelyekre leginkább szükségünk van. Új fegyvernek számít az iontorpedó, amely az ellenséges objektum rendszereinek megbénítására szolgál. Lonagykor eddig is voltak, viszont az iontorpedóval két lövés is elegendő a sikerhez. Remek újítás, hogy vigyázni kell a robbanásoktól, még sebződni is lehet tőlük, sőt, még attól is energiát veszítünk, ha egy hajó hajtóművének „szele” eléri minket. Figyelni kell, nehogy a közvetlen közelünkben robbanjon fel egy nagyobb objektum vagy csapódjon be egy torpedó, mert mi is könnyen odaveszhetünk! Ha pedig bekövetkezik a tragédia – eltalálnak egy torpedóval –, néhány pillanatig tehetetlenül rázkódunk és forgunk a becsapódástól.

A Star Wars-filmekben Han Solo előszeretettel emlegeti a Millenium Falcont a galaxis leggyorsabb hajójaként. Bár a csempészből lett lázadó generális ilyen kijelentéseit nem árt némi fenntartásokkal kezelni. Solo állítása most félig-meddig fedi a valóságot: a Sólóym a hipertérben minden más űrjárművet maga mögé utasít, de az űrharcokban létfontosságú fénysebesség alatti tartományokban bizony lemarad a fürgé elfogó űrvadászok mögött...

FÉNYSEBESSÉG ALATT

Transporter	20 MGLT
Csillagromboló	60 MGLT
B-Wing	60 MGLT
TIE Bomber	60 MGLT
Y-Wing	70 MGLT
Slave I	70 MGLT
Millenium Falcon	80 MGLT
X-Wing	80 MGLT
TIE Fighter	100 MGLT
TIE Advanced	105 MGLT
TIE Interceptor	110 MGLT
A-Wing	120 MGLT

FÉNYSEBESSÉG FELETT

Transporter	4 osztály
Csillagromboló	2 osztály
B-Wing	2 osztály
Y-Wing	1 osztály
Slave I	1 osztály
Millenium Falcon	0,5 osztály
X-Wing	1 osztály
TIE Advanced	4 osztály
A-Wing	1 osztály

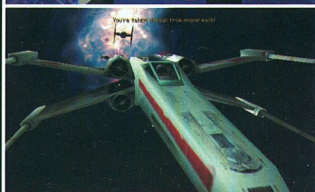
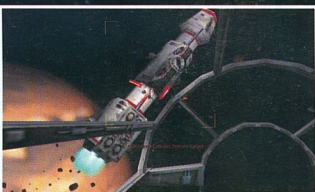
KÜLDETÉSEK

Azt hiszem, mindenki egyetért velem abban, hogy a legutóbbi X-Wing epizód, a Balance of Power küldetése nem voltak éppen „haj, de könnyűek”. Jól látszott rajtuk, hogy úgy tervezték meg őket, hogy többen játszva, egymást kisegítve nyújtsanak kihívást a játékosoknak, éppen ezért az esélyünk egyedül szinte egyenlő volt a nullával. Az X-Wing Alliance viszont szerencsére elsősorban egyszemélyes küldetéseket tartalmaz, kicsivel többet ötvénell. Az első hetet még mint a kereskedőház lelkes és ifjú tagja vihetjük véghez, ezután csatlakozhatunk a lázadókhöz és repülhetünk a jobbfejta vadászokkal is, addig csak az YT-1300-ast (Millenium Falcon) és a 2000-est vezethetjük. A küldetések csoportokra vannak felosztva, amelyek között a LucasArts-tól megszokott minőségű animációkat láthatunk, amelyek a történet elmélyítését szolgálják. Néha még vissza kell mennünk a család főhadiszállására egy-egy küldetés erejéig, nem felejtjük el tehát a szállítmányozást. Érdekeség, hogy néha a

VELEMÉNY

Most akkor kivel van az Erő? Egy biztos: a fejlesztőkkel ott volt, amikor ezt a zseniális játékot elkészítették számunkra. Jobban mondvá, hogy ennek a zseniális játéknak a még jobb folytatását elkészítették számunkra. Mert ugyan lehet azt mondani, hogy ami Star Wars, az úgyis siker lesz, mindegy a népnek, hogy milyen, csak az ismert logo ott legyen a dobozon. Igen ám, azonban ez az állítás csak feligmeddig igaz. Hiszen azt a játékot meg is kell csinálni, és egyáltalán nem mindegy, hogy miként történik ez. Ellenpéldával is szolgált már erre a történelem (természetesen a Rebellionról van szó), az is Star Wars-játék, viszont messze nem váltotta be az elvárásokat, így hamar a feledés homályába merült a neve. Viszont az X-Wing Alliance annál inkább teljesíti az ígéretek! Ha van még olyan játékos egyáltalán, aki még nem döntötte el, hogy vásároljon-e 3D gyorsítót, azt ez a játék száz százalékgig meg fogja győzni. A játék grafikája lenyűgözően szép és részletes, tökéletesen beleélhetjük magunkat a játékokba, amikor a zajos hangárban zajlik körülöttünk

az élet, nagyszerű hangulatot varázsol a képernyőnkre. Az egyetlen problémám talán, hogy egy picit mintha ezek a küldetések is nehéze és főleg hosszúra (egy átlagos küldetés leggyorsabb végrehajtása is 13-15 percig eltart) sikeredtek volna, mondhatnánk erre a közhelyeket, mindennek ára van, esetleg semmi sincs ingyen, de miért mondanánk, amikor ez egyetlen negatívuma a játéknak? Aki teheti, nézze meg, Star Wars-rajongóknak pedig egyenesen kötelező! Nem akarunk nagyon előreszaladni az időben, de gondolhatjuk, mit hoz majd a jövő. Valószínűleg egy TIE Fighter 2-t... Egy ilyen jó engine-nél bele sem merek gondolni, milyen hangulatra lesz annak, amikor a sikeres küldetésről visszatérve berepülök TIE Fighterrel a Victory II csillagromboló gyomrába megpihenni... (Minderre az Alliance-ben is adódik lehetőségünk – igaz, lázadó hajóval, de megéri egy kicsit elidőzni a csillagromboló belsejében, majd előbbre menve egy másik kijáraton tovább is repülhetünk...) IWO

MILLENNIUM FALCON – AZ EZERÉVES SÓLYOM

Amióta csak létezik az X-Wing-sorozat, mindenki arra vágyott, hogy kipróbálhassa Han Solo hajóját, a Millenium Falcont. Nem kell többé vární, az X-Wing Alliance lehetővé teszi ezt számunkra. A technikai adatai szerint rendelkezik egy külső radarérzékelővel, amely azelőtt jelzi az ellenséges hajók jelenlétét, mielőtt azok tudomást vennének a miénkről. A hajó belsejében rendkívül sok sunyi hely van, ahova el lehet rejtetni 1 db Leia típusú hercegnőt meg egy kis csempészárut. Elsődleges fegyverzetét két lövegtoronyból áll, amelyekből quad lézérágyú kandikál ki, valamint egy könnyű lézérágyú a pilótafülké alája felszerelve. Az első repülések mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy mégsem annyira jó ez a hajó, ahogyan azt a filmben el szeretett volna hitetni velünk. Igaz, hogy nagyon gyors, hiszen maximum pajzsokkal és lézerekkel még

mindig 120-szal repül (összehasonlításként: az X-Wing tempója ekkor 50 körül mozog), ha még ezeket is leszedjük, akkor 200 fölött számul. Akció közben át lehet kapcsolni a lövésztoronyba, ilyenkor a robotpilóta kormányoz. Néha nagyon jól ki lehet használni, amikor a küldetés célja dokkolás egy kikötőben, hiszen amíg a dokkolás tart, a toronyból nagyszerűen tudjuk védeni magunkat. Úrharc esetén viszont kifejezetten rossz, ha össze-vissza kapcsolgatunk, mert egy idő után nem fogjuk tudni, hogy hol ki merre és miért. Mindent összevetve jó, hogy van és lehet vele repülni – bár én mindig is egy csillagromboló parancsnoki hidjára vágytam, de talán az én időm is eljön egyszer... Minden hajónak a körzetben az uralkodó nevében adják meg magukat, vagy elpusztulnak!

MÁSİK VÉLEMÉNY

Szerintem a világnak eléggé elhanyagolható része nem ismeri a Star Wars univerzumot. De ha mégis létezik még ilyen, annak kiváló belépőt jelent ez a program ebbe a fantasztikus világba. Amikor elkezdtem a játékot, arra gondoltam, ez is csak egy „bénít-suk meg és lőjük szét”-stílust képvisel. Kellően csalódtam! A program sokféle újítást hozott. Már sokkal több tényezőre kell figyelni, mint eddig. Ami

nekem legjobban tetszett, hogy a Millennium Falconnal szállítani is kell, nemcsak repkedni és lőni. A Rogue Squadron után most vissza kell térni a bonyolultabb szimulációhoz. Az átvezető filmekről érdemes megemlíteni a kifejezetten szép kidolgozást (bár ezt már megszokhattuk a LucasArts-tól). A grafikán sokat javítottak, a zene is remekül illeszkedik az eseményekhez, a játékos teljesen beleéli magát szerepébe.

Biztos vagyok benne, hogy aki még nem játszott e szintén hibátlan sorozat valamelyik tagjával, annak egy fantasztikus kalandot jelent. Aki pedig már igen, annak nem ezt a részt kellene kihagynia... Számomra csupán egyetlen kérdés maradt: vajon mikor jutunk el odáig, hogy egy csillagrombolót, esetleg magát a Halálcsillagot is irányíthassunk?

ZERO COOL

A LÁZADÓ ÉS BIRODALMI GÉPEK ADATAI

	A-Wing	B-Wing	X-Wing	Y-Wing
MÉRET	9,6 m	16,9 m	12,5 m	16 m
SEBESSÉG ÜRBEN	120 MGTL	60 MGTL	80 MGTL	70 MGTL
SEBESSÉG ATMOSZFÉRÁBAN	1300 km/h	960 km/h	1050 km/h	1000 km/h
KAPACITÁS	1 pilóta 40 kg rakomány	1 pilóta 45 kg rakomány	1 pilóta, 1 droid 110 kg rakomány	1 pilóta, 1 droid 110 kg rakomány
FEGYVERZET	2 lézérágyú 2 rakétavető	2 autoblastér, 2 proton-torpedó-vető, 3 ionágyú 1 lézérágyú	4 lézérágyú 2 proton-torpedó-vető	2 lézérágyú, 1 ionágyú 2 proton-torpedó-vető
				
	TIE Fighter	TIE Bomber	TIE Interceptor	TIE Advanced
MÉRET	6,3 m	7,8 m	9,6 m	9,2 m
SEBESSÉG ÜRBEN	100 MGTL	60 MGTL	110 MGTL	105 MGTL
SEBESSÉG ATMOSZFÉRÁBAN	1000 km/h	800 km/h	1250 km/h	1200 km/h
KAPACITÁS	1 pilóta 65 kg rakomány	1 pilóta, 15 m ³ rakétér	1 pilóta 75 kg rakomány	1 pilóta 150 kg rakomány
FEGYVERZET	2 lézérágyú	2 lézérágyú, 2 rakétavető 2 proton-torpedó-vető protonbombák, hőér-zékelő bombák, aknák	4 lézérágyú	2 lézérágyú
				

TIPPEK

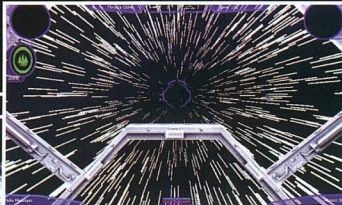
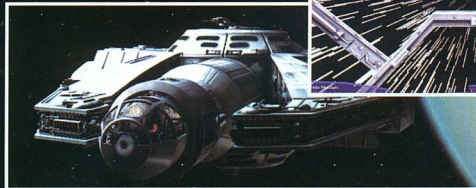
- Az úrharc titka – ha vadászgépekkel kell végezni – a gyors fordulás. Hajójuk egyharmad sebességnél fordulnak a leggyorsabban, minél gyorsabban megyünk, annál lassabban fordulunk (leglassabban persze akkor megy a manőver, ha egyhelyben állunk).
- A célkeresztbe irányítva egy objektumot, a joystick második gombjának megnyomásával be tudjuk fogni azt. Rendkívül kényelmes ez olyankor, ha például áll kell vizsgálni 30 konténert, mert így nem kell a T/Y gombokkal szenvednünk. Ha nyomva tartjuk a második gombot, közben jobbra vagy balra tudunk forogni úrhajónkkal.
- Küldetéseink során többször előfordul, hogy el kell pusztítani egy csillagrombolót. Azt mindenki

tudja, hogy a két gömb alakú pajzsgenerátorát kell kilőni a sikerhez, de még ez is elég nehéz, anélkül hogy szét ne szednének minket a védelem lézerei. Ha viszont a háta mögül közelítjük meg, kicsivel a hajtóművei fölött (vigyázat, a hajtóműveitől ugyanúgy elérhetünk!), oda még Darth Vader fekete keze sem ér el, nemhogy a védelmi turbólézerek! Így sértetlenül kilöhetjük a csillagrombolót, csak arra kell vigyázni, nehogy a körülötte cirkáló TIE-osztagok kiszúrjanak maguknak...

- Ha a Millenium Falconnal repülünk, az X billentyűt lenyomva a lövegtoronyok védelmi módba kerülnek, azaz ha ellenséges hajó, vagy torpedó ér a közelünkbe, arra automatikusan tüzet nyitunk.

Nagyon hasznos meneküléssel, amikor el kell érni a hiperugrási pozíciót.

- Végül a mindenre érvényes yodai tanács: **Ne próbáld; tedd!**

küldetések után hősünk különböző szuveníreket gyűjt be, amelyeket a család bázisának falaira aggat fel. Ilyenek például egy szétlőtt TIE Fighter pilótafülkéjének darabkái, egy cimboránk kaszinójából zsetonok vagy egy ránk támadó kalóz zászlaja. A küldetésekért igyekeztek egy kicsit színesebbé tenni, ennek az lett az ára, hogy sokkal kevesebb „dogfight” missziót repülhetünk (amelynek az a lényege, hogy minél több ellenséges pilótát kiüssünk a nyeregéből) – bár köztudottan ez a fajta küldetés a legelvezetesebb.

A feladatok túlnyomó többsége azonban szállítmányozással kapcsolatos: vidd ezt oda, azt hozd el onnan ide, menekíts ki minél több konténert, fedezd a bepalást... Ha pedig már a vége felé járunk a játéknak (egészen pontosan az utolsó küldetésnél), megtagasztalhatjuk az eddigi legszebb „Halálcsillag-szétverő” akciót! Az endori csata forgatagában játszódó küldetéshez

nagyszerű hangulatot varázsolnak az eredeti, bedigitalizált hangok. A rádióban hallani például, amint azért rimázkodnak: Solo generális bárcsak szétszedné már a Halálcsillag pajzsait odalenn, a bolygón... Miután ez megtörtént, be kell repülünk a galaxis legnagyobb fegyverének a gyomrába – erre eddig egyetlen X-Wing játékban sem volt lehetőségünk! Sőt, menekülés közben ide-oda cikázhatunk a Halálcsillag patkányjárataiban a minket üldöző TIE-vadászok előtt...

Természetesen a többjátékos üzemmód itt sem maradhat el. Lehetőségünk van magunknak

tetsző küldetéseket generálni, ahol beállítható a küldetés célja, saját kötelékeink mértéke, az ellensége és még sok hasznos dolog. Ilyen módon tudunk csak a játékból birodalmi hajókkal repülni, kampány módban erre nincs lehetőségünk. Minden kétséget kizáróan sikerprogrammal van dolgunk, minden tényező emellett szól. A megjelenést jól időzítették, a mozifilm is rá fog tenni egy lapáttal az eladási statisztikákra, de anélkül is derekasan helyt áll a játék, hiszen szinte kizárólag nagyszerű részeket találhatunk benne. Eljen sokáig a szövetség!

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDOVERIGÉNY P200 / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS 3D0

MULTIPLAYER 2-8 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETÉTEL

ÖSSZEHASONLÍTÁS

X-WING ALLIANCE

CONFLICT: FREESPACE 2ED 98/8 - 90%

WING COMMANDER PROPHECY 2ED 98/2 - 87%

X-COM: INTERCEPTOR 2ED 98/8 - 94%

92

Starsiege

Én, a robot

▼ Havas Interactive / Sierra / Dynamix

Az óriásrobotos játékok kedvelői igazán jó év elé néznek, hiszen mindhárom ilyen stílusú nagy sorozat (Heavy Gear, Mechwarrior, Earthsiege) következő epizódja a közeljövőben jelenik meg.

Hogy hármójuk közül melyik a nyerő, azt még nem lehet eldönteni, de az első versenyző, a Dynamix által fejlesztett Starsiege már megérkezett. Lássuk, mit nyújt ez a program az óriásrobotos játékok megszallottainak!

Starsiege tulajdonképpen a Dynamix előző két robotos játékának – az Earthsiege 1-2-nek – a folytatása. A játék kezdete, mint kezdő pilóta jelentkezőnk Harabec Weathersnek, az első Cybrid háború hősnének a felhívására. Pretesen császári folyamatosan csökkenti a különböző kolóniákra (Mars, Plútó, Merkúr) jutó nyersanyagmennyiséget, annak érdekében, hogy a Földet minél jobban meg tudja erősíteni egy esetleges újabb Cybrid támadás esetén. Ezen döntése természetesen nem tetszik a kolóniákban dolgozó embereknek, és a Marsion Harabec vezetésével szervezkedni kezdenek. Az események innentől kezdve már gyorsan peregenek: a császári rendőrség tisztogató akciókat indít a Marsion, és minden olyan személyt, akit lázadónak tartanak, a zonnal kivégeznek. Az esélyek a felkelők ellen szólnak, azonban bányászat közben egy különleges idegen technológiának a leírását találják meg, amelynek segítségével szonyatos tüzerű robotokat tudnak előállítani. Az esélyek kiegyenlítődnek, a lázadók pedig felveszik a küzdelmet a császári erőkel.

A felkelők egy sikeres akciónak köszönhetően megölik a marsi rendőrség vezetőjét. A császár megtorlása érdekében az egész földi flottát a Marsra küldi, hogy egyszer és mindenkorra véget vessen a lázadásnak. A támadókat Harabec testvére, Caanon vezeti, aki önként vállalkozott arra a feladatra, hogy elintézi bányát. Miután a császári erők a Marsra érkeznek, a lázadók számára rosszra fordul a dolog, ám ekkor ismét valami váratlan történik. A közös ellenség, a Cybridek hirtelen megváltoznak a semmiből, elfoglalják a Merkúrt, a Plútót és a Holdat, sőt, egyből megindulnak a Föld felé. Láthatóan csak arra vártak, hogy a földi seregek kimozduljanak otthonról és minden ellenállás nélkül megtámadhassák a Földet. A császár azonnal észreveszi hibás döntésének eredményét, és rögtön visszarendeli flottáját a

támadása után már az idegenek számitanak az első számú ellenségnek. Aki szívesebben lenne a Cybridekkel, annak sem kell elkeserednie, a játékban két kampány választható: az elsőtben az emberek, míg a másodikban az idegenek oldalán kapcsolódhatunk be a konfliktusba. Mindenféleképpen érdemes az emberi kampánnyal kezdenünk, abban vannak az egyszerűbb, könnyebben teljesíthető küldetések, a Cybrid oldal már haladó pilótáknak készült. Minket oldalon harmincegyenéhány, eléggé változatos küldetést kell teljesítenünk.

A játék a kezdeti néhány „bemelegítő” küldetés után hamarosan igen nehézre válik. Jó néhány küldetésnek többször is neki kell rugaszkodnunk annak érdekében, hogy rájöjünk, honnan támad az ellenség, milyen robotokkal, és ennek függvényében alakítsuk taktikánkat és szereljük fel harci gépezetünket. A Starsiege-ben a rendelkezésünkre álló alkatrészekből nekünk kell összeraknunk saját óriásrobotunkat. A különféle

Marsról, ám mire a Földre érnek, az ellenség már súlyos csapásokat mért a bolygóra. A Marsion maradt császári erők és a felkelők hamar rájönnek, hogy csak együttes erővel képesek legyőzni a Cybrideket, így szövetséget kötnek...

Ez röviden a Starsiege kerettörténete, amely először nem tűnik valami igazán eredeti alkotásnak, azonban a játék közben kibontakozó sztori már kelően változatos ahhoz, hogy a játékost magával ragadja. A játékos a lázadók egyike, így az első néhány küldetésben a császári erők elleni bevetéseken kell részt venni, ám a Cybridek

pajzszrendszerekből, reaktorokból, fedélzeti számítógépekből, fegyverekből és egyéb felszerelésekből rengetegféle gépezetet rakhatunk össze, nem kell – sőt! nem is szabad – a gép által felajánlott alaptípusokat elfogadni. Ahogy haladunk előre a sikeres küldetések teljesítésével, úgy jutunk hozzá egyre fejlettebb felszereléshez, bizonyos rang felett pedig már csapattársakat is kapunk, akik a csatákban lesznek a segítségünkre. A többieknek adható parancsok megfelelően a hasonló stílusú játékokban megszokottakkal (támadj, állj, fedezz, kövess stb.), semmi igazi új-

donság nem szerepel közöttük. A többiek elég intelligensen végzik el a rájuk bízott feladatokat, igen látványos elterelő hadmozdulatokat érhetünk el néhány jól kiadott utasítással. Kár, hogy azt a formációt, amelyben csapatunk közlekedik, nem lehet megváltoztatni, a többiek mindig utánunk jönnek.

Csakúgy, mint saját csapatunk tagjai, az ellenség is intelligensen viselkedik a harctéren, egyetlen apró szépséghibától eltekintve: úgy tűnik, hogy még akkor is csak minket próbálnak megölni, ha nagyobb csapattal támadunk rájuk. Elég komikus, amikor társunk lövi az ellenséget, az pedig – ahelyett, hogy viszonozná a tüzet – egyenesen felénk rohan. Így nincs rá esély, hogy olyan igazi csata-hangulat alakuljon ki, mint például a TIE Fighterben, ahol ez remekül volt megoldva. Ha azonban eltekintünk ettől a hibától, meg kell állapítanunk, hogy a készítőknak kiválóan sikerült „beolnizni” a számítógép által irányított robotok ügyességét.

mitőgépeken lejjebb kell vennünk a grafikai részletességet, ami azonban a játékmenet rovására megy, hiszen ha nem látunk olyan messzire, akkor nem vesszük észre idejében a közeledő ellenséget...

Az irányítással már vannak kisebb problémák: a játékot a joystick/egér/billentyűzet bármilyen kombinációjával vezérelhetjük, ennek ellenére elég nehéz igazán jól működő kiosztást beállítani. Ennek a legfőbb oka az lehet, hogy a játékban körülbelül 60 féle dolgot kell bekonfigurálnunk. A legjobban egyébként a joystick-egér kombinációval lehet vezérelni a játékot, de sajnos egy harmadik kéz hiánya miatt nem igazán lehet az egyéb (a billentyűzetet helyet kapott) funkciókat elérni, így maradhatunk a hagyományos, Quake-es irányítás mellett. Az előre célzó műszer (amely az ellenség mozgása alapján számítja ki, hová is kellene lőnünk) nem működik tökéletesen, jobban járunk, ha szemünkre hagyatkozunk a csapatban.

VELENÉNY

A Starsiege egy remek játék, azonban néhány apró baki miatt pár embernek valószínűleg idő előtt elmegy tőle a kedve. A legfontosabb ezek közül a túlbonyolított és néha már a használhatatlanság határát súroló irányítási rendszer. Ha azonban túl tudunk lépni ezen, akkor egy kiváló önásrobtos játékkal találkozhatunk. A sztori a kezdeti kliséparádé után igazán érdekfeszítővé válik, a nehéz küldetések pedig biztosítják, hogy ne lehessen hamar végigjátszani a játékot. Külön dicséret illeti a készítőket, amiért nem raktak a programba nehézségi szintet, így néhány elbukott küldetés után az ember nem könnyebbre állítja a játékot, hanem „csakazértis” megpróbálja még egyszer. A grafika remek, az aláfestő zene pedig legalább olyan vonalas, mint amilyen a Quake II-e volt.

CARIS

Egy ilyen stílusú akció-szimulátor keveréknél a mesterséges intelligencia mellett a másik nagyon fontos tényező a grafika minősége. A Starsiege készítői itt is kitétek magunkért, mind a fegyver-, mind a robbanás-effektusok remekül sikerültek. A robotok mozgása jó, pozízik utánuk a homok, a hóban otthagyják lábnyomaikat, a fény-árnyék hatások kiválóak. A terep kidolgozottsága igen részletes, gyakorlatilag kilométerekre előre lehet látni. A városokon belül az épületek rendszeren ki vannak dolgozva. Ennek azonban ára is van: gyengébb teljesítményű szá-

A játék zenéjére és hangeffektjeire igazán nem lehet panasz. Az aláfestő muzsika kellemesre sikerült, nagyon jól illeszkedik a játék hangulatához. Külön említést érdemel, hogy az eligazítást tartó Harabec Weathers hangját Mark Hamill kölcsönözte. A fegyverek és a találati hangok jók, talán a robbanásokat lehetett volna kissé hangosabbra venni: még akkor is elég halkak szólnak, ha közvetlenül mellettük állunk. A program direktben támogatja az A3D-vel felszerelt hangkártyákat, ám emellett a DirectSound 3D-t is.

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HAROVERGÉNY PIGS / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS 3Dfx, TNT

MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETÉTEL

ÖSSZEHASONLÍTÁS

STARSIEGE

2ED 88/11 - 80%

SHOG 88/2 - 83%

WARGASM 2ED 88/3 - 82%

88

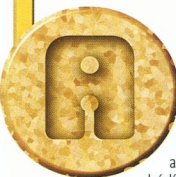
Requiem: Avenging Angel

Angyalbőrben minden kicsit más...

▼ 3DO / Cyclone Studios

El lehet felejtetni azt az angyalkát, aki karácsonyra meglepetést hoz, hiszen megérkezett közénk a Földre Malachi, a Bosszúálló. Jobb kezében nem ajándékesomagot tart, hanem egy géppisztolyt, mivel – immár másodszor – kitört az angyalok közötti „polgárháború”.

Az elsőnek a végét jól ismerjük, hiszen akkor kellett Lucifernek és társainak elhagyniuk a Mennyszárgát. A második azonban nem ér véget ilyen egyszerűen...

játék valamikor a 21. században játszódik. Az emberiség folyamatosan fejlődik, felfedezték az űrutazást, s éppen arra készülnek, hogy meghódítsák a csillagokat és ami azon túl található. A Mennyben nem mindannyian fogadják kitörő örömmel azt, hogy az emberek előbb vagy utóbb személyesen is meglátogatják birodalmukat, ezért néhány lázadó angyal leereszkedik a Kreációra (így hívják őket a Földet), hogy az űr szavait semmibe véve elpusztítsa az emberiséget. Ezek a lázadó angyalok lesznek a Kitzasztítottak, aki az emberiség által megépített űrhajót, a Leviathant szeretnék felhasználni gonosz céljaikra, mégpedig úgy, hogy a Kreáción őt ártatlanok lelkét használják fel üzemanyagként. Itt lép be a képbe Malachi, az utolsó arkangyalok egyike, akik az Űr és a Kiválasztottak (a jó angyalok) azért küldenek a Földre, hogy megállítsa a Kitzasztítottak mesterkedését.

Az már a kerettörténetből is látszik, hogy a Requiem nem egy mindennapi játék. Habár leginkább a first person shooter kategóriába lehet beelőltetni, de hamar kiderül, hogy a program mind stílusában, mind hangulatában más, mint a többi. A különleges stílusra egyből bizonyítékokat találunk, ha elindítjuk a játékot, ugyanis Malachi kalandjai a Káoszban kezdődnek, amely nem más mint a Képhe Malachi, ahol a gonosz lelkek az idők végezetéig szenvednek. Sajnos, a Kreációba vezető egyetlen út a Káoszban keresztül vezet, így Malachinak végig kell küzdenie magát ezen a birodalmon, ha meg akar érkezni a Földre... Már itt izelítőt kapunk abból, milyen érzés angyalként lenni és természetfeletti erőkre parancsolni. A játéktábla több, mint húsz különféle angyali képesség van. Ezek között szerepelnek olyan támadó képességek, mint például a tűzlabda vagy a villámcsapás, de tudunk pajzsot vonni magunk körül, gyorsabban haladni, világítani a sötétben vagy rövid ideig repülni is. Sőt, a Bibliából megismert képességeket is használhatjuk, sőt változtathatjuk ellenfeleinket vagy sáskaraját bocsáthatunk rá-

juk. Hogy ne lövöldözhesünk állandóan tűzlabdákat, hősünk egy „műszerrel” rendelkezik, amely azt mutatja, hogy mennyire merítette ki képességeit. Ha használunk valamit, ez az érték csökken, ha eléri a nullát, meg kell várunk, amíg megint feltöltődik. Ezek az angyali képességek azok, amelyek megkülönböztetik a Requiemet a többi first person shootertől, hiszen azokban legfeljebb a rendelkezésünkre álló fegyverarzenál különbözik egymástól. Természetesen a fegyverek itt is megvannak, pontosan ugyanazokat találhatjuk meg, mint az összes hasonló stílusú programban. Egy pisztollyal kezdünk, aztán jönnek a nagyobb kaliberű pusztító fegyverek, a shotgun, a géppisztoly, a gránát, a rakétavető és így tovább. Az angyali képességek azonban feldobják a fegyverek viszonylagos egyhangúságát, ráadásul gyakorlatilag ingyen vannak, hiszen „várászpontunk” feltöltődik egy idő múlva. Az ember hamar rájön, hogy mikor érdemes a fegyverekre hagyatkozni és mikor a képességeinket használni. A készítőket dicséri, hogy néhány helyen képességeink használatával tudunk csak továbbjutni.

Az igaz ember járta ösvényt mindkét oldalról szegélyezi az önző emberek igazságtalansága és a gonoszok zsarnoksága. Áldott legyen az, ki az irgalmas-ság és a jóakarát nevében átveteti a gyöngéket a sötétség völgyén, mert ő valóban testvérének őrizője és az elveszett gyermekek meglelője. Én pedig lesújtok majd tereád hatalmas bosszúval és retentő haraggal, és amazokra is, akik testvéreim ármányos elpusztítására törnek, és majd megtudjátok, hogy az én nevem az űr, amikor szörnű bosszú lesújt reátok.

EZÉKIEL 25:17

VELEMÉNY

Amióta az első híreket meghallottam a játékról, azóta kísérem megkülönböztetett figyelemmel a Requiemet. Megérkezése után azonnal rávettem magam, és meg kell hogy mondjam, nem csalódtam. Bár féltem, hogy a készítők nem merik vállalni a témával járó „kötelezettségeket”, ám ők nem voltak szívbajosak, és igazán különleges és roppant hangulatos játékkal leptek meg minket. A grafika első osztályú, az angyali képességek behozása a játékba pedig igazi titelalátal! Hatalmas poénokat lehet elérni velük, elég ha csak a feltámasztást próbáljuk ki. Egy megölt ellenségen használva, az azonnal a barátjává fogad minket, és addig segít nekünk, amíg meg nem hal megint. Nagyon jó, hogy rengeteg dialógus van a játékban, sok szereplővel lehet beszélgetni, akik általában jó tanácsokkal látnak el, vagy valamilyen feladattal bíznak meg minket. Egyetlen apró hiba tűnt fel nekem a játékban, nevezetesen az, hogy hősünk túl gyakran akad be a falakba és a tereptárgyakba, de ez csak megszokás kérdése, és semmit sem csökkent az élvezetösségen. Egy érdekes kérdés azonban felmerül a játék témaválasztásával kapcsolatban. Kíváncsi vagyok, hányan fogják a játékot vallásellenes és hasonló jelzőkkel illetni. Amióta ugyanis a Magic: The Gathering kártyajátékok sátánistának bélyegezték az Egyesült Államokban, én már semmin sem csodálkozom...

CARIS

Leginkább a Monolith által készített LithTech engine-re emlékeztem, különösen a tűz- és a füstfelhők kezelésében. A program hatalmas textúrákat használ, amelyek igazán látványossá teszik a játékot. A Requiemben hatalmas nyílt terek és óriási épületek vannak, amelyek rendszeren megoldoztatják az engine-t, amely az esetek nagy részében igen jól viszgázik, csak néha lassul le egy kicsit, de az sem túlságosan vesztes. A fegyver- és varázslat-effektek igen látványosak, az ellenségek mozgásanimációja is jól sikerült. Különösen jók az árnyékhatások, néha előre jelzik, ha jön egy ellenség (ha a háta mögött jön a fény). A hangeffektek is megfelelő alafestést nyújtanak a játékhöz, különösen a Káoszban hallható „túlvilági” hangok azok, amelyek igen jól sikerültek, de az sem rossz, amikor a sóvá változtatott ellenségek szétporladnak...

Itt az idő, hogy angyalként megmentünk az emberiséget a pusztulástól! Akí szereti a különleges hangulátú játékokat, annak mindenféleképpen ki kell próbálnia a Requiemet.

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY PIII / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS VGA, GLIDE

TAMPOPLAYER 2-10 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGVILÁG

ÖSSZESETTÉSG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

REQUIEM: AKCIÓJÁTÉK

HALF-LIFE ZED 99/1 - 94%

SHOGO ZED 98/11 - 90%

TURON 2 ZED 99/4 - 94%

90

Blood 2 Nightmare Levels

Még több vér

▼ GT Interactive / Monolith

Úgy tűnik, nincs olyan first person shooter játék, amely „megúszhatná” azt, hogy kiegészítő lemez jelenjen meg hozzá. A Quake II-höz már két ilyen mission pack is létezik, most jött ki a Wages of Sin, sőt, dolgoznak már a Shogo-kiegészítőn is. A tavalyi év egyik remek lövöldözős akciójátéka, a Blood 2 sem kerülhette el a végzetét, Nightmare Levels címmel itt a folytatás a rajongók számára, akik esetleg kevesellték a vérfürdőt...

gy mission packnek nagyon jónak kell lenni ahhoz, hogy ne csak a legelvakultabb rajongók, hanem mindenki szívesen játsszon vele. A Nightmare Levelsbe igyekeztek a készítőik minél több újdonságot belezsúfolni annak érdekében, hogy ne csak egy újabb bőr lehúzásának tűnjön. Aki ismeri a Blood 2-t, annak a Nightmare Levelset sem kell különösképpen bemutatni, igazi vérfürdőre és gyilkolászásra számíthat, aki veszi a bátorságot és kipróbálja.

Akinek azonban kicsit csalódást jelentett a Blood 2 és sokkal jobban szerette az első rész kissé lazább, „poénkodós” hangulatát, az is jól teszi, ha ráveti magát, a kiegészítőre, mert rengeteg olyan elem szerepel benne, amely a második epizódból kimaradt. Visszatértek a Blood első részéből megismert kultisták és poénok, de sajnos nem annyi, mint amennyit az ember szeretett volna. A legelső ilyen poén az, amikor az intróban Caleb és a többi kiválasztott sült kolbászt esznek a tábornút mellett... A hangulat miatt a Nightmare Levels inkább a Blood 1 folytatá-

sának tekinthető, sőt, háttértörténet is az első részhez áll közelebb, mint a Blood 2-höz: hőseink a már említett tábornút körül eszegetnek, közben persze, mint jó horror-főszereplőkhez illik, rémisztő történetekkel szórakoztatják egymást. Arra persze nem számítanak, hogy a mesélt történetek meglevelednek, és valóságban is át kell élniük azt, amit kitaláltak. Az egész természetesen ugyanolyan vérengzésbe torkollik, mint a Blood első vagy második részében...

Annak ellenére, hogy kicsit több a megoldásra váró rejtvény a Nightmare Levelsben, senki se számítson igazi fejtörőkre. A feladatokat csak „levezetőnek” szánták a készítő a gyilkolás közben. A szintek sokkal világosabbak, mint a Blood 2-ben, jobban hasonlítanak az első rész pályáihoz. Az azonban kis csalódást jelenthet, hogy semmivel sem nagyobbak, mint a második epizódban.

A másik dolog, amelyben a mission packet általában újdonságot szoktak jelenteni az alapjátékokhoz képest, azok a fegyverek. A Nightmare Levels sem kivétel ez alól, jó néhány új gyilkoló eszközt találhatunk a pályákon elszórva. Ezek nagy része átlagosra sikeredett, talán csak a Vulcan névre hallgató fegyver az, amely mindenkinek tetszeni fog. Kár, hogy az előzetes hírek alapján a legjobbnak tartott fegyver, a Flayer – amely nem más, mint egy láncra erősített kampó – nem igazán látványos és használható darab.

A Nightmare Levels a Blood 2 2.0-ás verziójára épül. Ha esetleg nem rendelkezünk ezzel az update-tel, akkor fel is telepíti nekünk az újabb változatot. A 2.0-ás verzió újdonságai között szerepel a joystickok rendes kezelése, a javított multiplayer mód, és korunk legjobban terjedő mániájának, a 3D hangkeltésnek a támogatása. Az összes ismertebb 3D-s hangkártyát ismeri a program, és meg kell hagyni, egy Soundblaster Live! hangkártyával és négy hangfállal igazán remek dolgokat képes produkálni.

En személy szerint nagyon élveztem a Blood 2-t, és nincs ez másképpen a Nightmare Levelsszel sem. Kicsit ugyan csalódást okozott, hogy kicsik a pályák és viszonylag rövid idő alatt végig lehet játszani a kiegészítőt. Tetszett viszont, hogy végre minden pálya előtt és után van – az engine-nél készített – átvetelő animáció, ezáltal erre több időt fordítottak a készítő. A Nightmare Levels Blood-rajongóknak kötelező darab, segít átvészelni az időt a Blood 3 megjelenéséig...

CARIS

84

TECHNIKAI JELLEMZŐK
HAROVERIGÉNY PIGS / 32 MB RAM
3D-TÁMOGATÁS CSAK 3Dfx ES TNT
MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELES

GRAFIKA
HANGULAT
ÖSSZETETTSEG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

BLOOD 2 NIGHTMARE LEVELS
BLOOD 2 ZED 88/100 - 88%
WAGES OF SIN ZED 88/100 - 88%
QUAKE 2: GROUND ZERO ZED 88/100 - 88%

Ismeretterjesztő CD-k

Angol kiejtésiskola	4 300,-
Angol-magyar iskolai szótár	7 728,-
Angol-magyar muszaki szótár	17 248,-
Angol-magyar Országgyűző nyagszótár	17 248,-
Angol-magyar, m.-a. hangszótár	8 848,-
Angol-magyar, m.-a. belföldi szótár	8 848,-
Anyanyelv, anyanyelv szótár	8 848,-
Asterix, az angolizáló 1./2.	3 500,-/3 500,-
CLIPIC English 1./2.	4 300,-/4 300,-
Francia-magyar szótár	15 568,-
Francia-magyar nyelvhatár	4 704,-
Interaktív Kis Angol Nyelvtan	3 472,-
Kölyökangol 1./2./3. (egyenként)	3 575,-
Lopva Angolul 1./2./3. (egyenként)	5 300,-
Lopva Angolul és Német	5 300,-/5 300,-
MOBIMEM angol-magyar szótár	13 828,-
Német-magyar hangszótár	13 828,-
Német-magyar kéziszótár	7 728,-
Nyelvisztudi sorozat tagjai	4 928,-
Angol-magyar nyelvtan	22 288,-
Tell Me More Angol/Német 1./2.	9 875,-
Learn to Speak English/DEUT	9 875,-

KIM-SOFT Számítástechnikai és Ker.-i Kft.
1112 Budapest, Hegyalja út 70. fszt. 2.
Tel.: 319-8973, 319-8967 Fax: 319-9760
Nyitva tartás: Hétfő-Péntek 8-16³⁰
Teljes árjegyzékünket kérje faxon tone
üzemelőmből a faxbankból: 2-333-666/1497#
vagy az Interneten: www.datanet.hu/kimsoft

Lands of Lore III

Lélekvesztő a Bölcsesség Földjén

▼ Electronic Arts / Westwood Studios

Harmadik részéhez érkezett a Westwood cég leghíresebb szerepjáték-sorozata, a Lands of Lore. Az első rész kitörő sikere után óriási várakozás előzte meg a másodikikat, amely hosszas vajúdás és a kiadási dátum állandó eltolása után került az üzletekbe, és igencsak vegyes fogadtatásban részesült. A Westwood „megszokott” késéseivel képest meglepő teljesítmény tehát, hogy sikerült tartaniuk ígéretüket, és a harmadik rész alig másfél év várakozás után már meg is jelent. Vajon a szkeptikusoknak lesz-e igazuk és a Lands III összezsápolott munka, vagy a rajongók reményeinek megfelelően, az előző részekhez méltó alkotás?

em büszkélkedhetnek különösen boldog gyermekkorral a Lands of Lore-játékok hősei: míg az előző rész főszereplője egy gonosz boszorkány átkokkal sújtott mutáns fia, a legújabb részben Coppert, egy Gladstone-i nemes dracoid nőtől származó fattyú fiát alakítjuk. Coppert szegényell a apja, és fiútestvérei rosszindulatának hatására sem nagyon törődik vele, aztán amikor úgy tűnik, hogy végre kibekülnék, egész családját pokolkutyák mészárolják le. Copper ugyan életben marad, de

zi szerepjáték: alig volt benne fejleszthető tulajdonság, a kézi/távolharc gyakorlatilag az egérrel való frenetikus kattintgatáson alapult, és a mágiát is igencsak alapszíntelen oldották meg. A fanatikus szerepjátékosok azon fanyalogtak a leginkább, hogy nem egy csapatot, csak egyetlen karaktert irányíthattak, és a történet sem a szerepjátékokra jellemző küldetésekre bomlott, hanem azoknál jóval lineárisabb volt. Míg az első részben jócskán kellett irtani a csostul ránk támadó ellenséget, a másodikban alig akadt néhány agresszív szörnyeteg. A Guardians of Destiny leginkább egy kalandjátékra hasonlított – állították ingerülten azok, akik az RPG-k klasszikus hagyományain nevelkedtek.

csit később is csak egy-kettővel lehetünk gazdagabbak.

PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÓ

KEZDŐ SZEREJÁTEK KARAKTEREKNEK
Szerencsére a Lands III-ban jóval több RPG-vonást fedezhetünk fel és sokkal összetettebb játékmotrre számíthatunk, mint elődeiben. Bár a történet során csak egyetlenegy karaktert – Coppert – irányíthatunk, mi szabhatjuk meg, milyen irányba fejlődjön. Meg a játék elején eldönthetjük, hogy Copper a négy szövetség közül melyikhez lépjen be: hála Dawn mágusnő közbenjárásának, a papok, a mágusok, a harcosok és a tolvajok szervezete tart karokkal várja hősünket. Va-

lélket „kiszabadítja” testéből egy vérengző kutyá, és életét csak Dawn, a mágusnő varázserőjének köszönheti. Elrabolt lélekkel azonban Gladstone földjén sem élet az élet, és a fiúnak utra kell kelnie, hogy megtalálja spirituszát.

RPG LIGHT VAGY 100% TISZTA RPG?

Sokan kritizálták azért a Lands of Lore II-t, mert az első résszel ellentétben nem volt iga-

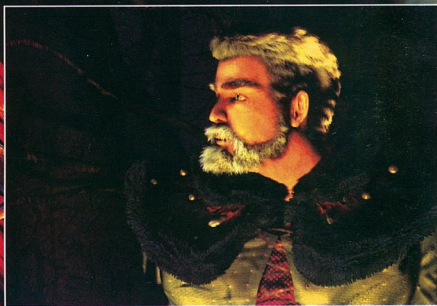
A Lands of Lore III-at betöltve első pillantásra szinte semmi sem változott: maradt a régi irányítás – ismét egy karaktert kontrollálhatunk (aki ráadásul eléggé hasonlít a Guardiansból megismert Lutherre...), és a játékmenetben sem találhatunk semmi fordulalmi változást. A harc a jól ismert üsd-vágd, a mágia sem változott túl sokat: eleinte egy fá varázslatot sem ismerünk, ki-

lasztásunk a játékmenetet is befolyásolja, hiszen míg harcosként leginkább karunk (egergomb-nyomkodó ujjunk) erejére támaszkodunk, a mágusi pályát választva varázslatokkal távolról beníthatjuk le az ellenséget – közelharcban viszont gyengébbek vagyunk. Aki papi babérokra pályázik (a fantasy világok hagyományos „orvosai”), az tudja a leg-hatékonyabban gyógyítani az ellenség csapá-

sai okozta sebeket, a tolvajok pedig – ha nem is lesznek olyan profik, mint Garret, a Thief: The Dark Project hőse – a legmakacsabb zárazon is átjutnak, és ellenfelüket akár egyetlen jól irányzott törzsúrással is leteríthetik.

Ha sokfajta képesség birtokosaivá szeretnénk válni, akkor több csehbe is belephetünk. Így

párhuzamosan fejlődve akár mind a négy kaszt tulajdonságait elsajátíthatjuk, viszont Copper sokkal lassabban tanul, és lesznek olyan speciális tanok is, amelyeknek csak azok juthatnak birtokába, akik csak egy szövetegbe léptek be.

LELKETLEN KÜLDETÉSEK

A játék végső célja természetesen az, hogy Copper visszazerezzé elrabolt lelkét (ezzel az ősrégi SSI-játékra, a Curse of the Azure Bondsra emlékeztet). Szerencsére a történet sokkal kevésbé lineáris, mint az előző rész. Ebben igen nagy szerepe van a rengeteg melléküldetésnek, amelyeket foglalkozásunk (mágus, tolvaj stb.) alapján céhünktől vagy más nem-játékos karaktertől kapunk. Természetesen minél több szervezeten vagyunk tagjai, annál több melléküldetést kapunk, de lesznek olyan speciális misziók is, amelyeket csak azok kaphatnak meg, akik csak egy szervezetbe léptek be. A program szerepjáték jellegét erősíti, hogy a feladatokat bármilyen sorrendben elvégezhetjük.

COPPER KIS PIROS KÖNYVE

Az elvállalt misziók listáját könyvünkől bogarászhatjuk ki – végrehajtásuk után Copper egy tollvonással áthúzza őket. Így egyrészt nem kell azon aggódnunk, hogy a párbeszéd során elfelejtkezzünk a szóban forgó küldetésről, másrészt gyönyörködhetünk a már végrehajtottakban.

Mellesleg itt találhatjuk meg az összes párbeszéd leírását is, ami rendkívül hasznos, tekintettel arra, hogy a Westwood már megint nem feliratozta játékát...

Ahogy előrehaladunk a játékban, Copper újabb és újabb rova-

tokat jegyez be könyvébe (új tárgyak, fegyverek, mágikus praktikák és papi varázslatok, megjegyzések stb.). Ha valamilyen fontos új tárgyat talál vagy esemény történik, Copper azonnal bejegyzi a megfelelő rovatba. Bonyos tárgyakhoz (pl. fegyverek, élelmiszerek stb.) próba vagy kóstolás alapján újabb kommentárokat fűz, úgyhogy érdemes minden birtokunkba jutott eszközt kipróbálni. Int találjuk még a térképet is, ami szinte teljesen megegyezik az előző részben megismerttel: a felfedezett területet folyamatosan rajzolgatja helyettünk Copper, és a legfontosabb helyszíneket is szorgosan bejelöli és feljegyzi.

TESTKONTROLL

Ebben a részben is nagyon fontos szerepe van a különféle élelmiszereknek, varázserőnköt növelő mágikus vagy gyógyitaloknak, bogyóknak, mágneknek. Ha nem kap enni, Copper először megjegyzi, hogy most már harapna valamit, aztán egy idő után elkezd komolyan siránkozni, hogy azonnal adjunk neki enni, különben éhen hal. Ha tovább éhezik, hűsönn legyengül – csapásai erőtlenné válnak –, végül tényleg éhen pusztul. Szerecsére a játék során rengeteg ételt találunk, úgyhogy Coppernek szinte sohasem kell éheznie. Annál kevesebbet lelünk viszont az igazán hasznos mágikus erejű füvekből, itókból: ezeket nekünk kell kotyvasztanunk mindenféle recept segítségével, amelyeket Copper szintén automatikusan feljegyzt könyvecskéjébe.

nek, hogy a Lands II Direct3D-s fejlesztése óta nem is nagyon nyúltak hozzá... Ennek megfelelően a textúrák elmosását és néhány tükröződési- és vízeffektet leszámítva 3D kártyáknak nem lesz túl sok dolga. Mivel RPG-ről van szó, ezt még el is nézné az ember, elég zavaró viszont, hogy a vektorok geometriája valahogy furcsára – túl szélesre – sikeredett, és az erdőkől, bokrokból már megint csak elmosódott, lapos masszát látunk. Ennek ellensúlyozásaként a színfelbontás 32 bites lett, ami a verszegény 3D-s effektet is feldobja – és a 3Dfx Voodoo tulajok nagy öröme Glide-os verzió még gyorsabb és látványosabb!

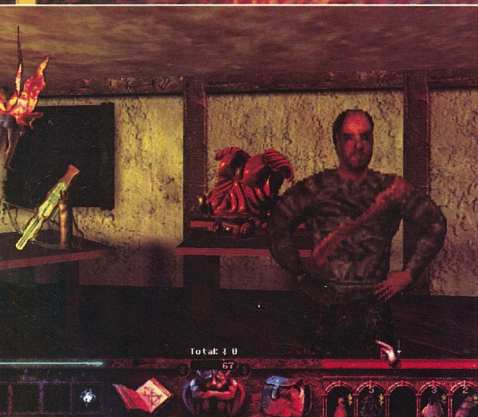
Az átvezető moziknál teljesen más technológiát alkalmaztak az előző részhez képest: míg ott igazi színészek játszottak el a szerepek legnagyobb részét, a Lands III-ban csak számítógépes animációval találkozhatunk. Akik játszottak a Blade Runnerrel, azok biztosan hamar felismerik a Voxel 2-es technológiát, amely úgy látszik, a Westwood favoritjává vált. Ennek előnyei és hátrányai most is látványosan jelentkeznek: megdöbbentően profi a „színészek” mozgása, mimikája, de az igazi főszereplő sajnos megint nagyon pixeles...

RPG-SZTÁROK FORGATAGÁBAN

A számítógépes szerepjátékok jelenlegi ásza, a Baldur's Gate igencsak magasra állította a mércét, és a Lands of Lore III kétszítő nem is igazán akarták felvenni vele a versenyt. Copper kalandjai inkább azoknak szólnak, akik a klasszikus szerepjáték-szabályok alkalmazása és a hatalmas bejárható világ mellett igényes történetre is vágyanak. Emellett azért a történet sem vetekedhet a Raymond E. Feist-regényei

mányos szerepjáték-elemek alkalmazása között.

Annak ellenére tehát, hogy a Guardians of Destinyhez képest jobban feldúsították RPG-elemekkel a harmadik részt, a „hard-core” szerepjátékosokat és Baldur's Gate-rajongókat valószínűleg nem hódíthatja el kedvenc programjuk elől a Lands of Lore III, és azoknak is csalódot jelenthet, akik abban reménykedtek, a harmadik rész végre visszatér az első rész gyökereihez. Aki viszont szereti a mesés hangulatú, kalandos akció-szerepjátékokat nagyszerű animációkkal fűszerezve, az jó néhány éjszakát tölt el Copper csizmájában Gladstone poros útjait róva...

GLADSTONE-BAN TRUE COLOR A NAPLEMENTE...

A legkevesebb változott a játék grafikus engine-jét érte: az az érzése az ember-

alpján és aktív közreműködésével készült Return to Krondóréval – a Lands III-ban elsősorban egyensúlyt próbáltak teremteni a sztori kidolgozása és a hagyo-

VÉLEMÉNY

Amikor először pillantottam meg a játékot, kicsit szomorúan konstatáltam, hogy a bevezető animáció sokkal kevésbé látványos, mint a második része volt annak idején. A 3D engine-t megszemlélve egy háttér mögött álldogáló first person shooter-rajongó cinikusan kijelentette, hogy ennél még a Quake első része is többet tudott. Annak ellenére, hogy ezt túlzásnak tartom, sajnos el kell ismernem, hogy a Westwood – igencsak kényelmes módon – szinte semmit sem javított a grafikus motoron. Nem tudom megérteni, hogy ha egy Half-Life-hoz vagy egy Sinhez meg tudták vásárolni a Quake II engine-jét vagy a Klingon Honor Guardhoz az Unreal-t, akkor a Westwood miért nem tudta vagy akarta ugyanezt megtenni? A saját engine nemcsak szögletes és elmosott lett, de 640x480-as grafikinál nagyobb felbontásban még egy Riva TNT-vel vagy egy AGP-s Matrox G200-zal felszerelt Pentium II 450-en is szaggat! A másik szigorú kritikát a Voxel 2-es technológia kapja: ugyan tényleg a végtelenségig élethű a szereplők mozgása, a külső

környezetben közelítve hozzájuk, akkor pixeleket hordanak, amekkorákat csak a rosszlelkű Descent To Undermountainben láthattunk. E két kirohanás után, azt hiszem, mindenképpen le kell szögezmem, hogy a Lands of Lore III egyébként nagyon jó! A mesés történet izgalmas, fordulatok, a szerepjáték-elemek, ha nem is Baldur's Gate-szintűek, de gondosan kidolgozottak, a küldetések érdekesek és jól illeszkednek a történet egészébe. Nagyszerű ötlet, hogy mi magunk választhatjuk meg melyik szövetségbe lépünk be, és később sem vagyunk egyetlenséghez kötve – a történet során bármikor csatlakozhatunk egy másikhoz is. Bár a Lands III-at nem valószínű, hogy éveken keresztül, mint minden idők egyik legjobb RPG-jét emlegetik majd, azért az 1999-es év első igazán jelentős szerepjátéka lett, és nagyszerű hangulatának köszönhetően még sokáig a monitor elé fogja szögezni a stílus rajongóit.

BAD SECTOR

Egy kis Land of Lore-történelem

Nagy meglepetést okozott a játékosok körében a Westwood, amikor 1992-ben bejelentette, hogy kilépnek az SSI berkeiből, és ahelyett, hogy befejeznék a hatalmas sikert elért Eye of the Beholder-szériát, a Virgin Interactive fennhatósága alatt saját sorozatot indítanak Lands of Lore címmel. Az SSI kénytelen-kelletlen saját programozókkal fejezte be az előző két részhez képest jóval gyengébbre sikeredett EoB3-at, így nem jelentettek túl nagy konkurenciát a hasonló játékelemekből építkező, de sokkal látványosabb grafika-jú (a játék introja akkoriban elképesztően szépek számított) és igényesebb történettel rendelkező 1993-as Lands of Lore-nak. A program hatalmas sikert aratott, és óriási várakozás előzte meg a folytatást is. A Westwood a második részt '95 karácsonyára ígerte, és szokása szerint a kiéhezett közönséget egyfolytában látványos animációval hergelte. Jellemző, hogy annyira biztosnak tűnt a megjelenési időpont, hogy '95 decembereiben néhány magyar üzlet már fel is vette az árlistájára, hogy már lehet is kapni a programot, a tömegesen beáramló vevőket pedig biztosították, hogy a jövő héten már a polcokon lesz az áhított doboz...©

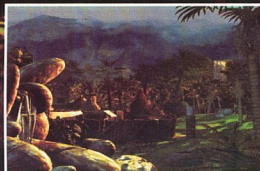
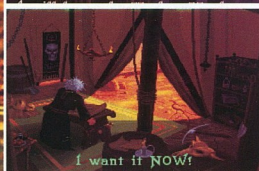
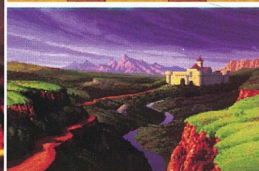
Aztán két évig néma csend honolt Lands-téren, úgyhogy amikor 1997 végén végre mégiscsak megjelent, a legtöbben már le is mondták róla. A hatalmas költségvetéssel elkészült Guardians of Destiny igencsak vegyes érzelmeket váltott ki: a kezdő szerepjátékosok és az interactive movie-k rajongói értékelték a leegyszerűsített szerepjáték-elemekkel rendelkező játékmenetet és a látványos, rendezett és valódi színészekkel elkészített animációkat, de azok a szerepjátékosok, akik még emlékeztek az első részre, hatalmasat csalódtak benne. Mindenki elégedetlen volt a játék 3D engine-jével, aminek a legtöbb first person shooter jobbat nyújtott. Végül kiadott a Westwood egy D3D-s upgrade-et, de ez már egy kicsit „eső után köpönyeg”-effektus volt.

Ezek után a legtöbben skeptikusan legyintettek arra a hírre, hogy a harmadik rész másfél év múlva kész lesz – a megjelenést 2001-re prognosztizálták.

Most, hogy végre itt van a Lands III, már csak az a kérdés, hogy nem vadította-e el a rajongókat az, hogy annyit kellett várni a második részre, és végül mégis akkora csalódást okozott nekik...

Shall I serve you?

88

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HAROVERIGÉNY P333 / 32 MB RAM
3D-TÁMOGATÁS 3D0
MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA
HANGJÁT
ÖSSZETETTSÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

LANDS OF LORE 2	2ED 98/1 - 90%
BALDUR'S GATE	2ED 99/2 - 81%
MIGHT AND MAGIC 5	2ED 98/6 - 91%

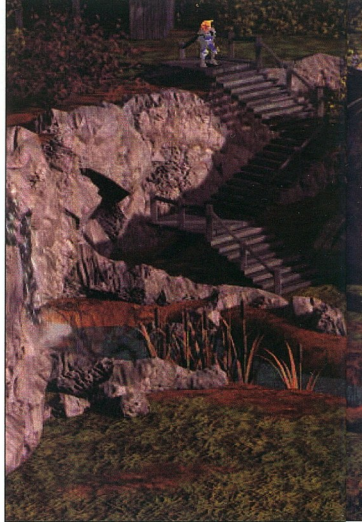

Silver

Nem mind ezüst, ami fénylik

▼ Infogrames

A Silvert megjelenése előtt – az előzetes hírek alapján – a Final Fantasy VII-hez és a Diabólóhoz hasonlították sokan. Lássuk, mennyire képes megfelelni az Infogrames alkotása egy ilyen összehasonlításnak, hiszen köztudomású, hogy ez a két program a valaha megjelent legsikeresebb játékok közé tartozik.

program háttértörténete a Final Fantasy VII-hez hasonlóan játék közben bontakozik ki igazán, az első néhány óra eseményei lényegében az intrónak felelnek meg. A Silver nem más, mint a játék világának – igen idős – királya, akiről a lakosok úgy tudják, hogy éppen nősülni (?) szándékozik. Ehhez egy igazán szokatlan módszer talál ki, amellyel kellően magára haragítja a lakosságot: az életkoruk alapján szóba jöhető valamennyi nőt

összegyűjti, így a legegyszerűbb a párválasztás: egyszerűen csak meg kell tekintenie a választékat. A lakosok azonban nem is sejtik, hogy Verdane szigetén Silver fia, Fuge nem azért tart „nőgyűjtő” akciót, hogy apjának megfelelő párt válasszon, hanem azért, mert a király a gonosz istenség Apocalypse kedvében szeretne járni. Azt reméli, hogy ő lehet Jarrah világán Apocalypse helytartója, az eddigienél is nagyobb hatalomra téve így szert. Főhősünk, David is a sziget lakója, felségét az orra elől rabolják el, s ő ezt nem tudja megakadályozni. Követi a rab-

lót, de késve érkezik a kikötőbe, ahol a nőték szálító hajó már csak a távolban látható. Mivel hősünk nem tudja, mitévő legyen, az erdőben számkivetettként élő lázadókhoz fordul segítségért. David megtudja, hogy Silver egyféleképpen győzhető le: meg kell keresnie a nyolc varázsgömböt, amelyeket egy ősi, már kihalt faj készített több száz évvel ezelőtt. Sajnos a varázstárgyak lelőhelye ismeretlen, az évszázadok alatt szétszóródtak a birodalomban. David egyetlen reménye, hogy megtalálja a nyolc gömböt és segítségével legyőzze Silvart...

konzolkon, PC-n pedig leginkább az ismeretlen Zelda-sorozathoz lehetne hasonlítani leginkább. A játék grafikájáról az embernek rögtön a Final Fantasy VII jut eszébe, hiszen a világ megjelenítése kísértetiesen emlékeztet arra, amelyet a Square-soft a – már klasszikusnak számító – programjában alkalmazott. Az előre rendeltl háttérken (amelyeket a Silverben egyébként 3D Stúdióval készítettek el) poligon-figurák mozognak. A kamera nézet helyszínről-helyszínre változik: oldalról, felülről, de van olyan hely is, ahol mártávlatból követhetjük az eseményeket. A helyszínek kellően változatosság, hűsz különböző fajta nagyobb terület van a programban, amelyek között helyet kapott egy mocsár, egy félig-meddig elhagyott ősi kőnyitvár, egy kolostor, egy börtön, a halottak birodalma és egyéb ehhez hasonló, a fantasy játékokból már igen jól ismert helyek. A grafika minőségére jellemző, hogy a programon dolgozó nyolc grafikusból hat csak a háttérket készítette (a maradék két munkatárs az karakterek animációján és az intrón tevékenykedett)...

Már említettem, hogy a harcrendszer is, amelyben a program leginkább különbözik a Final Fantasy VII-től. Csakúgy, mint a japán stílusú RPG-kben, a játék elején maga a program magyarázza el a harcrendszer alapjait. Egyébként alapvetően két fajta módszerünk van a csaták lejátéztatására (kár, hogy ezek egyike sem elegendi ki azokat a játékosokat, akik már kipróbálták a Final Fantasy remek rendszerét, ahol igazi taktikázásra adódott lehetőségünk). Az első – egyszerűbb – módszer az, amikor rákattintunk arra az ellenségre, akit meg szeretnénk ütni. Ilyenkor hősünk vagy odamegy és rászó egyet a szerencsétlen ellenségre a kardjával, illetve ha távolsági fegyverrel rendelkezik éppen, akkor odaló egyet. Ez a módszer valószínűleg Diablo-fanatikusoknak tetszik majd a legjobban, hiszen leginkább arra emlékeztető klickelbajnokság az, ami igazán eredményre vezet. Szerencsére van egy második módszer is, amely nem sokkal bonyolultabb, de jóval változatosabb és látványosabb. Ilyenkor a tűzgomb megnyomásának pillanatában el kell húznunk az egeret valamilyen irányba, és hősünk ehhez a mozgásához hasonlóan próbál véghezvinni a kardjával. A Die By The Swordra emlékeztető technika egészen ügyesen lett megoldva, kár hogy fél óra játék után rá lehet jönni, melyik a leghatásosabb módszer, amelynek segítségével nem nagyon tud az ellenség a közelünkbe férközni.

Főszereplők, David, mint minden jólnevelt játékos igyekszik minden tárgyat magával vinni, ami mozgatható. A hátizsákjában a tárgyak típusuk szerint vannak elosztva, külön helyre kerülnek a közelharci fegyverek, a pajzsok, a varázslatok és az élelmiszerek. Az egy remek áttekinthető táblázat is a programban, amelynek segítségével pontrangszerű kíváncsian, hogy mindig a legjobb fegyver vagy pajzs legyen nálunk, mivel ezen a képernyőn az összes nálunk levő tárgy áttekinthető. Hősünk kalandjai során a hagyományos RPG-khez hasonlóan lép szintet és fejlődnek tulajdonságai, de azokkal ellentétben nem tapasztalati pontot kap, hanem a játék előre meghatározott pontjain újabb képességeket szerez.

A játék zenéje nagyon atmoszferikus, jól illeszkedik az adott helyszín hangulatához. Ez nem

VELEMÉNY

Amikor először megláttam a Silvert, nekem is – mint másoknak – azonnal a Final Fantasy VII jutott az eszembe. Fel is tettem magamnak a kérdést: „Lehet, hogy másoknak is sikerülhet egy olyan egyszerű játékot készíteni, mint a Squaresoftnak?” Kérdésem hamar (negatív) választ is kaptam, mivel a Silver ugyan bizonyos tekintetben felveszi a versenyt akár még a Final Fantasy VII-tel is, ám sok apró bosszantó és idegesítő dolog miatt nem hiszem, hogy klasszikus válik belőle. A grafika és a hanghatások nagyon profin kivitelezettek, remekül megadják a program hangulatát, a sztori pedig azonnal magával ragadja a játékosokat. A dialógusok is jók... lennének, ha egyszerre lehetne hallani és olvasni a szöveget. A másik kiábrándító dolog a harc primitívsége. Egy angol magazin a Silver bemutatásán azt írta, hogy szerintük kenterbe veri a Final Fantasy VII harcrendszerét. Ez a kijelentés még, mint abszolút szubjektív vélemény is erősen megkérdőjelezhető. Hogyan lehet összehasonlítani egy egyszerű, „kattingatós” valamit egy igen összetett, körökre osztott rendszerrel, amely a játékosnak ezerszer annyi lehetőséget kínál? A Silver is savepoint módszert használ a játéklételek elmentésére, ám ezen helyek mindegyike összesen egyszer (!) használható az egész játék folyamán. Összefoglalva, a Silver egy első látásra igen ígéretes program, ám tüzetesebb vizsgálódás után kiderül, hogy vannak gyermekbetegségei, amit a maratoni fejlesztési idő ellenére sem sikerült kinőnie.

CARIS

véletlen, hiszen a program zeneszerzője csak azután kezdett hozzá az adott muzsikák megkomponálásához, miután az összes – az adott területre tartozó – grafikát megtekintette. A hangfelek és a szereplők hangjai is igen jól sikerültek, de az utóbbival van egy kis probléma. A szöveget vagy elmondják a szereplők, vagy ki lehet iratni a képernyőre, de a kettő együtt nem megy...

Az előzőekből kiderült, hogy a Silver – a japán RPG-khez hasonlóan – olyan alkotás, amelyet nem lehet valamilyen stílus keretei közé beáallítani. A harc az akcióhoz áll a legközelebb, a helyszínek való mozgás és a rengeteg sztori egy kalandra emlékeztet, az egészen mégis szerepjáték hangulata van. Aki szereti a fantázia birodalmában játszódó történeteket, az próbálja ki a Silvert, minden bizonnyal bele tud felelkezni a programba.

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY P133 / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS 3D

MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETTESÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

SILVER

FINAL FANTASY 7 ZED 98/9 - 93%

MEPHLE ZED 98/10 - 98%

RAGE OF MAGES ZED 98/1 - 82%

Kevesen tudják, de a Silver négy és fél évig (!) készült. A készítők eredeti elképzelésében egy platformjáték szerepelt (a Heart of Darknesshez hasonló), de az idők folyamán a Silver egy „csöppet” átalakult: mind külsőleg, mind tartalmilag. Az Infogrames programja leginkább a japán stílusú manga-RPG-k azon csoportjára emlékeztet, amelyben nem körökre osztott harcrendszer van, hanem valós idejű, amikor a játékos ügyességének döntő szerepe van a csata kimenetelében. A Silver kimondva-kimondatlanul nagy sikert aratott a

Imperialism II

A burzsoázia diszkrét bája

▼ Mindscape / SSI

Azok közül, akik még a szocialista államrend tanulójaként fejezték be gimnáziumi éveiket, biztosan emlékeznek a történelemlkönyvek hangzatos megfogalmazásaira arról, hogyan „zsákmányolta ki az imperialista karvalyítóke a még fejlődő munkásosztályt.”

A történelemórákat fél füllel hallgatva talán néhányuk elképzelte, milyen is lehetett ezekben az izgalmas történelmi időkben „imperialistának” lenni?

Nos, az SSI stratégiai játéka – immár másodszor – az ő álmaikat váltja valóra: hódíts, terjeszkedj, fejlődj, és főleg: zsákmányolj ki és prosperálj az 1500-as évek európai nagyhatalmai egyikének szerepében!

A világhatalmak okosabb vezetői nagyon jól tudták, hogy csak akkor képesek megőrizni pozíciójukat, ha gyarmatosítják és kifosztják a Kolombusz által felfedezett Amerika indiánok lakta földjeit. Ezt persze ki-ki máshogy képzelte el: míg a spanyolok és portugálok tüzzel-vassal irtották az őslakosságot, hogy kincseiket elrabolva az arisztokráciájuk fényűzését fenntarthassák, az angolok inkább a spanyoloktól próbálták „elkalózkodni” megszerzett javaikat, a hollandok pedig a kereskedelem útját választották. Természetesen nekünk – bármilyen országot is választunk – mindhárom módszert alkalmaznunk kell, ha nem akarunk eltűnni a „népek olvasztótégelyében”...

két éve megjelent Imperialismben ha nem is voltak olyan forradalmi ötletek, amelyek a számítógépes játék világát a sarkból forgatták volna ki, mindenesetre az akkoriban dúló

C&C-klónok örületében a Civilization-szerű stratégiai játékok kellemes színtoltja volt.

ANNO 1502

A játék során egy világhatalom gazdasága megszilárdításának és Amerika kolonizálásának kezdő lépéseit terelgethetjük. Míg az Imperialism első része az 1800-as években játszódott, amikor az ipar már igencsak megvetette a lábát, a nagytökesek pedig késhegyre menő gazdasági harcot folytattak egymás ellen, a második rész 300 évvel korábbi állapotra tekint vissza, és 1502-ben indul, amikor a polgárság még épphogy csak próbálgatta karmait az elszegényedő arisztokrata réteggel szemben.

ZSÁKMÁNYOLJ KI MÁSOKAT, VAGY TEGED ZSÁKMÁNYOLNAK KI!

Ahhoz, hogy kolonizálni tudj az Újvilágot, saját anyaországunk gazdaságát is meg kell szilárdítanunk, különben nem lesz pénzünk és nyersanyagunk, hogy hadseregünket fenntartsuk. Kezdetben a legnehezebb talán a nyersanyagforrás utánpótlása: eleinte nem, vagy csak alig rendelkezünk bányákkal, favágozótelepekkel. A vas és a fa már a játék elején alapvető szükségletként jelentkezik: ezek nélkül nem tudunk utakat építeni, bányákat és mezőgazdasági, ipari létesítményeket telepíteni. Bányáinkban a

megfelelő munkaerő felvételéhez induláskor csak a juhfarmok által biztosított ruhákra lesz szükségünk (micsoda imperialisták vagyunk mi?! – a történelmekönyvek tanúsága szerint a „gonosz” tökések” akár meztelenül is dolgoztatták a szerencsétlen munkásosztályt!), később azonban az elmezésről is gondoskodnunk kell, ha nem akarjuk, hogy gyárainkban élő csontvázak dolgozzanak.

HA A MI PÉNZÜNK BESZÉL, A KUTYA SEM UGAT

Ha mégis kifogyánk a nyersanyagokból (előbb-utóbb ki fogunk...), akkor nincs más megoldás: a rivális nagyhatalmaktól vagy az indiánoktól kell vásárolnunk. Ez persze nem olyan szimpatikus megoldás, mint az indiánok kifosztása, de sajnos eleinte saját erőből nem tudunk hódítani és fenni is maradni. A kereskedelem azonban nem a hagyományos manager-játékokban megszokott adok-veszek – az Imperialism II-ben fel kell ajánlanunk saját árucikkeinket vagy „kérvegyeznünk kell” azokat, amikre nekünk van szükségünk, és ha szerencsénk van, a rivális nagyhatalmak, esetleg a még le nem mészárolt indiánok vásárolnak tőlünk vagy eladnak nekünk.

VÉRREL ÉS KÖNNYEL

Már rögtön a játék elején el kell kezdenünk „kolombuszkodni” és a felfedezett területeket elfoglalni – ez persze az óslakosság

CICOMA, ARISZTOKRATIKUS ZENEVEL FÜSZEREZVE?

A játék grafikája tulajdonképpen nem sokat változott az előző részhez képest: egy Civilization-szerű térképen kell különféle animált egységgel mozognunk. A különböző táblázatok elég funkcionálisak – eleinte hajlamosak leszünk eltévedni bennük. A csata részeknél se számítsunk látványos 3D-s összecsapásokra: itt a grafi-

VELEMÉNY

Az SSI mindig is híres volt arról, hogy hajlamos „ráülni” egy meglevő sorozatra, és egy fikarcnyit sem változtatva sem engine-en, sem a grafikon, ugyanazt a jól bevált receptet alkalmazni, meg végképp rá nem unnak a játékosok. Ennek megfelelően az Imperialism II-t sem „förtézte meg” a forradalmi ötletek mérélye – a játék leginkább az 1700-as évek változásra képtelen francia arisztokrata társadalmára hasonlít. Ugyan javítottak az előző rész agyonbonyolított játékmoténén, de ennyi még mindig nem elég az údvösséghez: még az oktató részt is sikerült úgy megírni, hogy félérthető, túlbonyolított legyen!

Borzasztóan idegesítő, hogy nem lehet normálisan kereskedni, hogy a nyersanyagok kiaknázásának rendszere, a mezőgazdaság, a diplomácia – egyáltalán a játék szinte minden része átláthatatlan, feleslegesen agyonbonyolított.

Ha az Imperialism II az Alpha Centauri, a Heroes of Might and Magic III és a Call To Power előtt jön ki, egész sikeres lehetett volna, most azonban, a stratégiai játékok új királyai mellett labdába sem rüg... Aki tehát hasonló játéktílusra vágyik, annak mindenképpen az említett konkurenciákat ajánlom, az Újvilág felfedezői pedig inkább ugorjanak száz évet, és válasszák az Anno 1602-t.

BAD SECTOR

módszeres irtásával jár. A csaták az SSI General-sorozathoz, és persze az előző részhez hasonlatosak: egy statikus harmezőn irányíthatjuk oldalnézetből seregeinket. Túl sok taktikai lehetőség nincs ezekben a harcokban: előre-hátra vonulhatunk, támadhatunk, illetve a tüzerekkel löhetünk... Szerencsére az indiánok csatabárdokon és íjakkal kívül nem használnak más fegyvert – ebből a szempontból a játék realisabb, mint a Conquest of The New World, ahol rögtön mordályokkal és lovakkal felszerelkezve estek nekünk.

ka leginkább az első Panzer Generalra emlékeztet... Ami igazán feldobja az Imperialism II hangulatát, az a remekül megkomponált barokk zene, ami az egész játékot végigkíséri.

MESSZE MEG A FORRADALOM...

Az Imperialism II nem sokat tesz hozzá a hagyományos, körökre osztott Civilization-es Colonization-klónokhoz, aki viszont éppen ilyesmire vágyik és nem riasztja vissza a menüpontok bonyolult rendszere, az nem fog csalódni ebben a játékban sem.

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY PIII / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS -

MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETÉTEL

ÖSSZEHASONLÍTÁS

IMPERIALISM II		
CAESAR 3	ZED	88/11 - 85%
ANNO 1602	ZED	99/3 - 82%
3RD MILLENIUM	ZED	98/2 - 82%

Civilization: Call To Power

Előre ország népe...

▼ Activision

A civilizáció latinból eredő szavunk, tágabb értelemben társadalmi, gazdasági és szellemi művelődést, műveltséget takar. Ám a számítógépes játékok szerelmeseinek ez az egyetlen szó valóságos asszociációs áradatot indíthat el: Sid Meier személye és a „legjobb”, „felülmúlhatatlan”, „megunthatatlan”, „legenda” és egyéb imponáló kifejezések sejlenek fel gondolataikban – bizony nem véletlenül, mert a Civilization maga az etalon, a kikezdetetlen nagy öreg. Az Activision gárdája Sid Meier klasszikusának nyomdokain kívánt továbbhaladni, amikor nekiláttak megalkotni a Call To Power-t. S most végre elérkezett az igazság pillanata: meglátjuk, mennyit lehet hozzátenni egy teljes bolygó történelmét hűen szimulálni képes programhoz...

int ahogy egy újszülöttnek is el lehet sütni a legszállásabb poénokat, így bizonyosan vannak olyan olvasóink, akiknek semmit nem mond a Civilization cím. Rájuk gondolva most néhány mondatban felvázoljuk azt a hihetetlenül átfogó rendszert, amely oly naggyá tette ezt a programot: A koncepció meglehetősen egyszerű – adjuk meg a játékosnak a lehetőséget, hogy egy választott népcsoportot vezetve az első primitív települések megalapításától egészen az univerzum felfedezéséig irányítsa birodalmát, ezzel „mellékesen” átfogva az emberiség egész eddig megélt történelmét és egy alternatív jövőképet is. De hogy ültethető át ez egy játékba? Valahogy oly módon, ahogy azt Sid Meier csinálta az első részben. A hagyományos stratégiai programok szemléletéhez hűen körökre osztott a játékmenet, ahol minden egységünk és összes településünk számára meghatározhatjuk parancsainkat, utasításainkat. Ahogy az elvárható, katonáink védelmét, felderítői- és támadó feladatokat láthatnak el, míg akadnak speciális alakulatok, amelyek különleges képességeikkel vannak hasznunkra. Városaink

ÚJ, ÚJABB, CALL TO POWER

Természetesen ezúttal (is) minden eddiginel több népcsoportot vezethet győzelemre gúnyusunk. A 41 választható lehetőség között olyan egzotikumokat is találunk, mint Indonézia vagy Polinézia gyermekei, illetőleg olyan kérdőjeleket is, mint az amerikai, az ausztrál vagy kanadai civilizáció. A kérdőjel ezen népek eredetiségére utal, hiszen az említett országok lakói sohasem tagadták le az angol/francia győzereiket, de persze érthető, ha a kiadó a legszélesebb vásárlóközönség számára tesz ilyen gesztust. Ahogy az sejthető volt, magyar civilizációt nem indíthatunk. Sebaj, a neven kívül egyébként is csak a városok építészeti stílusában fedezhetünk fel eltéréseket a különböző népek között, így nem szenved nagy hátrányt az sem, aki mondjuk az etióp birodalmat kívánja csúcsra jártni.

A játéker kapcsolatokban nem lehet előre-lépésről számot adni, hiszen nem játszhatunk a jó öreg Föld bolygón, ugyanis minden kezdéskor véletlenszerűen generált terepet kapunk. Jóllehet ezt a folyamatot különböző paraméterek (szárazulatok aránya, nedvességtartalom stb.) meghatározásával befolyásolhatjuk, s ily módon végtelen számú Föld-alternatívát állíthatunk elő, mégis kicsit nosztalgiaival gondol az ember az előző részre, ahol meg lehetett hódítani az o-laszc szízmát vagy az észak-afrikai partok jól ismert vidékét.

Maga a játékmenet nem változott óriási mértékben. Továbbra is a történelem hajnalától kell körülrökre magasabb fejlettségi fokra emelnünk civilizációinkat, miközben sikeresen „lekönnyökljük” a konkurencia hasonló törekvéseit. Lényeges különbség a végjátékunk mutatókhoz: a Call To Powerben akár 3000-ig is játszhatunk anélkül, hogy a végső győztest meg kellene állapítani. Ennek következtében futurisztikus elemek egész tárházával ismerkedhetünk meg a jövő birodalmi vezető játékosok. A városok építése, a termelés és a diplomáciai elemek sem változtak alapvetően, pusztán néhol árnyaltabb, esetlegesen szebb kép tárul elénk. Ez azért is igaz, mert akár 1280X1024-es felbontásban is gyönyörködhetünk egységeink immár teljes mértékig animált mozgásában, ugyanakkor a második rész madártávlatból szemlélt térképe itt is visszasköszön ránk.

A stratégiai döntéseket hozó elme számára – a látvány mellett – megnyugtató háttérrel biztosított a játék közben felcsendülő dallamok, amelyek különböző korok és népcsoportok muzsikáját, s ezáltal kultúráját, stílusát hivatottak bemutatni (az egyik dal bennem az egykori NDK-s slágerek hangulatát idézte, lehet, hogy éppen ez volt a készítőik célja is...). Egysegeink is hallatják hangjukat, így támadásba lendülő szamurájaink „A sőgünert!” kiáltással mennek a halálba, míg kémeink inkább anyagi igényeiket hangsúlyozzák, ha észreveszik, hogy éppen velük foglalkozunk.

VÉLEMÉNY

Az utóbbi hónapok játék-felhozatala felemás érzéseket keltett bennem. Egyrészt hatalmas nevek utódai érkeztek fényes korongokon – Heroes 3, Alpha Centauri, Nascar 1999, csak néhány a sok közül -, másrészt ezek a játékok nem mindig tudták emelni (néha még tartani sem) azt a színvonalat, amit elődeik képviseltek. Az ilyen játékok körül rengeteg a pénz, de az új, innovatív ötletek már nehezebben fedezhetők le a máz alatt. Nagy kérdés volt, mit tehet az Activision annak érdekében, hogy méltó Civ-folytatással rukkoljon elő?

Azt mondhatom: beleadta apait-anyait. A világcsodákat szinte egy az egyben kicserélték, rengeteg új egységet, fejlesztést, épületet építettek be a játékba, kockáztatva ezzel az eddigi részekben kényesen kimunkált játékegyensúly megbontását. Tapasztalatból mondom, nem rontottak el semmit, lehet nyerni az ész (tudomány), a kar (háború) és a hát (békés munka) bármelyikével, vagy eltérő arányú egyvelegükkel egyaránt. A gépi ellenfél intelligenciája jól vizsgálják, főleg magasabb fokozatokban nyújtva kihásvát, de a népcsoportra jellemző vonások a nehézségi szinttől függetlenül is megfigyelhetők. Így viszonylag nehéz békésen egymás mellett élni a vikingekkel, míg a klárgasabb népek – a jó kapcsolatok ápolása okán – birká módra küldögetik adományaitak rettegött birodalmunknak.

Érdekes és teljesen gyökeres fordulatot vett a térkép infrastruktúrájának fejlesztése is. Mig az előző részekben ez a feladat a telepeleink vállalt nyomta, addig itt közmmunka foghatjuk városaink produktumának egy részét, és az így felhalmozott pontokat költöhetjük el utak építésére, farmok kialakítására, vagy akár arra, hogy síkságból hegyet emeljünk, növelve ezzel a kitermelhető erőforrások számát.

Nemi elmarasztalást azért tennem kell, hiszen nagyon furcsának találtam, hogy egyetlen előre elkészített küldetés, szituációt sem játszhatunk le. Mindig nulláról indulva kell a véletlenszerűen kreált pályán véletlenszerűen elhelyezett civilizációkkal küzdenünk, így viszont kevés értelme van a 41 választható történelmi népcsoportnak... Hol marad a beleélés és a történelem megváltoztathatóságának izgalma? Persze majd az elmaradhatatlan kiegyesítő korongon lesz annyi küldetés, hogy meg is fulladhatok bennük, de azért kicsit furcsa, hogy legalább néhányra nem maradt hely (idő, pénz) az eredeti játék mellett. Különösen azért az, mert az új egységeknek köszönhetően az első és második epizódban megvalósíthatatlan szituációkat is szimulálhattak volna a Call To Power alkotói. Kicsit idegenkedtem a városok információ megjelenítésétől is; a második részben ezt sokkal áttekinthetőbb és látványosabb módon oldották meg. Talán a MicroProse-nál tanulnak az esetből, és az ó verziójuk, a Test of Time esetében még ennyi hibát sem tudnak majd felmutatni.

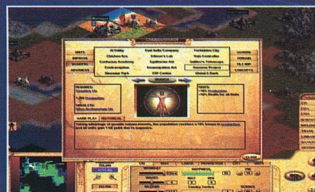
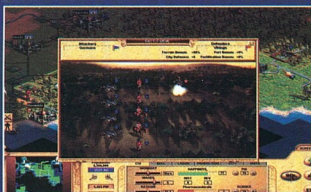
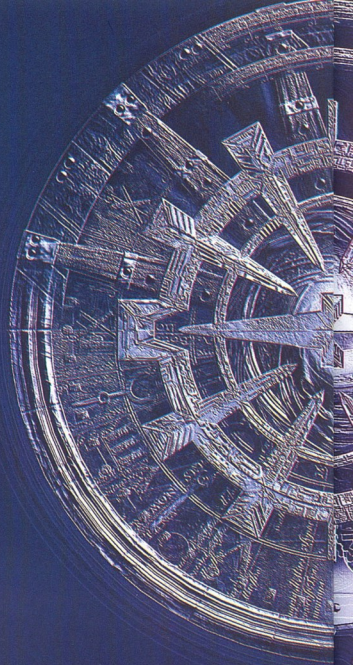
-CSONTI-

la-
kos-
ságának
szor-
gos
munkájának há-

la, az idő előrehaladtával mind komolyabb infrastruktúrális beruházásokat eszközölhetünk. Ilyen létesítmény például a városfal vagy a csatornarendszer, de a fejlettségi szint emelkedésével reptereket és egyetemeket is felhúzhatunk. Ezek az épületek egyre jobba, hatékonyabbá teszik a termelést, a tudományos fejlődést, és nem utolsósorban az életkörülményeket. Utóbbi nagyon fontos mutató, mert hiába van erős és modern hadseregünk, ha az angyalbörbe bújó fiúk mamái otthon nemtetszésüknek hangot adva megtagadják a munkát vagy forradalmat robbantnak ki népnéző rezsimünk ellen...

Apropó politika! Uralmunkat a történelemben előforduló és az esetleges jövőben megjelenő rendszerek mintáira építhetjük ki, azok minden előnyével és hátrányával egyetemben. Lehetünk erőskezű koronás fők, akiknek szava szent és sérthetetlen – ebben az esetben nem gond a hódítási politika és a megfeszített munkatempó sem, viszont tudományos és gazdasági fejlődésünk miatt nem fogunk bekerülni a rekordok könyvébe. Ellenben egy demokratikus úton megválasztott miniszterelnök vezette kormányzat páratlan eredményeket érhet el a kutatások és a GDP területén, de súlyos gondokkal fog szembesülni egy háborús konfliktus idején. Talán ez a rövid ízelítő is elegendő ahhoz, hogy képet kapjunk a program páratlan összetettségéről – ami mindezek ellenére sem párosul végtelenig bonyolított rendszerrel!

RESZKESSETEK: JÖNNEK AZ OROSZOK! VAGY A NICARAGUAIK...! VAGY AZ INKÁK!

Ezúttal is „csupán” egyetlen bolygón van alkalmunk hódítani, mégis két teljesen új terepen is megvethetjük civilizációnk bakancsait. Az egyik ilyen az óceánok mélye, ahol megfelelő tudományos háttér segítségével virágzó kolóniákat alakíthatunk ki. Az ilyen települések kialakítása több okból is ildomos: nehezebben hozzáférhetőek ellenfeleink számára, nem érinti őket a globális felmelegedés és az egyéb környezeti károk, és nem utolsósorban elképesztő mennyiségű erőforrást biztosítanak – különösen a mélytengeri árkok és vulkánok közelébe telepített városok! A másik hasznot ér egy másik óceán, az űr biztosítja, ide csak megfelelő létesítmények segítségével juttathatjuk a jövő telepeseit, de ha egyszer ott vannak, már bárhol letelepedhetnek, hiszen a légűres térben nincs sok különbség a bolygó közelében...

A kereskedelmi kérdések tekintetében fogantatottak a legnagyobb változást, bő-

vitést. A kereskedelem feltalálása után karavánokat kell építenünk, de az előző részszelet ellentétben most nem kell hosszú körökhöz azzal vesződnünk, hogy egy távoli városba jussunk velük. Elegendő a kereskedelmi ablakban kijelölnünk, milyen árut, honnan és hová szándékozunk szállítani. A program segít is a leginkább nyereséges kapcsolatok felfedezésében. Ha megindultak karavánjaink, már csak azon kell izgulnunk, hogy ellenfeleink katonai alakulatai ne támadják meg békés kufárjainkat. Ezt a lépést sajnos a kéken győző útvonal bármelyik részén megtehetik, ezért inkább a diplomáciát, mint a katonai védelmet az eredményes. Nemzetközi kapcsolataink segítségével ugyanis elérhetjük, hogy néhány kör erejéig tartózkodjon valamelyik civilizáció a karavánjaink kifosztásától. Ha már a diplomáciánál tartunk, érdemes megemlíteni, hogy ezen a területen is kibővültek lehetőségeink, mint ahogy az előbbi példa is mutatja. Diplomatainkkal rábírhathatjuk szomszédainkat kereskedelmi embargóra, esetleg ökoaktumot köthetünk velük, amelyben mindkét fél kötelezi

magát a természetszennyezés visszafogására és a környezet védelmére.

HA HARC, HÁT LEGYEN HARC!

Ákarmennyire is jól forgatjuk a szavakat, konspirálunk a háttérben, előbb-utóbb elkerülhetlenné válik néhány kisebb-nagyobb fegyveres konfliktus kezelése is. Az egy az egy ellen folytatott küzdelmek teljesen megegyeznek a Civ első részében tapasztaltakkal: a támadó és védő értékek, illetve a terepviszonyok figyelembe vételével és némi virtuális kockadobálás segítségével alakul ki a győztes. Csoportos garázdálkodás esetén már egy „komoly” csata-képernyő is felbukkan, ahol bakaink katonás rendben felsorakoznak, és elkezdődik az adok-kapok. Igen ám, de ebben az esetben távolsági fegyverekkel rendelkező erőink preventív csapást mérhetnek az ellenre, mielőtt azok képesek lennének felfogni, mi is történik körülöttük! Ezt csak az ideális szituációban tudjuk kihasználni, ha ijásaink elé magunkkal hoztunk élő pajzsként néhány bajtárs csapatrészt is, ezért nem árt a hadseregek vegyes összeállítása (néhány

Speciális egységek à la Call To Power

PAP (CLERIC): Az egyik legmókásabb egység. A távoli országok földjét taposva elvethetjük államvallásunk (csak teokratikus államforma esetén lehetnek papjaink) ígéinek magvait, amely termékeny talajra érkezve rengeteg gyümölcsöt hoz számunkra. A megtérített városok tizedet fizetnek nekünk, mi több, a kérdéses állam ettől fogva kétszer is meggondolja a háborút ellenünk, mert a hithű települések lakói rossz szemmel nézik az egyházállam megtámadását vagy hitterítőknek keletkezését. Ezen kívül árulhatunk jó pénzért bűnbocsánatot vagy hirdethetjük a világ végét is, letargiával sújtva ezzel az ellenfél populációját. Modern változata a TV-hitlerítő (televangelist), aki már a médiát felhasználva manipulálja a nyáját (bővebben lásd Phil Collins híres Jesus Knows Me videoklipjét).

RABSZOLGATARTÓ (SLAVER): A rabszolgatartás egészen a múlt századig intézményes formában zajlott szerte a világban, ezért furcsa, hogy az eddigi részekben nem bukkant fel ez az ellenszenves, ám nagyon hatékony figura. Segítségével összefogdoshatjuk a vándorló, védtelen telepéseket, és láncra verve munkába állíthatjuk őket valamelyik városunkban. A rabszolgatartás persze némi odafigyelést is igényel, hiszen nem szabad egy percre sem őrizetlenül hagynunk a leigázott tömeget, mert a szabadság vágya állandóan ott munkál bennük. Mersebbebb az ellenfél fállal nem védett településeire is behatolhatnak, és házaikból ragadhatják el a szerencsétlen embereket, illetőleg harcoló alakulataink mellé is kiutalhatnak egyet a nagy hasú hajcsárok közül, akik rabszolgává teszik a legyőzött ellenséges haderót.

RABSZOLGA-FELSZABADÍTÓ (ABOLITIONIST): Az előbbi egység ellentétje, a rabszolgaság teljes eltörlése mellett tör lándzsát. Játéktechnikailag ez abban nyilvánul meg, hogy képes felszabadítani az idegen civilizációk rabságában szenvedőket, akik saját városainkban nyerne polgárjogot. Másik alkalmazása sem lebecsülendő, a rabszolgatartó kolóniákban szabadíthatjuk el a lázadás szellemét, ráadásul az akció mindegyikében sikerül, csak győzzük pénzelní...

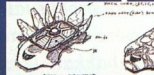
MULTINACIONÁLIS VÁLLALAT (CORPORATE BRANCH): A gazdasági hadviselés leghatékonyabb eszközeivel a multik rendelkeznek. Ha egyszer sikerül franchise útján beférköznünk az ellenfél metropoliszaiba, azok köröngönt szívesen summával támogatják anyasországunkat. Vedekezni ellenük egyedül az ügyvéd képes. Modern változata a tudatalattit befolyásoló reklám (subneural ad), amely arra is képes, hogy elérhetetlen vágyakat plántáljon a szomszédos civilizáció szerencsétlen egyedeibe.

ÜGYVÉD (LAWYER): Napjaink felkapott foglalkozását űző egységekre elsősorban a gazdasági támadások és idegen ügyvédek megjelenésével lesz szükségünk. Képes felbontani a kialakított franchise szerződéseket, beperelni a gazdasági egységeket (megsemmisítve ezzel őket) és egy kör erejéig – a jogi kiskapukat kihasználva – megbénítani egy város termelését. Utóbbi főleg a világcsofodákért folyó versengésben válik hasznunkra.

ÖKOTERRORISTÁK (ECOTERRORIST): A természetvédők szélsőséges csoportjai – tömtenen pénzért cserébe elpusztítják az ellenfél városainak fejlesztéseit. Másik bevetési módjuk pusztán letargiába taszítja a városlakókat – ami általában elég egy lázadásához...

FERTŐZŐ (INFECTOR): Irgalmatlan gyilkosok, akik fertőző járványokat juttatnak az ellenség sora közé. A durva módszer természetesen kihatással van a népesség közhangulatára, de még az is előfordulhat, hogy a fertőzött metropolisszal kereskedő városok is megkapják szeretetsomagunkat.

ÖKOHARCOS (ECO RANGER): Önpusztító egység, áldásos tevékenységének hála a virágzó felhőkarcolók helyén újra buja őserdő terül el.

erős védő és hasonló számú távolsági egység megteszi).

Nyerni mindenki szeretne, de nem mindegy, hogy mi módon érjük el az áhított első helyet! A Call To Power széles választási skálával várja a nagyérdeműt, itt létjogosultsága van mind az agresszív terjeszkedés, mind a békés egymás mellett élés, a vallási hitterítés vagy a kultúrfelety erejében bízó uralkodóknak. Az eltérő stílusok más és más végkifejlethez, győzelmi szituációhoz vezetnek. Nyerhetünk minden más civilizáció felperzséslésével csak úgy, mint egy kiegészítő, virágzó birodalom kiépítésével, amely a negyedik évezred vezető hatalmává válik, de kutatóinknak hála szintetikusan előállíthatunk idegen életformát is, tényleg kényszerítve ezzel minden vetélytársunkat. A lehetőségek tehát adottak, ideje élni velük...

90

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HABOVERIGÉNYSÉG PIGS / 32 MB RAM
30-TÁRGIATÁS -
MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETETTÉSÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

CIVILIZATION: CALL TO POWER
ALPHA CENTAURI ZED 99/2 - 88%
PAK IMPERIA ZED 98/2 - 76%
CIVILIZATION

Rollercoaster Tycoon

A kapitalista szellem vasútja

▼ Hasbro Interactive

A faszervezet gyanúsán nyikorog a kosi alatt, miközben az csigalassan araszol pályájának harminc méteres magasságban levő csúspontja felé. Az adrenalin hirtelen szétárad ereidben, ahogy a szerelvény átbillen a holtpontra és eszeveszett sebességgel elkezd száguldani lefelé a hetvenfokos lejtőn. Göresösen szorítod a kapaszkodót, a gyomrod vitustáncot jár, és önkéntelenül is együtt sikítasz a többiekkel, amikor a kosi be-lerohan az első hajtűkanyarba... Egy örökkévalóságnak tűnő öt pere múlva, amikor remegő lábakkal kikészárlódsz a hullámvasút szerelvényéből, a lidérenyomás izgalmas emlékké szelődül, és elhatározzod: ezt még egyszer ki kell próbálni...

Az „építkezős” stratégiai játékok világát a stílus megszületése óta három sorozat uralja. A legnagyobb a Sim-játékok dinasztíája, amelyek nagy fejlődésen mentek keresztül a Sim City első részétől a 3000-es epizódig, és máig etalonnak számítanak a műfaj határain belül. A Maxis játékeinak hegemoniáját két kisebb sorozatnak sikerül csak megtörnie időnként: az egyik a Theme-család a Bullfrog háza tájáról (Theme Park, Theme Hospital), míg a másik a mindig más kiadónál felbukkanó Tycoon-sorozat (az első Railroad Tycoonot még a legendás Sid Meier alkotta, a másodikat már a PopTop Software, a Pizza Tycoon egy német fejlesztőcsapat műve, a Transport Tycoon és mostani játékunk, a Rollercoaster Tycoon pedig Chris Sawyer kezei alól került ki).

Az alapötlet – egy vidámpark felépítése és menedzselése – gyanúsán emlékeztet a néhány évvel ezelőtti hangos sikert aratott Theme Parkra. A különbség az, hogy míg a Bullfrog játékában egy „hagyományos” vidámparkot kellett felépítenünk és irányítanunk, itt egy Amerikában nagyon divatos szórakoztató létesítményt, egy direkt hullámvasutakra specializált parkot kapunk a kezünk közé. Szabadon kiélhetjük fantáziánkat, hiszen magunk tervezhetjük meg

hullámvassutainkat, amelyek a szórakozni vágyók gyomrának nyugalma ellen gyilkos kanyarokat, lejtőket és hurkokat vonultatnak fel.

Az ilyen jellegű játékok egyik legfőbb jellegzetessége a vég (és egyben cél) nélküliség. Ez előny, hiszen nincs konkrét feladatunk, csak a terjeszkedés és fejlődés – semmi nem szab gátat fantáziánknak, semmi nem tereli egy meghatározott irányba kreativitásunkat. A módszer hátránya akkor jelentkezik, amikor a játékos elkezd unni magát, hiszen a program által kitűzött célok elérése, a feladatok megoldása adta sikerélmény elmarad. Csak építkezünk, fejlődünk, de a játék végét sohasem látjuk. A Rollercoaster Tycoonban egyszerűen hidalták át a dilemmát: minden pályán van egy feladatunk (bizonyos számú látogató elérése meghatározott időn belül, a bevételünk megduplázása stb.), de ennek megoldása után tovább folytathatjuk parkunk fejlesztését a végtelenségig. A feladatok elég változatosak: van, ahol egy üres telken a semmiből kell némi alapotéki birtokának parkot létesítenünk, előfordul, hogy egy, már működő hullámvassút-park irányítását kell átvennünk, építhetünk vízi-vidámparkot...

Egy ilyen park működése jóval bonyolultabb, mint azt elsőre gondolnánk. Ha megépítettük fő attrakciókat, a szuper hullámvassutat (kezdésnek csak egyre lesz pénzünk, később a park bevételeiből emelhetünk új(ak)t, ha még van hová), még sehol sem tartunk! Először is gondoskodnunk kell arról, hogy a vendégek a park bejáratától el tudjanak jutni a hullámvassúthoz, ne legyen torlódás. Fel kell vennünk jegyszedőket, biztonsági őrköt, takarító- és karbantartó személyzetet és reklámbereket. Építenünk kell büfét, WC-ket, italautomatákat, információ standot és pihenőhelyeket a közönség igényeinek kielégítésére. Ha ez megvan, rá kell döbbernünk, hogy az az egy szem hullámvassút hosszú távon bizony nem nyújt igazán változatos szórakozást, így meg kell találnunk néhány hagyományos vidámparki elemmel: hamarosan kísértetkastély, dödse, a gyerekeknek körhinták, óriáskerék és csónakázó épül, és máris tudul a közönség a parkba!

A nyüzsgő vidámpark szabadon forgatható, izometrikus 3D nézetben tárul elénk. A Gangstersből ismerős „kép a képen”-módszerrel bármelyik vendégünket vagy alkalmazottunkat követhetjük egy kamerával, de a park bármelyik létesítményét is figyelhetjük így. A kamerák száma nincs korlátozva, kukkoló hajlamluaknak a ajánlott egy nagyobb monitor beüzemzése... A kamerázás azonban nemcsak saját szórakoztatásunkra jó – így könnyen kifigyelhetjük a vendégek szokásait, kikérhetjük a véleményüket a parkról, és nem utolsósorban belepillanthatunk a pénztárcákba is, ami fontos információkkal szolgál az újabb attrakciók jegyárainak meghatározásában.

A kezdeti gondos tervezgetés és építkezés után hamarosan felgyorsulnak az események,

és a hagyományos real-time stratégiákat is megszegeztünk pergő ritmust vesz fel a játék. Szakembereink folyamatosan fejlesztik az újabb hajmerezett figurákat felvonultató hullámvassutak terveit, míg a már üzemben levők hajlamosak megbírássodni. Az érdeklődés fokozódásával egy ütemben emelhetjük jegyáraink – de az igényes közönség elvárja, hogy cserébe egyre változatosabb szórakozást nyújtsunk nekik. Ha beindult az üzlet, legalább három hullámvassútra lesz szükségünk: egy „szelidre” a gyerekeknek, egy jó nagyra a nagyközönségnek, valamint egy egészen extrémre a „keményvonalas” hullámvassút-rajongóknak. Ehhez persze megszámlálhatatlan kiegészítő szórakoztató és vendégelőtér egység csatlakozhat, így nemskára már csak a rendelkezésre álló terület nagysága szab gátat fantáziánknak.

A vidámpark jellegzetes hangulatának visszaadásában a legnagyobb szerepe a hanghatásoknak és a zenének van. Ezen a téren a készítőik jelesre vizsgáztak, a hullámvassutak szerkezete egészen valóságshűen nyikorog, a vendégek sikítóznak a száguldo kocsiiban, a százfélő jövő zene, a reklámberek kiabálása, a hangosbemondók zaja és a tömeg nyüzsgése fantasztikusnak kaotikus zúrvarrá áll össze a hullámvassút tövé-

VÉLEMÉNY

A Rollercoaster Tycoon egy nagyon érdekes program. Valószínűleg kevesen fognak vele éjszákát eltölteni a körmeiket rága izgalomban, viszont sokan két-három év múlva is elő fogják venni, hogy újra és újra felépítsék Disneylandet. A készítőik elsődleges céljuknak a játék szórakoztató jellegének hangsúlyosítását tűzték ki, és ez maradtálalul sikerült is nekik – talán egy kicsit át is estek a ló túloldalára... Bármennyire is kellemes szórakozást nyújt a játék, mivel a nehézségi szintet elég alacsonyan hagyták, így a program által nyújtott kihívás és az egy-egy pálya teljesítése után érzett sikerélmény is csekélyebb. Azt azért nem lehet mondani, hogy unalmasan könnyű lenne a játék, hiszen elég sok helyszínt és feladatot adtak a készítőik, amelyek ráadásul mind markánsan különböznek egymástól. Sajnos azonban a nyelő stratégia kitöltése sehol nem vesz igazán hosszú időt igénybe, és mivel a végtelenszerűen bekövetkező események kora meglehetősen szűk (néha elromlik a hullámvassút, illetve elered az eső...), elég monotonná válik a játékos feladata. Bármennyire szórakoztató is a parkunkban nézelődni, ezt nem tehetjük meg, hiszen akkor nincs ki felügyelje az egészet, a látogatók elkezdnek panaszkodni, majd elmaradoznak – ez pedig véres következményekkel jár...

Ugyan a program élvezhetőségét közvetlenül nem befolyásolja, de érdemes megjegyezni, hogy Chris Sawyer és csapata nem akart (vagy nem tudott) igazán sokat változtatni az egyszer már bevált recepten – így a játék nagyon egy '99-es színvonalra hozott, kifényezett Theme Parknak tűnik, kevés valódi újdonsággal. Aki erre vágyik, annak még várnia kell egy kicsit – a Bullfrognál már dolgoznak a Theme Park 2-n, ami remélhetőleg még ebben az évben megjelenik. Addig azonban itt a Rollercoaster Tycoon, ami minden hibája ellenére sokkal jó szórakozást nyújt az építkezés-manager játékok minden rajongójának, két „véresen komoly” Sim City 3000-parti közt.

HANCU

ben, de néhány képernyővel arrébb, a kis ligetek kialakított pihenő övezetben már csak madárcsicsérgést és halk beszélgetésszóflányokat hoz a szél.

A Rollercoaster Tycoon éppen azzal tűnik ki társai közül, ami a mai programokból eltűnő látszik: pihentető, szórakoztató jellegével. Eleinte a park megálmodása, majd a tervek valóra váltása jelenti a kihívást, később – ha már beindult az üzlet – órákat el lehet tölteni a parkban való céltalan közzelalással; a vendégek követésével, az előlő nyüzsgő park figyélésével. Nem egy adrenalin-szint-tornáztató program, nem is egy véresen komoly stratégia, egyszerűen egy szórakoztató játék saját vidámparkról álmodozók számára.

TECHNIKAI JELLEMZŐK

82 HARDVERIGÉNY PDM / IS HO RAM

3D-TÁMOGATÁS -

MULTIPLAYER -

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETETTSÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

PROGRAM	ZED	95/12	75%
RAILROAD TYCOON 2	ZED	95/12	75%
INDUSTRY GIANT	ZED	95/6	72%
SIM CITY 3000	ZED	95/2	85%

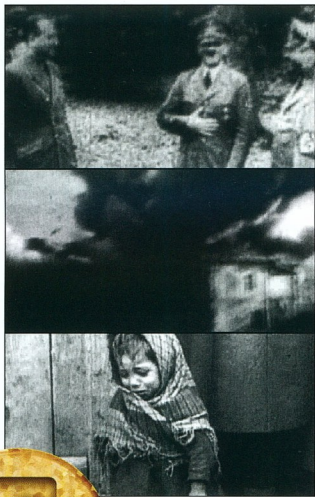

Commandos: Beyond The Call of Duty

Nehéz a dolga a katonának...

▼ Eidos Interactive / Pyros

Jó bornak nem kell a cégér: a majd' egy éve megjelent második világháborús akció-stratégiai játék, a *Commandos: Behind Enemy Lines* hatalmas sikert ért el a maga idejében. A játékban egy hatta-gú, mindenre elszánt akciócsoporthoz irányíthatunk különböző szabotázsakcióikkal, a német hadvezetésnek és saját magunknak jó néhány álmatlan éjszakát okozva. A rajongók igazából csak egyetlen komoly kritikát vághattak a készítők a fejéhez: a játék piszkosul nehéz! Nos, jó (?) hírem van azok számára, akik végigküzdöttek a *Commandost*: az első küldetéslemez még keményebb lett...

gy év hosszú idő egy küldetéslemez elkészítéséhez, még akkor is, ha egy ilyen remek játékról van szó. A Pyros csapatának az új pályák mellett egyéb újdonságokkal is elő kellett rukkolnia, hiszen nem akarták, hogy a *Beyond The Call of Duty* általános unalom övezze. Amellett, hogy nagylelkűen „standalone”-ként adták ki ezt a küldetéslemezét (tehát nem kell hozzá az eredeti játék), szerencsére a spanyol csapat azt is bebizonyította, hogy van még ötlet a tarsolyukban!

ISMÉT AKCIÓBAN A PISZKOS HAT

Összesen nyolc új pályán kell kommandószaink rátermettségét bizonyítanunk. A hagyományos német főhadiszállásokon kívül itt is találunk érdekes, eredeti pályákat. Például, aki gyerekkorában kihagyta a belgrádi állatkertet, az most foglyszöktetés közben megtekintheti második világháborús változatát, akik pedig a híres háborús helyszíneket szeretik, beosonhatnak a hírhedt Stalag 13-ba. A küldetéseket megint háborús kémfilmekből ollózták össze: raboljunk el német főtisztet, titkos iratokat, szabadítsunk ki foglyokat, robbantsunk fel katonai bázisokat, repülőgép-prototípusokat stb. Persze mindezt ismét német őrzőerők tömkelegében.

ÚJABB PISZKOS TRÜKKÖK ÉS EGY BAJOS CSAPATTAG

Az előző *Commandos*ban a legtöbb problémát az okozta, hogy a német bakák ne nézzenek oda, amikor a közelükben elosonunk. A *Beyond The Call of Duty*ban alkalmazható újabb trükkök is a figyelem elterelése köré csoportosulnak. Köveket dobálhatunk a megfelelő helyre, ha azt akarjuk, hogy a kiszemelt fritz egy pillanatra elforduljon, de sokkal szórakoztatóbb a németek nikotínéhségének kihasználása: ha a látókörükbe hajítunk egyet, akkor bakánk sajátjaita odabandukol („Jé, mi ez?”), majd zsákmányával a kezében komótosan viszszaabaktat – ha szerencsénk van, ennyi éppen elég nekünk ahhoz, hogy kivonjuk a forgalomból.

A sok gyilkolás mellett szerencsétlen áldozatunkat hasznosíthatjuk is: zóldsapkásunk leültheti egy jól irányzott öklöcsapással (de kivonhatja a forgalomból egyéb, új játékszerekkel is: baseballütő, kloroform...), aztán megbilincselhetjük, és arra kényszeríthetjük, hogy társai figyelmét elterelje. Akik hiányoltak a marcona kommandósok mellett egy csinos női arcot, azok most elégedettek lehetnek: a „holland kapcsolat” egy szépséges ügynöknő lesz, aki persze bájait a fronton kiéheztetett német katonák figyelmének elterelésére használja.

Azt hiszem, a *Commandos*-rajongók népes táborának ennyi bőven elég ahhoz, hogy ismét álmatlan éjszakákon keresztül kimeredt szemmel a monitort bámulva ordíbalhassanak zóldsapkásukkal, hogy szedje már a lábát, mert a fél német helyőrség a nyomában van!

BAD SECTOR

TECHNIKAI JELLEMZŐK	
HAROVERIGÉNYS	PIG6 / 32 MB RAM
3D-TÁMOGATÁS -	
MULTIPLAYER -	
ÉRTÉKELÉS	
GRAFIKA	
HANGVETÉS	
ÖSSZEJÁRTÁS	
ÖSSZEHASONLÍTÁS	
COMMANDOS	ZED 98/9 - 90%
CLOSE COMBAT 3	ZED 98/3 - 88%
SWAT2	ZED 98/9 - 84%

GAMELAND PC CD SHOP

1073 BP, ERZSÉBET KRT. 21.
TEL.: 06-209-441-564
NYITVATARTÁS: H-P: 10-18
SZ: 10-14

1201 BP, BAROSS U. 55.
TEL.: 284-1471, 283-0230/36
NYITVATARTÁS: H-P: 10-20
SZ-V: 10-18

1156 BP, PÁSKOMLIGET ÚT 10.
TEL: 06-309-241-814
NYITVATARTÁS: H-P: 10-20
SZ-V: 10-18

HÁLÓZATBA KAPCSOLT 3DFX-ES GÉPEK!

TELJES MAGYAR
NYELVŰ PROGRAMOK
A LEGJOBB ÁRAKON!

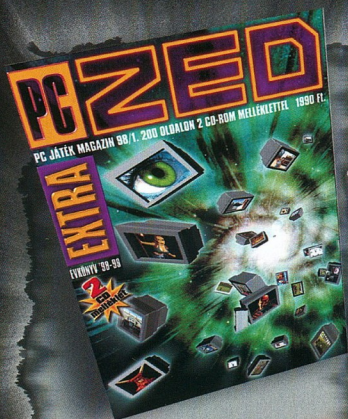
TURKÁLÓ
5-6 CD-S PROGRAMOK
3.990,-FT-ÉRT!

KÉRD INGYENES ÁRLISTÁNkat, TÁJÉKOZTATÓNkat!

**NYERJ VELÜNK EGY
50.000,-FT ÉRTÉKŰ
"B" KATEGÓRIÁS
JOGOSÍTVÁNYT!**

**POLGÁRSOFŐR ISKOLA
BP. VIII. ÜLLŐI ÚT 46. TEL: 333-3323**

SORSOLÁS A MÁJUS 31. IG TAGSÁGIVÁLTÓK KÖZÖTT!

**OTT VAN MÁR
A POLCODON?**

**Ready®
COMPUTERS**

READY COMPKER KFT.
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET BEMUTATÓTEREM ÉS SZERVIZ
Bp. V. Vadász u. 36. (Báthory u. sarok)
Telefon: 331-0518, 311-66-96 Fax: 311-8671
Hétfőtől - Péntekig: 9^h-18^h Szombaton: 9^h-13^h
Részletes árlista a faxbankból: 2-333-666/1310-#

KOMPLETT SZÁMÍTÓGÉPEK

Igény szerint összeállított konfigurációk
1 + 2 év garanciával ajándék szoftverekkel

**ALKATRÉSZEK, TARTOZÉKOK ÉS KIEGÉSZÍTŐK
SZÉLES VÁLASZTEKÁVAL VÁRJUK**

Agartha, Alcatel, Amtek, Canon, Casio, Compaq, Epson, Fujitsu, HP, IBM, Intel, Kingston, Logitech, Matsushita, Mediatek, Micron, Motorola, NEC, Philips, Samsung, Seagate, Sony, Toshiba, Trident, VLSI, Winbond, Xerox, Yamaha, Zentao.

Internet szolgáltatások

napi árak az Interneten:

www.ready.hu

TOCA Touring Car 2

„Erős jobb! Vagyis...”

▼ Codemasters

Brit túraautó bajnokság. Első hangzás után a laikus elme képzeletében idős, jovialis tekintetű angol úriemberek zártkörű klubja derenghet fel, akik a vasárnap délelőttiüket kedélyes autós kirándulás keretében töltik el hétről-hétre. Egyedül a bajnokság szó zavarhatja meg az idillikus asszociációt... Való igaz, a feltételezés teljesen hamis, ez a verseny bizony komoly pénzekért, hírnévért folyik, ahol maximum a Forma-1-ből kiöregedett Nigel Mansell-kvalitású „öregembereknek” van létjogosultságuk.

ontosan egy esztendővel ezelőtt száguldozt a kis hazánkon a brit túraautó bajnokság küzdelmeit feldolgozó TOCA, és távoztával meglehetősen ellentmondásos képet hagyott hátra. A Codemasters háza táján meg is indult azonnal a mozgolódás egy, a hibákat korrigáló és a pozitív tulajdonságokat tovább fejlesztő folytatás megírására – ami persze nem a játék felemás magyar fogadtatása miatt... A megjelenést ugyan már a tavalyi év végére ígérték, de mi elégedjünk meg annyival, hogy megérkezett és végre kipróbálhatjuk! A ZED 98/5. számában megismertettünk benneteket az első részzel, ezért a mostani írásban elsősorban az eszközölt változtatásokra helyezjük a hangsúlyt. Szerencsére pusztán ebből a szemszögből megközelítve is bőven meg lehet tölteni ezt a két oldalt, azaz újításokban nincs hiány!

CSIGA-BIGA GYERE KI...

A közismert gyermekmondóka hivatott felhívni a figyelmet az első rész egyik legnagyobb problémájára: a magas gépigényre. Sajnos a TOCA esetében csak az erőmű-tulajdonosok érezhették a száguldas varázslatos élményét. De ez már a múlté, a folytatás magas felbontás és 16 autó mellett kielégítő sebességet produkál egy ma már átlagosnak nevezhető 300-as Pentiummal és Voodoo2-vel felszerelt gépen is. Az ennél szerényebb konfigurációk tulajdonosainak sem kell lemondani a programról, hiszen bizonyos kompromisszumokkal akár egy P166-on is el tudnak autózni.

A régi verzió maximális 640x480-as felbontása szintén a múlté, megfelelő hardverhátter esetén akár 1024x768 képpont alkotó látványban is részünk lehet. Azonban tagadhatatlan, hogy az unalmas számoknál sokkal többet mondanak a képek. A kocsik sokkal elterszerűbbek lettek, a szélvédőn keresztül beláthatunk ellenfeleink autójába is, felfedezhetjük a merevítőket vagy akár ver-

senyársunk fejét. Ennek a lehetőségnek – mármint az átlátszó üvegnek – van egy másik, az említettől komolyabb előnye, éspe dig az, hogy így az előttünk haladó jármű előtt kialakult helyzetről is kapunk némi képet, ezért időben felkészülhetünk, mondjuk egy váratlan karambol elkerülésére.

Arcade-rajongók persze ezzel a problémával nem fognak szembesülni, mert számukra két kameraállás is adott, amelyeknél a nézőpont a saját kocsi mögött és felett helyezkedik el. A szimulátorok szerelmeseinek sem kell egyetlen nézőpontból végighajtani az egész futamot –ők meglehetik, hogy forróbb helyzetekben egy röpké pillanatra jobbra-balra néznek, pontosabban felmérve ezzel a pillanatnyi szituációt. Sőt, figyelhetjük az eseményeket a két ülés között a sebáltón ülve (?) is. Hivatalosabban fogalmazva: lehetőségnk nyílik arra, hogy versenyautóink képzeletbeli felezővonalán elhelyezkedve vezessünk.

HOL VOLVO, HOL NEM VOLVO...

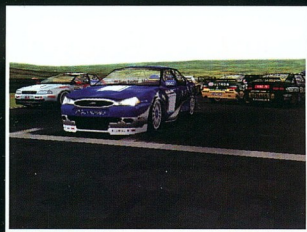
Sikerre éhes pilótaként kezdetben tiz, majd további öt autósodást nyergelhetünk meg, köztük olyan régi ismerősökkel, mint az Audi A4 vagy a Peugeot 406, de tesztelhetjük képességeinket egy „mezei” Ford Fiestával vagy éppen egy XJ220-as Jaguarral is. Azt szinte mondani is felesleges, minden egyes járgány egyedi vezetési stílust és ritmust igényel, ám amikor azt állítom, hogy ugyanazt az autót eltérő módon kell vezetni pályán, időjárás és műszaki állapot függvényében, akkor már kezdünk közelíteni a ponthoz, ahol a játék valóságosságát már nem lehet tovább fokozni. A vezetés érzékenysége elég magas fokú volt az elődben, de ebben a tekintetben szintén változásról számolhatunk be, a TOCA2-vel egész jól elboldogul egy kezdő is, feltéve, hogy alacsony fokozatra állította a joystick érzékenységet. Azt azért nem mondom, hogy kétszázas tempónál nem csúszunk ki egy hajtúknanyar-

VÉLELMÉNY

Általában nem szeretem a folytatásokat, de a TOCA 2 az a kivétel, ami erősíteni szokta a szabályokat. Nekem – minden problémája ellenére – az első rész is megnyerte tetszésemet, s mivel a folytatáson rengeteg javítást eszközöltek, és ehhez még egy nagy adag újdonságot is hozzácsaptak, nem lehetett mást, mint pozitív képet alkotnom a programról. A kommentár félelmetesen jó hangulatba ringatja az amúgy sem túl laza, botkormányt markoló fanatikusokat. Ezek után elszabadul a pokol és a sok száz lőerő. Bőmbőlnek a gépek, csikorognak a gumik (mindegyik külön-külön!), és persze törnek a lámpák és szélvédők. Semmi sem lehet azonban tökéletes, még a TOCA 2 sem. Elsősorban a gépi ellenfél teljesítménye hagy némi kíváncsiságot maga után, mert még normál fokozaton is harmatgyenge produkcióval könnyíti meg a gyors sikere áhítozó pilóták dolgát. Még a pályát sem kell betanulni! Elég egy közepesen visszafogott autózást produkálnunk (ráadásul automata váltóval), és csak saját figyelmetlenségünk miatt veszíthetünk. A kocsi még intenzívebben törnek, deformálódnak, de továbbra sem érzem reálisnak a sérülések mértékét. Nekizdulhatunk a falnak teljes sebességgel, mégsem végezzük tapétaként pályafutásunkat. A pályán kívül felvert fűdarabokat, sarat – ellentétben a Colin McRae Rallyval – nem láthatjuk viszont lökhárítónkon, lámpáinkon. Talán majd legközelebb... Mindezen hibák ellenére még egyszer leszögezem: a TOCA 2 kategóriájának kiemelkedő programja, ami nemcsak az autóőrüteknek nyújthat felhőtlen szórakozást. Nem hiszed? Járj utána!

-CSONTI-

tanak minket, hanem a sérült darabokat is kénytelenek vagyunk kerülgetni. Persze az sem sokkal jobb verzió, ha saját kaszninkat amortizáljuk le nagy bőszen. Ilyenkor leginkább a kanyarokban vesszük észre a változásokat. Sebaj, várak segédek a depóban, hogy új(szerű) gépet varázsoljanak roncunkból másodpercek alatt. Ilyenkor cserélhetünk papucskákat is. Jól gondoljuk meg a választást, mert az időjárásnak nem megfelelő friss gumi nemhogy segít, de hátráltat bennünket. Hogy a verseny kezdetén ügyis a légköri viszonyokkal harmonizáló abroncsokkal kezdünk? Ez igaz, de a második TOCA-epizóddal játszva már előfordul, hogy verseny közben változik meg az időjárás.

Végezetül egy extra szolgáltatásról: akár négyen is játszhatunk egyetlen monitor előtt. Bár ezt már egy évvel ezelőtt is kipróbálhattuk, immár számítógép-ellenfelekkel és rendes bajnokság keretei között tehetjük ugyanezt. Hát tegyük is, ha van kéznél három rally-ranjongó ismerős!

ban, ám az óvatosságot ezúttal nem hordanak fel tonnányi szennyeződést az aszfaltra.

Akik nem gyakorolhattak az első résszel, netán kijöttek a gyakorlatból, azokat egy oktatópálya várja, ahol a NASCAR-féle oválistól, a bójás nyolcason át egészen a teljes versenypályáig mindenhol próbára tehetjük saját magunk és járgányunk képességeit. Mi több, minden pályát át tanulmányozhatunk elméletben is, külön koncentrálna a veszélyes kanyarkombinációk optimális leküzdését. Amint bemelegedtünk, ugorjunk is be valamelyik „vére menő” küzdelembe!

GYORSABB AUTÓ MÖGÖTTED, ADJ UTAT!

Ilyen és hasonló dörgedelmekeket kapunk istállófőnökünkötől, ha sokat szerencsétlenkedünk. De információt kaphatunk az előtűnő zajló eseményekről is, például egy tömegkarambolról vagy veszélyes olajfoltokról a pályán. Ami az útközéseket illeti, ezek nemcsak azért okoznak gondot, mert feltar-

87

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDOVERIGÉNY PING / 32 MB RAM
3D-TÁMOGATÁS 3D0
MULTIPLAYER 2-4 JÁTSZÓ

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA
HANGULAT
ÖSSZETETTSÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

TOCA 2	ZED	98/98	85%
COLIN MCRAE RALLY	ZED	98/98	82%
SCREAMER RALLY	ZED	98/98	83%

Premier Manager 99

Kis pénz – kis foci, nagy pénz – nagy foci

▼ Gremlin Interactive

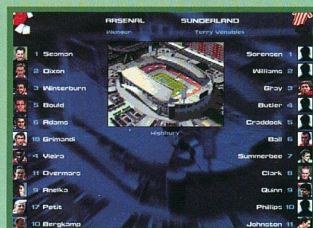
Aki emlékszik a kilencvenes évek derekán tomboló játékdömpingre a DOS-os játékok fénykorában, annak biztosan ismerősen cseng a név: Premier Manager. A játékkiadók sorban jelentették meg jobbnál jobb játékaikat – gondoljunk csak a mostanában felújított eredeti X-Wingre vagy Heroes of Might and Magic-re – örökletes fogalmakat alkotva a mai idők veteránjainak. Elkülöníthető(bb) kategóriák voltak játékok között, és ezeken belül listavezetők. Ilyennek sorolható be a Premier Manager 99 focimenedzser-program őse is, a Premier Manager 3. A legjobb volt a maga nemében, grafikai kidolgozottsága, részletessége miatt messze kiemelkedett vetélytársai közül. Gondoljunk csak bele: már akkor ('94-'95 tájékán) végig tudtuk nézni, szurkolni 3D-ben csapatunk meccseit. '97-től évenként felújított verzióval áll elő a Gremlin csapata, most a '99-es változat került terítésre.

játék elindítása után – minden demo és filmbejátszás nélkül – egy egyszerű főmenü nyílik meg, ahol megtekinthetjük a csapatok és a focisták adatbázisát, valamint választhatunk a két játékmód között. Az adatbázis elég tetemes. Tartalmazza az összes jelentősebb angol, európai és tengerentúli csapat játékosainak és menedzsereinek adatait, ezen kívül a klubok részletes történelmét. A két játékmód között csak egy kis eltérés van. Az elsővel (manager league) egy csapatot kell a végsőig irányítani, tehát itt a csapat menedzselése a cél, a másodikban pedig a mi karrierünk a főszerep.

itt (ha minden jól megy) a csapatok vételének majd értünk. A játék kezelését ez a választásunk nem befolyásolja. Csapatválasztáskor 92 klubból választhatjuk ki a nekünk legszimpatikusabbat (az első játékfajtaban kezdetünk akár a legerősebb csapatok egyike is). Még meg kell adnunk, hogy a szezon előtt kikkel szeretnénk barátságos meccset játszani (nagy élmény először magyar túrára vinni a fiúkat...), végignézni nemzetközi kupák sorsolásait, és máris elérkeztünk az irányítópulthoz, ahonnan a játék összes ese-

négyszer nagy terület teljes mértékben lefedti ténykedéseinket, mégis logikusan különállóak egymástól. Az információs negyedben (lila színű menüpontok) a ligák állásáról, meccsek eredményeiről, időpontjáról kaphatunk információkat. A tréner negyedben változtathatjuk

ményét vezérelhetjük. Ezt négy nagy fő részre osztották, mindegyikben három főbb menüpontra (azért írom ennyiszor azt, hogy „fő-”, mert minden ezekről nyíló ablaknak egy tucat alablaka, meg ugyanennyi almenüje van). A

csapatunk felépítését, taktikáját, a játékosok pozícióját, edzéstervét, egyéb tulajdonságait, és mérhetjük össze előzetesen a soron következő ellenfélével. Az adásvétel negyedben vásárolhatunk-eladhatunk játékosokat, vehetünk fel edzőket, menedzsereket, itt köthetünk szerződéseket és ruháztunk ki embereket. Végül a pénzügyek negyedében utána nézhetünk anyagi helyzetünknek, itt feljlesztethetjük stadionunkat, itt köthetünk szerződést szponzorainkkal és irányíthatjuk a stadionhoz

tartozó infrastruktúrát (étkezdék, boltok). A képernyő bal szélén áldogáló figurák nem szurkolók, hanem a személyzet. Első látásra ismeretlenek sok van belőlük: edzők, orvos, pszichológus, játékos-figyelő, utánpótlás-edző, utánpótlás-menedzser, pályakarbantartó, igazgatói testület, menedzserasszisztens... Több kapjuk a feladatkörükbe tartozó események jelentéseit (azaz elő szólnak, ha valami probléma van). Eddig csak a program aprókékságán láttán böhöngtünk elégedetten, ám az igazi csoda csak akkor jön el, ha megnézzük az első meccset. Ekkor jövünk rá, hogy mi szerepe van a felbontás beállításának és a 3D-s hardver-konfigurációnak. Némiképp túlzással élve: csak annyiban különbözik a FIFA-sorozattól, hogy nem tudjuk a játékosokat irányítani.

Menedzserként a farsztó edzéseken és a labda rugdosásán kívül minden létező feladatot a nyakunkba szakad. Az előre definiált nehézségi szintek nem úgy befolyásolják a játékot, hogy az ellenfél erősebb vagy gyengébb, abban jelentkezik a könnyű és nehéz fokozat közötti különbség, hogy a program milyen részfeladatokat vállal el helyettünk. Így a legkönnyebb beállításnál majdnem hogy csak a Continue gombot kell nyomogatnunk, míg a legnehezebbnél még az olyan apró részleteket is foglalkozni kell, mint például, hogy hány szelet húst rendeljünk a stadion hamburgeres pavilonjába a következő meccsre, hogy az mind elfogyjon és ne rohadjon ránk. Mint az előbb kiderült, a játék körökre (forduló)ra bontva, így bőven van időnk a menükben bogarászni. Egy kör meccstől-meccsig tart, az időt hetekben méri a program – eköz-

van szereplő játékosok tulajdonság-összege és fejlettsége adja meg a csapat erejét. Már egyetlen elhanyagolt, rosszul megválasztott játékos is nagyban befolyásolhatja a csapat minőségét. Például egy lassú csatár soha nem ér el a labdával a 16-os vonalig, de egy gyors védő simán rúghat gól(oka)t a mérkőzésen. A sikerhez hozzátartozik még a taktika is. Nem mindegy, milyen felállást választunk csapatunknak, és az sem, melyik játékos hol játszik. Minden felállításhoz megvan a pályán a maga helye. Ebből a szempontból a program négy fő csoportot különböztet meg: kapus, védő, középpályás, csatár. Aki járt már focipályán környéken, annak eddig tiszta a dolog. De a kategóriákon belül léteznek olyanok, mint középső-középpályás, jobb szélső-középpályás, jobb-középső-középpályás, védekező középpályás stb. Szóval nem egyszerű. Ha (idővel) készen vagyunk a felállítással, egy „terepasztalon” lejártszhatunk néhány előre generált helyzetet (beadás, szabadrúgás, elmentáadás...). Nem mindegy, milyen edző(ke)t szerződtetünk a játékosaink mellé. Egy gyenge edző ronthatja az övének jobb tulajdonságú emberünket. Nagyjából ugyanez vonatkozik személyzetünk többi tagjára is (képzésten orvosunk a legkisebb horzsolással is kórházba küldi vakbélműtétre betegünket). De a sikerhez még több dolog kell: pénz! A pénzügyi részeknél a szponzoroknál szert tehetünk némi apróra, de bevételeink nagy részét másból kell megteremtünk. Talán a legfontosabb a nézettség javítása, amit jó játékkal és a stadionunk ésszerű (!) fejlesztésével érhetünk el (beleeshetünk abba a hibába, hogy jobbra-balra építgetjük a stadiont, aminek az a vége, hogy a saját szurkolótáborunk sem találja a pályát, mi pedig ott ülünk egy kacsalában forgó focipalotában az aranylábuakkal és egy értelemes kérdéssel, hogy másnapra legyünk szíves összejeleni X százezer főt, mert különben...). A másik fontos profitforrás a

VÉLEMÉNY

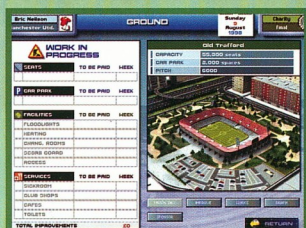
A Premier Manager 99 nem szakított elődei (jól bevált) hagyományával. A játék kezelése és a főbb szerkezeti felépítés márték a régi, viszont a kulak teljesen megváltozott, megszépült. Ráadásul az új konténer még hozzacsaptak egy rakás kiegészítő funkciót és szerkezeti elemet, csak hogy nehezebbek az egyébként sem könnyű játékok. Már az előző rész végigjátszása is egy kihívás volt, de hosszú távon bele lehet unni ebbe is. Miután az ember feljutott csapatával a csúcsra, megnyert minden hazai és nemzetközi kupát és bajnokságot, a program már nem jelent kihívást. De addig? Addig napok, hetek telnek el úgy, hogy az ember ül a gép előtt és azon górcsól, hogy eljussjon a csúcsra...

ICEBIRD

MÁSİK VÉLEMÉNY

Élethűség vagy látvány? Ez a focimanager játékok készítőinek örök dilemmája, hogy a két egymással ellentmondó tényező közül melyik irányába vigyék el a programjukat. A Premier Manager-sorozat fejlesztői a látványos, szórakoztató játékok helyették előtérbe a véletlegesen fokozott komplexitás és bonyolult játékmenet (lásd Championship Manager) háttérnyára. Ebből adódóan a „hardcore” managerjáték-rangjok meg fognak maradni a régi kedvenc CM-sorozatnál, de a játékosok szélesebb tömegei számára a PM sokkal emészthetőbb, így valószínűleg sikeresebb is lesz.

HANCU

ben kell csapatunkat menedzselni. Minden játékos egyedi tulajdonságokkal rendelkezik, ezek nagy részét lehet fejleszteni, de elhárított edzőmunkával akár rontani is. Az akti-

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY P133 / 16 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS -

MULTIPLAYER 2-4 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGVÁLT

ÖSSZEJÁTSZÁS

ÖSSZEJÁTSZÁS

PREMIER MANAGER 99

CHAMPIONSHIP MANAGER 3 2ED 99/3 - 89%

PREMIER MANAGER 98 2ED 98/4 - 83%

ULTIMATE SUCCEER MANAGER 99 2ED 98/7 - 85%

1999. MÁJUS

PC

7D

Viva Football

„Jó napot, jó szurkolást...”

▼ Virgin Interactive / Crimson / Escape

„... minden kedves nézőnknek, innen a párizsi arénából! A brazil és a francia válogatott több hetes küzdelem árán veredte be magát az 1998. évi futball-világbajnokság döntőjébe, hogy most az egész világ szeme láttára összemérhessék tudásukat és a győztes megszerezze az Világ Kupát. A brazilok már örökre birtokosai a Rimet-kupának, mivel már három alkalommal bizonyították, hogy ők a világ legjobbjai. 1958-ban Svédországban, 1962-ben Chilében és 1970-ben Mexikóban lett világelső a zöld-sárga csapat. A franciák még nem szereztek világbajnoki címet, „csak” egy Európa-bajnoki arannyal büszkélkedhetnek 1984-ből. A csapatok már elfoglalták térfeleiket, a bíró szájához emeli sípját, és ebben a pillanatban kezdetét veszi a mindent eldöntő kilencven perc, hogy méltó véget érhesen a több hete tartó futball-fiesta.”

gyre több játékkészítő cég próbálja megdönteni az EA Sports PC-s labdarúgásban egyeduralgó programcsériájának, a FIFA-sorozatnak az uralmát. Hogy ez a Virginnek mennyire sikerült a Viva Football! Minden szemszögből nézve szép a program. Centiméter-pontos passzok, kapáslövések, bonyolult cselek teszik életszerűvé a játékot. A fejlesztők létrehozták az Advanced Passing Sytem technológiát, amely segítségével tökéletes a labda útjának irányítása. A játékosok mozgását a már jól bevált motion capture technikával oldották meg, úgy, hogy egy alakot több, mint 5400 elemből álló mozgássorral ruháztak fel. A Viva Football, hasonlóan a konkurens programokhoz (FIFA 99, Michael Owen's World League Soccer), támogatja a 3D gyorsítást – de egy erősebb gépen akár gyorsító nélkül is játszhatunk, nem lesz szaggatott a program futása.

Hat kontinens 1035 csapata és 16 500 játékos közül választhatunk magunknak, akikkel

végigkalandozhatjuk a futball világát 1958-tól 1998-ig. A korhűséget ezen kívül garantálja a 2070 féle mez és a játékosok képességeinek 267 200 féle (!) variációja, továbbá a 300 stadion elhelyezése a programban. Minden VB-döntőt háromféleképpen játszhatunk le, attól függően, hogy milyen mértékben akarjuk átélteni a történeteket. Kezdhetünk a selejtezőknél, a huszonnégyes döntőben, de választhatjuk azt is, hogy csak a döntő meccset jusszunk le. Ha kedvünk tartja, összecsaphat egymással az 1958-as magyar válogatott az 1998-assal is. Természetesen a készítők odafigyeltek arra, hogy 1994-től már három pont jár a győzele-

mért, míg az azt megelőző években csak kettő. Döntetlen esetén hosszabbítás következik, amit vagy végigjatszunk teljes játékidővel, vagy az „aranygól” opciót választjuk, tehát az nyer, aki előbb szerez gólt a hosszabbítás alatt. Beállíthatjuk a taktikánkat is, ez igen egyszerű feladatnak ígérkezik. A Viva Footballban a felállást és a pályára lépő játékosokat tudjuk megváltoztatni.

A játék, ha forradalmi újításokat nem is hozott a fociprogramok világába, de teljesítette azt, amit ma egy futball-szimulátortól elvárunk. Az átlagot megüti, de a FIFA-sorozat trónja nem forog veszélyben.

VELEMÉNY

A készítők célja egy egyszerűen, gyorsan játszható program készítése volt, és ezt sikerült is színtel maradéktalanul megvalósítani. Bár akad egy-két szépséghiba, ami a Tomb Raider-t is jellemmezte. Nevezetesen a játékos képes eltűnni önmagában vagy a pályát felépítő poligonokban. Ettől függetlenül kellemes játéknak néz elébe a játékos, ha nekifog Vivának. Bár a FIFA 99 elsőseje még mindig szikszalárd, az EA Sports most megfélelő impulzust kapott, hogy milyen irányba fejlődészek tovább az eddigi sikersériáik.

SILVANIÖN

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY P200 / 32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS GDI

MULTIPLAYER 2 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAVITA

HANGULAY

ÖSSZETETTSÉG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

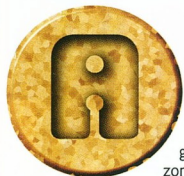
VIVA FOOTBALL	200	32 MB RAM
WORLD CUP 98	200	98/6 - 93%
FIFA 99	200	98/12 - 88%
ACTUA SOCCER 3	200	98/2 - 85%

UEFA Champions League Season 1998/99

▼ Eidos Interactive

Rengeteg fociprogram jelenik meg mostanában, de közülük csak kevés olyan van amelyek, valamilyen labdarúgó világeseményt dolgoznak fel. Arra hamar rájöttünk a játékkészítők, hogy jóval nagyobb keletje van azoknak a játékoknak, amelyek valamilyen „valóságtartalommal” rendelkeznek, így általában igyekeztek valamilyen torna kizárólagos jogát megszerezni. Az Electronic Arts eszmélt a leggyorsabban, a FIFA-val kötött szerződésük alapján ők készíthették el a világbajnokság hivatalos focijátékát, a World Cupot, amelyet – nem véletlenül – a legjobb fociprogramnak tartanak a játékosok. Az Eidosnak más irányban kellett keresgélnie, így „akadtak össze” a másik nagy fociszervezettel, az UEFA-val és az általuk szervezett Bajnokok Ligájával.

Játék címéből nem nehéz kitalálni, hogy a program a Bajnokok Ligájának 1998/99-es szezonját dolgozza fel. Sajnos csak a 24-es döntő csapatai kerültek be a programba, a selejtezők nem, így a magyar résztvevővel, az Újpesttel nem játszhatunk, de cserébe 24 sztár csapat vár ránk, olyan nagygárdákkal, mint a tavalyi győztes Real Madrid, a Manchester United, a Bayern München vagy a Dinamo Kijev. A játék a Bajnokok Ligájának hatszor négyfős csoportrendszert használja az eredeti sorsolás szerint, azaz a csapatok már el vannak osztva úgy, ahogy az a valóságban történt. Természetesen saját ligát is kreálhatunk, a cél egyértelmű: a Bajnokok Ligájának megnyerése az általunk választott csapattal. A csapatok összeállítását és a játékosok neve, valamint külső megjelenését a valóságnak megfelelően. A programban nemcsak a játékkal kell törődnünk, hanem – miután kiválasztottuk a nekünk leginkább tetsző csapatot – némi edzői feladattal is foglalkoznunk kell. A csapatunk felállítását nekünk kell meghatározni, amelyből egyenesen következik az, hogy milyen stílusban fogunk focizni, ajánlott a 3-4-3, ha pedig az a célunk, hogy minél kevesebb gólt kapjunk, érdemes

megfontolni a 5-4-1-es „beton” taktikát. Nemcsak előre beállított formációk közül lehet válogatni, a játékosokat akár egyesével is elhelyezhetjük. Mielőtt kifutnánk több tízezer szurkoló közé, érdemes a gyakorló opció segítségével megismerkedni a program, illetve a játékosok alapvető irányításával. Ebben a menüpontban teljes csapattal támadhatunk az egy szem szerencsétlen kapus ellen, így jól kiismerhetjük a passzolás és a lövés mikéntjét, sőt a szögletet, a szabadrúgást és a tizenegyeseket is gyakorolhatjuk. Miután úgy érezzük, hogy egy szál kapus már nem képes ellenállni nekünk, kipróbálhatjuk tudásunkat egy teljes csapat ellen is. A játék érdekessége, hogy nemcsak a már említett bajnokságon vehetünk részt, hanem lehetőségünk van szcenariót is játszani, a stratégiai programokhoz hasonlóan. Itt egy előre megadott helyzetből indulunk (tehát nem feltétlenül előlőről kezdjük a mérkőzést) és egy bizonyos feladat elérése a cél. Az összes ilyen scenario a Bajnokok Ligájának megtörtént eseményei alapján, nehézségeiket pedig egy ötfokozatos skálán mérjük. Könnyű például a Real Madrid színeiben egy hatost rúgnunk a Strum Graznak 0-1-es állásból, de nehéz a Lensszel minimális előnyünket megőrizni a félelmetes csatárral felálló Dinamo Kijevvel szemben.

A játék körítésével és a rendelkezésre álló lehetőségekkel nincs probléma, a gond azután kezdődik, amikor a játékosok kifutnak a pályára. A legtöbb három dimenziós megvalósítású fociprogram is ugyanezekkel a betegségekkel

küzdött. Az irányítás elég nehézkes, a nyolc (!) különféle tűzgomb funkciójának fejben tartása sem egyszerű feladat. Még a legtovábbi kameranézetben is csak töredékét látjuk a pályának, ez pedig erősen gátolja a szép összjátékot, hiszen így igen nehéz pontos indításokkal kiszolgálni csapattársainkat. Ezen a problémán még a jobb felső sarokban levő „radar” sem igazán tud segíteni. Örömteli viszont a készítő azon igyekezete, hogy minden a valóságnak megfelelő legyen. Ez dicséretes, bár a stadionok közül kimaradt például a Dinamo hírhedt kiejvi arénája. Az is elég komikus, hogy a játékosok feje ugyan különbözők egymástól, de testük nem. A játék az említett hiányosságok miatt csak a focirajongók érdeklődését kelti fel, a többiek hamar belelédaradnak a túlbonyolított irányítás okozta sikertelenségbe...

CARIS

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY PIII/32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS 3D

MULTIPLAYER 2 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETÉTEL

ÖSSZEHASONLÍTÁS

LENYEGES ADATOK

JÁTÉK	ÁR	ÉRTÉKELÉS
FIFA 98: ROAD TO WORLD CUP	2900	98/100 - 98%
ACTUAL SOCCER	2900	98/100 - 78%
WORLD LEAGUE SOCCER	2900	98/100 - 75%

75

Jimmy White's 2: Cueball

Biliárdszalon otthon

▼ Virgin Interactive / Awesome

Sokan szeretünk biliárdozni: a haverokkal szórakozni, sörözgetni, miközben azon igyekszünk, hogy minél több golyó kerüljön a lyukakba. Előfordul azonban, hogy a biliárdterem megtelik, elfogy a pénzünk, vagy egyszerűen nincs kedvünk kimozdulni otthonról. Ezekre a helyzetekre nyújt kiváló megoldást a Virgin legújabb biliárd-szimulátora, amelyhez a Mester, Jimmy White adta a nevét.

róvid bevezető videó után máris a „főmenüben” találjuk magunkat, amely jelen esetben igen csak különbözik az átlagtól. A programozók ugyan-

is megpróbálták egy biliárdszalon teljes külsőségét is megalkotni – így amikor elindítjuk a programot, valóban egy biliárdszalon a tájékozódásunk be az előtérbe. A plafont freskók, a falakat képek borítják, a falak mentén pedig díszes könyvek sorakoznak, amelyek hamarosan elért eredményeinkkel lesznek teleírva. A bejáratnál szemben Jimmy arcképe mosolyog ránk, két oldalán pedig egy-egy kőbála, amelyeken a bajnokok neve sorakozik majd – de egyelőre üresek. Ha kedvünk tartja, kényelmesen körbenézhetünk a szobában, minden egyes szegletét átvizsgálva. Van azonban erre egy kényelmesebb mód is, az úgynevezett „méhecske-mód”. Ekkor egy méh repül elő, és a kamera őt követve körbejár az egész teremben. Az előtérből kitéfelé ágazik utunk: belépethetünk a pool-szobába vagy a snooker-terembe. Mindkét helyiségben szinte mindent megtalálunk, ami a valóságban is ott

szokott lenni. Bár, zongora, videójátékok, félkarú rablók, dákók, valamint bútorok. Mindemellett nem egy átlagos biliárdszalon kell elképzelnünk. A berendezés inkább egy kastély szobáit idézi, ahol a felső tízezer szórakozik...

IRÁNY A BILIÁRDASZTAL!

Természetesen a fő attrakció a pool és a snooker. Mindkét játék esetében többféle szabály alapján lökhetjük a golyókat, és valamennyire a szabályokba is belepiskálhatunk. Természetesen van gyakorlási lehetőségünk – ilyenkor megismételhetjük elbaltázott lövéseinket, és külön kérésünkre a gép beállítja a megfelelő szöveget és lökéserősséget; ezután már csak a dákót kell használni, és máris ölnünkbe pottyann a győzelem. Ha komolyabb kihívást szeretnénk, jöhetnek a gépi ellenfelek. Bár belőlük csak egy pár fehér kesztyűt (és természetesen a dákót) látunk, mégis elég nagy különbség van közöttük. Kezdetben csak a legügyetlenebb balfácánnal mérkőzhetünk meg (aki azért egész jól játszik...), de a sikeres szereplésünk esetén a végén akár a nagy Jimmy White-ot is kihívhatjuk egy menetre! Addig azonban sokat kell küzdeni, tehát jó, ha megbarátkozunk a biliárd virtuális világával. Az asztalt bármilyen szögben, szinte bármilyen távolságból láthat-

juk; könnyedén beállíthatjuk a nekünk tetsző pozíciót. Egy jól működő gégre különben is szükségünk lesz, hiszen alapvetően minden cselekvéssel ezzel tudunk elvégezni. Ha a kiszedett golyó pontosan dákónk előtt figyel, már csak a lökés erősségén kell állítanunk, és optimális esetben megtekinthetjük, amint a golyó vidáman a lyukba gurul, ellenfelünk pedig csendesen átkozódik. Ha kedvünk van, ezután ismétlésben, lassítva is megtekinthetjük a diadalmas pillanatokat. A játék megnyerése esetén besöpörhetjük a közönség zajos ovációját, vereségünk esetén ez inkább csaldott kiáltásokban fejeződik ki...

EGYÉB JÁTÉKOK

Az programozók nem elégedtek meg ennyivel, habár a két fajta biliárd már önmagában is megállná a helyét. Különböző plusz játékokat is beépítettek, amelyek szorosan kapcsolódnak egy biliárdszalonnához, így egy-egy fárasztó pool- vagy snooker-csata után itt felüdülhetünk. Mindkét teremben két játékot találunk: a pool-szobában egy félkarú rabló vár – ha szerencsénk van, megszabadíthatjuk néhány dollárjától, bár általában inkább a mi zsebünk ürül ki... A másik móka a Dropzone nevű ósrégi játék, amelyet egy az egyben, korabeli hangfe-

VÉLEMÉNY

A számítógépes biliárd-szimulátorok egészen speciális ágát képviselik a játékoknak. Viszonylag kevés van belőlük, és úgy kell lemodellezniük a valóságot, hogy meglegyen bennük a mozdulatok finomsága, ugyanakkor ne vesszenek el túl mélyen a szimuláció összetettségében, megtartsák a biliárd játékok szórakoztató jellegét, ezen kívül a grafika is elég látványos legyen. A Jimmy White's 2: Cueball nagyjából sikeresen megfelelt eme kihívásoknak: a túlzott egér-központúság egy ideig zavaró, de azért megszokható. A grafika kissé lehiúzza a dolgokat: 3D-támogatás mellett már elvárnam, hogy semmiféle pixelt ne lássak – se az asztal szélén, se a golyókban. A posztó is lehetne némileg kidolgozottabb. A kiegészítő játékok azok, amelyek kiemelik a biliárd játékok közül a Cueballt. Van amelyik átlagosra sikeredett (például a dáma), de a többi mind kellemesen szórakoztatja az embert. A másik kiemelkedő rész a termék megvalósítása – szinte megilleté az ember, amikor a díszes bejáraton belép az egyik szobába és kézbe veszi a dákot. Más kérdés, hogy ezek a 3D-s terek igencsak lassítják a rendszert, talán ezért lett kicsit elnagyolva magának a biliárdnak a grafikája. Mindezt viszont kárpótolnak a hangeffektek, amelyek rendkívül élethűek és minden részletre kiterjedők. A zeneszámok pedig annyira jók, hogy nemcsak tökéletesen beleilleszkednek a játékba, de bátran ajánlhatók külön meghallgatásra is. Akit kicsit is érdek a virtuális biliárd, nagyon jól fog szórakozni ezzel a játékkal.

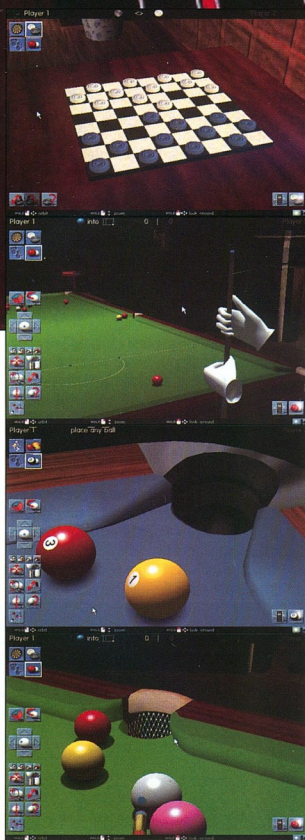
UHU

felekkel játszhatunk. Ezt a játékok sok-sok évvel a Jimmy White's 2 tervezője, Archer Maclean készítette egy akkori (csúcs)gépre, és most föltámasztotta, hogy újra szórakoztassa a játékosok seregét. Tulajdonképpen egy egyszerű lövöldözős arcade játék, de a nosztalgia-árazás mellett roppant jól el lehet vele szórakozni! Ha átsétálunk a snooker-terembe, játszhatunk még dámat – kicsit meglepő a gépi ellenfél gondolkodásának lassúsága, de ez a teljesítményén szerencsére nem látszik. A másik játék a biliárdszalonok és kocsmák gyakori szórakoztató eszköze, a darts. Itt is különböző játékfajták közül választhatunk, mint a 301 vagy az 501. Mivel a dart eldobásának teljes folyamatát az egérrel végezzük, bizony jó ideig tart, mire rájövünk a virtuális darts fortélyaira, de ha egyszer megtanultuk, akkor sem biztos a siker, a gép még alap fokozaton is szívesen dobálja a húsokat.

KÜLSÍN ÉS KÖRITÉS

A grafika elsőre igencsak mellbevág: elsősorban a különböző termekre gondolok. Nem véletlen a 3D és az MMX-támogatás, és bár mindez szoftveresen is működik, bizony sok mindenről

lemaradunk 3D-s kártya nélkül. A szobák berendezése és fényviszonyai is igencsak valószerűek, időnként úgy érzí magát az ember, mint ha egy Riven-szerű kalandjátékot játszana. Maga a biliárd grafikája már nem ilyen döbbenetes. Bár az asztalok szintén rendkívül jól kidolgozottak a posztó, a dákok, valamint a golyók ennél látványosabbak is lehetnének és zavaróak az el nem mosott pixelek is. A hangeffektek meglepően jók. A győztesek könyvének lapozgatása közben halljuk az oldalak surrogását, ropogását, a golyók koccanását vagy a nézők reagálását játékunkra. A zene pedig egyenesen kiváló: 35 percnyi audio track van a CD-n (ha unjuk, akár egy saját audio CD-t is berakhatunk), amelyek tökéletesen illeszkednek a játékhoz, de önmagukban is megállják a helyüket. Valószínűleg a legtöbb ismerős lesz, de ez inkább előny, mint hátrány. A program a többjátékos üzemmóddal minden lehetőséget felkínál: akár egy gépen, akár hálózaton, akár Interneten bizonyíthatjuk, hogy mi vagyunk a biliárdterem királyai. Ezek után már csak a barátainkat kell összehívni, elővenni a söröket, üdítőket, elindítani a muzsikát és máris indulhat a félig virtuális, félig valós biliárdparti!

83 **TECHNIKAI JELLEMZŐK**
 HARDVERIGÉNY PIII / 32 MB RAM
 3D-TÁMOGATÁS ICD
 MULTIPAYER 4 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA	
HANGULAT	
ÖSSZETETTSÉG	

ÖSSZEHASONLÍTÁS

VIRTUAL POOL 2	ZED	98/5 - 82%
ACTUAL POOL	ZED	95/5 - 73%
NASCAR	ZED	99/1 - 78%

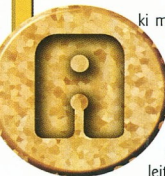

Pool Shark

„...nem kell egy milliárd a biliárdhoz...”

▼ Gremlin Interactive

A sportprogramok terén léteznek népszerű és kevésbé népszerű ágak. A foci, a kosárlabda vagy a hoki elemeit feldolgozó játékok általában beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. De mi a helyzet az olyanokkal, mint a darts, a teke, vagy éppenséggel a biliárd? Lehet-e ezeket a játékokat egyáltalán a sportprogramok kateóriájába sorolni? A szoftverfejlesztő cégek – ha nagy ritkán is, de – meglepően bennünket egy-egy ilyen „kocsmasporttal”, jelen esetben egy biliárdprogrammal.

ki már fogott a kezébe biliárdkötőt, az tudja, hogy nem is olyan egyszerű a megfelelő irányba terelgetni azokat a folyton-folyvást guruló kis golyókat. A lyukak kicsik, a golyók rosszul állnak, az asztal lejt, a dákó görbe, s különben is huzat van – a kifogások tárháza végtelen egy-egy sikertelen lökés után. Hogy az ilyesféle kellemetlenségeket elkerüljük, a Pool Shark remek alkalmat biztosít arra, hogy az elméleti tudást tökélyre csiszolhassuk. Mielőtt ész nélkül belevetnénk magunkat a játék közepébe, időzzünk egy kicsit a School of Pool opciónál. Ez a leghasznosabb része az összes ilyesféle programnak. Az olyan triviális dolgoktól, mint a lyuktól három tenyérnyire levő golyó célba juttatása, az ilyesféle furlangokig, mint az ugratás, a csavarás vagy a legtávolabbi falról visszapatannó golyó megjátszása, minden fortélyt elleshetünk a programtól.

Miután végigverekeztük magunkat a figurák, s úgy érezzük, hogy a későbbiekben már

nem okozhat nehézséget a kínálókozó lehetőségek felismerése, alkalmazása, lépünk tovább! Következzen az a rész, amelyet sokan kihagynak – a szabályok ismertetése! Bizony, ez legalább olyan fontos, mint maga a technika. Nem árt tudni, hogy – tisztelet a kivételnek – nálunk Magyarországon egy sajátos „konyha-biliárdot” játszanak idősök és fiatalok. Mindenki tud néhány szabályt, ezeket összegyűrjük, s mehet a lökdösődés! Amíg a szórakozás garantált, nincs is különösebb hiba ezzel, elvégre játékról van szó, amely ritkán megy vérré. Akiben van egy kis igényesség és a tökéletesség irányába való törekvés, az vegye magának a fáradságot, hogy áttanulmányozza, milyen szabályok jellemzik az egyes pool-variációkat.

Kihívhatjuk a gépet egy elleni meccsre vagy egy kisebbfajta bajnokságra. Nehézségi szinttől és a beállított játékosok számától függően kieséses alapon folyik a küzdelem. A program által irányított ellenfelek még amatőr szinten is meglepően és kellemetlenül pontosan játszanak, csak a legnehezebb helyzetekben hibáznak. A gépi ellenfelek körében nem tapasz-

talhatunk különösebb eltérést – mindannyian erőszakosan és precízen játszanak, alaposan fel kell kötnünk az alsóneműt! A nehézségi szint annyiban módosítja az ellenfeleket, hogy csavarásokra, ugratásokra és egyéb négyfalas-lyuk-batalalós mutatványokra készülhetünk.

Szót érdemel a grafika, amely a maga nemében elég érdekes. Meglepően elvetemült környezetet sikerült a játék köré varázsolni. Négyféle terepen gurulhatnak a golyók, és az egyik jobban zavarja a szemünket, mint a másik... Nem véletlen, hogy a biliárdasztalok posztója sötétzöld vagy -kék színű – ez bizonyítottan nem irritál, hosszas szemlélődés után sem fájdtja meg a fejet, a rajta, előtte levő objektumok kellően, de nem bántóan élesen kontrasztosak. Ezen a bevált megoldással rendelkező területen próbáltuk újítani a készítő: az egyik helyen élénkpiros, a másikon áttetsző üveg-lapra emlékeztető, a harmadikon a nagy semiben energiahálóat alkotó lézersugáryalábok helyettesítik a jól bevált asztalt.

A fejlesztők másik eredeti ötlete az volt, hogy rajzolt-vektoros alakokat állítottak játékosként az asztal mellé, akik mocorognak, toppantanak, vakaróznak, vagy a fejüket fogják egy-egy sikertelen lökés után. Az ötlet nagyszerű, a kivitelezés már korántsem – Lara, Corvus (a Heretic 2 főhőse) vagy a Resident Evil 2 karakterei mellett bántóan szögeletesek a figurák. A grafika a játék egészét tekintve sem egy világszám: az asztalon száguldozó golyókon nem csillan meg a fény, nem változnak a fény-árnyék hatások, ha két vagy több golyó egymás mellé ér, azaz elég steril az egész.

Az irányítás is meglepően rapszodikus – minél többet játszottam, annál kevésbé voltam képes úgy meglokní a golyót a dákóval, hogy az nekem megfelelő legyen. Vagy túl erősen vagy túl gyengén, de sohasem úgy, ahogyan az logikus lett volna. Amúgy irányítás terén mindent tud a Pool Shark, amit csak kell – asztal forgatása, nézőpont változtatása, dákó ki/bekapcsolása, finom és gyors igazítás stb. E tekintetben a játék nem marad el a szinte mindig uralkodó Virtuál Pooltól – de szinte minden másban igen...

ZOTY0

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARDVERIGÉNY P133 / 32 MB RAM

30-TÁMOGATÁS -

MULTIPLAYER 2 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETETTÉSG

ÖSSZEHASONLÍTÁS

JÁTEK	JIMMY WHITE'S CUEBALL 2	2ED	99/5 - 83%
JÁTEK	VIRTUAL POOL 2	2ED	98/5 - 82%
JÁTEK	JIMMY WHITE SHOOTER		

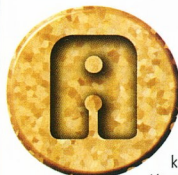
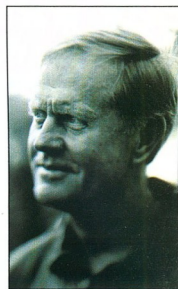

Jack Nicklaus Golf 6: Golden Bear Challenge

18 lyuk a világ (?)

▼ Activision

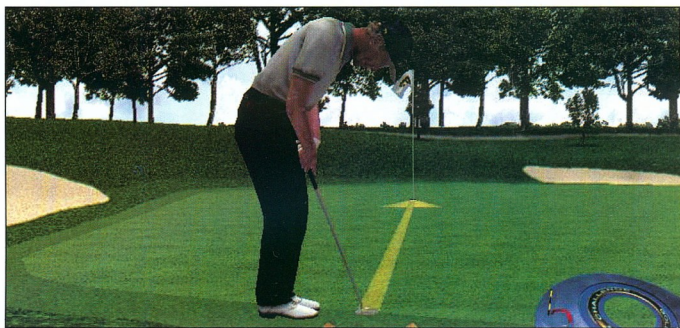
A golfjátékok története és fejlődése sokáig be volt határolva néhány, a kategória indulása óta működő sorozatban alkalmazott technika révén. A Links volt az egyik első golfprogram, amely komolyabb sikert ért el PC-n, és már első változatában a három kattintásos ütös-szimulációra és a digitálizált grafikus elemekből összerakott grafikára építettek. A többi nagy klasszikus, mint a PGA Tour Golf és a Jack Nicklaus Golf is ezeket a jellemzőket mutatta, az eltérés a játékokban feltűnő sztrórokban és pályákban, valamint a megvalósítás minőségében volt. Ez a trend ment évekig, míg tavaly megjelent a The Golf Pro és felrúgott minden addigi szabályt: a golfütést igen aktívan, az egér tényleges mozgásával visszaadó Mouse Drive rendszerrel kivívta a szakma elismerését. Azóta elég nagy a kavargás a golfjátékok világában, a sok trónkövetelő után a nagy öreg Jack Nicklaus-sorozat is új résszel jelentkezett...

hires sorozat elérkezett tehát a hatodik részéhez, amely a Golden Bear Challenge alcímet kapta – a programban játszhatunk akár Jack Nicklaus személyében vagy (most első ízben) kihívhatjuk őt egy menetre. Ekkor azonban felkészülhetünk egy kemény mérkőzésre, hiszen a világ legtöbb Masters, Major Championship, US Open és PGA Championship-győzelmet elért játékosával mérjük össze tudásunkat. A játék az igen jó kritikát kapott előző rész óta jelentősen nem változott, de számos fontos újjátással igyekeztek tovább finomítani rajta. Természetesen javítottak a grafikán – még jobb minőségű és részletesebb objektumokat használtak a táj felépítéséhez – és új 3D objektumokkal bővítették a palettát: szélben lengő zászlókkal, madarakkal és a víz mozgásával... A megjelenítés mostanra megközelíti a fotó-minőséget, így már önmagában a látvány is nagy élményt jelent. A kameranézetek beállításában eddig is elég nagy szabadsággal rendelkezünk, de ezt most még tovább bővítették. A labda mozgásának fizikai modelljét átdolgozták, és a játékosok megpróbálták még inkább a szimuláció irányába elmozdítani. Az ütös hagyományos, három kattintásos rendszerén nem változtattak, de a játékosok egyedi jellemzőinek leírására bevezettek egy pontrendszert, amely befolyásolja az ütéseket. A swing-meter sebességét többféle szintre lehet beállítani a programban, és minden egyes beállítás nehézségének megfelelő mennyiségű skill-pont után felosztható öt egyéb képességre (teljes lövéséresség, lövés-pontosság, ütös homokban, ütös füves terepen és putting). A leggyorsabb swing-meter esetén

negyven pont osztható szét, míg egy közepes beállítás választásakor tíz pont marad erre a célra. A rendszer segítségével felépíthetünk egy egyedi jellemzőkkel bíró játékost, aki fejlődni is

cserélgetni, illetve Jack Nicklaus szöveges kommentárjai, tippjei az egyes pályákhoz. A játék során ütéseinket folyamatos kommentár kíséri a CBS riportereinek előadásában. A Jack Nicklaus

tud, ha már egy gyorsabb swing-meter fokozatban is képesek vagyunk játszani. A megfelelő gyakorlatra egyébként nagy szükségünk lesz a játékban, mert ellenfeleink mesterséges intelligenciája sokat fejlődött az előző rész óta. A játékokban hat, Jack Nicklaus által tervezett pálya kapott helyet: Shoal Creek, Muirfield Village, Sherwood Country Club, Montecastillo Golf Resort (a Volvo Masters Tournament helyszíne), Nicklaus North Golf Course és a Cochise At The Desert Mountain Club várja, hogy felfedezzük. A felfedezést meglehetjük egyedül vagy többen is, hiszen a játék támogatja a multiplayer módokat is helyi hálózaton és az Interneten keresztül. A játék változatosságához az eddig elmondottakon felül hozzájárul még a mellékelt pálya-szerkesztő, amelynek segítségével készített pályákat más játékosokkal lehet

Golf 6 egy nagyon jó golfjáték, amely a hagyományos kezeléssel mellett megmaradva, abból aknázza ki a legtöbbet.

CHARLIE

TECHNIKAI JELLEMZŐK

HARVERIGÉNY P100/32 MB RAM

3D-TÁMOGATÁS -

MULTIPLAYER 2-4 JÁTEKOS

ÉRTÉKELÉS

GRAFIKA

HANGULAT

ÖSSZETÉTEL

ÖSSZEHASONLÍTÁS

JÁTÉK	2D	3D	ÖSSZ.
GOLF PRO	88/5	88%	
GOLF PRO 2	89/1	87%	
ACTUAL GOLF 2	88/4	81%	

Gondolatébresztő Társalgási formák az Interneten

A ZED homepage-en található online

Gondolatébresztőben javasolták többen is, hogy írjunk a világháló társalgási formáiról, azok általános formuláiról és szabályairól. Valóban, ez egy olyan téma, amelyről eddig még nem beszéltünk, pedig megér néhány sort. Ebben a hónapban tehát rovatunkban az internetes társalgásról lesz szó.

Ugye, senkit nem kell meggyőzni arról, hogy az Internet mennyire jó dolog? Érdekes tudnivalók, hasznos szolgáltatások és új szórakozási lehetőségek tömege – ezt jelenti a napjainkban már ronggyá koptatott „információs szupersztráda” kifejezés. A világháló elterjedésével új dimenziókat kapott szinte minden emberi tevékenység, többek között az oktatás, a munka és a kommunikáció. Most ez utóbbit fogjuk egy kicsit boncolgatni, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy egy kis segítséget nyújtsunk a „newbie”-knak, azaz a zoknak, az újoncnak, akik még csak most ismerkednek a nettel.

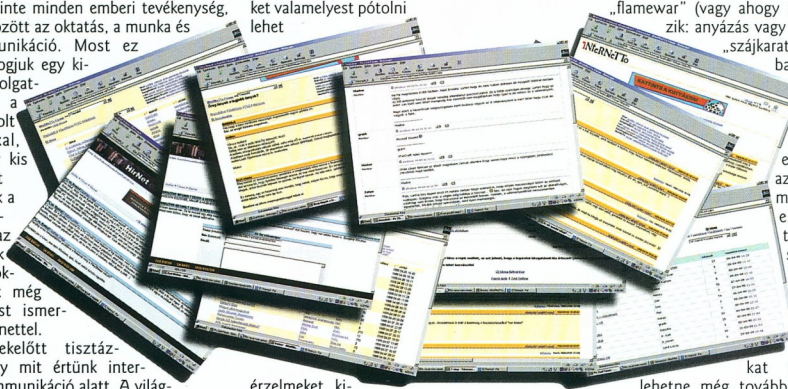
Mindenekelőtt tisztázzuk, hogy mit értünk internetes kommunikáció alatt. A világhálót igénybe vevő társalgásnak három alapvető formáját különböztetjük meg a kommunikációban résztvevők száma szerint. A legelső csoportba (talán ez a legismertebb) tartoznak azok a szolgáltatások, amelyek során egy ember társalog egy másik emberrel. Ilyen kommunikáció a már mindennapjaink szerves részévé vált elektronikus levél (e-mail), illetve a netes dialógusok, a chatek. A második csoportba so-

roljuk azokat a társalgási rendszereket, amelyekben egy ember ír sokaknak. Jó példák egy-sokaknak kommunikációra a különböző levelezési listák, fórumok (ilyen a ZED Fórum is), illetve a Usenet, ami egy olyan világméretű elosztott rendszer, ahol a felhasználónak a legkülönfélébb témákban való kommunikációra nyílik lehetőség. Végül, külön csoportot alkotnak azok az információs szolgáltatások, amelyek több ember valószínűleg interaktív társalgására adnak lehetőséget (MUD-ok, MOO-k, Internet Relay Chat – IRC).

A fenti társalgási formáknak, csatornáknak természetesen megvannak a maga szabályai, amelyek a kulturált kommunikálást szolgálják. Ezek a megkötések általában mind ugyanarra az aranyszabályra épülnek: a világhálón keresztül történő beszélgetésnél mindig úgy kell viselkedni, mintha előttünk állna (állnának) az illető(k), akivel (akikkel) társalgunk. Ezért ügyelni kell arra, hogy mit írunk (különösen, ha idegennek írunk), mert levelünk, üzenetünk megbánthatja a címzettet. Ez azért is kiemelt fontosságú, mert az általunk elküldött szövegből hiányoznak többek között a meta-kommunikációs elemek és a hangszín. Ezeket valamelyest pótolni lehet

Külön kis világa van a levelezőlistáknak, fórumoknak. Itt is érvényesek az e-mailekre vonatkozó szabályok, elvégre nincs nagy különbség aközött, hogy egy embernek írsz egy levelet vagy sok emberrel kommunikálsz egy topic-on (topic = valamilyen téma, amihez szabadon hozzá lehet szólni) keresztül – legfeljebb annyi, hogy így sokkal több embert megbántására nyílik lehetőség... Éppen ezért nagyon fontos, hogy mielőtt valaki üzenetet küldene egy fórumba, minél többet tudjon meg annak közösségéről és miliójéről. Melegen ajánlott tehát, hogy mielőtt új emberként beleszólnánk egy fórumba, olvassuk a régi bejegyzéseket, a fórumhoz tartozó FAQ elolvassuk pedig egyenesen kötelező! A hozzászólásoknál is több mindenre oda kell figyelni. Jó, ha nem vagyunk terjedősek, hanem röviden, tömören írjuk le véleményünket. Nagyfokú illetlenségnek számít, ha eltérünk az adott topic témájától (offtopic vagyunk), ezért lehetőleg ezt is kerüljük. Ha valakivel nem értünk egyet, célszerűbb személyes üzenetekben rendezni a dolgot, mint a nyilvánosság előtt folytatni a vitát – kivéve, ha olyasmin vitázunk, ami érdekelheti a topic olvasóit. Kerüljük a hevesességet és az indulatokat – nagyon csúnya tud lenni egy úgynevezett „flamewar” (vagy ahogy magyarául becézik: anyázás vagy fikázás, esetleg „szájkarate”), és általában úgyis kitorlik őket a fórumok felügyelői, a moderátorok. Ugyan-ezek a tanácsok az IRC-zésnél is megiszivlelendők, elvégre az IRC tulajdonképpen szintén egy levelezőlista, csak interaktív.

A szabályokat, viselkedési normákat természetesen lehetne még tovább sorolni, de a fontosabb szabályok már elhangzottak, a többi pedig töletek várjuk. Írjátok meg, hogy szerintetek az internetes társalgásnál, levelezésnél milyen magatartásforma a követendő és mely motívumokat kell kerülni a hálózatos kommunikáció során (a www.zed.hu online Gondolatébresztőjébe is várjuk reagálásaitokat, kérdéseiteket). A jövő havi viszontlátására!

érzelmeiket kifejező szimbólumokkal, az úgynevezett „smiley”-kkel (például: ☺ ☹), de ajánlatos takarékosan bánni velük – egy levél vagy üzenet nem a smileykről szól. Nem szabad továbbá azt feltételezni, hogy egy smiley szerepeltetése rögtön eléri, hogy a címzett egyetértsen a küldővel, vagy hogy egy egyetértéssel bántó megjegyzés élett elvegye. Tisztelettel bántunk mindenkit, aki olvashatja írásunkat!

TÍZ KISCI PARANCSOLAT (AGATHA CHRISTIE UTÁN SZABADON)

1. Ha nem saját szöveget másolsz be leveledbe vagy üzenettedbe, tiszteled a szerzőt azzal, hogy megemlíted a nevét.
2. Ha továbbítás vagy újrastárolás egy üzenetet, soha ne változtasd meg annak tartalmát vagy szóhasználatát.
3. Soha ne küldj „lánc” levelet elektronikusán, ezek tiltottak az Interneten!
4. Légy konzervatív a küldésben és liberális a fogadásban!
5. Soha ne küldj indulatos levelet („flame”-et), még akkor sem, ha provokálnak. Aludj egyet, mielőtt érzelmektől fűtött választ küldnél egy üzenetre.
6. Ne légy türelmetlen, ha sokáig nem kapsz választ! Egy elektronikus levél is képes néha napokat késni.
7. A CSUPA NAGYBETŰŰ OLYAN, MINTHA ORDÍTANÁ!
8. Figyelmeztess a címzetteket, ha nagyobb mennyiségű információt szeretnél nekik küldeni. Ha mindenki egyetért vele, akkor mehet. E nélkül az, iban súlyos udvariatlanság ilyesmit tenni.
9. Ne tételezd fel, hogy a fe képernyőd mérete azonos bárki máséval. Chatelésnél maximum 70 karaktert és 12 sort írhatsz. E-mailben is tartsd a 70 karakteres maximum sor szélességet, mert a különböző levelező programok más-ként tördelik a sorokat!
10. Soha ne küldj kéretlen hirdetést! Nagyfokú illetlenség, ráadásul egyes országokban tiltott is!

LEVELEZŐ FÓRUMOK

– HOGYAN NE CSINÁLJUK?

A levelezőlistákon, fórumokon csak és kizárólag hozzászólásaink alapján ítélnék meg, szövegeink alapján fog a többi olvasó viselkedésünkre következtetni. Vannak tipikus hibák, amelyekbe többen is beleesnek, most ezeket a – néha pszichológiai esetnek is beillő – sztereotípiákat mutatjuk be elrettentésül. Az alábbi magatartásformák tehát nem követendők:

A GRAFOMÁN: Minden topic-hoz hozzászól, még ahhoz is, amelyeknek a témájához nem ért, legfeljebb azt gémpli be, hogy „hát, sajnos én ehhez nem értek”. Semmitmondó hozzászólásaitól hemzseg a fórum, és egy idő után mindenki megtanulja semmibe venni az üzeneteit.

A ROMBOLÓ: A moderátorok réme, aki azt élvezi, hogy elronthatja a mások által nyitott topic-okat. Offtopic és trágár üzeneteket küld, flamerokkal szétzilálja a vitát, és ha a moderátorok letiltják a loginját, gyárt húszt másikat. (Az Interneten legutóbb a koszovói válságról szóló vitába próbált beleszólni valaki „Szlobodan Milosevics” loginnal...)

AZ INTOLERÁNS: Nyit egy topic-ot valamiről, de ott csak azokat a hozzászólásokat fogadja szívesen, amelyek tartalmilag megegyeznek az ő véleményével. A vele ellenkező álláspontúakat személyes üzenetekkel bombázza, és reklamál a moderátornál, hogy törölje ki az „oda nem illő” üzeneteket a topic-jából.

AZ ÖMLENGŐ: Lelkes Háború és béke-rajongó, aki hozzászólásait szépen, hosszadalmasan kifejti, sorokat idézve a már előtte elhangzott véleményekből, esetenként jogszabályok teljes szövegét bevágva, egy regényre való felesleges körítést fűzve véleményéhez. Jámor user-fajta, csak hosszú hozzászólásaival meghosszabbítja a topic-ok letöltési idejét.

A „JÓPOT”: Hozzászólásainak abszolút nincs értelmes tartalma, viszont annál több bennük a smiley, a színes-szagos betűtípus és a nemrég tanult angol szleng-kifejezés (rulez, warez, dudez...). Általában a fiatalabb korosztály képviselője.

AZ OSTOBA: Senki nem tanította meg a jó modorra, ezért sűrűn használja a nyomdai termékekben csak *****-gal jelölt szavakat (amíg a moderátor meg nem unja, és le nem tiltja).

Hozzászólásai durva hangvételűek, különbözően, ha valaki megsérti vagy finoman utal az intelligenciaszintjére.

A legszebb az, ha két ilyen találkozik... igazi „csillagok háborúja”...

Levelezés

SZERKESZTŐSÉG
1113 Budapest,
Bartók Béla út 152/C

TELEFON/FAX
203-1351

E-MAIL
pczed@zed.hu

HOMEPAGE
http://www.zed.hu

POSTACIM
1518 Budapest, Pf. 27

▼ BORSODY PÉTER

A februári számban olvastam Stóki Gondolatébresztőjét szerepjáték-számitógépes játéktémában. Az cikk nagyon tetszett és az esetemben valóban gondolatébresztő volt. A „számitógépes szerepjáték” szerintem me létezik, más nevet kellene kitálatni. (...) Aki nek már volt szerencséje jó mesélő mellett szerepjátékhoz, az pontosan tudja, miről van szó. Aki próbálkozott meséléssel, az még inkább tudja. Egy mesélő annál jobb, minél nagyobb cselekvési szabadságot biztosít a játékosoknak, miközben a történetet kézben tartva „te-letgeti” a party-t a cél felé, a be-ter-rűség és a világ szabályait ésszerűt-ve. Ez rögtönzés igényel, senki sem tudhatja, hogyan reagálnak a játéko-ssok. Szerintem ez a „bizonytalanság” adja a szerepjáték savát-borsát. A számitógép egy olyan „állat”, amit meg lehet tanítani bizonyos dolgokra, de rögtönzésre nem képes, így csak egy borzasztóan rossz mesélő szerepét tudja betölteni. Ki látott már olyat, hogy a KM mondja meg, miként mondhat a karakterem egy adott helyzetben? Véleményem sze-rint a tudomány má állását figye-lembe véve bátran jelenthetem ki, hogy ebben az évezredben nem ad-tak ki és most már valószínűs-éggel nem is fognak kiadni számitó-gepes szerepjátékot! ☹ Elég régóta foglalkozom számitógépes játéko-kkal, illetve szerepjátékkal és ezalatt találkoztam olyan dolgokkal, amik először csak gondolkodóba ejtettek, aztán kétségbe. Arra jutottam, hogy ezek az elfoglaltságok könnyen vál-hatnak szenvedélybetegséggé és így realitá-ssal olyan veszélyesek, mint az alkohol, dohányzás, vagy a drogok. Míg az utóbbiak hatása látványos, hiszen testünk rombolják, addig az előzők szinte láthatatlanul károsítják lelkünk és személyiségünkét. Né-hány évvel ezelőtt én is hasonlóan reagáltam egy ilyen kijelentésre, mint most közületek is sokan, de ha meg-nyugodtak a kedélyek, akkor folytá-nám, hogyan is jutottam erre a kö-vetkeztetésre. Az első érdekes dolo-gek akkor történt, amikor az egyik évo-lyamtársam elmesélt egy sztorit. A helyszín iskolánk gépterve volt, ami előlún lévén tömve játékosokkal. Rövid beszélgetés után az egyik ta-nár körbenézett és megjegyezte:

A Levelezésben most mindössze három hosszabb levél fért el.

Az első olvasva talán nem fogjátok bánni ezt, a másodikat olvasva... majd eldöntitek, a harmadikhoz pedig a Ti segítségeteket kérjük.

„Most nézze meg. Ezek közül egyik-nek sem lesz gyereke!” Akkoriban már javában dült a Panzer General-láz, ami engem is megfertőzött. Többször előfordult, hogy a gépte-rem nyitásokor elsősk voltunk, zárá-sor pedig utolsók. A közben eltelt 12 óra alatt se nem ettünk, se nem ittunk, mert nem létezett más, csak a tigrisek dübörgése az orosz szerepjátékokban, vagy a stukák visító zuhanása Észak-Afrika felett. Ez ön-magában nem is lett volna baj, ha közben nem kellett volna mást csinálnom. Persze mindig sikerült meg-nyugtattunk egymást és magunkat, hogy jól van ez így. Aztán félévét is-mételttem. Először akkor lett gyanús a dolog, amikor a hasonló sorsra ju-tott társaim között feltűnően sok volt a számitógépes- illetve szerepjá-tékos. Azt a magyarázatot egyszerű-en nem tudtam elfogadni, hogy mindez csak azért történt, mert nem tanultam. Azt más sem csinálta, mégis le tudta zárni félvét ☹. A megoldásra egy teljes évet kellett várnom, de addig is történtek olyan kis apróságok, amik csak utólag kap-tak értelmet. Például nem felejttem el a haveromnak azt, amikor egy be-szélgetés alkalmával mosolyogva je-gyezte meg: „Milyen kár, hogy nem mehetek oda a villamoson egy jó csajhoz – Te képzéld! Tegnap 40 mammut-tankom volt!” (...) Vagy az, hogy egy televíziós műsor alkal-mával – aminek a szerepjáték bemu-tatása volt a célja – a résztvevők névze miért jutott eszembe önkény-telenül is a „tornából felmentett” ki-fejezés.

Történt egyszer, hogy Forgotten Realm's partyt próbáltunk összeho-zni, de már hetek óta húzódtott a do-lo-gek és mi egyre jobban vártuk. A ki-jelölt napon elmentünk a kijelölt helyre, ahol mindenki ott volt, kivéve a mesélőt, igaz ő szolt, hogy kénsí fog. Hamarosan egy csoportosan játszható játékot bámult mindenki a monitoron. A többiek önfedelt játé-kát figyelve vártam mesélőnkét, ami-kor megszólalt a csengő. A háziga-da nem mozdult és mert szülei is a lakásban voltak, én sem. Aztán sem-mi sem történt. Három-négy perc is eltelt, mire bejött vendéglátónk édesanyja és kérdőre vonta fiát, miért nem nyitott ajtót. A rövid párbeszéd után mindenki zavartalanul játszott

tovább. Akkor még csak sejtettem, hogy szerencsétlen mesélő próbált bejutni. Akkor jöttem rá, hogy ez az egész nem más, mint menekülés. Akkor őg ék másik világban jártak, ahonnan nem is akartak visszajönni. Olyan jól érezték magukat abban a kitalált bit-rengetegben, hogy telje-sen megszűnt a külvilág. Biztosan sokan nem értik, hogy mi itt a gond, hiszen az a jó játék, ami teljesen le tud kötni. A válaszhöz meg kell vizs-gálnunk a menekülés okait. Abban talán mindenki egyetért velem, hogy az embert a sikerélmények éltetik. Ezeket – jó esetben – mindennapi életünk folyamán a környezetünk biztosítja. Ha egy embert megfosz-tunk ezektől, annak szó szerint még az életkedve is elmege. Ha valaki mégsem ér el sikereket az életben, akkor valami máshoz fordul. Mivel a számitógépes játékok és szerepjá-tékok az életet próbálják szimulálni, de törvények összehasonlíthatatlanul egyszerűbbek, már létre is jött az a közeg, ahol könnyen lehet sikeré-lményt szerezni. A teljes képhez még hozzá tartozik az, hogy általában szeretünk a kisebb ellenállás felé ha-ladni. Ha könnyen is juthatunk sike-rekhez, miért válsztanánk a nehe-zebb utat? A kor így beazárul, pillana-tok alatt szenvedélyünké válik a já-ték. A legveszélyesebb ebből a szempontból a szerepjáték, mert itt egy másik személyt kell eljátszanunk, aki ráadásul olyan, amilyennek mi szeretnénk. Saját karakterünk ritkán hordozza hiányosságainkat. Hamar a szívünkhoz nő és egyszer csak azt vesszük észre, hogy kitölti életünket, legszívesebben csak vele foglalko-zánk. A dolog innen kezd igazán ve-szélyessé válni. Minél több időt töl-tünk nem létező világokban, annál kevesebb marad a valódira. Az éle-tünket pedig nem élhetjük virtuáli-san. Talán fontosabb lenne a lányok után rohángálni. (a lányoknak persze a fiúk után) vagy ha valakinek ehhez nincs kedve, akkor törődjön a család-jával, vagy bárkivel, aki közel áll hoz-zá, de hús-vér teremtmény. Most le-het, hogy sokan azt gondolják, hogy ez egy szélsőséges példa, nem is így van, velünk ilyen biztosan nem for-dulna elő és az egész amúgy is bo-londság. Akik így vélekednek, azok gondolkozzanak el egy kicsit. Hány-szor fordult elő, hogy játék közben kérdezett valaki valamit és mi csak

Továbbra is várjuk leveleteiteket a 1519 Budapest, Pf. 27 címre levélben,

zavartan motyogtunk, miközben a pokol fenekére kívántuk az illetőt? Hánször késtünk le egy talákozót, mert hánször volt megneünk mi van egy ajtó mögött? Hánször kerültünk kellemetlen helyzetbe, mert fontosabb volt felfedezni az ismeretlent, mint megcsinálni valami földhözragadt dolgot? Ha egyszer sem, akkor valóban nincs semmi baj, de ezt valószínűleg csak kevesen mondhaják el magukról... Ezt eredetileg a Gondolatb-resztőnek szántam, de a web-oldalotokon láttam, hogy már a számítógépes játékok káros hatásai foglalkoztak. Hozzászólásnak talán még így is jó és nagyon örülök, ha közzé tudnátok tenni. Igyekeztem, de lehet, hogy az írás minősége nem éri el a publikálható szintet.

Nem szóltam közbe, nem akartam megtörni gondolatmeneteket. Csak egy észrevétel a végére: igaz, hogy szeretünk a kisebb ellenállás irányába haladni, de egy idő után a túl kis ellenállás nem kívánós, így aztán nem is igazi siker. Én legalábbis így vagyok vele. Kell a játék, sőt, ha rám jár a rúd, akkor még jobban kell, de aztán összeszedi magát az ember, és egyre erősebben jelennek meg az igény arra, hogy a valós világban csináljak valamit, ami sikerélményt jelent. Szerintem azok, akik meneküléssel oldják meg a problémáikat nem „játékfüggők”, hanem „menekülésfüggők”. Mostanában a számítógépes vagy a szerepjáték az eszköze a menekülésnek, régen az ópium volt. A lelki bajaink nem, csak a menekülés útja változik. Ezért veszélyes ez a jelenséget szorosan összekötni a szerepjátékkal vagy számítógépes játékkal. A történet nem a játékról, hanem a menekülésről szól. Ha ezt a problémát meg akarjuk oldani, akkor szerintem nem a játékok körül, hanem a menekülés okai körül kell keresgelnünk.

▼ ALAN

Hát igen. Betetted a levelem. Örülök is, meg nem is. Örülök, hogy 4 hónap elteltével betetted ezt az aktualitását veszített levelet, de

vagy e-mailen keresztül a pczed@zed.hu-n.

ami nagyon bosszantott:
1. A levelet úgy vágjátok meg, hogy teljesen megváltozott a hangvétele. Az eredeti levél normálisan részekre volt tagolva, logikusan volt felépítve. Ha már úgy döntöttél, hogy az egészet nem is tudjátok közölni, akkor legalább a fontos részeket hagyatd volna benne.
2. Egy csomó minden át lett írva, le lett gépelve a levelemben, te pedig ezt úgy állítottad be, mintha én nem tudnék fogalmazni, helyesen írni, gépelni.
3. A csupa NAGYBETŰVÉRT írt részeket is kicsivel írtátok.

4. Volt egy bekezdés, amit én írtam, de olyan stíluslással volt szedve, mintha te írtad volna válaszként.
5. Azt hangoztattad végig, hogy én nem vagyok objektív. Ez igaz is, de én ezt nem is állítottam magamról. Ti viszont ezt állítottátok magatokról, de ettől szépen lassan eltértek, ezért jegyeztem ezt meg a levelemben. Tehát összességében a levelem így értelmét veszítette, és szerintem ilyen „figyel-mességgel” és színvonallal (ezt arra értem, hogy kiforgatjátok a levelezők szavait és úgy állítjátok be, hogy mindenképpen nektek legyen igazatok) felesleges a levelezési rovat. Legalább felszabadul 2 oldal. Örülök, ha betennéd ezt a levelet, de csak így, teljes egészében, és kérj bocsánatot az előző miatt. Egyébként a ZED magazin nagyon tetszik, kivéve ezt az egy részt (meg amit az előző levelemben írtam, de annak már mindegy).

Teljes egészében most sem került ide a leveled, mert nem fogom a levelet foglalnivali azzal, hogy „hm hm hát szöveg...” és hasonló. Azon nem tudok segíteni, hogy a leveled kévsé került be a Levelezésbe, ha ez megnyugtát: azok a rövidebb levelek, amiket akkor ki kellett hagynom azért, hogy a Te leveled (lérövidítve) elférjen, meg most is várnak a sorokra.

1. Azért gondolhatod, hogy a leveled hangvétele megváltozott, mert a „YEEEEEAAAAHHHHHHH! Ikes! Igen! Itt vagyok! Hi Zed bébi!” (betűre pontosan most másoltam ki a leveled elejéről) és az ehhez hasonló kevés találommal bíró részeket egyszerűen kértelen voltam kihagyni. A leveled első betűtől az utolsóig nem ért volna el a Levelezés két oldalán, még így lerövidítve is betöltötte a kétharmadát. Amit még kihagytam: egy kis észrevétel arról, hogy Neked milyen jó zemed van, már az első számmal észrevetted, hogy egy kép fog kialakulni a lapok szélén, a magazint dicsőítő szavaidat (amit azért hagytok ki minden levélből, hogy ne tűnjön öntömjenezésnek) és két sorban leírt élményeid a Starcraft kapcsolatban. Én ennyit húztam belőle, valamennyit a tördelők is kivettek, hogy elférjen az oldalon. Leveled logikus felépítésén

mit sem változtattam, a részeknek adott címeiket (mint például: Fantasztikus ötlet a levelezéssel kapcsolatban) azért hagytam ki, hogy ne a tartalmi részekből kelljen húznom.

2. Átfogalmazni csak akkor szoktam egy mondatot, ha rövidíteni tudok rajta vagy ha a mondat magyartalan. Az elgépeléséről: szerepelt a levél elején, hogy én gépeltem le, ezek után nem hiszem, hogy bárki is Neked tulajdonítaná az esetleg előforduló hibákat.

3. A nagybetűvel írás kiabálásnak számít, és nem látom sem okát, sem értelmét annak, hogy kiabálva levelezzünk egymással. Ja, a shotgun és a többi fegyver neve nem tulajdonnév, így hát kisbetűvel kell írni (ahogy a lamert is).

4. Ez valóban hibás, ezért, és csakis ezért elnézésedet kérem.

Tudod Alan, sajnálom, hogy rosszindulatot feltételez az akkor, amikor nekem itt a Levelezésben egyetlen célom az, hogy minél több értelmes hozzászólás kapjon helyet...

▼ DR. HORVÁTH TIBOR

Tisztelt Szerkesztőség!

Önökben van az utolsó reményem, remélem segíteni tudnak. Problémám a következő: végigjártam az Önök lapja által is dícsért, valóban páratlan hangulátú Half-Life-ot és szerettem volna kipróbálni a játék CD-jén található pályaszerkesztő programot is, a Worldcraft 2.0-as verzióját. Az angol nyelvű leírás alapján elvégeztem a konfigurálást, betöltöttem a textúrákat, elkészítettem egy kisméretű kezdőhelyszínt, majd kimenttem és próbáltam futtatni a compilereket. A program az utóbbiak mindegyikére azt jelezte, hogy képtelen végrehajtani őket, holott a pályámat, mint .map fájlt előzetesen átmostam az előírt könyvtárba. Ugyanígy jártam a Worldcraft 1.6-os shareware verziójával is, melyet a Quake 1-hez azóta is használok, tekintélyes méretű single player pályákat készítettem már vele. A Quake 2-nél viszont szörő szörő úgy jártam vele, mint a Half-Life-nál... Valami közös hibát véthetek a Quake 2 és a Half-Life beállításai során, valamit nem oda helyezek, ahová kell, vagy hiányzik valahonnan egy nélkülözhetetlen file, esetleg nem jól értelmezem az angol szöveget. Persze a program is lehet hibás, de ez valószínűtlen, főleg hogy a Quake 1-nél semmi gondom nincs... Szeretnék tehát egy kis útmutatót kapni a Worldcraft 2.0-hoz.

Sajnos szűkebb ismerettségű körömben senki nem mozog igazán otthonosan a Half-Life pályaszerkesztés világában, így a szélesebb „ismerősi” körhöz fordulok: aki tudja a probléma megoldását, jelentkezzen a doktor úrnál a 06-46-341-354-es telefonszámon!

Netböngésző

Countdown to Star Wars

<http://starwars.countdown.com>
Májusi számunk elég Csillagok háborúja-centrikusra sikerült, kezdődjön hát Netböngésző rovatunk is egy ehhez kapcsolódó oldallal. Mint minden magára valamit is adó rajongói site-on, itt is elolvashatjuk a legfrissebb híreket, pletykákat, vitaforumokhoz szólhatunk hozzá, és természetesen a Star Wars-képeket és a két híres trailert tölthetjük le. A homepage első számú érdekességei a másodpercre pontos visszaszámláló óra, amely a film amerikai bemutatójára hátralevő időt méri, és a webkamera, amely egy los angelesi mozipénztár előtt április eleje óta (!) sorban álló rajongókat mutatja (aki esetleg személyesen szeretne beszélgetni velük, a 36103177 ICQ-számon megteheti).

16 Color Cinema

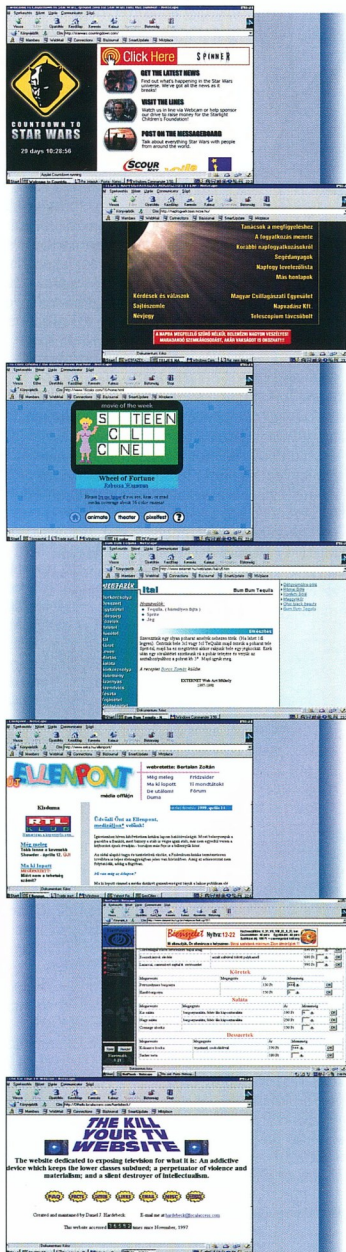
<http://www.16color.com>
Az animált .gif-ek és a lassan terjedő Shockwave-animációk mellett egyre népszerűbbek a neten a kis méretű miatt könnyen kezelhető, kifelébontású, 16 színű animációk. Aki a számok alapján úgy gondolja, hogy nem lehet élvezhető animációkat készíteni ilyen feltételek mellett, nézzon be a site-ra, és meglátja, semmi sem lehetetlen! Egész kis rajzfilmeket tölthetünk le, és ha kedvünk támad, saját magunk is készíthetünk ilyeneket. Az oldal látogatói által beküldött animációk közül rendszeresen megválasztják a hét legjobb filmjét, érdemes ezekre kezdeni a nézelődést!

Ellenpont

<http://www.extra.hu/ellenpont>
Az Ellenpont elég botrányos körülmények között indult, eleinte a névtelen sárdobáló Friderikusz-gyűlölők klubja volt, de szerencsére azóta gyökeresen átalakult, és egy egészen kulturált kritikai fórummá vált, ahol elsősorban a magyar TV-k műsorainak (általában elég negatív) kritikáit gyűjtik össze a készítőik. Bár néha már hiányzik egy-egy pozitívabb vélemény, de ha nem szimpatikus egy TV-műsor, egy műsorvezető vagy úgy egyáltalán a kereskedelmi TV-k világa, itt biztosan talál rokon lelkeket!

The Kill Your TV Website

<http://ethello.localaccess.com/hardebeck>
Még egy kicsit a témánál maradván: a statisztikák alapján egy átlag amerikai

18 éves korára már több időt tölt a TV előtt, mint az iskolában, ezalatt 8000 gyilkosságot és több, mint száz-ezer egyéb erőszakos eseményt lát. A TV-ellenes mozgalmak ezeket az adatokat hangoztatva küzdenek a TV káros hatásai ellen, több-kevesebb eredménnyel. A The Kill Your TV Website nagyon komolyan veszi ezeket a veszélyeket, már-már keresztes háborút hirdetve a TV ellen – ennyire azért talán nem veszés a helyzet, mindenestre a téma érdekes...

Teljes Napfogatkozás

<http://napfogatkozás.mcse.hu>
Közismert a tény, de ha valaki még nem hallott volna róla, mi is lejáru: 1999. augusztus 11-én hazánkban is megfigyelhető lesz a teljes napfogatkozás. Az ritkán látható esemény kapcsán rengeteg bulit és összejövetelt szerveznek szinte az országban, sőt, már saját weboldala is van a napfogatkozásnak, ahol olvashatunk a tudományos háttérrel és tanácsokat kaphatunk, hogyan lehet teljes egészen kiélvezni ezt a csillagászati ritkaságot.

Webfázek

<http://www.externet.hu/webfazeek>
Az első magyar internetes szakácskönyv egy egészen egyedülálló gyűjtemény. Bárki beküldheti kedvenc receptjeit a többiek okulására, de gasztronómiailag kevésbé képzettek használhatják hagyományaink szakácskönyvként is. Több, mint 600 receptet találunk itt 21 kategóriába szétosztva, elsősorban a magyar konyha remekei közül, de más országok specialitásai is helyet kaptak. Ha megtaláltuk a kedvenc receptünket, a Webfázek levelezőlistáján hasznos tanácsokkal, tippekkel látnak el az elkészítéssel kapcsolatban is.

NetPincer

<http://www.netpincer.com>
Még egy kicsit a konyhaművészetnél maradván: nemrégiben indult az ország első internetes étel-házhozszállító szolgálata. Budapest összes kerületébe vállalnak házhozszállítást, ismert éttermek és pizzériák ételajzljáról vászlasztunk, majd – mintha csak telefonon rendeltük volna – rövid időn belül megjelenik a futár az ajtónknál. A különbség csupán a kínálat bőségében érezhető, ami azért nem utolsó szempont...

ES

PROFIVA

Lapszemle

A PC ZED indulása óta az volt az alapvető célunk, hogy egy-egy játékot a lehető legtöbb oldalról, minél több szempontot figyelembe véve mutassunk be. Ezt szolgálja a cikkek felépítése és a Másik vélemények mellett Lapszemle rovatunk is. Magyar testvér lapjaink és a nagy angol, amerikai és német magazinok véleményét ismerhetitek meg egy-egy játékról. Reméljük, a kiemelt idézetek még jobban segítenek majd a játékok megítélésében!

▼ CIVILIZATION: CALL TO POWER

„Annyi várakozás után (négy éve jelent meg utoljára Civilization névvel játék PC-re...) végre megérkezett a Call To Power. Vajon mennyire silytelte meg a program a legendás Sid Meier és Brian Reynolds hiányát? Szerencsére nem nagyon... A Civ 2 óta szinte mindent megváltoztattak a készítők, de ugyanolyan könnyen kezelhető, mégis átfogó rendszert alkottak. Mindenben kicsit szebb, kicsit jobb és kicsit nagyobb az eddigi Civilization-oknál – kell ennél nagyobb dicséret! Az intro pedig után felül a legjobb, amit valaha játékhöz készítettek!” – Gamesdomain

„A múlt év egyik legérdekesebb játékipari pere a „hivatalos” Civilization-folytatás kiadási jogáért folyt az Activision, a MicroProse és az Avalon Hill között. Egyértelmű győztes nem született a vitában, így mindenki odabiggyesztheti játéka címébe a bűvös Civilization szócikát. A versengők közül először az Activision készült el a játékkal. Nos, a Call To Power folytatta a legendás előd hagyományait: nagyon szép, bonyolult, mégis egyszerű irányítani, átlátható. Egy nagyszerű Civilization kis Age of Empires-beütéssel – nehéz dolga lesz a konkurenciának, ha ezt túl akarja szárnyalni...” – Gamecenter

„Győztes csapaton ne változtass! Mivel a nagy előd alapvető jellemzőit egy az egyben átvették a folytatás készítői is, legalább olyan élvezetes és változatos játékra számíthatunk, mint az előző részek esté-

ben. A kereskedelmi rész alapos fejlesztésen esett át – így újra megkapjuk a Civ első részében érzett felfedezés-elményét. Hasonló, de mégis más: itt az új klasszikus!” – PC Gamer

„Nagyon nehéz – ha nem lehetetlen – egy ilyen legendás elődhöz méltó folytatást készíteni. A Call To Power fejlesztői göresösen igyekeztek, hogy megfeleljenek az extrém elvárásoknak, de az eredmény elég felemás lett. Lassú az egész játék ritmusa és a kezelőfelület sem az igazi... A grafika viszont kimondottan szép, az új egyedi egységek nagyon jók, rengeteg új stratégia kidolgozására lesz lehetőségünk (és szükségünk is). Ha nem is egy telitalálat a játék, de közel van hozzá...” – PC Zone

▼ RESIDENT EVIL 2

„A horror-játékok újra népszerűek! Öt éve az Alone In The Dark indította el a trendet, ami sok változás után egészen a Resident Evil 2-ig vezethető. Sajnos azonban a játék nem több, mint egy olcsó konzol-másolat. Az irányítás rettenetes, a grafika sok kívánnivalót hagy maga után, nem menthetsz játékállást akárhol, a sztori a mai játékok történetei mellett nevéstégesen gyermekded – ezek mind-mind a konzoljátékok jellemzői is egyben. Mindezek ellenére a hangulat annyira magával ragadó, hogy máig alig tudom abbahagyni...” – Gamesdomain

▼ FALCON 4.0

„Képzeliük magunkat egy újonc rendőr (Leon S. Kennedy), vagy elűnt bátyját kereső hölgy (Claire Redfield) bőrébe, kiknek élete legnagyobb kihívásával kell szembenéznie, amely alatt nekünk kell irányítanunk mozdulatait, tetteit. Eddig teljesen átlagos a történet. Mivel már hosszú ideje foglalkozunk játékokkal, már az elején tudhatjuk, hogy semmiféle erősítés nem fog érkezni, ami esetleg lassító hatással lenne szüdbogásunkra. A játék alapjában véve nem túl nehéz, viszont ennek ellenére izgalmas. Mindez viszont nem is érne olyan sokat, ha nem lenne közel tökéletes a grafika. Ugyanezt mondhatjuk el a hangösszetevőről is. Ez mind szép és jó, ám véleményem szerint mégse számíthat akkora népszerűsége, mint ami minden fejlesztő álma, ugyanis ebben a játékban is az igazi kihívás egyes tárgyak/kulcsok megtalálása és felhasználása, időgyorsításról pedig szó sincs sem a kézikönyvben, sem pedig a menüben (azaz egyáltalán nincs rá lehetőség, pedig néha jól jönne :-).” – PC Dome

„Az első Resident Evil elég nagy viharokat kavart mind PC-s, mind PlayStationös körökben. Utóbbin zajos sikert aratott a soha nem látott minőségű kivitelezésnek és a platformon szinte ismeretlen kevert akció/kaland stílusnak köszönhetően, míg PC-n a konzol-átírat tényből fakadó hiányosságokon fanyalgott mindenki (ráadásul az első játékok közé tartozott, amihez alapkövetelmény volt a 3D gyorsítókártya). A második rész karrierje gyűsan hasonló az elsőre... PSX-en több, mint ötmilliót adtak el belőle, de a PC-s verzió elkészítésekor ismét nem használták ki a gép lehetőségeit. Ilyen gyenge sztorival ma már nem lehet sikereket elérni a PC-s játékipiacon...” – Qamecenter

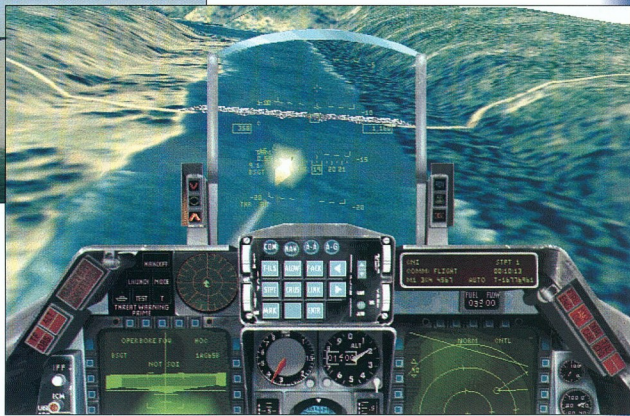
„Igazi kétarcú játék lett a Resident Evil 2. Egyrészt nagyon hangulatos, szépen kivitelezett és addiktív (egy-egy végigjátszott este után garantált a rémálom), másfelől viszont idegesítően egyszerű, és felelmetesen egyszerű a játékmenete. Látszik rajta, hogy rengeteg munka volt vele, de a sajnos a Half-Life és társai mellett ez már nagyon kevés...” – PC Format

„Már azt hittük sohasem készül el, amikor hirtelen megérkezett minden idők legjobb F16-os szimulátora, a Falcon 4.0. Már a gépkönyv mérete (több, mint 500 oldal!) is elrettentő kezdő játékosok számára, veterán szimulátor-rajongók azonban nem is álmodhatnak ennél jobb programról! Igazán átfogó vélemény alkotásához sajnos kevés volt az a két hét, amióta játszom vele, talán majd két hónap múlva elmondhatom, hogy minden eszínj-bíntj kitanultam a játéknak...” – Qamesdomain

„Sokat változott a számítógépes játékok világa, amióta utoljára használhattuk az eget az F-16A Fighting Falconnal. A Falcon 4.0 több, mint négyéves fejlesztési ideje az egész iparág karikatúrája is lehetne... A harmadik rész megjelenésekor a csúcs játékhardver a 368DX/40 és 4 MByte RAM volt! Az ilyen hosszú fejlesztési idő általában megbosszulja magát (lásd Unreal vagy Strike Commander), de esetünkben szerencsére nem ez a helyzet. Az új Falcon hihetetlenül elelth, komplex és bonyolult lett – egyértelműen új minőségi kategóriát alkot a modern repülő-szimulátorok között!” – Adrenaline Vault

„Újra kell definiálnunk a modern harci repülő-szimulátorok kategóriáját, itt a Falcon 4.0! Négy év várakozás után végre megérkezett, és valószínűleg hosszú hónapokat (ha nem éveket) fog tölteni a szimulátor-rajongók winchesterein. Minden egyes apró részleteben sokkal jobb, mint amit eddig valaha láthattunk. Elképesztően realisztikus, nehéz és (sajnos) hardver-igényes... A megfelelő gépen azonban igazi csodát láthatunk, ha fellesszük 1600x1200-ra a felbontást...” – PC Qamer

„A Falcon 4.0 egy igazi mestermű – néhány zavaró hibával. Sajnos azonban minél többet játszol vele, annál kevésbé tűnnek ezek a dolgok apróságnak. Ha viszont el tudsz tekinteni ezektől (egyik használat az eddig kiadott két patch-et), minden idők legjobb repülő szimulátorát kapod a pénzedért.” – PC Format

Worms Armageddon

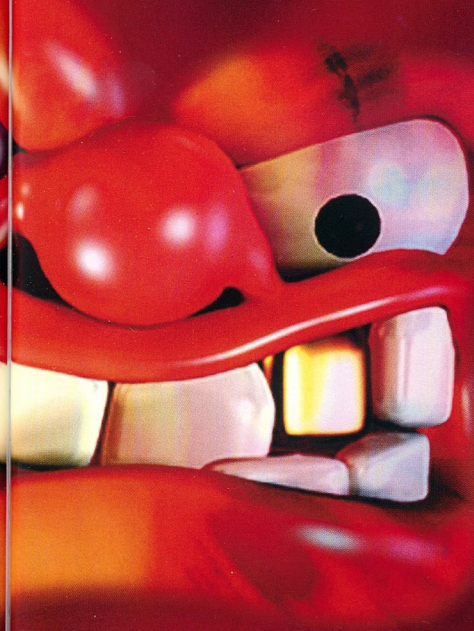
▼ Hasbro / MicroProse / Team 17

tippek

Egy évvel ezelőtt a Zed 1998/4. számában már közreadtunk egy Worms 2-típpesokrot. Az ott leírtak a nemrég megjelent Worms Armageddonban is használhatók, a folytatás azonban annyi újdonságot tartalmaz, hogy ismét szenteltünk néhány oldalt az egyes trükköknek, taktikáknak.

nem a Parachute-ról, Jetpackről és Low Gravity ugrásból is. Csak arra figyeljünk, hogy ne keverjük össze a gombokat (Parachute-nál, Rope-nál és Jetpacknél Enter a lövés, ugrás közben Space), és gyorsan cselekedjünk, mert egy Jetpack vagy egy Parachute nem hosszú életű.

ÖN GYILKOS?

Gyengébb kukacainkat érdemes lehet feláldozni, ha komoly esély van arra, hogy egy (de inkább több) életerős ellenséget sikerül elintéznünk (felrobbanásunk újabb 25 HP veszteséget okozhat). Általában nem érdemes a kézenfekvő öngyilkossági módokat választani (Suicide Bomber, Kamikaze), stílusosabb módszerekhez kell folyamodni (dinamit, gránát). Az áldozatokhoz közel rakjuk le a robbanóeszközt, majd álljunk közvetlenül melléjük, hogy hullánk velük együtt repüljön és velük egy helyre érkezzen. Ha csak magáról tudjuk dobni az „anyagot”, használjuk a Ninja Rope-gránát kombinációt, majd 1 másodpercnél egyszerre nyomjunk meg az Enter és a Space-t. Ekkor kukacunk és a gránát azonos ívben fog repülni, és nagy valószínűséggel a hullá is a kívánt helyen marad.

VÍZKÁR

A pozíciószerezés továbbra is a játék legfontosabb eleme, azonban a vízre sokkal több figyelmet kell fordítani, mint a Worms 2-ben kellett. Ha befürjük magunkat a földre,

figyeljünk arra, hogy ne menjünk túl mélyre, soha nem lehetünk biztosak abban, hogy ellenfeleink a következő körben nem találnak egy ládában Indian Nuclear Testet (ami megemeli a vízszintet). Továbbá kerüljük a pálya szélét, és ne álljunk ki védtelen magaslatoakra, mert egy hirtelen jött Earthquake besodorhatja kukacainkat a tengerbe. A víz azonban a barátunk is lehet! Ha nem végtelen Ninja Rope-pal játszunk, számoljuk, hogy ellenfeleink mennyit lőnek ki, és ha mindet elfogyasztják, igyekezzünk alacsonyabb területekre juttatni őket, hogy Sudden Death esetén mi legyünk a nyerők. A víz segíthet még a tengerszinten történő vízszintes lövésben is, egy jól megküldött Bazooka ugyanis kacsázik a víz színén...

VÉGIJÁTÉK

Ha elhúzódik a játszma, mindenképpen találkozzuk Teleportjainkat, különféle Strike-jainkat és legalább egy Ninja Rope-ot a játék végére. Ezekkel az eszközökkel biztos nyerők lehetünk, ha beüt a Sudden Death. A kötéllal és a Teleportokkal jó pozíciókra kerülhetünk, a Strike-okkal pedig a magasabb területeken levő ellenfeleket ölhetjük meg (a lentickek végez a víz). Soha ne bízzunk egyetlen kukacunkban, még akkor sem, ha utolsó ellenfelünk 1 HP-n vegetál. Minden lehetséges férünkkel támadjunk!

KEGYETLENÜL...!

Az egyik legfontosabb szabály: egy 1 HP-s kukac ugyanolyan veszélyes, mint egy 400 HP-s. Éppen ezért, ha elkezdünk egy kukacot löni, támadjuk tovább a következő körökben, egészen addig, amíg meg nem hal (hacsak közben nem kerül egy másik ellenes kukac még kevesebb HP-ra). Mindig kifizetődőbb egy 30 HP-s kukacot biztosan megölni, mint egy jól sikerült támadással három erősebb férget 30-30-30 HP-t sebezni!

KÖTÉLTÁNC

Kezdjük a legfontosabb eszközzel, a győzelemhez szinte nélkülözhetetlen Ninja Rope-pal. A készítők a Worms 2-höz képest gyengítették rajta: egy kicsit módosították a fizikáját (nehezebb vele fellendülni) és az irányítást nem vihetjük vízszintesnél alább. Utóbbi problémát könnyen orvosolhatjuk egy nem éppen közismert trükkel. Vegyünk kézbe egy löfőgyvert, célozzunk közvetlenül magunk alá, majd ugorjunk függőlegesen fel (Backspace). A levegőben vilámgyorsan váltunk át Ninja Rope-ra (F8), majd azonnal lövük ki a kötelet (Space), és kezdetünk is a lengedezést. Ezzel a módszerrel gyakorlatilag megszüntetjük az említett gyengítést, mivel bármilyen irányzékkal megtehetjük ugyanezt.

LÉGBŐL KAPOTT ÖTLETEK

Az Armageddonban új lehetőségekkel bővült a levegőből való támadás. Már nemcsak a Ninja Rope-ról oszthatjuk az áldást, ha

Használati útmutató az új felszereléshez

JETPACK: Kuckacröptető szerkezet, amelyből hamar kifogy a 30 egységnyi üzemanyag. Erdemes Low Gravityvel kombinálni, illetve Ninja Rope-pal együtt használni (segítségével bárhova odalöhetjük a kötelel).

LOW GRAVITY: Csökkentett gravitáció, használatokor extra magasra ugorhatunk. Szintén Ninja Rope-pal érdemes használni.

FAST WALK: Gyors mozgás, igazából csak akkor van értelme, ha nagyon kevés a rendelkezésünkre álló idő.

LASER SIGHT: Nagyon hasznos kis szerkentyű, amely bármilyen célzóeszközzel kombinálható (Ninja Rope, Shotgun stb.). Ha elszűtjük, pontozott vonal mutatja, hol ér célba a lövedék.

INVISIBILITY: Egy kör láthatatlanság, csak online játékokban használható. Mivel alkalmazásakor elvész a körünk, nem érdemes használni.

CRATE SPY: Megmutatja, hogy a pályán levő dobozokban mi található. Ami erős benne: hatása nem vész el, az aktuális meccs folyamán végig során él.

DOUBLE DAMAGE: Dupla sebés (és légnyomás) bármelyik fegyverrel. Amikor felvesszük, aktiválódik, ezért még abban a körben el kell használni (Super Banánával hihetetlen dolgokat művel).

GIRDER PACK: Egyetlen alkalmasával öt építőelemet helyezhetünk el a pályán. Ebből adódik, hogy magasabb területekhez vezető utak, illetve búvóhelyek építésére érdemes használni. Különösen gonosz a felhasználási módja, ha Sudden Death előtt nem sokkal az ellenfél alacsony területen levő kukacait börtönözzük be vele...

SELECT WORM: Aktiválásával az adott körben a Tab billentyű segítségével mi választhatjuk ki, hogy melyik kukacal jöjünk. Erdemes minél előbb használni, nagyon nagy előnyre tehetünk vele szert.

FREEZE: Minden kukacunkat egy körre jégtembe zárja, ami sebezhetetlenné teszi őket (a talajt azért ki lehet löni alóluk).

Használati útmutató az új fegyverekhez

SWAMP LAWYER: Teljesen megegyezik a régi birkával, azzal a különbséggel, hogy ezt – mivel „birkavetőből” löjük ki – messzebbre el tudjuk küldeni. Low Gravityvel nagyszerűen együttműködik.

SEBZÉS: (maximális sebés hármas erősségen – ez minden további fegyverre érvényes): 75.

LONGSHOOT: Hosszúj, amellyel két nyílvezetőt küldhetünk az ellenséges kukacokba. Mivel rá is állhatunk a nyilakra, egy függőleges falba létrát is eszkálálhatunk vele.

SEBZÉS: nyilanként 25.

SUNSHINE BOMB: Kukacunk felrobbantja magát, ezzel megfertőzi a körülötte levő kukacokat. Nem érdemes használni, sokkal jobb öngyilkossági módszerek is léteznek.

SEBZÉS: 30, valamint fertőzés.

BATTLE AXE: Közelharc fegyver, amellyel – sebése miatt – a legerősebb kukacokat érdemes fejbe kölni.

SEBZÉS: Felezi az áldozat HP-jét (ötös erősségen negyedeli).

AQUA SHEEP: A Super Sheep fejlesztett változata, amely már a vízben is képes közlekedni. Tengerszint közelében levő beasott kukacok ellen alulról érdemes alkalmazni.

SEBZÉS: 75.

MOLE: Vakond, a beasott kukacok legjobban ellenszere. Elindítás után Space-szel lehet aktiválni, ekkor fejest ugrik a földre, és addig fúr, amíg ellenséget nem ér vagy fel nem robban. Nem is a sebése fontos, hanem az, hogy utat nyit a befűrt ellenfelekhez.

SEBZÉS: 30.

MOLT STRIKE: Öt vakond zuhan le az égből, és a Mole-nál leirtak szerint járnak el.

SEBZÉS: vakondonként 30.

FRENCH SHEEP STRIKE: A Sheep Strike fejlesztett verziója, amely a sebészen kívül némi napalmmal is beteríti az ellenfél Gyönyörű...

SEBZÉS: Változó.

FLAME THROWER: Napalm-felhőcskéket köpökdő fegyver, amelyet pályaszél kukacok ellen érdemes használni, mivel sebészenél jóval számottevőbb sodró ereje.

SEBZÉS: Változó.

SKUNK: Bűzborz. Végigpattog a pályán, majd zöld gázt kezd eregetni, amely onnantól kezdve köröngként ötöt sebez a fertőzött kukacokon (nem öli meg őket, mert egy alá nem sebez). Magaslattól gödörbe leeresztve, illetve Girderekkel bevédett kukacok ellen ajánlott.

SEBZÉS: 30 + fertőzés.

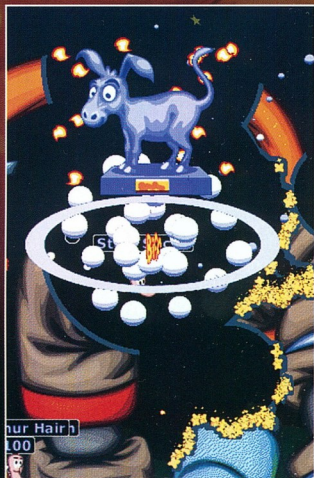
Titkos fegyverek

BARRELMONSTER: Földrengés, amely a magaslatokon és a pálya szélén levő kukacokat zavarja le – jó esetben – a vízbe. Használata előtt érdemes egy-két Mine Strike-t elengedni, mert a rengésben az aknáknak egészen biztosan aktiválódnak.

WORM ON JUSTICE: Nagyon durva akció! Az összes csapat HP-ja összeadódik, és a csapatok között egyenlő módon kerül szétosztásra. Tehát például, ha két csapat küzd, és az egyiknek van egy 50 HP-s, a másiknak pedig két 75 HP-s kukaca, akkor az összes (200) HP-ból 100-at kap a magányos kukac, a másik csapat párosa pedig 50-50-et. Kizárólag akkor alkalmazzuk, ha rosszabbul állunk, mint ellenfelünk!

NUKE PLACIDUS: Tűz Brutális nukleáris robbantás, amely egyrészt minden pályán levő kukacot megfertőz, másrészt a pálya alsó részét a vízbe süllyeszti, harmadrészt pedig földrengést idéz elő. Csak mokából érdemes használni, illetve a játék meggyorsítása érdekében...

RAMMANTONNA: A legerősebb fegyver. A készítőik szerint „ezen Bruce Willis sem tud segíteni”, és igazuk van. Az Armageddon nem más, mint egy hosszán tartó meteoreső, amely több kisebb földrengést okoz, rengeteg HP-t sebez, és a talaj felső részét teljes egészében lebontja. Nagyon jól el kell bújni legalább egy kukaccal, mielőtt használnánk, és még akkor sem biztos, hogy túléljük...! Ha egy sima szigetes pályára kirakunk 18 darab 200 HP-s kukacot, és utána rögtön Armageddonozunk, az esetek többségében nem túlélő...

100

Cack 3

100

Stuff 3

100

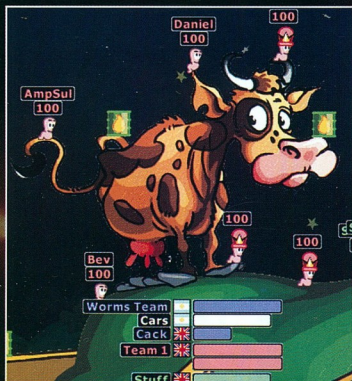
Stuff 2

100

Stuff 1

100

Team		
Cars		
Cack		
Team 1		
Stuff		

TIPPEK

WORMS ARMAGEDDON

Extrák

Az Armageddonban is elő lehet hozni a titkos fegyvereket és rejtett opciókat, azonban nem egyszerűen begépelni cheat kóddal, ahogy a Worms 2-ben volt. Itt minden egyes speciális eszközhöz meg kell szenvedni...

Fegyverek

LASER SIGHT:

A 4. küldetés teljesítése után.

JETPACK:

A 8. küldetés teljesítése után.

FAST WALK:

A 13. küldetés teljesítése után.

INVISIBILITY:

A 16. küldetés teljesítése után.

LOW GRAVITY:

A 20. küldetés teljesítése után.

FEJLESZTÉS BANANARÓL

SUPER BANANARA:

A 33. (utolsó) küldetés teljesítése után.

FEJLESZTÉS SUPER SHEEPROL

AQUA SHEEPRE:

Aranyérem a Sheep Racing gyakorló pályán.

ERŐSEBB LONGBOW (NAGYOBB SEBZÉS):

Aranyérem az Euthanasia gyakorló pályán.

ERŐSEBB SHOTGUN (2x2 LÖVÉS):

Aranyérem a Rifle Range gyakorló pályán.

ERŐSEBB GRÁNÁTOK (NAGYOBB LÉGNÖVÉNY):

Aranyérem az Artillery Range gyakorló pályán.

Extra játékok

A KUKACOK VÉREZNEK A TALÁLÁSTOKNÁL:

Aranyérem a Basic Training gyakorló pályán.

ELPUSZTÍTATHATLAN TALAJ:

A 25. küldetés teljesítése után.

SÉRTHETETLEN KUKACOK:

Elite fokozat Deathmatch-ben.

MINDEN LÁDÁBAN BIRKA VAN:

Aranyérem a Crazy Crates gyakorló pályán.

Egyebek

Ha aranyéremmel teljesítjük az összes gyakorló pályát és elérjük deathmatch-ben az Elite fokozatot, akkor a választható fegyversémák listájában megjelenik a The Full Wormage séma. Ha ezzel játszik a játékot, minden fegyvert alaphoz megkapunk (a titkosakat is), végtelen lőszerrel, maximális erővel és az összes fegyver-cheat-tel együtt.

Tippek a zűrösebb gyakorló pályákhoz

USING FIREPUNCH

Sokan nem tudják, hogy a Backspace-t kétféle módon lehet használni. Egyszeri lenyomásra kukacunk függőlegesen felugrik, viszont ha kétszer egymás után ütjük le, helyből hátraszállított ugrik, amivel még magasabba jut. Ezen a pályán az utóbbi mozdulatsorra van szükség, ugyanis a harmadik platformon levő ládát csak úgy vehetjük fel, ha a hátraszállító csúcspontján nyomunk egy Firepunch-ot.

ROPE SKILLS

Álljunk meg a platform bal szélétől „egy-kacnyai” távolságra, és ott lőjük fel függőlegesen a Ninja Rope-ot. Ez az a hely, ahonnan balra lendülve még éppen elérjük a dinamitos ládát, jobbra lendülve pedig Enterral leejthetjük a célpontra a dinamitot.

SUPER SHEEP RACING

Nagyon nehéz az aranyérmet elérni a pályán, mert minden másodperc számít. Éppen ezért, ha a legutolsó ládát nagyon a bal szélén szedjük fel és a következő nagyon a jobb szélén jelenik meg, gyilkoljuk meg a birkánkat, és azonnal indítsunk egy újat. Ezzel is nyerhetünk néhány másodpercet...

Deathmatch tippek

Talán a deathmatch a Single Player üzemmód legnehezebb része. A huszadik rangot, az Elite-ot kell elérnünk, ami nagyon keservesen megy, mivel ha egy játékot elvesztünk, egy ranggal „lefokozódunk”. Éppen ezért deathmatch-ben fokozottan érvényes a Teleportokkal és Strike-okkal való takarékoskodás és a pozíciószerezés aranykulcsa. Ezeken kívül azonban egyéb gonoszságokat is alkalmaznunk kell. Körülbelül a Hero rang fölött (amikor már két kukaccal támadunk 10-15-öt) például már kénytelenek leszünk legalább az egyik kukacunkat beásni (a Star Wars után Darksidernek nevezik ezt a taktikát). Érdemes olyan magasan levő helyen ásni, ahol mindenhonnan vastag talajréteg vesz körül bennünket, ugyanakkor hamar ki tudunk rohanni, hogy gránátozzunk. Másik kukacunkkal is alkalmazhatjuk ezt a taktikát, de ez lelassítja a játékot. Vele inkább támadjunk, és mindig egy ellenséges kukac mellett álljunk meg (soha ne amellet, amelyek követezik!) Az ellenfél így óhatatlanul a saját égségeit megtámadja, és amikor a – már jól lesebztet – kukacunkkal egy szép öngyilkosságot (mondjuk dinamittal) követünk el, a melléte levő ellenséges férgek is elpusztulnak. Az utolsó néhány pályán szinte mindig eljutunk a Sudden Death-ig – ekkor jönnek jól a Strike-ok és a megfelelő magasságban levő bűvőhely (ugyanis ha más értelmes célpontjuk nincs, ellenfeleink szövetséges kukacokat támadnak meg).

STÓKI

Heroes of Might and Magic III

▼ Ubi Soft / New World Computing / 3DO

Egy hónapja Heroes 3-lázban ég minden PC-s stratégia-rajongó. A játék – bár nem mutat fel túl sok újdonságot elődeihez képest – megunhatatlan, addiktív, és a nehézségi szintet is nagyszerűen eltalálták a készítők. Akiiket mégis megoldhatatlan probléma elé állított volna Erathia visszahódítása, most megnyugodhatnak: hatoldalas útmutatónk alapján biztosan végig tudják játszani a Heroes 3-at!

I. LONG LIVE THE QUEEN

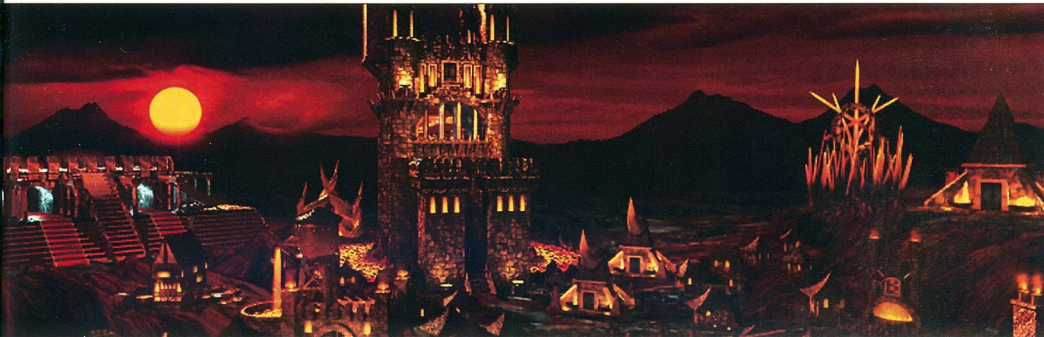
Catherine királynővel érkezünk Erathiába, és rögtön harcba is kerülünk Nighon (Dungeon) és Eeofol (Inferno) seregeivel. Az első fejezet elején a Castle típusú várat kapjuk meg.

HOME COMING

Feladatunk elfoglalni Terraneus várát. Választható extrák: elsősegélyszótár, 14 pikemen vagy 5-5 extra kén, gyémánt, kristály és higany (érdemes az utóbbit választani). A pálya elején célszerű három hőst beszerezni, ebből az első gyűjtse össze a hadakat, verje le a nyersanyag-

lehet valamely varázslathoz való affinitás, szakértelemben való mélyebb jártasság, illetve plusz nyersanyag vagy arany termelése köré. Célszerű olyan hőst választani, amelynek specialitása hasznos számunkra (pl. Meteor Shower specialista vagy +350 arany/kör). Mind saját, mind az elfoglalt várakban fejlesztünk fel a mágustorniókat, hogy az erre képestett (Advanced Wisdom) hőseink már a következő pálya elején – kis seregük ellenére is – nagy ütoérót jelentsenek a harmadik-negyedik szintű erős varázslataik (Meteor Shower, Chain Lightning) miatt. Általában az első néhány hét

lasztnak el. Gyorsan vásároljunk be angyalokból, majd csapodjunk le az artifacteket védő lényeket, és vegyük fel azokat, mielőtt az ellen tenné ugyanezt. Ajánlott a bal felső sarkban található Angel Wingset megszerezni, ami repülést ad, és az ezt használó hősünk átkelhet a hegység fölött is (mint a Fly varázslatnál). Az ellenfél hőseit angyal-kommandóinkkal könnyen semlegesíthetjük, úgyhogy támadjunk bátran (azért maradjon angyal a vár védelmére is)! Célszerű a gépi játékosok beszorítani az egyik várra, és addig az összes hőst felfejleszteni (a gép maximum a 12. szintig engedi). Az Inferno és

termelő helyeket őrző lényeket és látogassa meg a fejlesztőhelyeket (Tree of Knowledge, Star Axis stb.). A második menjen az első után és szedegesse össze a nyersanyagokat, foglalja el a bányákat, fejlődjön. Érdemes elfoglalni a várunktól feljebb található Griffin Towert, nem csak azért, mert így griffeket vehetünk fel, de eggyel a várunkban is megnő a griffin-termelés (ez egyébként igaz minden más külső sorozóhelyre is). A harmadik hős ugorjon be egy hajóba és szedje össze a vízben található cuccokat. A ládából előkerülő kincseket érdemes tapasztalati pontokra váltani, de figyeljünk, hogy jól osszuk el hőseink között, mert egyikük sem fejlődhet a hatodik szint fölé. Az elfoglaltó vár – Dungeon típusú és átkozott földön fekszik, ezért nem lehet varázsolni – a föld alatt van középtájon, lejárát jobb oldalon fölül, illetve baloldalt alul található. Az ellenfél irányítása alatt áll három másik vár is – Castle típusúak – jobbra fent, középen, illetve balra alul. Ennek ellenére nem jelent nagy veszélyt a gép: nagyon passzív és az elfoglaltó vár védelme is gyenge. Remek alkalom arra, hogy összes hősünket felfejlesszük hatodik szintűre, ezen kívül elsőleges tulajdonságaikat is növeljük! A pályáról a négy legerősebb hőst vihetjük át a következőre, ezért legyen legalább négy erős hősünk a pálya befejezésekor. Fejlesztésükkor ajánlatos preferálni egy-két szakértelemet (Wisdom, Logistics, Estates, Earth Magic, Air Magic, Intelligence), ezek később fontosak lesznek. Hőseink kiválasztásakor figyeljünk arra is, hogy mi a specialitásuk. Általában valamelyik egység harci tulajdonságainak növelése, de

után már nem érdemes az első-második szintű lényeket megvenni, mert lassúak, és az erősebb lények nagyon nehezen pótolható veszteségeket okoznak nekik (ezek a – hősök fejlesztésével kapcsolatos – tanácsok nem csak erre a pályára/kampányra vonatkoznak).

GUARDIAN ANGELS

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hőst és elfoglalni minden ellenséges várat. Választható extrák: egy angyal, 3 zealot vagy egy prayer-varázstekercs (remélem mindenki az angyalt választotta)... Kezdekör nem rendelkezünk várral, de semmi gond, a pálya közepén vár ránk egy üresen. Még hozzá milyen vár! Portal of Glory (az angyalok lakóhelye) van benne (kár, hogy nem lehet fejleszteni...).! A pályán található angyalok beállnak (kivéve a felső arkanyal-csapat), ha megtámadjuk őket. Szükség is lesz rájuk a váron kívül található Portal of Glory elfoglalásához. Gyorsan fejlesszük fel a várat, hogy 2000 aranyat adjon (Town Hall, Blacksmith, Marketplace, Mage Guild Level 1, City Hall), majd intézkedjünk arról, hogy plusz egy angyalt vehessünk fel (Fort, Citadel, Castle), végül arról is, hogy 4000 aranyat kapjunk naponta (Capitol). Érdemes még a Mage Guildet fejleszteni, a többire az angyalok mellett (hat angyal hetente) nincs szükség. Ha kevés a pénzünk, inkább a külső portálokból vegyük meg az angyalokat, a várbán megmaradnak a hét letelte után is. Az ellenfél várai (két Inferno és két Dungeon) a föld alatt vannak. Két lejárát vezet oda: egy jobbra középen és egy baloldalt középen, szerencsére mindkettőtől hegység vá-

Dungeon várakban ötödik szintig lehet építeni a Mage Guildet, úgyhogy építsük is fel mindet, és reménykedjünk, hogy lesz benne erős magas szintű varázslat (Fly, Dimension Door, Implosion). Ha mindenki felfejlődött, vegyük be az utolsó várat is.

GRIFFIN CLIFF

Célunk elfoglalni mind a hét Griffin Towert. Választható extrák: Golden Bow (a szifon csökkenése nélkül lehetnek egységeink akármielyen messze és falakon át), Lion's Shield of Courage (+4 minden fő tulajdonsághoz), Endless Sack of Gold (+1000 arany/nap). A második kettő a szimpatikus, én a pajzsot választottam. Három várral kezdünk, de ezek közül csak az egyikben van Fort, úgyhogy az elején csak ebben kezdjük meg a fejlesztést, a másik kettőben csak Town Hallt építünk. A Griffin Towerek a térféleg felső szélén vannak. Megközelítésüket szörnyek, ellenséges hősök, helyőrségek és „kódkapuk” akadályozzák.

Az A típusú – normál – megoldás: leverünk mindenkit, megnézzük mindent, kinyitunk mindent és elfoglaljuk a Griffin Towereket. Ebben nagy segítségünkre lesz, ha egy hősünk, akinek van legalább Advanced Earth Magic képessége, Town Portal varázslata és sok varázspontja. Ez az egy hős képes arra, hogy – megfelelő sereggel – elfoglalja az ellenséges várakat. Megoldja az utánpótlás összeszedését és megvédi az elfoglalt várakat, hiszen abba a városba teleportál, amelyikbe csak akar. Így egyenként le veheti őrni az erős sereggel az ellenfél támadó hőseit és a védekező várait! Ha

már elég jó helyzetben vagyunk, beindult a termelés mindhárom várunkban, megengedhetjük magunknak, hogy csak a legjobb egységeket vegyük meg (arkangyal, champion, esetleg zealot), a gyengébbek csak lassítanak és a csatákban nem is jutnak szerephez.

A B típusú megoldás: az előző pályán találtunk Dimension Door vagy Fly varázslatot, a hőseink megtanulták ezeket, és van elég mágiapontunk. Elindulunk hőseinkkel északnak, majd az akadályokon keresztül Dimension Doorolva vagy repülve elfoglaljuk a Griffin Towereket. Ez egy kicsit rövidebb... ☺

tet. A sátor, ahol megkapjuk a bejutáshoz szükséges kódot, a bal alsó sarokban található. Ha elindulunk, előtte jól készüljünk fel (archdevilek és jó sok az erősebb egységekből), mert zöld és aranyásárkányok lesznek az ellenfeleink (itt lehet hasznos a Slayer Scroll). Le kell csapni a lejáratot őrző zöld sárkányokat, majd a barlangok közül a lefelé vezető végén találjuk az aranyásárkányok úrnőjét, akit – ha eddig eljutottunk – már nem lesz nehéz legyőzni.

GROUND BREAKING

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hőst, és elfoglalni minden ellenséges várat. Választha-

nyagon mozdul ki a városból. A csillogó Garrisonokkal vigyázzunk, ott nem lehet varázsolni! A harmadik hónap végére gyűjtsük össze a két várból a legerősebb egységeket (fekete sárkány, scorpicore, minotaur, archdevil, efreet sultan, pit lord, horned demon) egy seregbe, és induljunk meg Steadwick ellen. Kis szerencsével miénk a győzelem... Ha nagyon nem megy, álljunk körbe a várost három-négy hőssel, Kendall kijön levérni őket, de egy kör alatt ez nem fog sikerülni neki. A következő kör elején családunk be az immár őrzetlen várba, így harc nélkül megnyertük a pályát.

2. DUNGEONS AND DEVILS

A második kampányban a szemben álló oldal egységeivel kerülhetünk közelebbi ismeretségbe, egyszerre két típussal is, az Infernóval és a Dungeonnal.

A DEVILISH PLAN

Feladatunk: megtalálni és elpusztítani az Aranyásárkányok Királynőjét. Választható extrák: Slayer varázstekercs, Armor of Wonder (+1 minden fő tulajdonságra) vagy száz imp. Mindhárom hasznos lehet, én az Armort javaslom. Hőseink csak a 12. szintig fejlődhetnek, és a nyolc legerősebbet továbbvihetjük az utolsó pályára. Egy Inferno várral kezdünk. A pályán ellenfél is található (Rampart), de nem igazán esélyes, ugyanis nem használhatjuk két legerősebb egységet. Gyorsan szedjük össze egy kisebb haderőt, foglalkulj el a környező bányákat és az arrafelé található (nem fejleszthető) falut. Utóképesen tett seregünkkel induljunk el a tépkér közepe felé, itt találunk egy Hill Fortot, ahol fejleszthetjük egységeinket. Foglalkulj el a középő és a bal alsó részen található falvakat, verjük le az ellenfél ideérkező hőseit, és fejlesszük fel a várunkat annyira, hogy minden lényt meg tudjunk vásárolni. Vegyük meg a szükséges mennyiséget, fejlesszük fel őket, és végezzünk az ellenféllel. Baloldalt felül van a vár, középen felül pedig egy falu. Ha ezeket elfoglaljuk, nekiállhatunk megkeresni a Sárkánykirálynőt, de ne feleddünk meg a hőseink fejlesztéséről sem. Balra fent találhatóunk egy elzárt terüle-

tó extrák: Pillar of Eyes, Mage Guild Level 1 vagy Battle Scholars' Academy (a Mage Guildet célszerű választani).

Hőseink csak 12. szintig fejlődhetnek, és a nyolc legerősebbet innen is továbbvihetjük az utolsó pályára. Egy nagy föld alatti barlangrendszerben találjuk magunkat, ami tele van Dungeon várrakkal. Foglalkulj el a várakat, amit lehet fejlesszünk, és igyekezzünk még azelőtt kijutni a felszínre, hogy az ellenség beszábadulna a váraink közé. Az ellenségnek a felszínen bal oldalt alul van egy Tower típusú vára, középen és bal oldalt fölül egy-egy Castle, és a jobb felső sarokban egy Rampart. Időkorlát nincs, így nyugodtan fel tudjuk fejleszteni az összes hőst a 12. szintre. Addig fejlesszük a Mage Guildet, amíg meg nem kapjuk a Town Portal és Dimension Door varázslatokat. Ezen a pályán jobban lehet „tápolni”, ezért célszerű ezeket a hősöket használni az utolsó pályán.

STEADWICK'S FALL

Feladatunk elfoglalni Steadwick városát három hónap alatt. Választhatunk: az első vagy a második pálya hőseit akarjuk használni. Kezdünk egy Infernóval egy Dungeonnal és egy Castle-faluvál. A két várat fejlesszük fel gyorsan és foglalkulj el minden elérhető bányát. Ügyeljünk, hogy a várunk alatt levő Manticores Lairt és a Dragon Cave-et is elfoglaljuk! Ezen a pályán nagyon agresszívnak kell lennünk. Komolyabb fejtorést csak Steadwick és az ott állomásozó hadsereg okozhat. Szerencsére Kendall, az ellenséges főhős nem

3. SPOILS OF WAR

Míg Erathia és Nighoon egymással vannak elfoglalva, addig mi szabadrablást végezhetünk. Ebben a kampányban a Stronghold és a Fortress várrakkal ismerkedünk meg közelebről.

BORDERLANDS

Feladatunk: elfoglalni minden bányát. Két Fortress várral kezdünk, az ellenség három Castle-lel, amiket szerencsére nem nagyon fejlesztget. Maximum a 12. szintig fejlődhetnek hőseink, és a nyolc legerősebbet továbbvihetjük az utolsó pályára. Az ellenség nem játszik túl agresszíven, még védekezni sem nagyon fog – könnyen legyőzhető. Az aranybányához teleporton keresztül juthatunk el, amely kódokkal van elzárva. Mielőtt elfoglalnánk az utolsó bányát, fejlesszük fel hőseinket, amíg csak lehet.

GOLD RUSH

Feladatunk összegyűjteni 200 000 aranyat. Választható extrák: három thunderbird, két cyclops king vagy egy ancient behemoth (utóbbi tűnik a legerősebbnek). Két Stronghold várral kezdünk. Ha szimpán csak össze akarjuk szedni a 200 000 aranyat, fejlesszük fel mindkét várunkat City Hall/Capitol szintig, foglalkulj el a környező bányákat, egy erősebb sereggel őrizzuk a folyó melletti lejáratot és várjuk meg, amíg összejön a megfelelő mennyiségű arany (a felesleges nyersanyagokat jó áron aranyra válthatjuk). Ha ezeket a hősöket szeretnénk továbbvinni, akkor viszont érde-

mes őket fejlesztgetni (sok Learning Stone és egyéb fejlesztőhely van a környéken). Vágyozzunk, mert egy alagútrendszeren rohangálnak a gép hősei, és a legváratlanabb pillanatokban kerülhetnek elő, ezért itt célszerű, ha két erős seregünk is van, és az egyik otthon marad védekezni (nagyon hiányzik a Town Portal)...

GREED

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hóst és elfoglalni minden ellenséges várat. Attól függően, hogy melyik oldalhoz csatlakozunk, kezdetünk jobb oldalán Stronghold várakkal, illetve bal oldalán Fortresssekkal. Középen van egy-két Erathian Castle is. Ez az egyik legunalmasabb pálya. Elnyújtott utánpótlási vonalak, sok mocsár, limitált mágia... Igyekezzünk agresszíven támadni, gyorsan végezni, hiszen két ellenfelünk is van. Reménykedjünk, hogy az egyik Castle-ben lesz Town Portal varázslat, az jelentősen meggyorsítja a háborút.

4. LIBERATION

Foglaljuk vissza Steadwicket és üzzük ki a betolakodókat! Itt már Tower és Rampart várakat is használhatunk.

STEADWICK'S LIBERATION

Feladatunk elfoglalni Steadwicket. Választható extrák: tízezer arany, két arkangyal vagy két titán.

Hmmm... de ismerős pálya! Egy kicsit azért át van variálva a Dungeons and Devils utolsó küldetéséhez képest, Steadwicket hegyek közé zárták, úgyhogy ha nem kapunk Fly vagy Dimension Door varázslatot, kénytelenek leszünk a föld alatti járatokon keresztül megközelíteni. Elsőnek a Castle várat építsük fel, hogy minél előbb beinduljon az angyalok termelése (van egy külső Portal of Glory az ellenőrzésünk alatt, kár hogy a víz közepén). Vigyázzunk, a föld alatti járatokból sokkal több van, mint előző alkalommal, és nem egy Dungeont rejtene...

DEAL WITH THE DEVIL

Feladatunk elfoglalni Kleesive várat. Választható extrák: Prot From Fire, Ice Bolt vagy Precision Scroll (az Ice Bolt a leghasznosabb). Egy Rampart és egy Castle várral, valamint egy Castle faluval kezdünk. A Rampart hegyekkel van elvágyva a többi váruktól, kijárat csak az ellenfél felé van. Castle várainak ugyanígy hegyekkel vannak elválasztva az ellenségtől. A kijáratokat Pit Lordok őrzik (nem túl sok). Gyűjtsünk erős seregeket, és ne várjuk meg, amíg a gép támad, kezdeményezzünk mi. Ha kijutunk a szürke részre, találunk egy-két Infernót és Necropolist, foglaljuk el ezeket, de ne nagyon fejlesszük őket, nem lesz rá szükségünk. Jobb oldalon középtájon van az elfoglalandó vár. Az odajutáshoz le kell verni néhány archdevilt (erős sereggel menjünk, és vigyázzunk, mert a vár környékén nem lehet varázsolni), ezen kívül az ott tébláboló néhány hóst is el kell távolítanunk az útból (nem nehéz).

NEUTRAL AFFAIRS

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hóst és elfoglalni minden ellenséges várat. Választható extrák: Basic Logistics, Shield of the Dwarven Lords (+ Defense) vagy The Centaur's Axe (+1 Attack). A látszattal ellentétben a logisztika a leghasznosabb! Egy Towerrel és két Castle faluval kezdünk. Már megint egy mocsaras pálya... Igyekezzünk gyorsan beindítani várainkban a termelést. Használjuk ki a Refugee Campekből adódó lehetőségeinket, és igyekezzünk még azelőtt letámadni a gépet, mielőtt nagyon kiépülne. Figyeljünk arra is, hogy a teleportorkeresztül ne tudjon a hátunkba kerülni ellenséges hős. Megint csak nagy szolgálatot tehet a Town Portal varázslat (lehetőleg minimum Advanced Earth Magic támogatásával).

TUNNELS AND TROGLODYTES

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hóst és elfoglalni minden ellenséges várat. Választható extrák: Expert Navigation vagy mindhárom várban egy-egy első szintű Mage Guild (ha gyorsan akarjuk a várainkat fejleszteni ez a jobb) vagy egy harmadik szintű Mage Guild a középső várban (ezzel nagyon hamar lehetnek magas szintű varázslataink). A három váruknál szétszórva a tenger egyik partján található. A tenger szép nagy és tele van jobbnál jobb tárgyakkal és helyekkel. Gyorsan szálljon vízre egy hősünk (aki az Expert Navigationot választotta, itt előnyben van), és kezdje begyűjteni a vízben található dolgokat, mielőtt az ellenfél tenné ugyanezt. A két partot föld alatti járatok kötik össze, amelyek tele vannak Dungeonokkal. Minél előbb foglaljuk el ezeket! A túlparton Infernókra lehetünk. Elég széles fronton kell támadnunk/védekeznünk, egy Town Portal itt is nagyon sokat segít. Miután lent több Dungeon vár is van, használjuk ki ezeket, és a „saját” fekete sárkányával verjük agyon a gépet...

5. LONG LIVE THE KING

Deja nemzete, a nekromanták is úgy érzik, hogy ebben a nagy kavardásban nekik is kell, hogy jusson valami, úgyhogy meg is kezdik Erathia megszerzésének előkészületeit...

A GRYPHON'S HEART

Feladatunk a Spirit of Oppression nevű artifact megszerzése és eljuttatása Stonecastle várába három hónapon belül. Választható extrák: Death Ripple Scroll, egy Black Knight vagy Skeleton Transformer. Egy Necropolis várral kezdünk. Első akadály, hogy a Stonecastle-t más bitorolja. Ezen gyorsan változtassunk! Most már csak az artifact kell meglegnie. Látogassuk sorra a Seer Hutokat, fogadjuk el mindegyikük küldetését, és a barlangrendszer legvégeiben található varázstárgyat vigyük el ahhoz a látnokhoz, amelyik kérte. Ez ad egy másik artifactet, amit egy másik látnok kért és így tovább, a lánc végén megkapjuk végre a Spirit of Oppression, amit elvihetünk a helyére.

SEASON OF HARVEST

Feladat: Gyűjtünk össze 2500 csontvázat három hónap alatt! Választható extrák: Vampire's Cowl, Necromancy Amplifier vagy Unearthed Graves (mindhárom elég hasznos). Egy folyó jobb partján kezdünk, egy Necropolis várral. Szedjük össze mindent, majd a rendelkezésünkre álló hajóval keljünk át a másik partra. A 2500 csonti megszerzésének két módja van. Vagy lemészárolunk minden ellenséget és a Necromancy skillt használva összejön a kívánt mennyiség vagy megpróbálhatunk rájáratni a Diplomacy skillre és a pikemen/centaur csapatok egymás után állnak be hozzánk (ezeket a Necropolis-ban 1:1 arányban változtathatjuk csontvázra), majd a harmadik hónap tájéán visszahajozunk, és megejtjük az átalakítást.

juk el a bányákat, leginkább a középtájon található aranybányára lesz szükségünk). Itt található két Castle vár. Ezeket a három sárkánnyal könnyen elfoglalhatjuk, miatt többi hősünk felszedezeti a nyersanyagokat, és így felfejleszthetjük mind a három Necropolist. Ezzel jelentős előnyre tehetünk szert, és így a többi várat már nem nehéz elfoglalni. A nagy távolságok miatt itt is jól jöhet a Town Portal varázslat.

6. SONG FOR THE FATHER

A „feltámasztott” Gryphonheart királyból lett lich megfélézése és az élőholtak kiűzése az utolsó feladat Erathia visszafoglalásában.

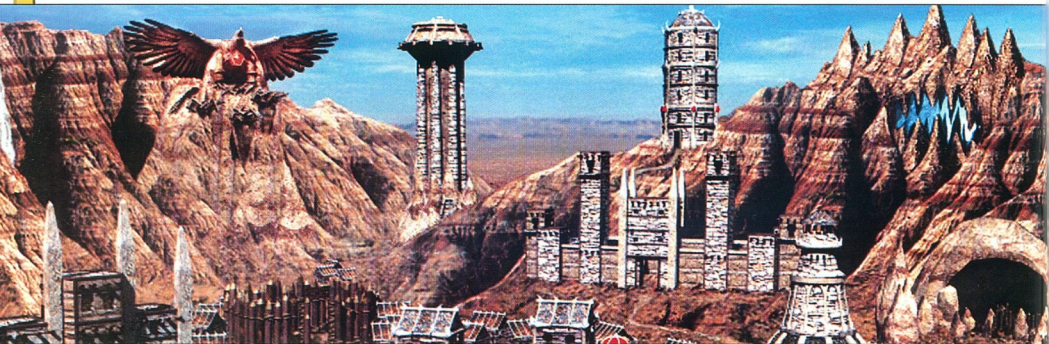
SAFE PASSAGE

Nimbusnak, a nekromántának el kell vinnie a Statesman's Medal Highcastle várába. Vá-

lesszük fel maximumra, mert a Town Portalra nagyon nagy szükségünk lesz. Ha már elég erősek a hősök, sétáljunk be Nimbuszal Highcastle-be.

UNITED FRONT

Feladat: kiirtani minden ellenséges hőst és elfoglalni minden ellenséges várat. A választható extrák közül az efeket érdemes preferálni. Négy várral kezdünk: egy Castle-lel egy Towerrel egy Ramparttal és egy Necropoliszal. Eleinte csak a Castle és a Tower várakat építtessük, de azokban se fejlesszük a lénytermelő helyeket, mert a két vár között ott egy Hill Fort, ahol fejleszthetjük az egységeinket, így az épületek upgrade költségeit megtakaríthatjuk. Ha az előző pályán felfejlesztettük a hőse-

CORPOREAL PUNISHMENT

Feladatunk a Mot nevezetű rebellis Death Knight likvidálása. Választható extrák: Pedant of Death, Prot from Earth varázstekercs vagy 25 zombi. Két Necropolis várral kezdünk. Várainkat az ellenségtől és egymástól Garrisonok (az ellenség kezén vannak) választják el. Ezeket mielőbb derítsük fel és szüntessük meg, a környéküket pedig tartsuk szemmel, mert egyszerre több oldalról is támadhatóak vagyunk. A gép imádja megvenni mindenhol a Cover of Darkness, így a szemmel tartása nehézkes. Vigyázzunk, nehogy belerohanjunk egy észre nem vitt hősébe! Érdemes ügykezni, mert a gép több várral kezd mint mi, és ha nagyon megszedi magát, az utolsó várat kemény lesz bevenni. A pálya tele van átkozott földdel (ahol nem lehet varázsolni), úgyhogy számítsunk arra, hogy néha varázstámogatás nélkül kell harcolnunk.

FROM DAY TO NIGHT

A feladat kiirtani minden ellenséges hőst, és elfoglalni minden ellenséges várat. Választható extrák: Death Ripple varázstekercs, Dead Man's Boots vagy három Ghost Dragon (cél-szerű a sárkányokat választani).

A térkép felső részén kezdünk három Necropolis várral. A szokásos Garrisonok választanak el az ellenféltől. A három sárkánnyal induljunk meg a térkép bal alsó részé felé (útközben foglal-

lasztható extrák: Boots of Speed, Basic Logistics vagy 2500 arany. Egy szál Castle várral kezdünk. Az elején roppant gyorsnak kell lennünk, mert a pálya nagyon kicsi és hamar nyakunkon a gép! Gyorsan építsük fel az első néhány épületet, vegyük meg a lényeket, és készüljünk fel az ellenfél támadására. Ha ez nem következne be, támadjunk mi! A lényeg, hogy gyorsan intézzük el a gépet, mert két várral előnyösebb pozícióban van, mint mi. Ha végeztünk vele, már csak annyi a dolgunk, hogy a sátrakat megnézzük a kódkapukon átvezessük Nimbuszt és bemenjünk vele a várba. Elméletben. De a következő pálya igen kemény lesz, úgyhogy álljunk meg itt „tápolni” egy kicsit. Nimbuson kívül a hét legerősebb hősünket vihetjük tovább. Nimbuszal ne is foglalkozzunk, ő ugyanis csak ötödik szintűként jelenik meg a következő pályán. Vegyünk fel tehát hét hőst, és fejlesszük fel őket, amíg csak bírjuk. Így kb. hatodik-hetedik szintre jutnak el. Ez azonban nem lesz elég a következő pályán, úgyhogy használjunk ki azt, hogy nincs időkorlát, és minden hónap első napján jó eséllyel megjelenik a térképen néhány lénycsapat. Várgunk, amíg jól elszaporodnak (horde vagy throng) és akkor csapjuk le őket, így tovább fejlődhetnek hősök. Kicsit időigényes dolog, de nagyon megkönnyíti a dolgunkat a következő pályán. Közben a Mage Guildet is fej-

lünk, az összes kincsesládát pénzként hasznosíthatjuk. Az ellenség északon üldögel, tele van Necropolisokkal, és amikor megindul, elég nagy seregekkel jön. Általában egy nagyon erős hőse szokott lenni, egy-két csúnya varázstárggyal felvértezve. Mire megérkezik, legyen már néhány titánunk, arkangyalunk, és esetleg aranysárkányunk is, plusz a körítés. Ha megvettük várainkat, az már jó, de nyernünk is kell valahogy... Induljunk tehát elfoglalni a várat. Újra Garrisonok és átkozott föld keseríti meg életünket, ezért mágia nélkül is legyen ütőképes a csapat, illetve a csapatok. Használjuk ki, hogy nem az egész terület átkozott föld, úgyhogy lehetőleg ott csapjunk le a hőseire, ahol tudunk varázsolni. Ha már mi támadunk, valószínűleg jó úton vagyunk... Ne hagyjuk élni, gyorsan hódítsunk meg az összes várat, és védjük meg azokat, amiket már elfoglaltunk (Town Portal). Innen már csak a hat legerősebb hős jön velünk.

FOR KING AND COUNTRY

Feladatunk kiirtani minden ellenséges hőst és elfoglalni minden ellenséges várat. Queen Catherine-nek és Lord Haartnak életben kell maradnia! Választható extrák: Helm of Heavenly Enlightenment, Tome of Earth Magic vagy

Spellbinder's Hat (mind nagyon erős)! Ez a pálya jóval könnyebb mint az előző: szépen bekerítették a nekromantákat, csak az átkozott föld okozhat némi kellemetlenséget. A nekromanta várak Cover of Darknesse ellen használhatjuk Castellatus nevű várunk mellett levő Hut of the Magit. Erre a feladatra kiválóan alkalmas Lord Haart vagy Queen Catherine, akikkel jobb, ha nem megyünk csatázni. Ha a csökkenteni akarjuk a lénytermelést az ellenfélnél, foglaljuk el a külső lénytermelő helyeit. Ezek nagy része a gép által ellenőrzött terület bal szélén van. A Stonecastle nevű Necropolisből nem messze található egy artifact (Sword of Judgement), amit érdemes az ellenség előtt megszerezni. Összességében nem egy nehéz pálya. Ez volt lényegében az utolsó csatánk Erathia visszafoglalásáért. Kiderül az is, hogy miért volt fontos Lord Haart, és ha nem is happy endel, de véget ér Catherine királynő harca (most már csak Roland királynak kéne már előkerülni valahonnan.)

Van még egy hetedik kampány is, a Seeds of Discontent, de ez az utolsó két kampányhoz képest nagyon könnyűre sikerült – tulajdonképpen csak levezetés, epilógus –, aki idáig eljutott, az „csuklóból” végignyomja 2-3 óra alatt...

DRACO

Skillek

- **Air Magic** – Érdemes használni. Nagyon jó harci (Lightning Bolt, Chain Lightning) és egyéb (Fly, Dimension Door) varázslatok tartoznak ide. Alapfokon csak olcsóbbak a varázslatok, de ha tovább fejlődünk, erősségük is nő.
- **Archery** – A lőgévyert használó egységek sebészt növeli. Ha van jobb, válaszszuk azt.
- **Armorer** – A hősünk vezetése alatt harcoló egységek harci sebződését csökkentti. Nem rossz, de törekedjünk arra, hogy ne legyen ilyesmire szükségünk...
- **Artillery** – A balliszta sebészt/lovéseinek számát növeli. Felejtethő.
- **Ballistics** – A katalapultot irányíthatjuk, illetve kettőt lőhetünk vele. Ne várjuk meg, amíg lebontja a várfalat, használjunk inkább repülő/lövő lényeket és mágiát. Felejtethő.
- **Diplomacy** – Nagyon erős! Az előző résszel ellentétben itt végre úgy működik, ahogy kell. Az amúgy menekülő lények (a skill fejlettségétől függően) beállnak inkább hozzánk – néha pénzért, néha ingyen.
- **Eagle Eye** – A csatában elleshetjük az ellenfél varázslatait. Mivel a gép ritkán szokott magasabb szintű varázslatokat használni, nem túl hasznos dolog.
- **Earth Magic** – Az egyik legfontosabb skill. A Earth-varázslatok közt vannak talán a leghasznosabbak: Town Portal, Resurrection, Town Portal, Implosion, Town Portal, Meteor Shower, és a Town Portal is...☺
- **Estates** – Pénz. Ha nem is túl sok, de azért 125/250/500 extra arany naponta nem jön rosszul. Főleg a pályák elején hasznos.
- **Fire Magic** – Messze nem olyan fontos, mint az Air vagy az Earth Magic, de azért jól jöhet. A sárkánygeddon kombó itt is működik (csak fekete sárkányokat viszunk és veszettül armageddonozunk, ami a sárkányon kívül mindenkit sebez), de valahogy ez sem az igazi...
- **Intelligence** – Plusz 25/50/100% manapont. Nagyon fontos! Az erős varázslatok sok manába kerülnek. Így könnyen elérhető 200 feletti mana, amiből már végig lehet Dimension Doorozni egy XL-es pályát is...
- **Leadership** – Hősünk seregeinek morálja növekszik. Jól jöhet, főleg ha nem élőholt a sereg.
- **Learning** – A hős által szerzett tapasztalati pontokat növeli 5/10/15 százalékkal. Főleg az elején számít. Jó, de vannak jobbak is.
- **Logistics** – Plusz szárazföldi mozgás. Sok minden függhet attól, hogy mennyit tud mozogni hősünk egy körben. Nagyon jó!
- **Luck** – Plusz szerencse a seregnek. Csak ha nincs jobb.
- **Mysticism** – A hősünk nem egy, hanem 2/3/4 manapontot kap vissza körönként. Inkább használjuk az Intelligence-t, és néha töltsük fel a pontjainkat egy Magic Wellnél.
- **Navigation** – Extra tengeri mozgás. Ritkán van rá szükség, nyugodtan válaszszunk mást.
- **Necromancy** – A csatában elpusztult lények 10/20/30%-a csontvázként beáll a seregünkbe. Necromancereknek és Death Knightoknak alapból van, a többinek általában nem jön jól.
- **Offense** – Lényeink közelharc sebészt növeli 10/20/30%-al. Nem rossz...
- **Pathfinding** – Nehéz terepen (pl. mocsár) könnyíti a mozgást. Csak olyan pályán válasszuk, ahol szükséges.
- **Resistance** – 5/10/20% mágia-ellenállás a hős összes lényének. Nem rossz...
- **Scholar** – Varázslatokat tanulhat és taníthat más hősöktől/hősokekn. Sokszor jön jól.
- **Scouting** – Azt a területet növeli, amit a hősünk fel tud deríteni. Felejtethő...
- **Sorcery** – A sebzó varázslatok hatásfokát növeli 5/10/20 százalékkal. Hasznos!
- **Tactics** – A csata előtt rendezgethetjük egységeinket, minél magasabb fokon értünk hozzá, annál nagyobb területen tehetjük meg.
- **Water Magic** – Itt is vannak jó varázslatok (clone, teleport, bless...), de nincs rájuk akkora szükség, mint az Air- vagy az Earth-varázslatokra. Csak ha nincs jobb...
- **Wisdom** – Csak ennek a skillnek a segítségével tudunk másodíknál magasabb szintű varázslatokat használni. Az egyik legfontosabb képzettség!

Windows-tipppek *OPENGL, AZ „IPARI SZABVÁNY”*

Úgy gondoljuk, a Glide rövid ismertetése után az OpenGL is megér egy röpke litániát itt, a PC ZED hasábjain. Azért is, mert néhány (és egyre több!) játékban előszeretettel folyamodnak hozzá, ugyanis ezek az eljárások, a Glide-dal ellentétben, nemcsak egyetlen hardverre alkalmazhatók, hanem sok minden másra is. Persze az már egy másik kérdés, hogy egy egyszerű videokártyával így se, úgy se lehet esodákat művelni. Megpróbálom a hasonlóságokat, illetve különbségeket kiemelni a Glide-hoz képest, úgyhogy ha valaki esetleg nem olvasta volna az előző cikket, akkor az most tegye meg... ☺

A Silicon Graphics 1992-ben jelentette meg az azóta az egyik legszélesebb körben alkalmazott, úgymond grafikai szabvánnyá vált OpenGL rendszert. Olyannyira szabványnak tekinthető, hogy külön bizottság foglalkozik az OpenGL bővítésével, felügyeletével. Ebben a bizottságban a számítástechnika kilenc nagy cége képviselteti magát (3D Labs, Compaq, IBM, Intel, Microsoft, nVidia, Silicon Graphics, Evans & Sutherland, Intergraph). Egy másik bizottság pedig csak azzal tölti idejét, hogy különböző tesztek, mérések végez, és közzéteszi annak eredményeit. Az első és nagyon nagy különbség, hogy az OpenGL-t nemcsak egyetlen platformon alkalmazhatjuk, hanem nagyon sokfé-

lén. Aki ismeri, az tudja, hogy a Silicon Graphics csak nemrégiben jelentette meg az Intel processzorokra épülő munkaállomásait, tehát akkoriban, az OpenGL születésének idején még nem nagyon jött számításba a PC, mint a professzionális grafikai alkalmazások lehetséges platformja.

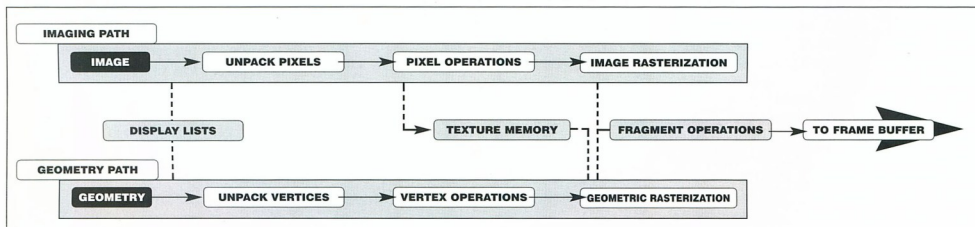
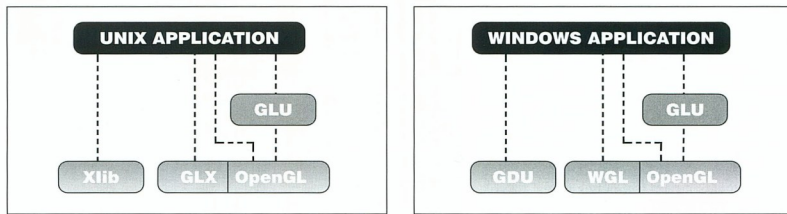
Az OpenGL tulajdonképpen egy API (Application Programming Interface), azaz alkalmazást fejlesztő segédeszköz (szabad fordításban), gyakorlatilag különböző grafikai alkalmazásokat, a 2D és 3D megjelenítéseket segítő rutinok gyűjteménye, sokszor nevezik a számítógépes grafika assemblerének is. Az API lehetővé teszi a programozóknak, hogy előre meghatározott módon fejlessék alkalmazásaikat. Miután már több éve létezik, egy igen kiforrott dologról van szó. A folyamatos fejlesztések sem tették használhatatlanná, túlbonyolítottá, hiszen a különböző verziók visszafelé kompatibilisek, így a korábbi alkalmazások is használhatóak maradnak. A rutinokat rendszeres időközönként felújítják, hogy a mindenkori hardvereknek megfelelő teljesítményt tudjanak nyújtani. Ezzel együtt a széles körben elterjedő, különböző cégek által kifejlesztett rutinok egy idő után a szabvány részeivé válnak.

A rutinok gyűjteménye a szoftverfejlesztők számára ingyenesen hozzáférhető, a Microsoft is ingyen adja a Windows 95-höz és az NT-hez! A hardver eszközök gyártóinak kell bizonyos licenc költségeket állniuk, ha a saját termékükhöz szeretnék OpenGL drivert adni.

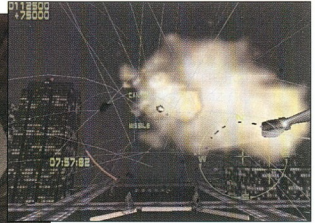
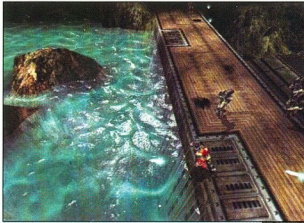
Mint már említettem, az OpenGL alkalmazások nagy része platform és operációs rendszer független. Ennek megértéséhez talán a legjobb

példa a GLQuake, ami nemcsak a Windows-os rajongók számára elérhető, hanem a különböző Linux-verziókon is. Ennek eredményeképpen könnyen skálázható, hiszen az erre az API-ra épülő alkalmazásokat futtathatjuk egyszerű asztali PC-n, de akár egy szuperszámítógép is. Itt kell megjegyezni azt is, hogy egy grafikai alkalmazás sebessége nagyon sok mindennek a függvénye. Nem elég egy videokártyát beletenni a gépünkbe, a számítógép összeállítására is mérvadó. Lehet többszáz ezer forintos videokártyánk akár, ha azt egy Pentium 100-as géphe tesszük bele, akkor nem értünk el minőségi javulást. Egy gép grafikai teljesítménye függ a processzor számítási sebességétől, a rendelkezésre álló memória méretétől, de még a belső adatátviteli busz (PC-knél PCI vagy AGP) sebességétől is. A hardvereken kívül lényeges az is, hogy az operációs rendszer mennyire képes kihasználni gépünk adottságait, milyen minőségű drivereket kínálunk hozzá stb. Nem véletlen tehát, hogy a grafikai tervezésre és egyéb grafikai munkákra speciális számítógépeket alkalmaznak, legyen az Intergraph vagy Silicon Graphics.

A rutinok nagyon professzionális módon megírtak, így könnyen előfordulhat, hogy egy ilyen alkalmazás még rövidebb lesz, mintha a programozó közvetlenül a hardver drivereit, regisztereit használná a különböző eljárások megírásához. Az OpenGL-ben lévő driverek tökéletesen képesek kihasználni az adott hardver képességeit, elrejtve azt a programozó szeme elől. Ez az egyik hasonlóság a Glide-dal: itt sem kell a programozónak a hardverrel törődni, egyszerűen az OpenGL

driveit használja fel a program elkészítéséhez. Ezáltal lényegesen könnyebb és rövidebb egy-egy alkalmazás ki- fejlesztése, elkészítése. Ráadásul a dokumentáció is nagyon jók, több ezer oldal áll rendelkezésre a programozóknak, nem beszélve a rengeteg szabaddá tett forráskódról (pl. GLQuake Linux).

Nem túl meglepő, hogy az OpenGL valamivel több grafikai funkciót, eljárást támogat, mint a Glide. Álljon itt egy korántsem teljes felsorolás ezekről: accumulation buffer, alpha blending, anti-aliasing, color-index mode, double buffering, gouraud shading, materials lighting and shading, pixel operations, polynomial evaluators, primitives, raster primitives, RGBA mode, specular highlights, stencil planes, texture mapping, 3D texturing, transformation, z-buffering, vertex. Külön regiszter

van fenntartva a színek tárolására, ami lehetővé teszi, hogy a képpontokat csak a színük alapján azonosítsa az ember. Az utasítások végrehajtásának is többféle módja létezik, lehet csoportosan végrehajtani őket, nagyobb kontrollt biztosítva ezzel, illetve lehet azonnal is végrehajtani az utasításokat, a gyorsabb ellenőrzés végett. Pontonként végezhetünk különböző transzformációkat és zoomolást is. A színeket is különféle módon manipulálhatjuk, könnyedén tudjuk akár egymásból kivonni is őket. Olyan szűrőket tudunk létrehozni, amelyek segítségével egy-egy kép különböző részeit több szabálynak is alávetjük, mindezt akár a képet különálló darabokra szabdalva és külön meghatározva, hogy bizonyos részekre mely szűrők lehetnek érvénye-

sek, melyek nem. A vezető szoftverfejlesztő cégek programozói az OpenGL-t használják leggyakrabban, talán a nagyobb támogatottsága miatt is. Vannak egyszerű tesztelő és diagnosztizáló segédprogramok, amelyekkel könnyebben kiszűrhetők az esetleges programhibák.

Sajnos ma még a játékok terén meg kell elégednünk a Glide nyújtotta előnyökkel, ami szép lassan kezd a Windowshoz hasonlóvá válni és (kissé agresszív módon) kiszorítani minden mást a játékok területéről. Erre hozhat talán egy kis enyhülést az OpenGL használata. De azt is hozzá kell tenni a dologhoz, hogy az OpenGL-t (ellenben a Glide-dal) egyáltalán nem játékok fejlesztésére találták ki és nem is azokra a számítógépekre, amiket mi otthon használunk.

CSOKI

Ha valaki éjjel-nappal az Interneten lóg, nem mindegy, milyen a vonal!

DataNet

A Member of Global TeleSystems Group, Inc.

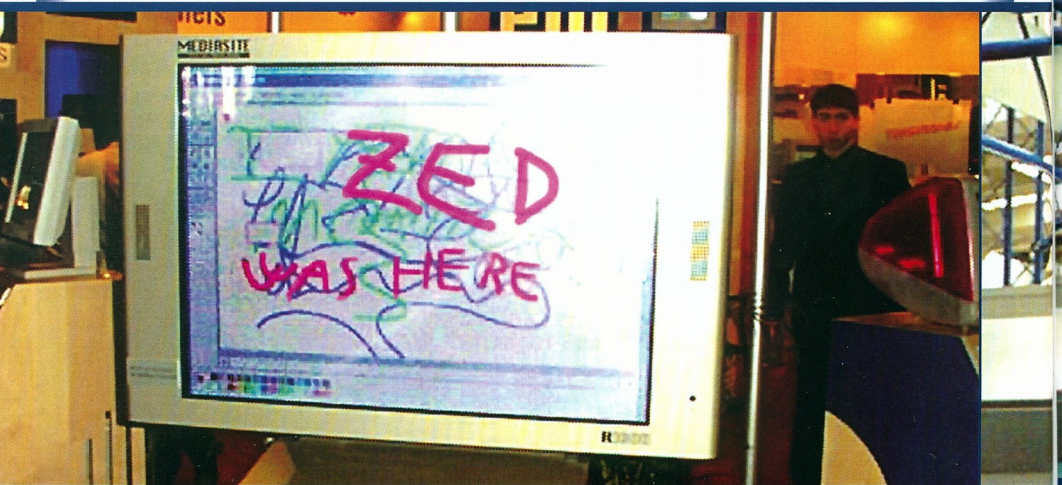
1023 Budapest, Zsigmond tér 10. • info@datanet.hu • Telefon: (36-1) 345-8888 • Fax: (36-1) 345-8899

Hardver-hírek

CeBIT '99 beszámoló

A CeBIT a világ legnagyobb informatikai és számítástechnikai kiállítása és vására. Évről évre növekedik a kiállító cégek és a látogatók száma, idén 7400 kiállító vándorolt el Hannoverbe, hogy bemutassa újdonságait a többnyire szakmai látogatókból álló közönségnek, és csak az első három napon több, mint 300 000 (!) ember volt kíváncsi a CeBIT-re. A Hannoveri Vásár hatalmas területén egyre több épületet emelnek, egyrészt a CeBIT növekvő helyigényének kielégítése érdekében, másrészt a 2000. évi vilákkiállításra készülve. A CeBIT nagyságrendjét jól érzékelteti, hogy a vásár területére vezető kétszer kétsávos utakat ilyenkor egyirányúsítják, és a híresen precíz német szervezés mellett is komoly dugók alakulnak ki, így sokszor akár egy órába is beletelhet, amíg az ember bejut a parkolóba. Ezekben a hatalmas alapterületű szabadtéri parkolókban (amelyekből több tucat fekszik a vásár területe körül) egyenként kb. ezer autó áll tömött sorokban. Idén azonban még ezt is megfejezték egy ötszintes parkolóházzal... Úgy gondolom, nem kell tovább esetenfelj, hogy egyedülálló nagyságrendű és jelentőségű kiállítás a CeBIT. A kiállítás monumentalitásának érzékeltetése után itt az ideje, hogy egy afféle gyorsmérleget húzzunk az idei CeBIT-ről, amelyet természetesen az egyes szakterületek újdonságainak részletes bemutatása követ majd.

A tavalyi kiállításhoz hasonlóan idén sem a fantasztikus újdonságok domináltak, hanem a már beindított fejlesztések újabb, kisebb-nagyobb lépéseit jelentő termékek tekinthetők meg az egyes cégek standjain. Természetesen meg lehetett figyelni újabb trendeket. Tavaly óta töretlenül tart az Internet hegemoniája, rengeteg cég hozott ki ehhez bármilyen módon kapcsolható termékeket. A internetes videotelefontól a set-top-boxon át a modemek új generációjáig szinte minden cég újdonságai valahogy kapcsolatba hozhatóak voltak a maguknak tartott szóval és technológiával. Az internetes megoldások mellett egyértelműen az USB vitél el az idei CeBIT-en a pálmát. Míg tavaly még eléggé gyerekcipőben járt ez a technika és egyesek még a létjogosultságát is megkérdőjelezték, addig idén szinte mindenféle területen láttunk USB-alapú termékeket. A perifériák egyre szélesebb csoportját hozzák ki az új szabvány alá is. A tavaly, éppen a CeBIT előtt létrejött egy-

séges szabvány késése miatt szintén nagy kérdőjelekkel övezett DVD-technika szintén beérni látszik. Minden megfelelő kisebb-nagyobb cég gyárt már DVD-olvasót - amelyek között már a hatszoros sebesség a divatos -, DVD-dekódoló kártyákból és -szoftverekből is bőséges kínálat áll már a felhasználók rendelkezésére. Amit még itt érdemes kiemelni, az az új Macintosh gép, az Apple iMac. A sikeres amerikai start, a nagymértékű eladások a CeBIT-en egyértelműen érzékeltették hatásukat: minden magára valamit is adó cég fejlesztett iMac-hez perifériákat, természetesen USB-s kivitelen és neonszínekben. A bevezető elején azt írtam, hogy igazán nagy újításokat nem lehetett látni a CeBIT-en, ennek ellenére nagyon érdekes volt a kiállítás, mert számos olyan technikát és terméket meg lehetett nézni és ki lehetett próbálni előben, amelyekről rengeteget olvastunk korábban. Itt az ideje, hogy megkezdjük virtuális CeBIT-körsetánkat!

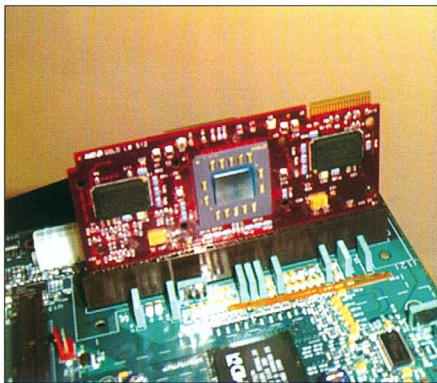
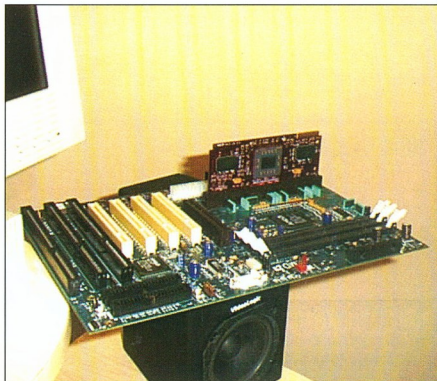

Processzorok, alaplapok

A CeBIT a processzorok és alaplapok szempontjából kicsit korán került megrendezésre, mert az igazi újdonságok hivatalos bemutatására és piacra dobására még egy keveset várnunk kell. Minden komolyabb alaplapyártó arra számított, hogy a CeBIT-en bemutatathatja az Intel új Whitney (810) chipsetjére épülő újdonságait, azonban a chipset debütálását április 22-ére halasztotta az Intel. A chipset érdekessége, hogy a chipset részét képező South Bridge-ben már nincs benne az ISA bridge, így azon alaplapyártóknak, akik mégis akarnak ISA slotokat az alaplpra, egy különálló ISA bridge-et kell használniuk. A chipsetbe integráltak egy olcsó AGP-s grafikus kontrollert, amely a rendszer memóriából 8 Mbyte-ot képes kezelni. Ennek ellenére néhány alaplapyártó 4 Mbyte framebuffer-t is mellékel, amit Display-cache névvel illetnek. A Whitney chipset fontos jellemzője, hogy nem lehet mellé plusz AGP slotot rakni. Az Intel 810 változat 66/100 MHz-en működik, de várhatóan lesz belőle 133 MHz-es verzió is 810 E néven. A városlátán van emellett az Intel Camino chipsetje (820) is, amely augusztus körül várható, és már támogatja a 133 MHz-es szabványt, az AGP 4X üzemmódot és a vadonatúj RDRAM-okat.

A kiállításon a legtöbb alaplapyártó az eddig elmondottak miatt viszonylagos újdonságként csak Socket 370-es alaplapokat tudott bemutatni. A Socket 370-et az Intel arra fejlesztette ki, hogy az AMD igen sikeres K6-2 sorozatával szemben versenybe tudjon

370-es processzor fogadására alkalmas. Mindezen univerzalitása összeesen húsz márkára... Az Asus alaplapyártó cég kiállításán a szerverekbe szánt XG-DLS volt, amely az Intel GX chipsetre épít és két Pentium III processzor fogadására képes. További érdekessége: 2 GByte memóriát képes lekezelni, 5 masterelhető PCI slot kapott helyet rajta, és az alaplpra van integrálva az Adaptec Dual-Ultra2-SCSI kontrollert mellett egy Intel chipsetes, 100 Mbit/sec sebességű LAN-kontrollert is. A Gigabyte egy érdekes marketing-fogással kísérletezett DUAL-BIOS néven. Az új alaplapai, amelyek közül az első a BX2000, már két BIOS-t tartalmaznak, és egy áramkör gondoskodik arról, hogy az első BIOS kicserése esetén bekapcsoljon helyette a tartalék. Ezt arra az esetekre szánják, ha nem sikerült a BIOS-upgrade vagy vírusfertőzés miatt megsemmisült az első tartalék. Természetesen a legtöbb gyártó a Slot-1 és Socket 370 alaplapok mellett széles választékban kínált Super-7-es alaplapokat is. A VIA az RDRAM meghonosodása előtti átmeneti időszakra a PC133 nevet kapta 133 MHz-es SDRAM szabvánnyal, amelyet a legnagyobb RAM-gyártók el is fogadtak. A

küldeni egy olcsóbb Celeron-sorozatot, amelyhez nem kell drága tokozás. Az eredeti Intel-koncepció szerint a Celeronok csak 66 MHz-en fognak kijönni, de ezek a processzorok eléggé elhíresültek tuningolhatóságukról, és ennek megfelelően a legtöbb alaplapyártó lehetővé teszi alaplapiján a 100, sőt, néha még a 133 MHz-es órajelet is! Ide tartozó téma, hogy az Intel a kiállítással egy időben dobta piacra a 433 MHz-es Celeronokat. Az alaplapyártók azonban igyekeznek a Slot-1 és a Socket 370 közötti ingadozást másképpen felszámolni. Az Elitegroup P6BX(A+) alaplapija mind Slot-1, mind Socket 370 foglalatot tartalmaz, így mindkét típusú processzor fogadására alkalmas. A BX chipsetnek hála 100 MHz-es órajelre képes, és egy integrált PCI-os hangchip is helyet kapott rajta. Más gyártók (többek között az Abit) az adapterkártyás megoldást részesítik előnyben: a SlotKET névre hallgató adaptert normál Slot-1 foglalatba lehet berakni és egy Socket

szabvány előnye, hogy visszafelé kompatibilis az eddig is használatos PC100 RAM-okkal, így nem kell hozzá speciális alaplapot építeni. Az új memória-modulokat kezelő VIA ApolloPro133 chipset már elkészült, az erre épülő alaplapok a nyáron várhatók.

A processzorok terén is az átmeneti időszak hatásait lehetett érezni. A CeBIT előtt nem sokkal dobta piacra az Intel a Pentium III-at, az AMD pedig a K6-3-at. A két processzor körüli rivalizálás

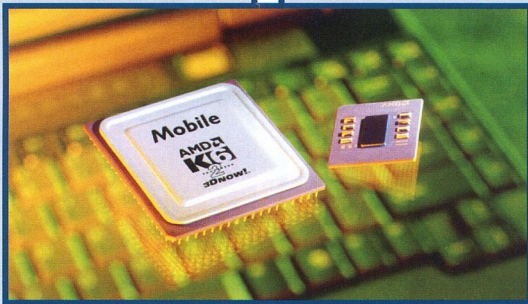

egyértelműen érezhető volt. A legtöbb teszt az AMD K6-3-at jobbnak hozta ki tisztán üzleti és irodai alkalmazásokban, míg a Pentium III jobb koprocesszora a játékoknál dominált. Miután mindkét processzor multimédiás, 3D gyorsítást támogató utasítás-készletet tartalmaz (SIMD és 3DNow!) innentől kezdve a processzor „nyers” teljesítménye mellett egyre nagyobb szerepet kap, hogy a kiegészítőket mennyire optimalizálják az adott utasítás-készletre. Sokat nyom a latban a grafikus kártya drivere, valamint az is, hogyan írják meg az adott alkalmazást/játékot. A kiállítás nyilvánvaló volt, hogy a Pentium III-ra optimalizált szoftverek még nem készültek el, kb. össze várhatók nagyobb számban. Az AMD a K6-3-sorozat mellett zárt ajtók mögött bemutatta a K7 processzort is, elmondásuk szerint 600 MHz-es sebességen. A technikai jellemzők ismertetése mellett szintetikus sebességmérő tesztet (Winbench) futtattak le a gépen, ami fergeteges tempóval pörgött, de más gép teljesítményével való összehasonlításra nem volt lehetőség. Emellett a Viper Racinget futtatták a gépen, amiről annyit lehetett látni, hogy remegésmentesen futott 800x600 felbontásban is. Az Intel újdonsága a CeBIT-en a Pentium III Xeon volt, amely 512 KB és 2 MB közötti L2 cache-sel készül, és azt teljes processzor-órájellel hajtja meg. A Pentium III Xeonokat az Intel szerverekbe szánja, ennek megfelelően 2, 4, vagy akár 8 processzor is képes együttműködni. Természetesen a két nagy processzorgyártó mellett a kisebb cégek is képviseltették magukat a

CeBIT-en. Az IDT továbbra is a Socket 7-re alapoz – a Winchip sorozatát ezen platformra fejleszti. A WinChip 2 gyártásával akadnak problémák, de az A sorozat 200, illetve 233 MHz-es órajelen a CeBIT után már kapható. A CeBIT-en a PR300 (2,5x100MHz) változatot mutatták be, amelyet a WinChip 3 követ júniusban, 128 KByte beépített L1 cache-sel az IBM gyártásában. A Winchip 4-ben teljesen új rendszert ígérnek; 400, illetve 500 MHz közötti tempóval hajtva akarják piacra dobni az év végén. A Cyrix úgy tűnik, elfordul a Socket 7-től és áttér a Socket 370 processzorok gyártására. A korábban Chayenne kódnevű alatt futó projektet átkeresztelték Gobira, és jelentősen feljavított koprocesszort ígérnek harmadik negyedév starttal. Az eddig Jalapeno néven ismert projektet is átnevezték egy másik sivatagra – Mohave –, de erre a 800 MHz-es processzorra még legalább egy évet kell várunk. A Cyrix gyártóüzeme elég korszerűnek mondható, hiszen 0.18 és 0.13 mikronos technológiával állítják elő processzoraikat. Az újdonsült versenyző Rise az amerikai pavilonban aránylag kis helyen mutatja be mP6 nevet viselő processzorát. A chip fontos jellemzője, hogy beintegrálták az L2 cache-t is, és a cég állítása szerint már megindult a sorozatgyártása. Jelenleg a 200 MHz-es változat készült el, amelynek teljesítménye egy 266 MHz-es Pentium MMX-ének felel meg. A 266, illetve 300 MHz-es verziók a kis méret és a BGA tokozás miatt várhatóan számos olcsóbb notebookban fel fognak tűnni.

K6-3 Trilevel Cache

A processzorok órajelének ugrásszerű növekedésével a RAM teljesítménye és elérésének órajele egy idő után már nem tudott lépést tartani, így szükségsszerű volt egy köztes lépés beiktatása, a gyorsítótáré, azaz cache memóriáé. A processzor belső (L1) cache memóriája az utasítások és az azok végrehajtásához szükséges értékek köztes eltárolására szolgál. Emellett jelenik meg hamarosan az L2 cache, amely a normál memóriánál jóval gyorsabban modulokot használ, így a sok apró memória olvasási/írási műveletet gyorsabban tudja végrehajtani. Az L2 cache helye számos alkalommal változott: eredetileg az alaplapon kapott helyet, aztán a Pentium Próba processzor belsejébe került, végül a gyártási problémák kiküszöbölésére jött a Slot-1 megoldás. A processzor a Pentium II-ben egy kis kártyán foglalt helyet, és mellett az áramköri lapkára van integrálva az L2 cache normál esetben a processzor órajelének felével hajtva, míg a Xeon változatban teljes processzor-órájellel hajtva. Az AMD most ezen is tovább akar haladni egy lépéssel – három szintű cache-rendszert használ a K6-3-ban. Az L1 cache mérete a K6-3-ban 64 KByte, ami duplája a Pentium III-ban levőnek. Ezt egészíti ki a 256 KByte (szintén belső) L2 cache, amelyet a K6-3 teljes órajelével hajtának. A kettő cache optimális kihasználása érdekében egyidejűleg lehet 64 bites író/olvasó műveleteket végezni mindkét cache-ben. Az L1 és L2 cache mellé azonban belép még az AMD által – logikusan – L3 cache-nek elnevezett memória, amely 512 KB és 2 MByte közötti méretű lehet és a 100 MHz-es FSB buszórájellel éri el a processzort.

K7 technikai érdekességek

A K7 körül igen nagy felhajtást csapott az AMD, szinte a projekt indulása óta. Az augusztusra ígért processzor legfontosabb újítása a Digitaltől megszerzett EV6 buszrendszer. Ez a buszrendszer 200 MHz-en működik, amit azért érdemes kissé pontosítani: a 200 MHz-es sebesség a processzor és a chipset közötti kommunikációra jellemző, a memóriát nem ilyen órajellel éri el a processzor. A memóriá-elérés sebessége még jelenleg eldöntendő kérdés az AMD-nél, várhatóan több változatot fognak kihozni: az olcsóbb verzió sima PC100-as

RAM-ot használ, míg várhatóan készül RDRAM-ra és DDR-SDRAM-ra építő változat is. A K7 közel 22 millió tranzisztort tartalmaz, és indukál 0.25 mikronos technológiával gyártják. Később az új dreadai üzem, a Fab 30 elkészülte után már 0.18-as technikát használnak. A K7 processzorok a tervek szerint 600 Mhz és afölötti tempóban kerülnek piacra. A K7 128 KByte L1 cache-t tartalmaz, és akár 8 Mbyte SRAM-ot is képes backside L2 cache-ként kezelni. Mint köztudott, a K7 a Slot-A foglalatot használja, ami méreteiben megegyezik a Slot-1-gyel, de technikájában teljesen eltér attól. A processzor egy kis kártyán kap helyet, és a backside L2 cache is erre kerül. Fontos újítás, hogy a K6-sorozat koprocesszorát teljesen újratervezték, és ezt tartalmazza a K7 is. Az AMD távolabbi tervei között szerepel a részalpu processzorok gyártása, de erre már csak a következő évezredben kerül sor, az 1 GHz sebesség elérésével egyetemben.

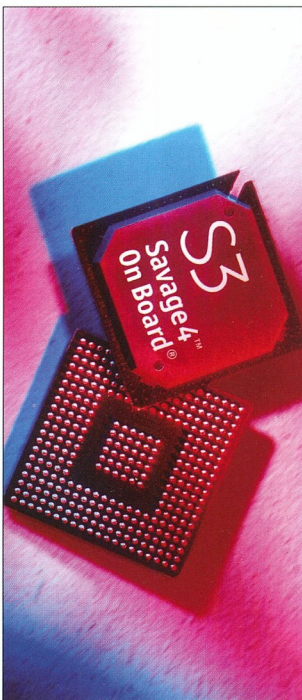
Grafikus kártyák

A grafikus kártyák piacát jelenleg leginkább a 3Dfx és az STB egyesülése befolyásolta, és ez érzékelhető volt a CeBIT-en is. Az egyesüléssel a 3Dfx grafikus chipset-gyártóból grafikus chipset- és kártyagyártóvá lépett elő, aki az eddigi legfontosabb partnereivel konkurál, és az OEM piacot is célba vette. A 3Dfx ezentúl

spekulációk szerint mindenképpen az AGP 4X üzemmódot fogja támogatni. Szintén nemrégén röppent fel a hír, hogy készül a 3Dfx-nél egy új, direkt Quake3 Arenára optimalizált kártya (!), amelynek már tudnia kellene a true color renderelést. Egyesek szerint könnyen lehet, hogy ez a kártya és a V3 4000 egy és ugyanaz a projekt. Összességében a 3Dfx kicsit most visszafogott korábbi tempójából, hiszen új chipsetje még csak 16 MByte

csak saját gyártmányú grafikus kártyákat ad ki, illetve alaplapgyártókat szeretne meggyőzni arról, hogy a Voodoo3 chipsetet termékeikre integrálják. A kiállításon a Voodoo3 két változatban működött, a 2000-es és 3000-es sorozatot mutatták be. A 2000-es 143 MHz-es órajellel megy, AGP és PCI változat egyaránt kapható belőle, 16 MByte SGRAM és 300 MHz-es RAMDAC került rá, és 6 millió poligon/sec, illetve 286 Megatexel/sec teljesítmény mellett maximum 2048x1536 képpontos felbontást tud felmutatni. A 3000-es sorozat 166 MHz-en dolgozik, így már 7 millió poligon/sec, illetve 333 Megatexel/sec teljesítmény elérésére képes. A RAMDAC 350 MHz-es, 16 MByte SDRAM kapott helyet rajta és egy TV/SVHS kimenet is került a kártyára. A kártya mellé három teljes játékból álló ajándéksomag is kerül. A kiállításon nem mutatták be a Voodoo3 3500-at, amely 183 MHz-en ketyeg, így 366 megatexel/sec teljesítmény elérésére képes, és emellett egy digitális LCD-kijelzőnek megfelelő kimenet (LCDfx) is rákerült. A Voodoo3 kártyák a megnövelt teljesítmény mellett néhány újítást is tartalmaznak, amelyek közül talán a legfontosabb a hardveresen támogatott DVD-lejátszás. A 3Dfx-től korábban kiszivárgott hírek alapján készül a V3 4000-es is, amely a

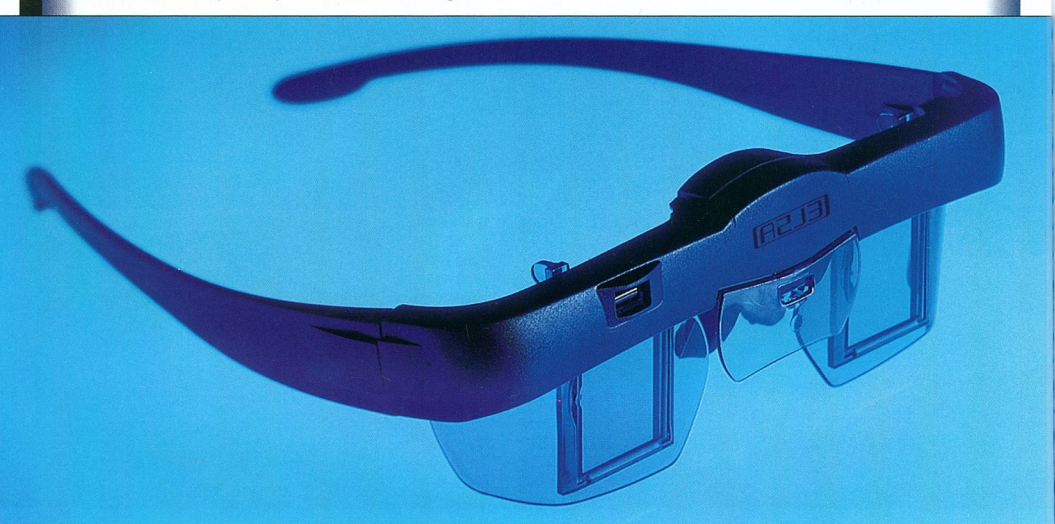
RAM-ot kezel, nem támogatja az AGP 4X és AGP texturing módokat és nem támogatja a true color renderelést. A Voodoo 3 3000-es kártyák textel fill rate-je nagyjából megegyezik egy Voodoo 2 SLI-ével, amiben többet tud annál, az a maximális felbontás (1920x1440), valamint a poligonszámítási sebesség (7 millió/sec – a V2 SLI 3 milliót tudott), így 1280x1024 felbontásban is képes 60 fps elérésére 16 bites színmélység mellett.

A 3Dfx-STB egyesülés és a Voodoo3 debütálása mellett a CeBIT nagy újdonságának számított az nVidia TNT2 chipset bemutatása. A 3Dfx lépésével az nVidia és az S3 a grafikus kártya-gyártók első számú partnerévé lépett elő, és ezt az alkalmat ki is használta mindkét cég. A TNT2 és a Savage 4 chipsetek sikeresen mutatkoztak be. A Diamond, az ELSA, a Hercules, a Creative Labs, a Guillemot és az Asus is hoztak ki rájuk épülő kártyákat. A TNT2 a TNT chipset nagytestvérenek tekinthető: míg a TNT-t még 0,35 mikronos technológiával gyártották, addig a TNT 2 már 0,25-össel megy, így az eredeti 90 MHz-es órajelet majdnem a duplájára tudták emelni. A 3D pipeline-t is átdolgozták, ami azon érzékelhető, hogy a TNT2 kb. 15%-al gyorsabb elődjénél azonos órajel mellett, és ki kell emelni, hogy 7 millió poligon/sec teljesítménnyel számolja a poligonokat.

A TNT2-ből több változatot hoztak ki, amelyek órajelben térnek el egymástól. Fontos megemlíteni, hogy a TNT2 esetében a chipset és a grafikus memória elérésének órajele különböző lehet. A legkonzervatívabb változatot 125 MHz-en hajtják, az átlagos verzió 150/183 MHz értékekkel bír, míg az Ultra néven futó verzió 175 MHz-en ketyeg és a RAM-ot 200 MHz-en hajtja. A TNT2 támogatja a Camino chipset megjelenésétől fontossá váló AGP 4X üzemmódot, és a chipset beépítetten tartalmazza a digitális LCD

A tavaly ősszel bemutatott S3 Savage 3D a TNT-hez hasonlóan utódot kapott, amely kiküszöböli elődjének hibáit, és egy kicsit továbbmegy a megkezdett fejlesztési irányba az S3TC nevet viselő textúra-tömörítési technológiát zászlajára tűzve. A Savage 4 a korábbi 8 helyett már maximum 32 MByte memóriát képes kezelni, ami az 1:6 arányú tömörítés mellett fantasztikus részletességű textúrák használatát teszi lehetővé. Ezt szemlélítették is a kiállításon, ahol az Unreal Tournamentnek az S3TC-t

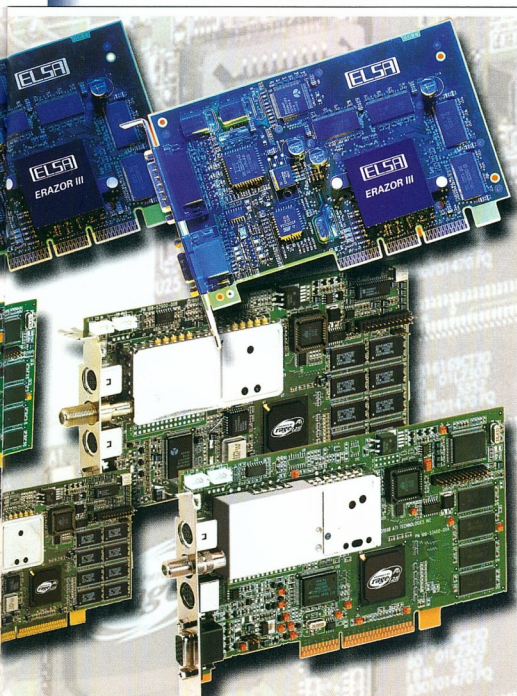
panel támogatást is. A RAMDAC 300 MHz-es rajta, így akár 2048x1536 felbontást is meg tud jeleníteni 60 Hz-en, illetve 1920x1200 felbontást, 32 bites üzemmódban 85 Hz-en ad ki magából. Az imént szinte átsiklottunk az egyik legfontosabb jellemző felett: a TNT2 támogatja a 32 bites renderelést! Ez a TNT-ben debütált funkció korábban inkább csak érdekes színfoltnak számított, mert mintegy 40% teljesítmény-visszaesést okozott a 16-ról 32 bites színmélységre való átváltás. A TNT2-nél ezt el lehet felejteni: bármely felbontást nézzük is, a visszaesés 15 százalék alatt marad, és pl. a Quake II 800x600 felbontásban 32 bites üzemmódban is 60 fps felett megy a TNT2-n. Az egyes cégek különböző extrákkal vértették fel TNT2-lapú kártyáikat: Az ELSA és az Asus „csak” 150/183 MHz-en hajtja kártyáját, viszont mindkét cég 3D sztereo szemüveget kínál a kártyához opcionálisan. Mindkét szemüveget volt szerencsénk kipróbálni: a képmínőségük egészen jó és a 3D-effekt is érzékelhető, az ELSA Revelatornál szoftveresen lehetett szabályozni az effekt mélységét is. Az Asus ezen felül is kínál extrát: az Asus V3800-hoz adott speciális szoftverrel a kártya MJPEG formátumban, televízió-felbontásban tud 30 fps képsmítéléssel videót digitalizálni (természetesen egy gyors gép azért nem árt alá)... A Diamond az extra funkciók helyett a kártya teljesítményét próbálta maximalizálni és kezelhetőségét a lehető legkönnyebbé tenni. A Viper V770-en egy TNT2 Ultra dolgozik, azaz 175 MHz-es órajellel megy és az 5ns sebességű RAM-ot 200 MHz-en éri el! Emellett a szokásosan kifinomult drivert tuningolták fel még inkább: a kártya optimális beállítására (tweak) számos kapcsoló áll rendelkezésünkre, és az eddigiekhez képest újdonságot jelent, hogy rövid megjegyzésekkel segíti a driver, hogy az adott kapcsoló mit csinál, illetve kis animációk jelzik előre a módosítás hatását. Természetesen a kísérletezés biztonsága érdekében nem hagyják el a default gombot sem...

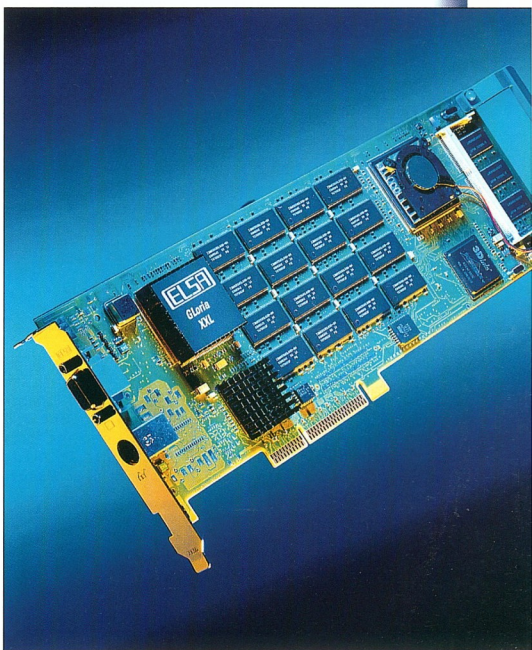
támogató speciális változatát mutogatták. A pályánkénti 400 MByte textúra (az eddigi 256x256 pixeles textúrák helyett akár 2048x2048-asakat is lehet használni!) fantasztikus eredményt produkált a képernyőn, a falakhoz közel menve sincsenek pixelek, teljesen részletes marad a kép. A TNT2-höz hasonlóan a Savage 4 is különböző órajelen képes futni és a RAM-ot hajtani, és többféle órajel-változatban dobják piacra egyidejűleg: a legkisebb a családban a Savage 4LT, amely 110/110 MHz-en ketyeg, maximum 8 MByte-ot képes kezelni és a Diamond Stealth III 520 kártyán használják fel. A Savage 4G és 4M 125/125 MHz-es változatok és többek között alaplapokra integrálva találkozhattunk majd velük. A Savage 4Pro zárja a sort: 125 MHz-es, míg a RAM-ot 143 MHz-en képes elérni, és az S3 még nagyobb órajelű változatot is tervez belőle. A Savage 4 természetesen a kor elvárásainak megfelelően hardverből támogatja a motion compensation eljárást, hogy speciális kártya nélkül is folyamatosan legyen a DVD-lejátszás.

Az ATI standjára ellátogatva mindenütt az új Rage 128 chipre épülő kártyákat láthatott az érdeklődő tömeg, többek között a 32 Mbyte-os Magnumot, így nem meglepő, hogy Magnum fagyaltal fogadtak minket. A kártya egyes technológiai elemeit külön gépek mutatták be a stand körül. Ezek közül fontos kiemelni a 32 bites renderelést és a hardveresen gyorsított DVD-lejátszást. Az ATI All-in-wonder multimédiás kártya-sorozata mindig is kiemelkedett a hasonló kártyák közül. Legfrissebb szerzeményük az All-in-wonder Pro a Rage 128-ra épül, tartalmaz TV-tunert és videokimenetet, de ezeken túl egy megfelelő teljesítményű gépen képkihagyás nélkül képes televízió minőségben videót felvenni MPEG-2 formátumban. A film utólag nem szerkeszthető, de minősége kiváló, úgyhogy már csak egy megfelelő méretű háttértár szükséges a digitális videorekorder létrehozásához. A kártyáról érdemes elmondani, hogy a monitor és a videokimenet teljesen független egymástól, az ezeken kimenő jel frekvenciája eltérhet egymástól, így TV-nézés közben is megtarthatjuk a megszokott ergonomikus képfriességet monitorunkon.

A Matrox standján a különféle G200-alapú kártyák domináltak, de egy gépen már bemutatták a G400-at is. A chip az év közepén jön ki szériában, és legfontosabb újítása a hardverből támogatott bump mapping, amely az eddigi fényekkel operáló, néhol elég gyengécske imitációt váltja fel, és a DirectX 6.0-ban debütált Environment Mapped Bump Mapping technikát használja. A G200 rendering engine-jét jelentősen átdolgozták, ami abból is látható, hogy a kártya most már egy ciklus alatt képes multitexturinget végezni. A G400 teljesítménye várhatóan az elődjének háromszorosára lesz, ami a 32 bites renderelés támogatásával és a kiváló képmínőséggel kombinálva egy igen versenyképes terméket ígér. Emellett érdekes plusz funkció, hogy két monitorot lehet egyidejűleg használni egy kártyáról, és a driver képes lesz akár az egyik oldalon látható kép egy részletének nagyított megjelenítésére a másik oldalon.

A sort a Videologic újdonságaival zárjuk. A Dreamcast piacra dobása miatt kissé meglepő, de végre elkészült a Power VRSG PC-s változata is, amely elsőként a Neon 250 nevű kártyán ke-

ről boltokba. A standon a chipset mindhárom változata (Dreamcast, coin-up gép és PC) jelen volt. Egy kis szobában mutatták be a szakmai érdeklődőknek a Videologic új grafikus kártyáit, hangkártyáit és hangfalait. A teszteg egy PIII-500 volt 128 Mbyte RAM-mal, és ezen a Neon 250 egészen kiváló értékeket mutatott: a Quake II demo I-ben 800x600 felbontásban, 16 biten 80 fps-t nyújtott, míg a crusher demo 1024x768 felbontásban, 16 biten 48 fps-sel ment, ami egészen megközelíti a TNT 2 által tartott csúcst. A chipset egyébként 125 MHz-en működik, támogatja az AGP 2X és 4X, valamint AGP texturing módokat és a 32 bites renderelést is. Maximálisan 32 Mbyte memóriát képes kezelni – a Neon 250-re még csak 16 megát tettek, ami azonban jóval többnek számít, mint más kártyákon, hiszen a Power VRSG architektúra egy egyedi megoldás révén nem igényel Z-buffert.

Hangtechnika

Idén a hangtechnika terén elég nagy előrelépések történtek, korábban extrának számító technikák szivárogtak át észrevétlenül a mindennapokban használt termékekbe. A 3D hangtechnika előretöréséről már sokszor és bő terjedelemben cikkeztünk, így ez nem lehet meglepő senki számára. Az összes hangkártyagyártó kihozott olyan kártyát, amely valamelyik 3D szabvánnyal

A Terratec másik újdonsága a DMX Sound Sytem volt. Ez a hangkártya az ESS vadonatúj Canyon 3D névre keresztelt chip-setjére épül. Érdekessége, hogy a DirectSound 3D mellett az A3D 1.0, EAX és Sensaura szabványokat is támogatja. A kártya igen jó hangminőséget produkál, többek között a 97 dB jel/zaj viszony miatt is. Fontos, hogy a DMX Sound Sytemen COAX és optikai digitális ki/bemenetek egyaránt helyet kaptak, ráadásul 32, 44.1 és 48 KHz-en egyaránt tud adatokat kezelni.

támogatja. Az Aural standjára ellátogatva a PR vezetők elmondták, hogy néhány héten belül kijön az új A3D driver, ami már támogatja az EAX 1.0-t, és természetesen amint kijönnek az újabb EAX változatok, azokat is megfelelő A3D driver revízió követi majd. A kiállításon az Aural Vortex 2 chipsetre épülő kártyák domináltak: a Diamond mellett a Terratec XLRatePro, míg a Videologic Sonoc Vortex 2 néven kínált illet. Mindkét kártya újdonságának számított, hogy rajta volt a digitális SPDIF kimenet is. A Diamond ezt bővítkártyán adja az alapkártyához, amelyet most már belátható időn belül ígérnek. Természetesen az SPDIF kimenet miatt a két új kártya ára jóval magasabb lett, mint a MonsterSound MX300...

A kiállításon kikristályosodó másik trend a lassan mindenki számára elérhető árú, „fél-profi” multitrack harddisc-rekorderek megjelenése volt. A Terratec EWS 88MT-t néhány héttel a CeBIT előtt az amerikai zenei kiállításon, a NAMM-on mutatták be először. Ez egy PCI-kártyából és egy 5.25 inch-es modulból álló egység. A modulon 8-8 analóg be-, illetve kimenet van, valamint ráragtak még emellé egy MIDI be/kimenetet és egy digitális SPDIF ki/bemenetet. A rendszer 24 biten, 96 KHz-en dolgozik, ami professzionális végeredményt ígér, természetesen megfelelő gép is kell alá gyors processzorral, sok RAM-mal és ultra gyors winchesterekkel. Az EWS88 MT-vel egyidejűleg lehet minden egyes csatornán felvenni vagy lejátszani, a drivere mindezt lekezeleti, és kompatibilis az összes fontosabb szabvánnyal, többek között a DirectSound és az

ASIO rendszerekkel is. Ha valakinek ennyi csatorna nem lenne elég és még van szabad PCI slotja, az akár négy darab EWS88 MT-t is berakhat egy gépbe (ára 1000 márká/darab...). A Guillemot egy hasonló rendszert mutatott be a CeBIT-en Maxi Studio ISIS néven. Ez egy PCI kártyából és egy külső rackből áll. A kártya egy 3D hanggyorsítást is támogató szintetizátor-kártyaként funkcionál: 64 hangú szintetizátor van rajta alapon 4 MByte (36 Mbyte-ig bővíthető) memóriával, egy DSP felel az effektekért, és két pár hangfal köthető rá. A rack kommunikál a külvilággal: benne van az AD/DA átalakító, MIDI és SPDIF csatlók, valamint nyolc analóg bemenet és négy analóg kimenet. Az ISIS drivere lehetővé teszi minden egyes csatorna egyidejű használatát és támogatja a DirectSound 3D és A3D 1.0 szabványokat, így akár játékra is használható a rendszer a zenélés mellett. Még mindig a zenélésnél maradva kell megemlíteni a Terratec új bundle-jét: az EWS 64XXL rendszer egy EWS64 L kártyából és egy professzionális Microwave szintivel ellátott rack-modulból (Microwave PC) áll. A Yamaha standján az XG-sorozat régi és új darabjaival találkozhatunk. A Waveforce 192 továbbfejlesztett változata pedig az a WF192D, amelynek újdonságai az SPDIF kimenet és a javított (90 dB feletti jel/zaj viszonyú) AD/DA átalakító. A kártya érdekessége, hogy hardverből támogatja a DirectSound 3D mellett a Sensaura szabványt és szoftveres úton az A3D 2.0-t. A profi szintre törekvő otthoni zenészeknek szánja a Yamaha az SW1000XG kártyát, amihez

egy DSP Factory nevű bővítmódul is csatlakozhat. A

Yamaha egyik legújabb „szinti-agyát” kapta az SW1000XG, így a legjobb hangzást és számos effektet képes produkálni, amivel ma-

gasan kiemelkedik a jelenleg kapható PC-s hangkártyák közül – bár azt ki kell emelni, hogy ez egy szintetizátorkártya sampling nélkül, beépített hangkészlettel. A DSP Factory nevéhez híven egy 24 csatornás keverőpultot kínál egy kártyán. Az igen erős DSP révén képes több csatorna kombinálására és effektizálására a CPU leterhelése nélkül. A Creative Labs hatalmas standján igazi újdonságot nem találtunk. Megnézhettük és kipróbálhattuk a SoundBlaster Live!-ra építő, egy I/O-rackkel kiegészített hangrendszerüket, ami az ISIS-hez hasonlít. A kártyák mellett érdemes néhány szót szólni a Steinbergről is. A kiállításon bemutatatták vadonatúj Clean nevű szoftverüket, amelynek segítségével rossz minő-

ségű felvételekről lehet eltávolítani a zajt és a kattogást. A program tulajdonképpen a Wavelabhoz kapható azonos célú plugin kissé leegyszerűsített, önálló programmá alakított változata. A könnyed kezelés révén pillanatok alatt egészen komoly eredményeket lehet elérni vele, és mindössze 200 márkába kerül a hasonló tudású rendszerek nagyságrenddel nagyobb ára helyett. A Steinberg emellett bemutatta Sound & Cycles névre hallgató sample CD-sorozatot, ami nagyon ígéretesnek tűnik: stílusonként 3 CD-nyi kiváló hangmintát kínálunk a zenészeknek. A kiállításon rengeteg standon volt látható a Videologic Sirocco hangrendszer, amelyet a belső bemutatón sikerült kicsit közelebből is megismernünk. A Videologic egy neves gyártó, az Audax hangszóróit építette be fadobozokba, hogy minél kisebb hangtorzítás lépjen fel. A Sirocco háromutas rendszer 100 Watt valódi teljesítmény-leadással. A kezelőmodulon egy érdekes megoldást alkalmaztak, ugyan-

is a basszus és a magas erősségét nem külön kell szabályozni, hanem egy kombinált filter segítségével egy potenciométer tekerésével lehet a hangszínt szabályozni – ezt ők Attitude-nak nevezték el. A Sirocco mellett újdonság még a Sirocco Crossfire, amely egy 4.1-es hangfalrendszer surround alkalmazásokhoz, azaz négy darab magassugárzót és egy mélynyomót tartalmaz. A Sirocco hangja nagyon tiszta és a basszusok kiemelkedően dinamikus hangzanak. A Sennheiser standjára ellátogatva egy elég érdekes „fülhallgató” volt szerencsénk kipróbálni, amelyet Surroundernek neveztek. A speciális, igen könnyű műanyagból álló egységet a vállakra kell fektetni, és már körül is veszi az embert a 3D hangzás. A fülhallgató testében elől két hangszóró kapott helyet (ezek az elülső hangforrások hangját adják), hátul pedig szintén két fülhallgató dolgozik, amelyek a hátsó két hangcsatorna hangjait, illetve a mélyebb frekvenciájú hangokat adják együttesen vissza.

MP3 technika

A CeBIT multimédia pavilonja tele volt MP3-lejátszókkal. A Diamond a Riohoz kínált különféle kiegészítőket: az R300-as fülhallgató a walkman-fülhallgatókhoz hasonlóan távirányítót tartalmaz, a C300-as börtök a Rio mellett helyet biztosít flash memória-bővítőnek és elemeknek, és természetesen flash-memória bővítéseket is lehet kapni a Riohoz. A Diamond mellett a Samsung

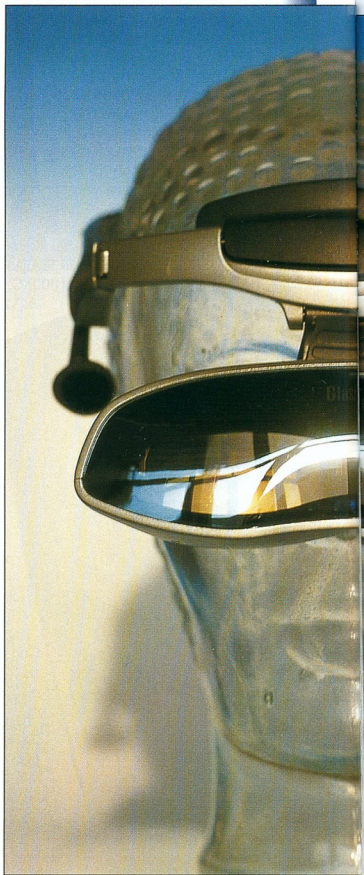

Yepp, a Creative Labs és a Hexaglot lejátszói is láthatóak, kipróbálhatóak voltak. Amit mindenképpen ki kell emelni, az a Saehan cég kínálata. Ők voltak az elsők, akik már a tavalyi CeBIT-en bemutatták az MPMan nevű lejátszó prototípusát. Idén már teljes termékpallettával jöttek: a legkisebb modelljük az MP-F20 32 Mbyte-os flash memóriakártyán tárolja a zenét, de opcionálisan SmartMedia kártyákat is képes kezelni. Az MP-F30 alapban 32 Mbyte-os memóriakártyát tartalmaz, ami 64 Mbyte-ig bővíthető. Ez a lejátszó már képes kiírni a számok címeit és az ID3 tag információkat bármilyen nyelven. Emellett beépítettek egy felvétőt is, így akár négy órányi hangfelvétel rögzíthető a beépített mikrofon használatával, ami párhuzamos porton áttölthető a PC-re. Az MP-CL10 lash RAM helyett az igen kisméretű omega Clic! Drive-ot és cserélhető lemezeket használ – egy Clic! lemezen 40 Mbyte adat fér el. Az MP-CL10 LCD kijelzője 128x21 képpont felbontású és képes kiírni a számok címeit, illetve az ID3 tag információkat. A sort az MP-H10 zárja, amely winchestert is tartalmaz. A parallel porthoz csatlakoztatva a rendszer külső winchesterként felismeri, és 700 KByte/sec sebességgel képes adatokat továbbítani felé, így nemcsak MP3, hanem bármely PC-s file hordozására alkalmas. Az MP3 file-ok ID3 tag információját képes megjeleníteni az LCD kijelzőjén, és a kezelőprogram azt is lehetővé teszi, hogy playlisteket szerkesztünk.

Perifériák

A CeBIT-en a perifériák terén nem lehetett kikerülni a force feedback technika áttörését. Rengeteg cég próbált kedvet csinálni különféle termékeihez autóversenyes játékok rendezésével, ahol különféle cégek kormányait használták fel. A legnépszerűbb talán a Logitech kormány volt tervezése és kialakítása miatt. Újdonság volt a Boeder kissé műanyag kinézetű és műanyag vezetései érzést kínáló kormánya és a Saitek R4 Racing Wheel force feedbackes változata. Ez utóbbi eddig nagyon magasán a legjobb azon kormányok közül, amit eddig kipróbáltunk! A beépített motor nagyságrendekkel erősebb, mint a konkurencia által használt termékekben lévők, így igen élethű erőhatásokat képes kelteni. A pedálok ellenállását egyenként lehet egy-egy csavarral állítani, a kormány fogása nagyon jó, és arról sem szabad megfeledkezni, hogy normál és Forma-1 stílusú sebességváltó is van rajta. A Gravis az idén sem állított ki külön standon, hanem a Kensingtonnál mutatták be az Xterminator-t és az új, notebookokhoz szánt gamepadjüket. A Kensington egy Webracer nevű igen komplex egeret állított ki, amelyen egy kisméretű touchpad mellett rengeteg gombnak szorítottak helyet. Ezek programozhatók, így számos rendszeresen használt funkciót állíthatunk be rájuk, amivel igencsak fel lehet gyorsítani a munkát és az internetes böngészést.

A Logitech standján a sok ismert joystick, kormány és eger között szinte eltűnt igazán újdonságuk, a Logitech Wingman Force Feedback Mouse (a nevét a hozzá kapcsolódó kábel hosszához igazították). Az új egerhez az Immersion Feel-It technológiáját licenzelték. A Feel-It technikájú eger nagyon felkapott lett szinte azonnal a piacra dobása után, de az Immersion túl kicsi cég ahhoz, hogy el tudja terjeszteni az új technikát szerte a világon. Most ebben próbál partnere lenni a Logitech. Az eger a Logitech szakembereinek elmondása szerint az összes force feedback effektust támogatja és képes produkálni, ezen felül pedig egyéb effektusokat is ismer, pl. a Windows felületén a könyvtárak mozgásakor a tartalmuknak megfelelő „súlyúvá” válik az egerkurzor... A Logitech egyébként együtt dolgozik a nagyobb játékkészítőkkel, így azok várható-

an direktben is támogatni fogják a force feedbackes egeret. A másik érdekes termék a Sennheiser standján feltűnt Rock'n'Ride szék volt. Ez egy hidraulikával felszerelt mozgó szék, amely a PC-hez van csatlakoztatva és force feedback-effekteket produkál, azaz a játékok történeteinek megfelelően mozgítja a széket. Lehet, hogy kicsit túl valószínűsíthető, hogy még korai prototípus volt, mindenesetre még nem voltak optimálisak az effektek... A Rouge Squad-ront lehetett rajta kipróbálni, ami elég nagy hűvél, kicsit irreális mértékben dobálta az embert – hullámvasúton érezhette magát, aki hevesen kormányozott.

A minőségi billentyűzeiről ismert Keytronic standjára ellátogatva a 21. század fogadott minket. Legújabb billentyűzetük oldalán egy ujjlenyomat-olvasó (!) található. Ennek használatával le lehet védeni a gépet a meg nem engedett felhasználók elől, hiszen csak az ujjlenyomat sikeres beazonosítása után enged be a gép a rendszerbe! Ugyanezt az érzést mélyítették el bennünk az LG standján látottak. Az IRIS Access névre keresztelt rendszer oldalán levő kis scannelő nyílásba nézve képes retina-nyomatomunkat beazonosítani, majd annak egyedi barázdáltsága, színváltozásai alapján később egyértelműen beazonosítani. Lassan eljutunk a Szárnyas Fejvadász jövőké-

pének szintjére... A Wacom standján a rajzolótableák USB-s változata és az Intuos-sorozatú tableák és tollak mellett ismét feltűnt – már végleges termék formában – az aktív mátrix alapú rajzolótablea. Egy fekvő, színes aktív mátrix képernyőre egy nyomásérzékelő borítást húztak, így áll össze a termék. A végeredmény fantasztikus – az embernek az az érzése, hogy ténylegesen rajzol, csak éppen digitálisan teszi, azaz minden hibát javíthat utólag. A végére egy apróságot hagytam a – szó mindkét értelmében. A FreePen egy digitális toll, amellyel az egeret lehet helyettesíteni. Kábel nélkül működik, két és fél méter távolságig működőképes, ezen kívül három programozható gomb található meg az oldalán. Sok hasonló terméket láthattunk már, de eddig ez az első kísérlet, amely ténylegesen könnyen kezelhetőnek tűnt, és száz százalékosan tudja követni a kéz mozgását.

Háttértárak

A háttértárak terén is érvényesült a sokszor említett „evolúció a revolúció helyett”-elv. A Seagate bemutatta az eddigi legnagyobb kapacitású 3,5 inches winchesterét, a Barracuda 50-et, amelyet Windows NT szerverekre szántak. A SCSI drive-ok között a leggyorsabbnak a kiállításán a 10 000 fordulat/percen működő Seagate Cheetah 18 LP és a Fujitsu Allegro 5 LE számítotok. A Cheetah 18 LP a leggyorsabb zónában 27 MByte/sec írási és olvasási sebességet nyújt. A Fujitsu drive valamivel lassabban olvas, viszont jelentősen csendesebb, mint konkurense. A Western Digital is ígér 10 000 fordulat/perces drive-ot, de még nem készült el vele... Az IDE merevlemez gyártói a CeBIT-re az Ultra-ATA/66 interface-es drive-ok megjelenését ígérték, és ezt be is tartották. A Quantum, a WD és a Fujitsu egyes modelljei támogatják az Ultra-DMA Mode 4-et, 66 MByte/sec maximális adatátviteli sebességgel, míg a Maxtor Diamond-MAX Plus 5120 még csak az Ultra-DMA Mode 2-t ismeri (max. 33 Mbyte/sec). Az alaplapgyártók sajnos nem léptek ilyen gyorsan és az Ultra-ATA/66 interface-t még nem integrálták az alaplapra, sőt ilyen PCI-os kontrollereket sem lehet még kapni. A Western Digital az új Expert- és Caviar-sorozatnál együttműködött az IBM-mel, ami meg is látszik a drive-okon. Az Expert-sorozatban jön ki a 7200 ford/min sebességű AC418 000 (18 GByte) és az AC29 100 (9 GByte), míg a Caviar-sorozatban az 5400 ford/min sebességű, 20 GByte-os AC420 400 jelenti az újdonságot. A Fujitsu Picobird-13 család 17 GByte-os drive-val bővül a CeBIT után. A CeBIT egyik érdekessége volt, hogy végre előben is lehetett látni az IBM MicroDrive-ot! Ez a 340 Mbyte-os egység 42.8x36.4x5.0 mm méretekkkel rendelkezik, emellett kiváló adatátviteli sebességgel bír: 3 MByte/sec tartós adatátvitelre képes! Több digitális kamerát gyártó cég – többek között a Minolta is – tervezi a MicroDrive használatát. A Minolta be is mutatta a Dimage RD-3000 prototípusát, amely Compact Flash kártyát és a MicroDrive-ot egyaránt használja. A Quantum a kiállításán a 10 000 ford/min mechanikájú Atlas drive-ot mutatta be, amely a kiváló sebességen kívül egy újítással is meglepi a felhasználót: ez az első drive, amely a Quantum által fejlesztett rázkódásvédő rendszert (Shock Protection System) tartalmazza. A Quantum mérnökei szerint rázkódáskor abból adódik sérülés,

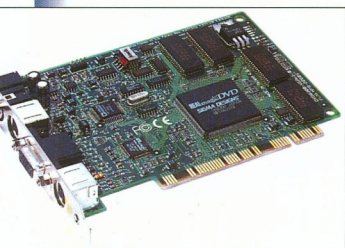

hogy a fej képes emelkedni egy rövid időre a lemez felületétől, és amikor visszaérkezik, akkor oda visszacsapódva okoz adatvesztést. Ennek megfelelően az SPS technika nem engedni elmozdulni rázkódáskor a fejet, és elvezeti a mechanika más részein keresztül a rezgést.

A winchesterek mellett a cserélhető lemezes háttértárak bemutatása sem maradt el a kiállításon. Az Asus más 50-szeres sebességű CD-ROM olvasót mutatott be, amely két dologban jeleskedett:

kiváló remegés (zaj) csökkentő mechanikát kapott, és a gyártó állítása szerint nagyszerűen alkalmas nagy sebességű grabbelésre. A CD-ROM olvasók mellett a kiállításon már egyértelműen a DVD-technika dominált. A legtöbb cég négy- vagy hatszoros sebességű olvasókat kínált a nagyeredműnek. A DVD-olvasók adattal való ellátása eddig elég szegényes volt Európában, de a nagy hollywoodi stúdiók ígérete szerint ebben az évben mintegy 800 filmet hoznak ki az öreg kontinensen is DVD-n. Hat cég (Hewlett Packard, Sony, Philips, Ricoh, Yamaha és Verbatim) konzorciumot alkotnak, és létrehozzák az egységes DVD-RAM formátumot DVD+RW néven. Egy ilyen lemez oldalanként 3 GByte tárolásra és 1.6 MByte/sec adatátviteli sebesség elérésére képes. A DVD+RW formátumhoz az eddigi DVD-RAM-mal ellentétben nem kell caddy! A technika mellett szól, hogy ugyanazzal az eljárással

készülnek a lemezek, mint a CD-RW-hez, így várhatóan jelentősen olcsóbb lesz, mint a DVD-RAM. A Panasonic a tavaly bemutatott DVD-RAM modelljének szériában gyártott változatát hozta el a kiállításra, míg a Hitachi már egy Atapi-vezérlős DVD-RAM drive-ot reklámozott. A Hitachi, a Panasonic és a Toshiba DVD-RAM drive-ai 2.3 Gbyte kapacitásúak, a 4.7 Gbyte-os változat megjelenése még várat magára. A DVD-től a hagyományos CD-hez visszatérve elmondható, hogy a kiállításon a CD-RW drive-ok új generációja már négyszeres sebességgel ír újra, hatszoros sebességgel ír és hússzoros sebességgel olvas (4/6/20). A kis cserélhető lemezes egységek piacán elég nagy töltség alakult ki: az LS-120 és az omega Zip által indított versenybe beszállt a Sony is a 200 Mbyte-os HIFD-vel. Az omega továbblépett a Zip terén két irányba is: kihozta a Zip250-et, amely – mint neve is mutatja – 250 Mbyte-ot képes tárolni, kb. kétszer gyorsabb elődjénél és SCSI, valamint párhuzamos változat készült belőle. A másik újdonság az USB portra csatlakoztatható Zip drive.

Digitális kamerák, nyomtatók

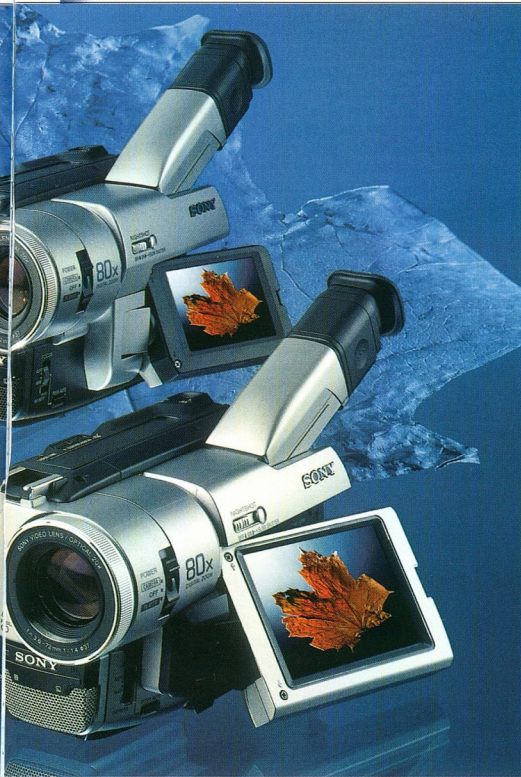
A tavalyi CeBIT még csak a bemutatkozást jelentette az akkoriban gyerekcipőben járó digitális fotózás számára, de az elmúlt egy év alatt sokkal kiforrottabbá vált a digitális fototechnika. Az egy évvel ezelőtt még korszerűnek számító 640x480 felbontású kamerák mára low end termékeké estek vissza... Az idei CeBIT-en a kulcszó ezen a területen a megapixel-felbontás volt, azaz az

1024x768-as vagy annál nagyobb felbontás(ok) használata. A kamerák nagy többsége az 1024x768 felbontást kínálta, és a plusz funkcióktól függött, hogy mely kategóriába sorolták a terméket. A legtöbb kamerán megtalálható a színes LCD preview ablak, csak a legolcsóbb szériákról hagyták le ezt. Idén a kamerák javuló képminősége mellett fontos kiemelni a sokkal jobb kommunikációs képességet és használhatóságot is. A Kodak DC240-en már USB csatló van a képtöltés problémamentes megoldása érdekében, de számos kamerán láthatunk TV-kimenetet, ezzel kiválva a régi dianézis berendezések funkciót. A nagyobb felbontás mellett szinte minden gyártó gépe tartalmazott zoom funkciót, az imént említett Kodak DC240 pl. háromszoros digitális zoommal lett felruházva. A kamerák legnagyobb problémája továbbra is az energia-felhasználás maradt, hiszen a színes LCD + optika + minden egyéb működtetése pillanatok alatt képes felemészteni az alkalmelemeket is – bár az Energizer nemrég hozott ki speciális elemeket digitális fotózáshoz...

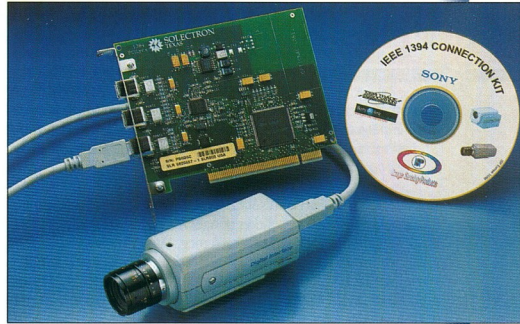

A Nikon bemutatta a CoolPix 700-at, ami 2,1 millió képpont-s felbontásával magasan kiemelkedett az átlagos felhasználóknak szánt kamerák mezonyéből. A Casio a Nokiával működött együtt, hogy létrehozzák a QV-7000SX kamerát, amely az IR-TranP szabvány szerinti infrás csatlóval rendelkezik, így képes adatot áttölteni a Nokia Communicator 9110-be, amelyből aztán azonnal tovább lehet küldeni a világ bármely pontjára egy e-mail mellékleteként... A Sharp újdonsága a Ce-

BIT-en az MPEG-4 nevet viselő kamera volt. Ez a kamera egy 36 Mbyte-os memóriakártyára egy órányi videót képes rögzíteni az új MPEG-4 szabvány felhasználásával. A videót a számítógépre PCMCIA porton keresztül lehet áttölteni, de készítették adaptert azok számára is, akinek nincs PCMCIA portja. A videót a PC-n a Microsoft Media Player 6 segítségével lehet megnézni. A kamera mindössze 150 gramm (!) súlyú, az ára 1500 márká. A kiállításon a Sony bemutatta Mavica kamerájának új változatát. A változások: 1024x768 felbontás, 2-szeres sebességű floppy drive és digitális zoom. A kamera képe nagyon szép kontrasztos, és akár egy percnyi MPEG videó is felvehető vele hang nélkül.

A digitális kamerához kapcsolódva érdemes egy kicsit elidőzni az idei színes nyomtató újdonságoknál: az Epson a Stylus Color 750 után kihozta a 900-as változatot is, az általa produkált kép minősége speciális papíron fantasztikus, laikus szemmel nem különböztethető meg egy fotótól. Ugyanez mondható el a Canon BJC

7500-ról is, amelyet a 750-es Epson nagy konkurensének tartanak. A Canon az olcsó kategóriában is hozott újításokat: a BJC-250 360 dpi-vel képes nyomtatni, és olcsóságá ellenére háromszínes nyomtató, azaz külön cian, magenta és sárga patronokat használ – az ára 200 márká alatt lesz! A kiállítás meglepetését ilyen téren a Lexmark szolgáltatta. A Photo Jetprinter 5770 nevű tintasugaras nyomtatójuk akár 1200x1200 képpont felbontásban is képes nyomtatni! Érdekesége, hogy a normál PC-s nyomtatás mellett stand alone módban is képes működni, ugyanis elhelyezték rajta egy Smart Media és Compact Flash RAM olvasót. Amikor stand alone üzemmódban használja az ember, az előlapon levő gombokkal lehet a nyomtatással kapcsolatos paramétereket beállítani. Egy adag patronnal a Jetprinter ára 600 márká körül lesz...

CHARKIE

CD-tartalom

sem. A Demonstart valószínűleg az egyszerűbb játékok rajongói fogják a szívükbe zárni, a Tank Racert pedig azok, akik valami különlegességre vágnak. A stratégiai játékok között ezúttal is találunk komolyabb (North vs. South) és mókásabb alkotásokat is. Utóbbira jó példa a DMA Designs új játékának a demója, a Tanktics. A Csillogó háborújának rajongói már minden bizonnyal nagyon várták, hogy kipróbálhassák az X-Wing Alliance demóját, a száguldasz szerelmeinek pedig itt van a Sportscar GT.

A keretrendszer megtekintéséhez szükség van a Netscape Communicator vagy az Internet Explorer böngészőprogramra. A CD-n a Netscape Communicator 4.05 található meg, Windows 95/98 alá. Telepítéséhez futtasd a CD-ről az CB32H405.EXE file-t, amely a UTILTYNETSCAPE könyvtárban található. Miután felinstallálod a böngészőt, nyisd meg a CD-n levő ZED.HTM file-t, így megjelenik a keretrendszer nyitóoldala. A Windows-t lehetőleg 800x600 hicolor felbontásra állítsd, de ha a géped nem bírja, akkor a 640x480 (esetleg 256 színnel) is elég. Ha már van egy böngészőprogram installálva és az autorun funkciót is engedélyezted rendszeredben, a CD behelyezésekor automatikusan betöltődik a keretrendszer intro oldala.

A legtöbb Windows 95/98-as programnak szüksége van a DirectX kiegészítésre. A 6.0 verzió megtalálható a CD-n a UTILITYDIRECTX könyvtárban, ahonnan a DXSETUP.EXE-t elindítva telepítheted fel rendszeredre. A programok installálásához a keretrendszerben kattints a játéknál levő kis CD ikonra, vagy az itt található

tablázatból keresd ki, melyik file-t kell elindítanod vagy kitömörítened. Ha a böngészőből szeretnéd installálni a programot, akkor a kattintás után megjelenő ablakban két lehetőség közül válassz ki az Open it opciót, majd nyomd meg az OK gombot. Ha a játék-demó egy ZIP file-ban van, akkor fontos, hogy legyen a gépeden egy unzip program, amivel ki tudod tömöríteni. A CD-n a UTILITYTOMORITO könyvtárban található WinZip (winzip70.exe) illetve PKZIP (pk260w32.exe) programok pontosan megfelelnek erre a célra. A WinZip ablakában az Extract gomb megnyomásával és a célkönyvtár megadásával indítható a kitömörítés.

APACHE HAVOC

Empire Interactive/Helikopter-szimulátor

Végre kipróbálhatjuk, milyen érzés lehet a világ két legpusztítóbb helikopterét vezetni. Mind az amerikai Apache, mind az orosz Havoc fedőnévű helikoptereket tesztelhetjük a demóban.

BATTLEZONE: RED ODYSSEY

Activision/3D akció/stratégia

A tavalyi év egyik sikerprogramja volt az akció-, stratégia- és szimulátor-elemeket nagyszerűen ötvöző Battlezone. Ez a demó három játszható küldetést tartalmaz a játék hamarosan megjelenő hivatalos küldetéselemezéből, a Red Odysseyből, amelyben ismét összemérik erejüket az amerikai és a szovjet csapatok. A kiegészítő lemez 23 új küldetést és két új hadsereget tartalmaz.

BEATDOWN

Hot-B Productions/Real-time stratégia

Érdekes stratégiai játékkal örvendeztetett meg bennünket az eddig ismeretlen cég, a Hot-B. A Beatdownban egy amerikai utcai banda vezetőjeként kell az uralmat megszerezniünk a város felett. Természetesen a konkurens bűnbandák nem nézik ezt jó szemmel, így kénytelenek leszünk meggyőzni őket arról, hogy mi vagyunk az erősebbek. A demóban egy küldetést próbálhatunk ki, amelyben három bandataggal kell „igazságot” szolgáltatnunk.

TANKTICS

Gremlin Interactive/Logika

A Tanktics első (és második) pillantásra igen idétlen játéknak tűnhet, de ha megtudjuk, hogy a játék alkotója az a DMA Design nevű fejlesztőcsapat, akinek a klasszikus Lemmingset is köszönhetjük, már nyilvánvaló, miért ilyen a program stílusa. Mint a játék neve is mutatja, a főszerepben tankok állnak, amelyeket különféle alkatrészekből rakhatunk össze. A játékos feladata egy minél nagyobb tanksergét összeállítása, hogy a Gonosz Fekete Tankok támadásait megállítsa.

Írányítás:

Kurzor nyílak – mágnes mozgatása

[Alt] – kiválasztás

Numerikus [0-9] – mágnes be/kikapcsolása

[Shift] – egyszerre több tank kijelölése

[Shift] + [1-6] – tankok csoportba szervezése

[1-6] – csoport kiválasztása

Space – minden kijelölés megszüntetése

[1] – következő csoport

[2] – előző csoport

[3] – következő tank

[4] – előző tank

[Ctrl] – támadás

[G] – tank megállítása

JÁTÉKDEMŐK

Játék címe	Futtatandó file	Típus	Min.hardver	HD helyfoglalás
Demonstar 3.0	Akció\demon\demon.exe	Akció	486 16MB RAM	30 MB
Kingpin	Akció\kingpin\kingpin_demo.exe	Akció	P166 32MB RAM	157 MB
Mechwarrior 3	Akció\mech3\mw3demo.exe	Akció	P166 32MB RAM	90 MB
Requiem	Akció\requiem\reqdemo.exe	Akció	P166 32MB RAM	60 MB
Tank Racer	Akció\tankrac\tankracerdemo.exe	Akció	P133 32MB RAM	10 MB
Wild Metal Country	Akció\wmc\setup.exe	Akció	P166 32MB RAM	25 MB
Championship Manager3	Egyeb\cm3\cm3demo.exe	Manager	P133 16MB RAM	24 MB
Beatdown	Strat\beatdown\betdowndemo.zip	Stratégia	P90 16 MB RAM	33 MB
Malkari	Strat\malkari\malkaripreview.exe	Stratégia	P133 16MB RAM	26 MB
North vs. South	Strat\north\vsdemo.exe	Stratégia	P133 16MB RAM	65 MB
Battlezone: Red Odyssey	Strat\red\redodd.exe	Stratégia	P120 16MB RAM	27 MB
Tanktics	Strat\tanktics\setup.exe	Stratégia	P133 16MB RAM	21 MB
Apache Havoc	Szimul\apache\apachehavoc.exe	Szimulátor	P200 32MB RAM	120 MB
Sportscar QT	Szimul\sportscar\sgtdemo.exe	Szimulátor	P166 32MB RAM	29 MB
X-Wing Alliance	Szimul\xwa\xwademo.exe	Szimulátor	P200 32MB RAM	50 MB

CHAMPIONSHIP MANAGER 3

Eidos Interactive/Focimanager

A manager-játékok szerencsére nem haltak ki, erre egy újabb bizonyíték az Eidos gondozásában megjelent Championship Manager 3. A demóban az angol liga egyik csapatának útját egyengethetjük kb. a bajnokság feléig. Érdekeség, hogy a demó és a teljes játék kimenetelt állás kompatibilis egymással, így az elkezdett bajnokságot folytathatjuk a teljes programban.

KINGPIN

Interplay/First person shooter

A Kingpin egy olyan világban játszódik, ahol a fegyveres bandák jelentik a társadalom uralkodó rétegét. Célunk, hogy alulról indulva a mi bandánk legyen a legerősebb. A készítőket mindent kihoztak a Quake II engine-ből, amit csak lehet. A demó több szempontból is egyedülálló: egyrészt terjedelme tömöritve is több, mint 100 Megabyte, másrészt a zenéjét az ismert együttes, a Cypress Hill készítette.

Írányítás:

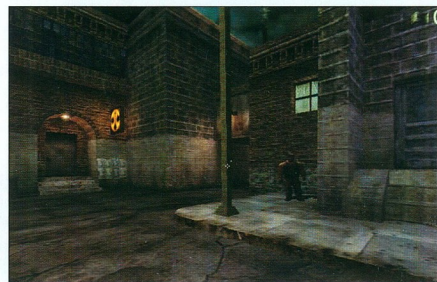
- [G] – fegyver elrakása
- [F] – tárgyasználat, ládák eltolása
- [G] + [F] – testek átkutatása
- [N] – fegyver újratöltése
- Bal [WASD] – lopakodás
- [I] – ólomcső vagy feszítővas
- [Z] – pisztoly, illetve hangtompított pisztoly
- [S] – shotgun
- [T] – titkos fegyver

Kommunikáció:

- [Y] – beszélgetés pozitív (barátságos) módon valakivel
- [X] – beszélgetés negatív (elleneséges) módon valakivel

Parancsok kiadása:

- [V] – Kövess!
- [X] – Maradj itt!
- [G] – Támadj meg a célpontot! ([F] billentyűvel lehet kijelölni)

DEMONSTAR 3.0

Mountain King Studios/Akció

Egy régi időket felelevenítő vertikálisan scrollozódo shoot'em up a Demonstar, amely azonban egyszerűsége ellenére hosszú ideig le tudja kötni az embert. A programban minden megtalálható, ami a stílus nagyjaira jellemző: sokféle ellenség, rengeteg fegyver és hangulatos zene. Utóbbi az a Bobby Prince nevű úriember alkotta, aki anno a Doom és a Duke Nukem 3D aláfestő zenéjét is szerezte!

MALKARI

Interactive Magic/Stratégia

Az Interactive Magic úrstratégiája, a Malkari erősen emlékeztet a stílus olyan nagyjaira, mint a Masters of Orion vagy az Imperium Galactica. A játékban célunk az, hogy az öt faj közül az általunk legszimpatikusabbnak tartott legyen a galaxis ura. Mindehhez rengeteg felfedezés és háborúzás szükségeltetik. A demóban három gyakorló-küldetést próbálhatunk ki.

MECHWARRIOR 3

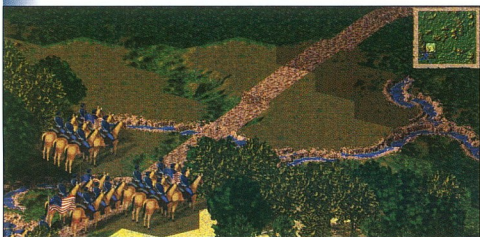
Hasbro Interactive/Oriásrobotos akció

Az óriásrobotos sikerjátéknak, a Mechwarrior 2-nek hamarosan megérkezik a folytatása. Hogy addig se kelljen nélkülöznünk, a játszható demó bepillantást enged abba, milyen is lesz a végleges játék. A Mechwarrior 3 a Belső Sféra és a Jaguár Klán végső összecsapását mutatja be, amelynek természetesen fontos főszereplői leszünk mi is. A demóban egyetlen küldetést próbálhatunk ki.

NORTH VS. SOUTH

Interactive Magic/Körökre osztott stratégia

Az amerikai polgárháborút már jó néhányszor feldolgozták számítógépen, volt közöttük mókás és komoly alkotás is. Az Interactive Magic új stratégiai játéka az utóbbiak közé tartozik. A demóban a bull runi csatát játszhatjuk le tetszőleges oldalon.

REQUIEM: AVENGING ANGEL

3D/First person shooter

Malachi, a Bosszúálló Angyal leszállt a Földre, hogy megbüntesse azokat, akik az Úr ellen szegődtek. A klasszikus first person játék-elemek mellett a Requiem rengeteg újítással is szolgál a stílus rajongóinak. A demóban három eltérő nehézségű pálya kipróbálására nyílik lehetőségünk.

SPORTSCAR GT

Electronic Arts/Sportautó-szimulátor

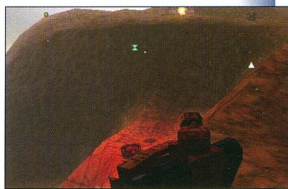
Az Electronic Arts új játékban bivalyerős autók volánja mögött bizonyíthatjuk be, hogy képesek vagyunk akár több száz lóerőnek is parancsolni. Az autókat a végtelenségig lehet tuningolni és módosítani, hogy azután megküzdhessünk a számítógép irányította ellenfelekkel valódi versenypályákon. A demóban egy pálya választható.

WILD METAL COUNTRY

Gremlin Interactive/

3D stratégia

Távoli jövőben játszódó stratégiai-akciójáték remek 3D grafikával. Célunk természetesen az összes ellenséges egység elpusztítása.

TANK RACER

Grolier Interactive/Tankos akció

Érdekes ötletet valósít meg a Tank Racer, hiszen – mint neve is mutatja – tankok versenyéről van szó. Ellenfeleinket megpróbálhatjuk megelőzni, de ha ez nem sikerült, akkor szét is löhetjük őket. A pályákon elszórt tárgyakat felszedve speciális képességek birtokába is juthatunk. Egyszerű játékmén, ám remek szórakozás! A teljes játékban tizenkét pályán mérhetjük össze tudásunkat a gép által irányított tankokkal.

Irányítás:

Kuzor nyílik – tank mozgatása

Space – tűz

[B] – cső balra forgatása

[X] – cső jobbra forgatása

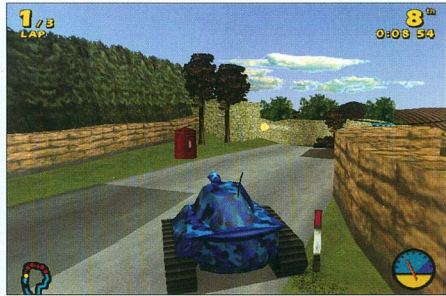
[H] – duka

[V] – hátránézet

[A] – kézfék

[G] – kameraváltás

[M] – menü előhívása

X-WING ALLIANCE

Activision/Űrszimulátor

A legújabb Csillagok háborúja-játék demójában egy olyan koréliei szállítóhajó pilótájaként kell felvennünk a harcot a birodalmiakkal, amely a híres Ezeréves Súlyomra hasonlít. A teljes játékban több, mint ötven küldetés vár ránk, a demóban egyetlen bevetést próbálhatunk ki.

A shareware megjelölésű programok csak a dokumentációjukban megjelölt időtartamig használhatók szabadon, ezen idő lejártá után a további jogszert használathoz regisztrálni kell ezeket az adott program készítőjénél. A ZED magazin ára a regisztrációs díjakat nem tartalmazza! ♦ A CD-n található programok tartalmáért a kiadó semminemű felelősséget nem vállal! ♦ A CD tartalmát aktuális víruskereső programokkal ellenőriztük. Ha ennek ellenére mégis vírus lenne valamelyik programban, úgy az okozott károkért a kiadó felelősséget nem vállal. ♦ Egyes demók fejlesztés alatt álló játékokból készültek, így azok nem feltétlenül tükrözik a program majdani végleges formáját.

Piknikezzen velünk!

**Szivargyújtóról működő
elektromos hűtőláda**

ZED2 EXTRA

STAR WARS JÁTÉKOK A-Z-IG

**Elakadtál egy játékban?
Segítségre van szükséged?
Nem találsz egy cheat kódot?**

**200 oldalon minden, amit
kértetek a legjobb PC-s
játékokról. Részletes végig-
játszások, 50 oldalnyi cheat
és titkos kód!**

**Akcio – Half-Life
Kaland – Grim Fandango
Stratégia – Commandos
Szerepjáték – Baldur's Gate,
Return to Krondor**

- **Taktikák, stratégiák
Magyarország legjobb
játékosaitól**
- **A Starcraft- és
Brood War-sztori**
- **Multiplayer játékmódok**
- **Battle.net, Ladder**
- **Titkos pályák**
- **A trilógia teljes,
részletes végigjátszása**
- **Unfinished Business**
- **Interjú Lara modelljével**
- **A Tomb Raider-mozifilm
részletei**
- **Kulisszatitkok**

**STARCRRAFT
TOMB RAIDER**

**TELJES JÁTÉK A CD-N:
BATTLE ISLE 2**

Amit itt nem találsz meg, az nem is létezik...

**Megjelenik májusban két CD-melléklettel!
Keress az újságárusoknál és a könyvesboltokban!**

Csekkon, postai utalványon vagy utánvétellel már most megrendelhető a szerkesztőség címén.

ISSN 1417-9600

18

9 771417 930006